

Monthly Oil & Gas Markets Analysis

پایش تحلیلی تحولات بازارهای نفت و گاز

شماره ۱۷۱ - آبان ماه ۱۴۰۳

پژوهشکده اقتصاد انرژی

موسسه مطالعات بین المللی انرژی

اعضای هیات تحریریه: دکتر محمد صادق جوکار، دکتر غلامعلی رحیمی، دکتر بهروز نعمتی،
دکتر مصطفی سالاری، دکتر تورج دهقانی، مهدی یوسفی، مهرزاد زمانی، دکتر ندا علم الهدی،
دکتر داریوش وافی، دکترحسین یادگاری، دکتر حمیدرضا مصطفایی، دکتر ملیکا آشوری، مهدیه ابوالحسنی،
کیمیا سادات ناصر آبادی، احسان مال احمدی

مدیر مسئول: دکتر غلامعلی رحیمی

سر دبیر: مهدی یوسفی

ناظر علمی: دکتر مهران امیر معینی

مدیر داخلی: سمیرا مرادی

طراحی و صفحه آرایی: نازنین شاهین

فهرست

گزارش های تحلیلی

بخش دوم

۱ بررسی وضعیت موجود و چشم انداز تولید نفت آمریکا در ۲۰۲۴ و ۲۰۲۵ و میزان تحقق پیش بینی ها
مهروزاد زمانی

۲ چشم انداز عرضه LNG در افق ۲۰۳۰ (فرصت و عدم قطعیت)
غلامعلی رحیمی
مهديه ابوالحسنی

۳ پیش بینی رشد اقتصادی چین و اثر محرکهای اقتصادی بر رشد اقتصادی و تقاضای نفت
ندا علم الهدی
حسین یادگاری

۴ ارزیابی وضعیت موجود و چشم انداز صنعت جهانی هیدروژن
مترجم: احسان مال احمدی

۵ پایش اندیشکده های جهانی حوزه انرژی

مهديه ابوالحسنی

تحولات بازار های نفت و گاز

بخش اول

۱ تحولات اقتصاد جهانی ماه اکتبر ۲۰۲۴
ندا علم الهدی

۲ تحولات قیمت نفت در ماه سپتامبر ۲۰۲۴
مهدي یوسفی

۳ پیش بینی کوتاه مدت قیمت نفت خام
مهروزاد زمانی

۴ بررسی وضعیت تولید جهانی نفت در ماه سپتامبر ۲۰۲۴
مهدي یوسفی

۵ تقاضا و ذخیره سازی های نفت
حسین یادگاری

۶ پیش بینی ماهیانه عرضه و تقاضای نفت
داریوش وافی

۷ بازار جهانی فرآورده های نفتی و عملیات پالایشی
ملیکا آشوری

۸ بررسی تحولات تجارت نفت خام و فرآورده
کیمیا سادات ناصرآبادی

۹ بررسی و تحلیل ماهانه بازار جهانی گاز طبیعی
غلامعلی رحیمی
مهديه ابوالحسنی
حمیدرضا مصطفایی

۱۰ بررسی تحولات تجارت گاز
کیمیا سادات ناصرآبادی

تحولات بازار های نفت و گاز

بخش
اول

تحولات اقتصاد جهانی ماه اکتبر ۲۰۲۴

نکات کلیدی

برای ثبات جهانی تلقی می‌شوند و می‌توانند تجارت را مختل کنند و قیمت کالاها را افزایش دهند. یکی دیگر از عوامل مهم شکل‌دهی به اقتصاد سال ۲۰۲۴، ظهور هوش مصنوعی مولد است که پیش‌بینی می‌شود بهره‌وری را به‌ویژه در اقتصادهای پیشرفته به طور قابل توجهی افزایش دهد. این فناوری ممکن است به جبران کمبود نیروی کار و افزایش کارآیی کمک کند، اگرچه ممکن است منافع آن در کشورهای کم درآمد کندتر تحقق یابد و به طور بالقوه شکاف اقتصادی را افزایش دهد. اقتصاددانان در مورد چشم انداز کلی اختلاف نظر دارند. برخی تاب آوری در مواجهه با چالش‌ها را پیش‌بینی می‌کنند، در حالی که برخی دیگر تضعیف اقتصادی بالقوه را به دلیل تغییرات ساختاری و ژئوپلیتیکی ادامه می‌دهند.

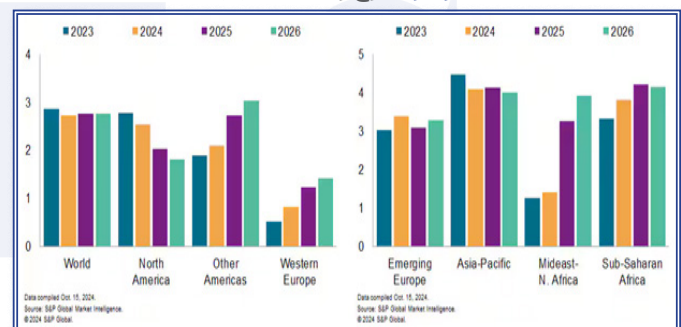
در اکتبر ۲۰۲۴، صندوق بین‌المللی پول (IMF) رشد اقتصادی جهانی را برای سال‌های ۲۰۲۴ و ۲۰۲۵ به میزان ۳/۲٪ پیش‌بینی کرده است که انتظار می‌رود با کاهش تدریجی تورم تا سال ۲۰۲۵ به ۴/۳٪ برسد. کاهش تورم جهانی در سال‌های ۲۰۲۴ و ۲۰۲۵ نشان‌دهنده کاهش گسترده در تورم پایه است، برخلاف وضعیت سال ۲۰۲۳ که تورم پایه عمدتاً به دلیل کاهش قیمت سوخت کاهش یافت. انتظار می‌رود تورم پایه در سال ۲۰۲۴ به میزان ۱/۳ واحد درصد کاهش یابد، پس از کاهش ۰/۱ درصدی در سال ۲۰۲۳ که اقتصادهای پیشرفته پیشرو این کاهش هستند. عوامل موثر در کاهش تورم پایه عبارتند از: اثر تاخیری سیاست‌های پولی سختگیرانه و همچنین کاهش اثرات عبوری ناشی از کاهش قیمت‌ها، به ویژه در مورد انرژی.

در حالی که اقتصاد جهانی انعطاف‌پذیری نشان می‌دهد این چشم انداز حاکی از عملکرد بسیار متفاوت در مناطق مختلف است که منعکس‌کننده آسیب

اقتصاد جهانی در یک نگاه

در اکتبر ۲۰۲۴، اقتصاد جهانی در حال عبور از چالش‌های مربوط به کنترل تورم، تنش‌های ژئوپلیتیکی و کاهش رشد در اقتصادهای پیشرفته است. بر اساس گزارش صندوق بین‌المللی پول (IMF)، رشد اقتصاد جهانی برای سال‌های ۲۰۲۴ و ۲۰۲۵ به مقدار ۳/۲ درصد پیش‌بینی می‌شود. با این حال، این رشد نابرابر است، با فعالیت قوی در بازارهای نوظهور مانند آسیا، در حالی که ایالات متحده و اروپا توسعه‌های ملایم‌تری را تجربه می‌کنند. چین، به طور خاص، به دلیل تجدید ساختار اقتصادی در حال انجام، کاهش جزئی رشد را تجربه می‌کند که در حال حاضر ۴/۸ درصد برای سال ۲۰۲۴ پیش‌بینی شده است. تورم که یکی از نگرانی‌های اصلی در سال‌های اخیر است، به ویژه در اقتصادهای پیشرفته به دلیل بهبود شرایط عرضه و سیاست پولی موثر کاهش یافته است. این کاهش برخی بانک‌های مرکزی را وادار می‌کند تا کاهش تدریجی نرخ‌های بهره را در نظر بگیرند، اگرچه هوشیاری همچنان ضروری است زیرا تورم در خدمات در برخی بازارهای نوظهور هنوز بالاست. علاوه بر این، درگیری‌های ژئوپلیتیکی، به ویژه در خاورمیانه و تغییر سیاست‌ها خطرات مهمی

نمودار ۱: نرخ رشد GDP (%)

Source : Global economic outlook: October 2024, S&P Global, 15 Oct 2024

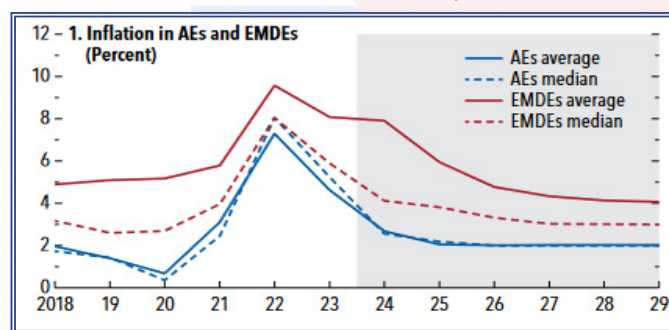

جدول ۱: تولید ناخالص داخلی واقعی در کشورها و مناطق منتخب

۲۰۲۵f	۲۰۲۴f	۲۰۲۳	Real GDP
۳٫۱	۳٫۳	۳٫۴	جهان
۱٫۷	۱٫۹	۱٫۷	اقتصادهای پیشرفته
۱٫۹	۲٫۵	۳٫۲	ایالات متحده آمریکا
۱٫۳	۱٫۲	۰٫۲	منطقه یورو
۰٫۲	۱٫۸	۰٫۹	ژاپن
۴٫۷	۴٫۵	۵٫۴	چین
۶٫۵	۶٫۷	۷٫۸	هند
۱٫۲	۲٫۴	۴٫۸	روسیه
۲٫۷	۳٫۶	۴٫۵	ترکیه
۲٫۲	۳٫۵	۲٫۲	برزیل
۴٫۶	۲٫۱	-۴٫۳	عربستان سعودی
۲	۳٫۱	۳٫۷	ایران
۴٫۵	۳٫۲	۲٫۴	پاکستان
۳٫۲	۲٫۹	۲٫۹	نیجریه

Source : World Economic Outlook, World Bank, Oct 2024

نمودار ۲: تورم قیمت مصرف کننده (% تغییر سالیانه)

Source : WORLD ECONOMIC OUTLOOK: POLICY PIVOT, RISING THREATS, IMF Oct 2024

پذیری های مداوم و مسائل ساختاری است. پیش بینی ها نشان می دهد که اقتصادهای بزرگی مانند ایالات متحده با کمک سیاست های مالی حمایتی از کشورهایی مانند چین، انعطاف پذیری قوی تر از حد انتظار از خود نشان می دهند. با این حال، پیش بینی کمتر از میانگین تاریخی نرخ رشد در حدود ۳٫۸٪ که از سال ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۹ مشاهده شده است، عمدتاً به دلیل نرخ بالای بهره بانک مرکزی با هدف مبارزه با تورم و حمایت مالی محدود در بحبوحه افزایش بدهی عمومی است. به طور کلی، تحلیل صندوق بین المللی پول به یک دیدگاه خوشبینانه محتاطانه از اقتصاد جهانی اشاره می کند که با تعدیل تورم و رشد ثابت مشخص می شود، البته با خطرات بالقوه ای که می تواند این مسیر را تغییر دهد.

۲۱. بررسی اقتصادهای توسعه‌یافته

۱۲۱. آمریکا

قرار دارد. بازنگری‌های صعودی در رشد درآمد و رشد بالای بهره‌وری از نظر تاریخی، ستون‌های کلیدی عملکرد بهتر اقتصادی ایالات متحده باقی مانده است، شرایط مصرف‌کننده در مواجهه با قیمت‌های بالا همچنان باعث کاهش تورم می‌شود. با توجه به اینکه طوفان‌ها و اعتصاب‌ها احتمالاً در هفته‌های آینده بی‌ثباتی را در داده‌های اقتصادی ایجاد می‌کنند، مقامات فدرال رزرو پس از کاهش بیش از حد ۵۰ واحد پایه در ماه سپتامبر، احتمالاً به سیاست تدریجی باز خواهند گشت. با نگاهی به آینده، پیش‌بینی می‌شود که مصرف‌کنندگان و کسب‌وکارها همچنان هزینه می‌کنند، اما این کار را با احتیاط بیشتری در میان هزینه‌ها و نرخ‌های همچنان بالا انجام می‌دهند. این انتظار وجود دارد که چشم‌انداز مخارج مصرف‌کننده

در اکتبر ۲۰۲۴، اقتصاد ایالات متحده شاخص‌های رشد بالا را نشان می‌دهد، مدل GDPNow^۱ بانک فدرال رزرو آتلانتا که نرخ رشد تولید ناخالص داخلی واقعی ۳/۳٪ را برای سه ماهه سوم سال ۲۰۲۴ برآورد می‌کند. تجدید نظر از برآورد قبلی ۳/۴٪ به دلیل تغییر در پیش‌بینی‌ها برای سرمایه‌گذاری خصوصی داخلی بوده است. داده‌های اقتصادی اخیر تأیید می‌کند که اقتصاد ایالات متحده در آستانه انتخابات در جایگاه ثابتی

در جدول زیر مهمترین شاخصهای اقتصادی کشور ایالات متحده آمریکا نشان داده شده است

جدول ۲: مقادیر ماهانه شاخص‌های اقتصادی آمریکا

آمریکا	PMI (manufacturing)	PMI (service)	تورم (%)	نرخ بهره صندوق فدرال (مؤثر) (%)	نرخ بیکاری (%)	تراز تجاری (میلیارد دلار آمریکا)
ژانویه ۲۰۲۴	۵۰٫۳	۵۲٫۹	۳٫۱	۵٫۵	۳٫۷	-۶۶٫۹
فوریه ۲۰۲۴	۵۱٫۵	۵۱٫۳	۳٫۲	۵٫۵	۳٫۹	-۶۹
مارس ۲۰۲۴	۵۲٫۵	۵۱٫۷	۳٫۵	۵٫۵	۳٫۸	-۶۸٫۵
آوریل ۲۰۲۴	۴۹٫۹	۵۰٫۹	۳٫۴	۵٫۵	۳٫۹	-۷۴٫۴
می ۲۰۲۴	۵۰٫۹	۵۴٫۸	۳٫۳	۵٫۵	۴	-۷۵
ژوئن ۲۰۲۴	۵۱٫۷	۵۵٫۱	۳	۵٫۵	۴٫۱	-۷۳٫۱
جولای ۲۰۲۴	۴۹٫۵	۵۶	۲٫۹	۵٫۵	۴٫۳	-۷۸٫۷
آگوست ۲۰۲۴	۴۸	۵۵٫۲	۲٫۵	۵٫۵	۴٫۲	-۷۰٫۴
سپتامبر ۲۰۲۴	۴۷	۵۵٫۴	۲٫۴	۴٫۷۵-۵	۴٫۱	-
اکتبر ۲۰۲۴	۴۷٫۸	۵۵٫۳	-	۴٫۷۶	-	-

Source: 1- PMI, Trading Economics, Investing

4- Balance of Trade, Trading Economics, Investing

2- United States Inflation Rate, Trading Economics.

5- Trade Balance, ceicdata & Trading Economics.

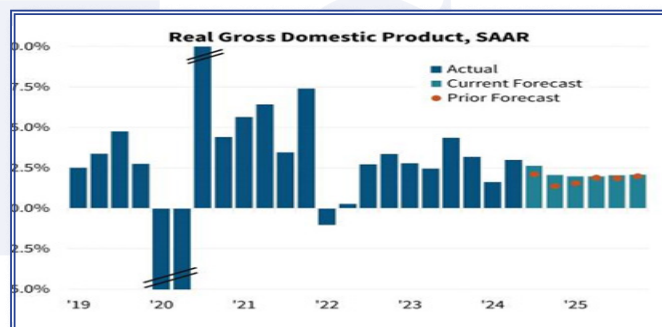
3- fred.stlouisfed.org/release/tables

۲۲۱. منطقه یورو

از اکتبر ۲۰۲۴، چشم انداز رشد اقتصادی برای منطقه یورو حاکی از یک بهبود تدریجی است، البته با برخی چالش‌ها. بانک مرکزی اروپا (ECB) رشد متوسط تولید ناخالص داخلی ۰/۶٪ برای سال ۲۰۲۴ را پیش بینی می‌کند که از یک اقتصاد رکود در پایان سال ۲۰۲۳ بیشتر است. انتظار می‌رود این بهبود با شروع افزایش هزینه‌های مصرف‌کننده، ناشی از کاهش تورم و رشد قوی‌تر دستمزدها باشد. با این حال، همه کشورهای عملکرد یکسانی ندارند. به عنوان مثال، اسپانیا رشد قابل توجهی با ۰/۷٪ افزایش فصل به فصل را نشان می‌دهد. در مقابل، آلمان از رکود خارج شده است اما هنوز در مقایسه با سایر اقتصادهای بزرگ از نظر بهبود عقب است. محیط کلی اقتصادی شکننده است، با خطرات مداوم ناشی از تنش‌های ژئوپلیتیکی و نیاز به تعدیل سیاست پولی دقیق برای مقابله با تورم است که پیش‌بینی می‌شود در حدود ۲/۵٪ تثبیت شود. کاهش نرخ اخیر بانک مرکزی اروپا با هدف حمایت از رشد و تسهیل سرمایه‌گذاری، به ویژه در بخش مسکن انجام شده است که نشان‌دهنده تغییر به سمت یک موضع پولی سازگارتر است. عدم اطمینان در مورد جهت‌گیری‌های پایدار سیاست تورم پایه و درگیری‌های ژئوپلیتیکی، چشم‌انداز کوتاه‌مدت را تضعیف می‌کند. در بلندمدت، رشد بهره‌وری ضعیف در نتیجه مقیاس محدود و پویایی کسب‌وکار به دلیل شرایط ناشی از تغییرات آب و هوایی، پتانسیل رشد را مهار می‌کند. برای عبور از یک محیط نامطمئن به سیاست‌های کلان ثابت نیاز است. این امر مستلزم گذار به یک سیاست پولی خنثی و کاهش کسری‌های مالی بدون به خطر انداختن بهبود است. سیاست‌گذاران همچنین باید با موانع رشد بالقوه بالاتر مقابله کنند. یک بازار واحد بزرگتر و یکپارچه‌تر برای کالاها، خدمات و سرمایه‌انگیزه سرمایه‌گذاری، نوآوری و ایجاد منافع در مقیاس خواهد بود. تعمیق یکپارچگی اروپایی همچنین با ایزوله کردن کسب‌وکارها و بازارهای کار در برابر فشارهای پراکنده جهانی، انعطاف‌پذیری اقتصادی را تقویت می‌کند. این چالش‌های بزرگ سیاستی تحلیلگران این

دوشاخه باشد، در حالی که خانوارهای کم‌درآمد با بار بدهی‌های بزرگ‌تر، محدودیت‌های بیشتری در هزینه‌ها اعمال می‌کنند، خانواده‌هایی که در انتهای طیف درآمدی بالاتر قرار دارند، همچنان خرج می‌کنند، البته با احتیاط بیشتر. برآورد رشد تولید ناخالص داخلی واقعی در سال ۲۰۲۴ به طور متوسط ۲/۷ درصد را نشان می‌دهد و در سال ۲۰۲۵ با کاهش به ۱/۹ درصد می‌رسد، اما به سطح غیرمعمول افزایش عدم اطمینان که مربوط به نتیجه انتخابات است باید توجه شود. روندهای آهسته‌تر اما انعطاف‌پذیر نیروی کار نیز درخور توجه است. روند بالاتر حقوق و دستمزد در ماه سپتامبر و کاهش نرخ بیکاری به ۴/۱ درصد نشان می‌دهد که شرایط بازار کار به طور کلی سالم است و مشخصه آن جذب کندتر عرضه نیروی کار به جای اخراج گسترده است. در واقع بازار کار همچنان قدرت خود را نشان می‌دهد که بیانگر رشد قوی شغلی و سطح بیکاری پایین است و به اعتماد مصرف‌کننده کمک می‌کند. این انتظار وجود دارد که رهبران کسب‌وکار به کاهش رشد دستمزدها، استخدام با احتیاط و اخراج‌های استراتژیک ادامه دهند تا هزینه‌ها را تا سال ۲۰۲۵ مهار کنند. به طور کلی، در حالی که چالش‌هایی مانند تورم و عدم قطعیت‌های بالقوه اقتصادی جهانی وجود دارد، اقتصاد ایالات متحده در اکتبر ۲۰۲۴ برای رشد مستمر قرار دارد که منعکس کننده یک مسیر بهبود متعادل است.

نمودار ۳: رشد تولید خالص ملی واقعی

Source : Economic Growth Forecast Upgraded Due to Improved Consumption Outlook, Fannie Mae, Oct 2024

در جدول زیر مهمترین شاخصهای اقتصادی منطقه یورو نشان داده شده است.

جدول ۳: مقادیر ماهانه شاخصهای اقتصادی منطقه یورو

منطقه یورو	PMI (manufacturing)	PMI (service)	تورم (%)	نرخ بهره (%)	نرخ بیکاری (%)	تراز تجاری (میلیون یورو)
ژانویه ۲۰۲۴	۴۶٫۶	۴۸٫۴	۲٫۸	۴٫۵	۶٫۵	۱۱۸۰۰
فوریه ۲۰۲۴	۴۶٫۱	۵۰	۲٫۶	۴٫۵	۶٫۵	۲۲۶۰۰
مارس ۲۰۲۴	۴۵٫۷	۵۱٫۱	۲٫۴	۴٫۵	۶٫۵	۲۲۸۰۰
آوریل ۲۰۲۴	۴۵٫۶	۵۲٫۹	۲٫۴	۴٫۵	۶٫۴	۱۳۹۰۰
می ۲۰۲۴	۴۷٫۴	۵۳٫۳	۲٫۶	۴٫۵	۶٫۴	۱۴۰۰۰
ژوئن ۲۰۲۴	۴۵٫۶	۵۲٫۶	۲٫۵	۴٫۵	۶٫۵	۲۲۳۰۰
جولای ۲۰۲۴	۴۵٫۶	۵۱٫۹	۲٫۶	۴٫۲۵	۶٫۴	۱۹۷۰۰
آگوست ۲۰۲۴	۴۵٫۶	۵۳٫۳	۲٫۲	۴٫۲۵	۶٫۴	۴۵۸۰
سپتامبر ۲۰۲۴	۴۴٫۸	۵۰٫۵	۱٫۷	۳٫۶۵	-	-
اکتبر ۲۰۲۴	۴۵٫۹	۵۱٫۲	-	۳٫۴	-	-

مصرف خانوارها ۰٫۵٪ افزایش یافت و سرمایه گذاری ۳٪ کاهش یافت. صادرات ۱٫۷ درصد افزایش و واردات ۱٫۱ درصد کاهش یافت.

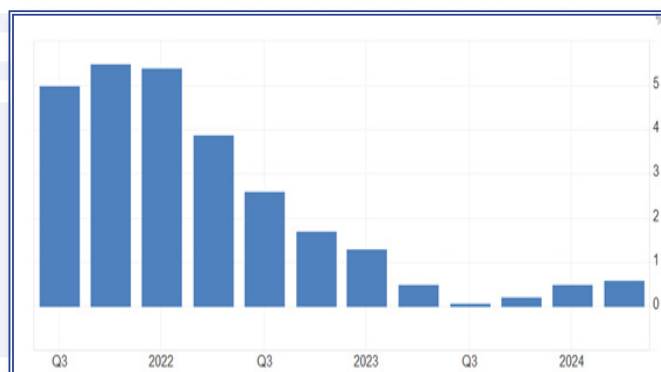
۳۲۱. ژاپن

تولید ناخالص داخلی ژاپن در سه ماهه دوم سال ۲۰۲۴ به میزان ۰٫۷ درصد در سه ماهه دوم سال ۲۰۲۴ رشد کرد، در مقایسه با داده ها و تخمین های بازار که ۰٫۸ درصد افزایش داشت و پس از کاهش ۰٫۶ درصدی در سه ماهه اول بازبینی شده بود. از اکتبر ۲۰۲۴، اقتصاد ژاپن در حال عبور از چشم انداز پیچیده‌ای است که با تغییرات اخیر در سیاست‌های پولی، نوسان هزینه‌های مصرف‌کننده و چالش‌های مداوم در بخش‌های مختلف مشخص می‌شود. در مارس ۲۰۲۴، بانک ژاپن (BOJ) به سیاست طولانی مدت نرخ بهره منفی خود پایان داد و نرخ ها را به ۰٫۱٪ افزایش داد.

حوزه را به این نکته رسانده است که اکنون زمان آن است که اروپا به پتانسیل کامل خود دست یابد.

همانطور که بیان شد، تولید ناخالص داخلی در منطقه یورو در سه ماهه دوم سال ۲۰۲۴، مطابق با برآورد اولیه و قوی ترین رشد در بیش از یک سال گذشته، ۰٫۶ درصد سال به سال افزایش یافت. مخارج دولت بیشترین افزایش (۲٫۱٪) را ثبت کرد در حالی که

نمودار: GDP منطقه یورو

Source : Trading Economics

1. What's Next for Japan's Economy After Monetary Policy Shift? <https://thediplomat.com/04/2024/whats-next-for-japans-economy-after-monetary-policy-shift>

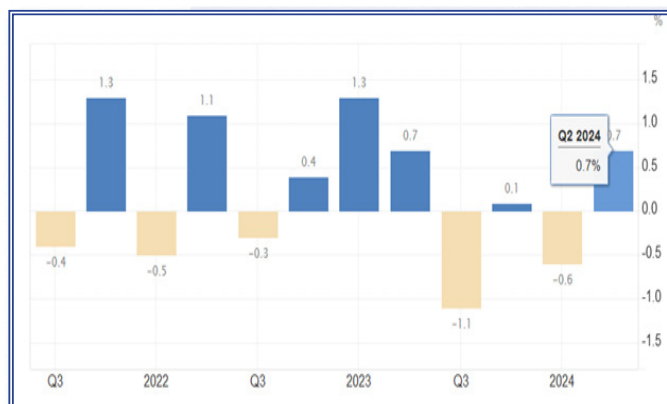
در جدول زیر مهمترین شاخصهای اقتصادی ژاپن نشان داده شده است.

جدول ۴: مقادیر ماهانه شاخصهای اقتصادی ژاپن

تراز تجاری (میلیون دلار)	نرخ بیکاری (%)	نرخ بهره (%)	تورم (%)	PMI (service)	PMI (manufacturing)	ژاپن
-۳۰۰	۲,۴	۰,۰۰۴	۲,۲	۵۲,۷	۴۸	ژانویه ۲۰۲۴
-۳۸۴۰	۲,۶	۰,۰۰۴	۲,۸	۵۲,۵	۴۷,۲	فوریه ۲۰۲۴
-۴۶۹۷	۲,۶	۰,۰۰۴	۲,۷	۵۴,۹	۴۸,۲	مارس ۲۰۲۴
-۳۹۲۷	۲,۶	۰,۰۲۴	۲,۵	۵۴,۶	۴۹,۹	آوریل ۲۰۲۴
-۴۱۳۳	۲,۶	۰,۰۲۶	۲,۸	۵۳,۶	۵۰,۵	می ۲۰۲۴
-۵۱۷۴	۲,۶	۰,۰۲۶	۲,۸	۴۹,۸	۵۰,۱	ژوئن ۲۰۲۴
-۴۷۹۴	۲,۷	۰,۰۲۶	۲,۸	۵۳,۹	۴۹,۲	جولای ۲۰۲۴
-۴۰۷۳	۲,۵	۰,۰۲۹	۳	۵۴	۴۹,۵	اگوست ۲۰۲۴
-	-	۰,۱۱۲	۲,۵	۵۳,۹	۴۹,۶	سپتامبر ۲۰۲۴
--	-	۰,۱۲	-	۴۹,۳	۴۹	اکتبر ۲۰۲۴

دارد. افزایش قابل توجهی در ورشکستگی شرکت ها مشاهده شده است، به ویژه در میان شرکت هایی که رشد سود ضعیفی دارند. این وضعیت با وجود برخی شاخصهای مثبت مانند واسطه‌گری مالی پایدار در بین بانکها، آسیب‌پذیری‌های مداوم در اقتصاد را برجسته می‌کند. چشم انداز اقتصادی ژاپن به دلیل چالش‌های خارجی، به ویژه بهبود آهسته چین،

نمودار ۵: نرخ رشد GDP در ژاپن

Source : Trading Economics

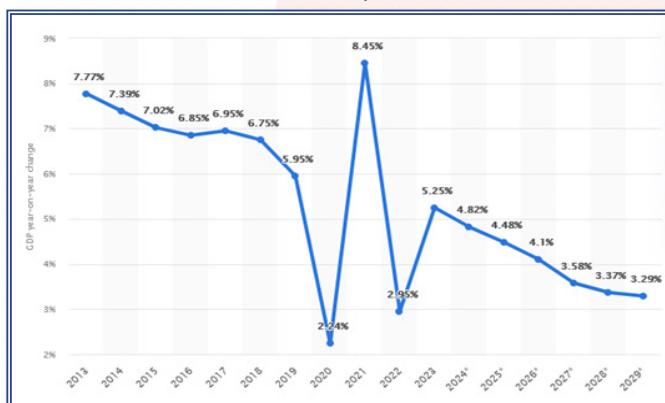
این تصمیم پس از مذاکره درباره افزایش قابل توجه دستمزدها اتخاذ شد که بالاترین افزایش دستمزد در بیش از سه دهه گذشته را رقم زد. با این حال، تأثیر این تغییر سیاست متفاوت بوده است، زیرا بسیاری از شرکتها، به ویژه شرکت‌های کوچک و متوسط (SME) نسبت به افزایش هزینه‌های استقراض که می‌تواند توانایی‌های سرمایه‌گذاری آنها را مهار کند، محتاط هستند. تورم همچنان یک نگرانی است و نرخ‌ها تا اوت ۲۰۲۴ در حدود ۳ درصد در نوسان است. افزایش قیمت مواد غذایی و انرژی به این فشار تورمی کمک کرده است، اگرچه ین قوی تر شروع به کاهش برخی از این فشارها کرده است. این هزینه‌ها در حالی که دستمزدهای اسمی افزایش یافته است، رشد دستمزد واقعی با تاخیر مواجه است و حفظ شتاب هزینه برای مصرف کنندگان را دشوار می‌کند. در واقع، دستمزدهای واقعی در مقایسه با سال قبل ثابت بود. اقتصاد بهبود متوسطی را تجربه می‌کند، اما نشانه‌هایی از پریشانی در میان برخی از مشاغل وجود

1. Japan economic outlook, October 2024, Deloitte, 18 Oct 2024

قرار داشت. تولید ناخالص داخلی چین در سال های گذشته رشد قابل توجهی را نشان داده است. با بررسی دقیق تر توزیع تولید ناخالص داخلی در بخش های اقتصادی، تغییر تدریجی از یک اقتصاد مبتنی بر تولید صنعتی به سمت اقتصادی متمرکز بر خدمات قابل مشاهده است و صنعت خدمات از بخش تولید از نظر سهم تولید ناخالص داخلی پیشی می گیرد. یکی دیگر از شاخص های مهم برای ارزیابی اقتصادی، تراز تجاری است که رابطه بین واردات و صادرات یک کشور را اندازه گیری می کند. چین به عنوان یک اقتصاد به شدت متکی به تولید و تولید صنعتی، در دهه گذشته به مزاد تجاری رسیده است و تراز تجاری کل آن در

نمودار ۶: نرخ رشد تولید ناخالص داخلی واقعی (GDP) در چین از سال ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۳ با پیش بینی تا سال ۲۰۲۹

Source : Statista

نمودار ۷: GDP فصل سوم چین

Source : China's Q3 GDP hits weakest pace since early 2023, backs calls for more stimulus, Reuters, 18 Oct 2024.

بزرگترین شریک تجاری ژاپن، پیچیده تر شده است. این وضعیت خطراتی را برای صادرات ژاپن به ویژه در بخش هایی که به شدت به تقاضای چین وابسته هستند، به همراه دارد. در مجموع، در حالی که نشانه های مثبتی مانند رشد دستمزدها و سیستم مالی باثبات وجود دارد، اقتصاد ژاپن با چالش های مهمی از جمله مدیریت تورم، آسیب پذیری شرکت ها و اثرات شرایط اقتصادی جهانی روبرو است.

۳۱. بررسی اقتصاد سه کشور چین، روسیه و هند به عنوان کشورهای نوظهور

۱۳۱. چین

تولید ناخالص داخلی این کشور در ۹ ماهه اول سال ۲۰۲۴، ۴/۸٪ نسبت به سال قبل رشد داشت، با نرخ رشد در سه ماهه سوم ۴/۶٪، کمی بالاتر از انتظارات بازار ۴/۵٪ که پایین ترین نرخ رشد را از سه ماهه اول سال ۲۰۲۳ نشان می دهد که منعکس کننده مسائل جاری در بخش املاک، تقاضای ضعیف داخلی و تنش های تجاری خارجی است. با وجود این چالش ها، برخی شاخص های اقتصادی در حال بهبود هستند. تولید صنعتی به دلیل عملکرد قوی در تولید با تکنولوژی بالا، ۵/۸٪ افزایش یافت، در حالی که فروش خرده فروشی با ۳/۳٪ افزایش مواجه شد. نرخ بیکاری شهری نیز به ۵/۱٪ کاهش یافته است که نشان دهنده ثبات در بازار کار است. با نگاهی به آینده، تحلیلگران پیش بینی می کنند که اقتصاد چین احتمالاً در حدود ۴/۸ درصد برای کل سال رشد خواهد کرد که کمتر از هدف دولت برای تقریباً ۵٪ است. انتظار می رود دولت به اجرای اقدامات محرک برای تقویت بهبود و مدیریت فشارهای اقتصادی ادامه دهد.^۱

تا سال ۲۰۲۳، چین در میان کشورهای پیشرو با بیشترین تولید ناخالص داخلی در سراسر جهان قرار داشت و پس از ایالات متحده که حجم تولید ناخالص داخلی آن تقریباً ۲۷/۵ تریلیون دلار بود، در رتبه دوم

1. China's GDP expands 4.8 pct in first three quarters, The State Council the People's Republic of China

در جدول زیر مهمترین شاخصهای اقتصادی چین نشان داده شده است.

جدول ۵: مقادیر ماهانه شاخص‌های اقتصادی چین

تراز تجاری (میلیون دلار)	نرخ بیکاری (%)	نرخ بهره (%)	تورم (%)	PMI (service)	PMI (manufacturing)	چین
۸۵,۴۶	۵,۲	۳,۵	-۰,۸	۵۲,۹	۴۹,۲	ژانویه ۲۰۲۴
۱۲۵,۱۶	۵,۳	۳,۵	۰,۷	۵۲,۷	۴۹,۱	فوریه ۲۰۲۴
۵۸,۵۵	۵,۲	۳,۵	۰,۱	۵۲,۵	۵۰,۸	مارس ۲۰۲۴
۷۲,۳۵	۵	۳,۵	۰,۳	۵۲,۷	۵۰,۴	آوریل ۲۰۲۴
۸۲,۶۲	۵	۳,۵	۰,۳	۵۲,۵	۴۹,۵	می ۲۰۲۴
۹۹,۰۵	۵	۳,۵	۰,۲	۵۴	۴۹,۵	ژوئن ۲۰۲۴
۸۴,۶۵	۵,۲	۳,۵	۰,۵	۵۱,۲	۴۹,۴	جولای ۲۰۲۴
۹۱,۰۲	۵,۳	۳,۵	۰,۶	۵۲,۱	۴۹,۱	آگوست ۲۰۲۴
۸۱,۷۱	۵,۱	۳,۵	۰,۴	۵۰,۳	۴۹,۸	سپتامبر ۲۰۲۴
-	-	۳,۱	-	-	-	اکتبر ۲۰۲۴

صادرات، نقش مهمی در فعالیت اقتصادی داشت. در هند، چشم انداز تولید ناخالص داخلی در سال های ۲۰۲۴ تا ۲۰۲۶ حاکی از کاهش نرخ رشد است به طوری که در سال ۲۰۲۴، ۲۰۲۵ و ۲۰۲۶ به ترتیب ۸,۲ درصد، ۷ درصد و ۶,۵ درصد پیش بینی شده است دلیل آن اتمام تقاضای انباشته شده در طول دوره همه‌گیری است، زیرا اقتصاد با پتانسیل خود دوباره مرتبط می‌شود. در اوایل ماه اکتبر، بانک مرکزی هند (RBI)، پیش‌بینی موسسات مختلف از سال آینده هند

حدود ۸۲۳ میلیارد دلار در سال ۲۰۲۳ بوده است. داده های رسمی نشان می‌دهد که دومین اقتصاد بزرگ جهان در ماه های ژوئیه تا سپتامبر ۴,۶ درصد رشد کرده است که بالاتر از پیش بینی ۴,۵ درصدی در نظرسنجی رویترز است اما کمتر از سرعت ۴,۷ درصدی در سه ماهه دوم است. با توجه به تقاضای ضعیف داخلی، بازار مسکن همچنان با مشکل مواجه است و با توجه به کاهش رشد صادرات، عملکرد با انتظارات بازار مطابقت دارد.

FY25 forecast (in %)		World economic outlook projections for India (FY25, in %)		
IMF	7.0	Indicator	Oct	April
S&P	6.8		4.4	4.6
World Bank	7.0	Consumer inflation		
RBI	7.2	Current account deficit	-1.1	-1.4
Moody's Analytics*	7.1			

*For CY24
Source: IMF, BS Research

Source : IMF retains India's GDP growth forecast at 7% for FY25, 6.5% for FY26, business-standard, 23 Oct 2024

۲۳۱. هند

تولید ناخالص داخلی هند در سه ماهه اول سال مالی ۲۰۲۴ تا ۲۰۲۵ (آوریل تا ژوئن ۲۰۲۴) ۶,۷ درصد رشد کرد که پایین ترین نرخ رشد در پنج فصل اخیر را نشان می‌دهد. با وجود این، مصرف خصوصی ۷,۴ درصد افزایش یافت و بهبود قابل توجه در بخش کشاورزی رخ داد. بخش تولید عملکرد قوی نشان داد و ۷ درصد رشد کرد در حالی که ساخت و ساز ۱۰,۵ درصد افزایش یافت. کشاورزی نیز نشانه‌هایی از بهبود را نشان داد و ۲ درصد رشد کرد. خدمات، به ویژه در

در جدول زیر مهمترین شاخصهای اقتصادی هند نشان داده شده است.

جدول ۶: مقادیر ماهانه شاخص‌های اقتصادی هند

هند	PMI (manufacturing)	PMI (service)	تورم (%)	نرخ بهره (%)	نرخ بیکاری (%)	تراز تجاری (میلیون دلار)
ژانویه ۲۰۲۴	۵۴٫۹	۵۹	۵٫۱	۶٫۵	۷٫۴	-۱۶۰۲۲
فوریه ۲۰۲۴	۵۶٫۵	۶۲	۵٫۰۹	۶٫۵	۸٫۱	-۱۸۷۰۷
مارس ۲۰۲۴	۵۹٫۲	۶۰٫۳	۴٫۸۵	۶٫۵	۷٫۴	-۱۵۵۵۷
آوریل ۲۰۲۴	۵۹٫۱	۶۱٫۷	۴٫۸۳	۶٫۵	۸٫۱	-۱۸۹۶۱
می ۲۰۲۴	۵۸٫۴	۶۱٫۴	۴٫۷۵	۶٫۵	۷	-۲۲۳۲۳
ژوئن ۲۰۲۴	۵۸٫۵	۶۰٫۴	۵٫۰۸	۶٫۵	۹٫۲	-۲۰۹۷۲
جولای ۲۰۲۴	۵۸٫۵	۶۱٫۱	۳٫۶	۶٫۵	۷٫۹	-۲۳۵۰۰
اگوست ۲۰۲۴	۵۷٫۹	۶۰٫۴	۳٫۶۵	۶٫۵	۸٫۵	-۲۹۷۰۰
سپتامبر ۲۰۲۴	۵۶٫۷	۵۸٫۹	۵٫۴۹	۶٫۵	۷٫۸	-۲۰۸۰۰
اکتبر ۲۰۲۴	۵۷٫۴	۵۷٫۹	-	-	-	-

۳۳۱. روسیه

صندوق بین‌المللی پول در ۱۷ اکتبر ۲۰۲۴ در گزارشی پیش‌بینی رشد روسیه در سال ۲۰۲۴ را افزایش داد و افزایش هزینه‌های دولت برای جنگ همچنان محرک اقتصادی قدرتمندی برای این کشور فراهم می‌کند. صندوق بین‌المللی پول همچنین چشم انداز خود را برای اوکراین که اقتصاد و زیرساخت‌های آن در دو سال و نیم درگیری آسیب دیده است، کاهش داد. روسیه و اوکراین هر دو مبالغ هنگفتی را برای ادامه جنگ خرج می‌کنند و هزینه‌های دولتی مسکو علیرغم رگبار تحریم‌های غرب به رشد قوی اقتصاد کمک کرده است. کسری مالی به دلیل افزایش مخارج نظامی که انتظار می‌رود ۳۹ درصد از بودجه دولت را مصرف کند، افزایش یافت.^۲ صندوق بین‌المللی پول طبق آخرین پیش‌بینی خود اعلام کرد که انتظار دارد اقتصاد روسیه در سال ۲۰۲۴ به میزان ۳٫۶ درصد رشد کند که

در آخرین بررسی کمیته سیاست پولی (MPC) خود، پیش‌بینی رشد را برای سال مالی جاری بدون تغییر در ۷٫۲ درصد نگه داشت. با این حال، چالش‌هایی مانند کندی اقتصاد جهانی و تنش‌های ژئوپلیتیکی ممکن است بر این مسیر رشد تأثیر بگذارد. انتظار می‌رود تورم بیشتر کاهش یابد که با حمایت بهتر از تولیدات کشاورزی و اقدامات دولت برای تثبیت قیمت مواد غذایی حمایت می‌شود بانک مرکزی هند (RBI) نرخ بازپرداخت خود را برای دهمین دوره متوالی در سطح ۶٫۵ درصد نگه داشته است که نشان دهنده رویکرد محتاطانه به کاهش بالقوه نرخ تورم در میان پویایی در حال تحول است. ابتکارات اخیر، مانند تاسیسات تاتا ایرباس در گجرات برای ساخت هواپیما، نقش رو به رشد هند در زنجیره‌های تامین جهانی و جذابیت آن برای سرمایه‌گذاری خارجی را برجسته می‌کند!

1. India economic outlook, October 2024, Deloitte, 22 Oct 2024

2. Why Russia's economy is doing better than predicted, Money Week, 2024

در جدول زیر مهمترین شاخصهای اقتصادی روسیه نشان داده شده است.

جدول ۷: مقادیر ماهانه شاخصهای اقتصادی روسیه

تراز تجاری (میلیون دلار)	نرخ بیکاری (%)	نرخ بهره (%)	تورم (%)	PMI (service)	PMI (manufacturing)	روسیه
۷۲۳۰۰	۲٫۹	۱۶	۷٫۴	-	-	ژانویه ۲۰۲۴
۸۹۰۰	۲٫۸	۱۶	۷٫۷	۵۵٫۸	۵۲٫۴	فوریه ۲۰۲۴
۱۸۸۰۰	۲٫۷	۱۶	۷٫۷	۵۱٫۱	۵۴٫۷	مارس ۲۰۲۴
۱۲۱۰۰	۲٫۶	۱۶	۷٫۸	۵۱٫۴	۵۵٫۷	آوریل ۲۰۲۴
۱۲۱۰۰	۲٫۶	۱۶	۸٫۳	۵۰٫۵	۵۴٫۳	می ۲۰۲۴
۱۱۶۰۰	۲٫۴	۱۶	۸٫۶	۴۹٫۸	۵۴٫۴	ژوئن ۲۰۲۴
۱۰۱۰۰	۲٫۴	۱۸	۹٫۱	۴۷٫۶	۵۴٫۹	جولای ۲۰۲۴
۹۳۳۰	۲٫۴	-	۹٫۱	۵۱٫۱	۵۳٫۶	اگوست ۲۰۲۴
-	-	۱۹	۸٫۶	۵۲٫۳	۵۲٫۱	سپتامبر ۲۰۲۴
-	-	۲۱	-	۵۰٫۵	۴۹٫۵	اکتبر ۲۰۲۴

می‌تواند مانع ثبات بلندمدت شود، به‌ویژه اگر دولت به افزایش هزینه‌های نظامی ادامه دهد و تحریم‌ها همچنان پابرجا باشند. تأثیر متقابل این عوامل در تعیین مسیر اقتصادی روسیه در سال آینده بسیار مهم خواهد بود.

جمع بندی:

اکتبر ۲۰۲۴، اقتصاد جهانی رشد متوسطی را تجربه می‌کند که برای سال‌های ۲۰۲۴ و ۲۰۲۵ حدود ۳٫۱ درصد پیش‌بینی شده است. این ثبات نسبت به پیش‌بینی‌های قبلی بهبودی جزئی دارد که عمدتاً به دلیل بازگشت مجدد در ایالات متحده و بازارهای نوظهور است، در حالی که اقتصادهای پیشرفته در اروپا با چالش‌هایی مواجه هستند. نرخ تورم در سطح جهانی در حال کاهش است که به کاهش شوک‌های عرضه و تقاضای قبلی و سیاست پولی موثر نسبت داده می‌شود. صندوق بین‌المللی پول کاهش بیشتر تورم را پیش‌بینی می‌کند که تا سال ۲۰۲۵ حدود ۴٫۳ درصد را

در مقایسه با پیش‌بینی قبلی ۳٫۲ درصد افزایش یافته است^۱. اما همچنین پیش‌بینی خود را برای رشد سال آینده با توجه به افزایش مشکلات اقتصادی از ۱٫۵ درصد به ۱٫۳ درصد کاهش داد. بانک مرکزی روسیه بارها درباره خطرات مخارج نظامی دولت هشدار داده است. تورم بالا ۸٫۶ درصد در سپتامبر و کمبود شدید نیروی کار نیز در دسره‌های اقتصادی را برای مسکو ایجاد کرده است^۲ و بانک مرکزی روسیه (CBR) را بر آن داشته تا نرخ بهره را به طور قابل توجهی به ۱۸ درصد افزایش دهد. این کشور همچنین در حال تجربه فرار استعدادهای و سرمایه با خروج بسیاری از کارگران ماهر و خروج سرمایه خصوصی قابل توجهی است. اعمال تحریم‌ها دسترسی به فناوری و سرمایه گذاری غربی را مختل کرده و اقتصاد را بیشتر تحت فشار قرار داده است. نگاهی به آینده، در حالی که شاخص‌های کوتاه‌مدت اقتصادی حاکی از بهبودی قوی است، چالش‌های ساختاری قابل توجهی وجود دارد که

1. World Bank improves forecast for Russian GDP growth in 2025-2024, TASS, 17 Oct 2024

2. IMF Raises Russia's Growth Forecast for 22, 2024 oct 2024

منابع و مأخذ:

- 1- CEIC Data
- 2- Trading Economics
- 3- World Economic Outlook Update, IMF
- 4- IMF Raises Russia's Growth Forecast for 2024, 22 oct 2024
- 5- IMF retains India's GDP growth forecast at 7% for FY25, 6.5% for FY26, business standard, 23 Oct 2024.
- 6- China Central Bank Benchmark Interest Rate: Loan to FI: 1 Year, ceicdata
- 7- China's Q3 GDP hits weakest pace since early 2023, backs calls for more stimulus, Reuters, 18 Oct 2024
- 8- Economic Growth Forecast Upgraded Due to Improved Consumption Outlook, Fannie Mae, Oct 2024
- 9- Global economic outlook: October 2024, S&P Global, 15 Oct 2024
- 10- WORLD ECONOMIC OUTLOOK: POLICY PIVOT, RISING THREATS, IMF Oct 2024
- 11- What's Next for Japan's Economy After Monetary Policy Shift? <https://thediplomat.com/2024/04/whats-next-for-japans-economy-after-monetary-policy-shift/>
- 12- Japan economic outlook, October 2024, Deloitte, 18 Oct 2024
- 13- China's GDP expands 4.8 pct in first three quarters ,The State Council the People's Republic of China
- 14- Economic Outlook Eurozone Q3 2024: Growth Returns, Rates Fall , S&P Global, 24 June 2024
- 15- India economic outlook, October 2024 , Deloitte, 22 Oct 2024
- 16- Why Russia's economy is doing better than predicted, Money Week, 2024.
- 17- World Bank improves forecast for Russian GDP growth in 2024 2025, TASS, 17 Oct 2024

هدف قرار می‌دهد. این کاهش تورم قابل توجه است زیرا بدون یک رکود جهانی قابل توجه رخ می‌دهد و یک تعدیل اقتصادی موفق را نشان می‌دهد. چشم انداز اقتصادی توسط تنش‌های ژئوپلیتیکی، به ویژه در خاورمیانه، تیره شده است که می‌تواند بر قیمت کالاها و زنجیره تامین جهانی تأثیر بگذارد. تحلیلگران هشدار می‌دهند که تشدید درگیری‌ها ممکن است مانع رشد شود. برخی از بازارهای نوظهور همچنان با فشارهای قیمتی مواجه هستند که نیاز به سیاست‌های پولی محتاطانه دارد. رشد در بین مناطق نابرابر باقی می‌ماند. پیش‌بینی می‌شود که ایالات متحده در سال ۲۰۲۴ ۲٫۶ درصد رشد کند، در حالی که انتظار می‌رود منطقه یورو به دلیل فشارهای مختلف اقتصادی تنها ۰٫۷ درصد رشد داشته باشد. آسیای در حال ظهور، به ویژه با سرمایه‌گذاری در فناوری و زیرساخت‌ها، رشد قوی‌تری را در مقایسه با سایر مناطق نشان می‌دهد. با نگاه به آینده، پیش‌بینی می‌شود رشد جهانی به تدریج در سال ۲۰۲۵ به ۳٫۲ درصد بهبود یابد، اما رشد کلی کمتر از سطح قبل از همه‌گیری باقی می‌ماند. ضرورت اصلاحات ساختاری برای تقویت رشد و ثبات بلندمدت، به ویژه با توجه به افزایش سطح بدهی و چالش‌های مالی در بسیاری از اقتصادها مورد تأکید قرار می‌گیرد.

تحولات قیمت نفت در ماه سپتامبر ۲۰۲۴

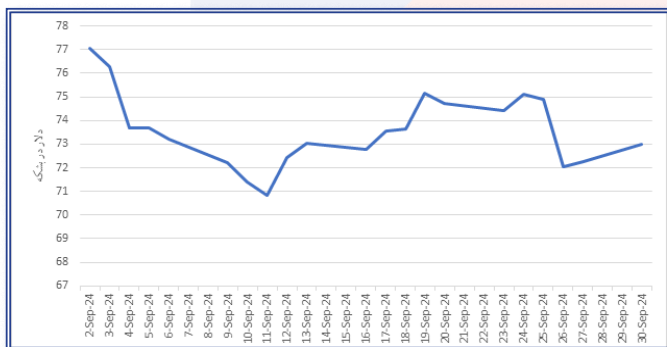
مهمی یوستی

داشت و از ۷۷/۰۴ دلار در بشکه در دوم سپتامبر به ۷۳ دلار در بشکه در ۳۰ سپتامبر رسید.

۱. روند قیمت نفت خام های شاخص

الف. قیمت ماهانه نفت خام های شاخص

نمودار ۲: روند روزانه قیمت سبد اوپک در ماه سپتامبر ۲۰۲۴

در ماه سپتامبر ۲۰۲۴ قیمت نفت خام های شاخص نسبت به متوسط ماه آگوست ۲۰۲۴ کاهش یافت. قیمت سبد اوپک با ۴/۸۲ دلار کاهش نسبت به ماه آگوست ۲۰۲۴ به ۷۳/۵۹ دلار، قیمت نفت برنت با ۶/۳۴ دلار کاهش به ۷۴/۰۲ دلار و متوسط قیمت نفت خام وست تگزاس با ۶/۴۴ دلار کاهش نسبت به متوسط ماه قبل به ۷۰/۲۴ دلار در بشکه رسید. نمودار ۱: روند قیمت نفت برنت، سبد اوپک و وست تگزاس

۲. عوامل تاثیرگذار بر قیمت نفت در ماه سپتامبر ۲۰۲۴

مهمترین عوامل تاثیرگذار بر نوسانات قیمت نفت به تفکیک عوامل تضعیف کننده و تقویت کننده در ذیل ذکر شده است:

عوامل تقویت کننده قیمت نفت در ماه سپتامبر ۲۰۲۴:

۱. ایجاد اختلاف بین گروه های سیاسی مستقر در شرق و غرب لیبی برای کنترل بانک مرکزی این کشور و کاهش تولید و صادرات نفت این کشور؛
۲. تشدید بحرانهای خاورمیانه با تشدید بحران بین اسرائیل و حزب الله لبنان؛
۳. تصمیم کشورهای اوپک پلاس برای تاخیر دو ماهه در افزایش تولیدی که قرار بود از اول ماه اکتبر اعمال کنند؛
۴. ادامه بحران روسیه و اوکراین و تشدید آن بعد از

ب. قیمت روزانه نفت خام های شاخص

روند روزانه قیمت نفت خام های شاخص در ماه سپتامبر ۲۰۲۴ نوسان نشان می دهد. قیمت ها تا ۱۱ سپتامبر روند نزولی داشت سپس تا ۲۵ سپتامبر همراه با نوساناتی روند صعودی به خود گرفت و در نهایت در اواخر سپتامبر مجدداً روند نزولی شد. قیمت سبد اوپک بین ۷۰/۸۴ دلار و ۷۷/۰۴ دلار در بشکه نوسان

حالیکه پیش بینی میشد که ۱/۱ میلیون بشکه کاهش یابد؛

۸. بر اساس آمار منتشر شده توسط اداره اطلاعات انرژی آمریکا، در هفته منتهی به ۳۰ آگوست تولید نفت خام آمریکا بدون تغییر نسبت به هفته قبل در سطح ۱۳/۳ میلیون بشکه در روز بود؛ در هفته منتهی به ۶ سپتامبر تولید نفت خام آمریکا بدون تغییر نسبت به هفته قبل در سطح ۱۳/۳ میلیون بشکه در روز بود؛ در هفته منتهی به ۱۳ سپتامبر تولید نفت خام آمریکا با ۱۰۰ هزار بشکه کاهش نسبت به هفته قبل به ۱۳/۲ میلیون بشکه در روز رسید؛ در هفته منتهی به ۲۰ سپتامبر تولید نفت خام آمریکادون تغییر نسبت به هفته قبل در سطح ۱۳/۲ میلیون بشکه در روز بود؛

۹. فدرال رزرو آمریکا نرخ بهره این کشور را با ۵/۰ درصد کاهش، در سطح ۵ درصد اعلام کرد؛

۱۰. بانک مرکزی چین یک بسته حمایتی را برای تقویت اقتصاد این کشور اعلام کرد و اعلام نمود که اولاً ذخایر مورد نیاز بانکها نزد بانک مرکزی چین را کاهش خواهد داد و علاوه بر این نرخ بهره را نیز کاهش خواهد داد و از طرف دیگر تا پایان سال اقدامات حمایتی دیگری را نیز در دستور کار خود قرا خواهد داد؛

۱۱. در هفته منتهی به ۳۰ آگوست درخواستها برای استفاده از مزایای بیکاری در آمریکا با ۵۲ هزار درخواست کاهش به ۲۲۷ هزار درخواست رسید؛ در هفته منتهی به ۱۳ سپتامبر درخواستها برای استفاده از مزایای بیکاری در آمریکا به ۲۱۹ هزار درخواست رسید که ۱۲ هزار در خواست کمتر از هفته قبل بود؛ در هفته منتهی به ۲۰ سپتامبر درخواستها برای استفاده از مزایای بیکاری در آمریکا به ۲۱۸ هزار درخواست رسید که ۴ هزار در خواست کمتر از هفته قبل بود؛

۱۲. در ماه آگوست PMI بخش صنعت چین از ۴۹/۸ در ماه گذشته به ۵۰/۴ رسید؛

۱۳. در ماه آگوست PMI بخش صنعت آلمان از ۴۲/۱ در ماه گذشته به ۴۲/۴ رسید؛

۱۴. در ماه آگوست PMI بخش صنعت منطقه یورو از

حمله زمینی اوکراین به خاک روسیه و تصرف بخشی از خاک روسیه؛

۵. بر اساس آمار منتشر شده توسط اداره اطلاعات انرژی آمریکا، در هفته منتهی به ۳۰ آگوست ۲۰۲۴ ذخیره‌سازیهای تجاری نفت خام این کشور ۶/۹ میلیون بشکه کاهش یافت و سطح آن به ۴۱۸/۳ میلیون بشکه رسید، در هفته منتهی به ۱۳ سپتامبر ۲۰۲۴ ذخیره‌سازیهای تجاری نفت خام این کشور ۱/۶ میلیون بشکه کاهش یافت و سطح آن به ۴۱۷/۵ میلیون بشکه رسید، در هفته منتهی به ۲۰ سپتامبر ۲۰۲۴ سطح ذخیره‌سازیهای تجاری نفت خام این کشور ۴/۵ میلیون بشکه کاهش یافت و به ۴۱۳ میلیون بشکه رسید.

۶. روند افزایشی ذخایر استراتژیک نفت خام آمریکا، در هفته منتهی به ۳۰ آگوست ذخیره سازی‌های استراتژیک نفت خام آمریکا با ۱/۷۶۴ میلیون بشکه افزایش نسبت به هفته قبل به ۳۷۹/۶۷۲ میلیون بشکه رسید؛ در هفته منتهی به ۶ سپتامبر ذخیره سازی‌های استراتژیک نفت خام آمریکا با ۰/۲۷۹ میلیون بشکه افزایش نسبت به هفته قبل به ۳۷۹/۹۵۱ میلیون بشکه رسید؛ در هفته منتهی به ۱۳ سپتامبر ذخیره سازی‌های استراتژیک نفت خام آمریکا با ۶۵۵ هزار بشکه افزایش نسبت به هفته قبل به ۳۸۰/۶۰۶ میلیون بشکه رسید؛ در هفته منتهی به ۲۰ سپتامبر ذخیره سازی‌های استراتژیک نفت خام آمریکا با ۱/۲۸۷ میلیون بشکه افزایش نسبت به هفته قبل به ۳۸۱/۸۹۳ میلیون بشکه رسید؛

۷. بر اساس آمار منتشر شده توسط انجمن نفت آمریکا (API) در هفته منتهی به ۳۰ آگوست ذخیره سازی‌های نفت خام آمریکا به مقدار ۷/۴ میلیون بشکه کاهش یافت در حالیکه پیش بینی میشد که ۰/۹ میلیون بشکه کاهش یابد؛ در هفته منتهی به ۶ سپتامبر ذخیره سازی‌های نفت خام آمریکا به مقدار ۲/۷۹۰ میلیون بشکه کاهش یافت در حالیکه پیش بینی میشد که ۰/۷ میلیون بشکه افزایش یابد؛ در هفته منتهی به ۲۰ سپتامبر ذخیره سازی‌های نفت خام آمریکا به مقدار ۴/۳۳۹ میلیون بشکه کاهش یافت در

رسید؛	۴۵/۶ در ماه گذشته به ۴۵/۸ رسید؛
۲۹. در ماه آگوست نرخ رشد تولیدات صنعتی در هند به ۴/۸ درصد رسید که ۰/۱ درصد بیشتر از ماه گذشته بود؛	۱۵. در ماه آگوست PMI بخش صنعت آمریکا اعلام شده توسط موسسه مدیریت عرضه از ۴۶/۸ در ماه گذشته به ۴۷/۲ رسید؛
۳۰. در ماه آگوست رشد تولیدات صنعتی در آمریکا به ۰/۸ درصد رسید در حالیکه در ماه قبل ۰/۹- درصد بود؛	۱۶. در ماه آگوست PMI بخش خدمات منطقه یورو از ۵۱/۹ در ماه گذشته به ۵۲/۹ رسید؛
۳۱. در ماه آگوست تورم منطقه یورو به ۲/۲ درصد رسید که ۰/۴ درصد کمتر از ماه گذشته بود؛	۱۷. در ماه آگوست PMI ترکیبی بریتانیا از ۵۲/۸ در ماه گذشته به ۵۳/۸ رسید؛
۳۲. در ماه آگوست رشد مجوزهای ساختمانی در آمریکا به ۴/۹ درصد رسید که ۱/۶ درصد نسبت به ماه گذشته رشد داشت؛	۱۸. بانک مرکزی کانادا نرخ بهره را با ۰/۲۵ درصد کاهش در سطح ۴/۲۵ درصد اعلام کرد؛
۳۳. در هفت روز منتهی به ۱۷ سپتامبر ۲۰۲۴ خالص وضعیت خرید بورسبازان به ۱۴۵ هزار قرارداد رسید که ۵ هزار قرارداد نسبت به هفته گذشته رشد داشت؛ در هفت روز منتهی به ۲۴ سپتامبر ۲۰۲۴ خالص وضعیت خرید بورسبازان به ۱۵۸ هزار قرارداد رسید که ۱۳ هزار قرارداد نسبت به هفته ماقبل آن رشد داشت؛	۱۹. در ماه آگوست PMI بخش خدمات آمریکا اعلام شده توسط موسسه مدیریت عرضه از ۵۱/۴ در ماه گذشته به ۵۱/۵ رسید؛
۳۴. تضعیف ارزش دلار، شاخص ارزش دلار در هفته منتهی به ۱۳ سپتامبر ۱۰۱/۴۵ بود که در هفته منتهی به ۲۰ سپتامبر به ۱۰۰/۴۶ رسید؛ علاوه بر این شاخص ارزش دلار در هفته منتهی به ۲۰ سپتامبر ۱۰۰/۴۶ بود که در هفته منتهی به ۲۷ سپتامبر به ۱۰۰/۳۱ رسید؛	۲۰. در ماه آگوست PMI بخش خدمات آمریکا اعلام شده توسط موسسه S&P از ۵۵ در ماه گذشته به ۵۵/۷ رسید؛
۳۵. وزش طوفان هلنا و جان در خلیج مکزیک و توقف بخشی از تولید این منطقه؛	۲۱. رشد سالانه تولید ناخالص داخلی منطقه یورو در فصل دوم ۲۰۲۴ در سطح ۰/۶ درصد اعلام شد که ۰/۲ درصد بیشتر از فصل قبل بود؛
۳۶. در فصل دوم ۲۰۲۴ رشد تولید ناخالص داخلی آمریکا ۳ درصد اعلام شد که ۱/۴ درصد بالاتر از رشد فصل اول ۲۰۲۴ بود؛	۲۲. در ماه آگوست ۲۰۲۴ نرخ بیکاری در آمریکا با ۰/۱ درصد کاهش به ۴/۲ درصد رسید؛
۳۷. بانک مرکزی سوئیس نرخ بهره این کشور را با ۰/۲۵ درصد کاهش در سطح ۱ درصد اعلام کرد؛	۲۳. وقوع طوفان فرانسین در خلیج مکزیک و توقف بخشی از تولید نفت و گاز این منطقه؛
۳۸. بانک مرکزی چین نرخ ذخایر مورد نیاز بانکهای این کشور را نزد بانک مرکزی چین از ۱۰ درصد به ۹/۵ درصد کاهش داد؛	۲۴. رشد سالانه تولید ناخالص داخلی ژاپن در فصل دوم ۲۰۲۴ به ۲/۹ درصد رسید در حالیکه رشد فصل گذشته آن ۲/۴- درصد بود؛
۳۹. در ماه آگوست مجوزهای احداث ساختمان در آمریکا به ۱/۴۷۰ میلیون مجوز رسید که ۶۴ هزار مجوز	۲۵. در ماه آگوست نرخ تورم در آمریکا به ۲/۵ درصد رسید که ۰/۴ درصد کمتر از ماه گذشته بود؛
	۲۶. در ماه آگوست نرخ تورم در آلمان به ۱/۹ درصد رسید که ۰/۴ درصد کمتر از ماه گذشته بود؛
	۲۷. بانک مرکزی اروپا نرخ بهره این منطقه را از ۴/۲۵ درصد به ۳/۶۵ درصد کاهش داد؛
	۲۸. در ماه آگوست رشد سالانه قیمت تولیدکننده در آمریکا از صفر درصد در ماه گذشته به ۰/۲ درصد

بیشتر از ماه قبل بود؛

عوامل تضعیف‌کننده قیمت نفت در ماه سپتامبر ۲۰۲۴:

میلیون بشکه رسید؛ در هفته منتهی به ۶ سپتامبر ذخیره‌سازیهای بنزین در آمریکا با ۲/۴ میلیون بشکه افزایش به ۲۲۱/۶ میلیون بشکه رسید؛

۱۰. در ماه آگوست PMI بخش صنعت آمریکا اعلام شده توسط موسسه S&P از ۴۹/۶ در ماه گذشته به ۴۷/۹ رسید؛

۱۱. در ماه آگوست PMI بخش خدمات چین از ۵۲/۱ در ماه گذشته به ۵۱/۶ رسید؛

۱۲. در ماه ژوئیه فرصتهای شغلی باز ایجاد شده و گردش نیروی کار در آمریکا از ۷/۹۱۰ به ۷/۶۷۳ میلیون رسید؛

۱۳. در فصل دوم ۲۰۲۴ رشد تولید ناخالص داخلی کره جنوبی از ۱/۳ در فصل گذشته به ۰/۲- درصد رسید؛

۱۴. دستورهای خرید کارخانه‌ای در آلمان در ماه ژوئیه به ۲/۹ درصد رسید در حالیکه رشد آن در فصل گذشته ۴/۶ درصد بود؛

۱۵. اداره اطلاعات انرژی آمریکا اعلام کرد که در هفته منتهی به ۶ سپتامبر ۲۰۲۴ ذخیره‌سازیهای تجاری نفت خام این کشور ۰/۸ میلیون بشکه افزایش یافته و سطح آن به ۴۱۹/۱ میلیون بشکه رسیده است در حالیکه پیش‌بینی می‌شد ۰/۹ میلیون بشکه افزایش یابد؛

۱۶. در هفته منتهی به ۶ سپتامبر درخواستها برای استفاده از مزایای بیکاری با ۳ هزار درخواست افزایش به ۲۳۰ هزار درخواست رسید؛

۱۷. در هفت روز منتهی به ۳ سپتامبر ۲۰۲۴ خالص وضعیت خرید بورس بازان در بازار نایمکس با ۴۹ هزار قرارداد کاهش به ۱۷۷ هزار قرارداد رسید؛

۱۸. در ماه آگوست رشد واردات چین به ۰/۵ درصد رسید در حالیکه رشد آن در ماه گذشته ۷/۲ درصد بود؛

۱۹. در ماه آگوست رشد قیمت تولیدکننده در چین به ۱/۸- درصد رسید در حالیکه رشد آن در ماه گذشته ۰/۸- درصد بود.

۲۰. انجمن نفت آمریکا (API) اعلام کرد که در هفته

۱. نگرانی نسبت به وضعیت تقاضای جهانی و مزاد عرضه در بازار بعد از کاهش حاشیه‌های سود پالایشی؛

۲. ادامه مذاکرات برای برقراری آتش‌بس بین حماس و اسرائیل و رئیس‌جمهور آمریکا نیز اعلام کرد که دستیابی به آتش‌بس در غزه هنوز واقع‌بینانه است؛

۳. انتشار گزارشی در فایننشال تامیز مبنی بر احتمال تغییر سیاست عربستان از حمایت از قیمت به سمت کسب سهم بازار؛

۴. توافق بین گروه‌های مخالف در لیبی و بازگشت تولید لیبی به بازار در اواخر ماه سپتامبر؛

۵. پیش‌بینی افزایش تولید نفت شیل در آمریکا با افزایش بهره‌وری، مضافاً اینکه کاملاً هریس نیز اعلام کرد در صورت انتخاب به عنوان رئیس‌جمهور، عملیات شکست هیدرولیکی برای تولید نفت شیل را ممنوع نخواهد کرد؛

۶. در هفت روز منتهی به ۲۰ آگوست ۲۰۲۴ خالص وضعیت خرید بورس بازان در بازار نایمکس با ۹ هزار قرارداد کاهش به ۲۲۲ هزار قرارداد رسید؛

۷. تقویت ارزش دلار، شاخص ارزش دلار در هفته منتهی به ۳۰ آگوست ۱۰۱/۰۲ بود که در هفته منتهی به ۶ سپتامبر به ۱۰۱/۳۵ رسید؛ شاخص ارزش دلار در هفته منتهی به ۶ سپتامبر ۱۰۱/۳۸ بود که در هفته منتهی به ۱۳ سپتامبر به ۱۰۱/۴۱ رسید؛

۸. در هفته منتهی به ۳۰ آگوست تقاضای بنزین در آمریکا با ۰/۳۶۹ میلیون بشکه کاهش به ۸/۹۳۸ میلیون بشکه رسید؛ در هفته منتهی به ۶ سپتامبر تقاضای بنزین در آمریکا با ۰/۴۶۰ میلیون بشکه کاهش به ۸/۴۷۸ میلیون بشکه رسید؛

۹. در هفته منتهی به ۳۰ آگوست ذخیره‌سازیهای بنزین در آمریکا با ۰/۸ میلیون بشکه افزایش به ۲۱۹/۲

بخش خدمات منطقه یورو به ۵۰/۵ رسید در حالیکه در ماه قبل ۵۲/۹ بود؛

۳۱. در ماه سپتامبر شاخص اطمینان مصرف کننده در آمریکا به ۹۸/۷ رسید در حالیکه در ماه گذشته ۱۰۵/۶ بود؛

۳۲. در ماه آگوست فروش خانه های نوساز در آمریکا به ۷۱۶ هزار واحد رسید که ۳۵ هزار واحد نسبت به ماه ژوئیه کاهش داشت؛

۳۳. در ماه آگوست رشد دستوره های خرید برای کالاهای بادوام در آمریکا به صفر رسید در حالیکه در ماه ژوئیه رشد آن ۹/۹ درصد بود؛

۳۴. در ماه آگوست رشد شاخص قیمت هزینه های مصرف شخصی در آمریکا به ۲/۷ رسید که ۰/۱ درصد نسبت به ماه قبل افزایش داشت؛

۳۵. بانک مرکزی استرالیا نرخ بهره این کشور را بدون تغییر نسبت به ماه قبل در سطح ۴/۳۵ درصد اعلام کرد؛

۴. جمع بندی

به طور کلی قیمت نفت در ماه سپتامبر ۲۰۲۴ نسبت به ماه آگوست ۲۰۲۴ کاهش یافت و دلیل اصلی آن نگرانی نسبت به میزان رشد تقاضا در فصل چهارم ۲۰۲۴ و سال ۲۰۲۵ بود و با توجه به انتشار آمار ناامیدکننده از وضعیت اقتصادی چین، این نگرانی تشدید شد و علیرغم ارائه یک بسته محرک اقتصادی توسط بانک مرکزی چین، به دلیل عدم ارائه جزئیات، این نگرانیها ادامه پیدا کرد. از طرف دیگر به دلیل کاهش تقاضا حاشیه های پالایشی بنزین و گازوئیل با سرعت بیشتری نسبت به قیمت نفت خام کاهش یافت و کاهش ۰/۵ درصدی نرخ بهره آمریکا نیز نتوانست روند نزولی قیمت نفت را متوقف کند.

منتهی به ۱۳ سپتامبر ذخیره سازیهای نفت خام آمریکا به مقدار ۱/۹۶۰ میلیون بشکه افزایش یافته در حالیکه پیش بینی میشد که ۰/۱ میلیون بشکه کاهش یابد؛

۲۱. در هفته منتهی به ۱۳ سپتامبر صادرات نفت خام آمریکا با ۱/۲۸۴ میلیون افزایش به ۴/۵۸۹ میلیون بشکه در روز و واردات با ۰/۵۴۵ میلیون بشکه در روز کاهش به ۶/۳۲۲ میلیون بشکه در روز رسید؛

۲۲. بانک مرکزی چین نرخ بهره این کشور را بدون تغییر نسبت به قبل در سطح ۳/۳۵ درصد اعلام کرد؛

۲۳. در ماه آگوست نرخ خرده فروشی در آمریکا به ۰/۱ درصد رسید رسید در حالیکه در ماه قبل ۱/۱ درصد بود؛

۲۴. در ماه آگوست رشد صادرات ژاپن به ۵/۶ درصد رسید که نسبت به ماه قبل ۴/۶ درصد نسبت به ماه قبل کاهش داشت و رشد واردات به ۲/۳ درصد رسید که نسبت به ماه قبل ۱۴/۳ درصد نسبت به ماه قبل کاهش داشت؛

۲۵. بانک مرکزی انگلستان نرخ بهره این کشور را بدون تغییر نسبت به قبل در سطح ۵ درصد اعلام کرد؛

۲۶. در ماه آگوست فروش خانه های موجود در آمریکا به ۳/۸۶ میلیون واحد رسید در حالیکه در ماه قبل ۳/۹۶ میلیون واحد بود.

۲۷. انتشار اخباری مبنی بر ارائه طرحی از سوی آمریکا و فرانسه برای آتش بس ۲۱ روزه بین اسرائیل و حزب الله لبنان؛

۲۸. در ماه سپتامبر PMI بخش صنعت آمریکا به ۴۷ رسید در حالیکه در ماه قبل ۴۷/۹ بود و PMI بخش خدمات آمریکا به ۵۵/۴ رسید در حالیکه در ماه قبل ۵۵/۷ بود؛

۲۹. در ماه سپتامبر PMI بخش صنعت آلمان به ۴۰/۳ رسید در حالیکه در ماه قبل ۴۲/۴ بود و PMI بخش خدمات آلمان به ۵۰/۶ رسید در حالیکه در ماه قبل ۵۱/۲ بود؛

۳۰. در ماه سپتامبر PMI بخش صنعت منطقه یورو به ۴۴/۸ رسید در حالیکه در ماه قبل ۴۵/۸ بود و PMI

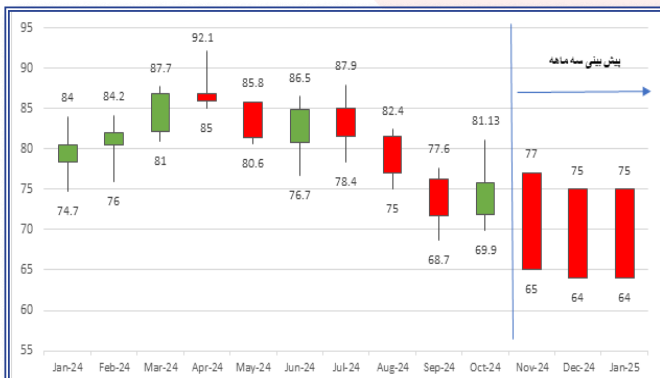
پیش بینی کوتاه مدت قیمت نفت خام

مهرزاد زمانی

« پیش بینی قیمت

با توجه به عوامل اصلی که تشریح شد انتظار بر این است که قیمت نفت برنت در ماه نوامبر در دامنه نوسانی ۶۵ تا ۷۷ دلار در بشکه در نوسان باشد و بیشتر در سایه بحران منطقه خاورمیانه قرار می گیرد. نمودار زیر روند ماهانه قیمت نفت خام برنت و پیش بینی سه ماه منتهی به ژانویه ۲۰۲۵ را نشان می دهد. در ماه نوامبر و دسامبر انتظار بر این است که از اثر بحران منطقه کاسته شود و قیمت ها بیشتر تحت تأثیر اقتصاد چین قرار گیرد و در ماه دسامبر اثر تصمیمات اوپک پلاس پر رنگ تر خواهد شد. واضح است که در صورت وقوع حوادث غیر قابل پیش بینی، قیمت نفت می تواند از این دامنه های نوسانی خارج شود.

نمودار ۱: روند گذشته و پیش بینی ماهانه قیمت نفت خام برنت

پیش بینی سه ماهه قیمت نفت خام برنت

« بررسی روند قیمت در ماه گذشته

برآیند عوامل مهم بنیادی و ژئوپلیتیکی تا آخر ماه اکتبر فشار کاهشی بر قیمت نفت وارد کردند. گرچه در طی ماه اکتبر نوسانات زیادی به علت تحولات تنش در منطقه رخ داد ولی در نهایت با انتظار کاهش موقتی تنش ها، قیمت های نفت با افت زیادی روبرو شد و موجب کاهش افزوده ژئوپلیتیکی قیمت و در مجموع کاهش قیمت های نفت شد. بر اساس گزارش منتشر شده چشم انداز صندوق بین المللی پول پیش بینی رشد اقتصادی جهان برای سال ۲۰۲۵ برابر با ۳٫۲ درصد بود که ۰٫۱ کمتر از گزارش قبلی است. رشد چین در سال ۲۰۲۴ برابر با ۴٫۸ درصد برآورد شده که ۰٫۲ کمتر از گزارش قبلی است و در مجموع برای بازار نفت به معنی کاهش تقاضای نفت بود. در نتیجه همچنان آمار اقتصادی چین از بعد اقتصادی بر بازار نفت فشار کاهشی وارد میکند.

« بررسی عوامل اثر گذار بر قیمت نفت در ماه های آتی

عوامل مهم اثرگذار بر بازار نفت در ماه های آینده شامل تصمیم اوپک پلاس، رشد تقاضای نفت چین و بحران منطقه خاورمیانه است که هر سه با درجات مختلفی از نااطمینانی روبرو هستند که پیش بینی برای قیمت های نفت را مشکل ساخته و دامنه نوسانی را افزایش میدهد.

بررسی وضعیت تولید جهانی نفت در ماه (سپتامبر ۲۰۲۴)

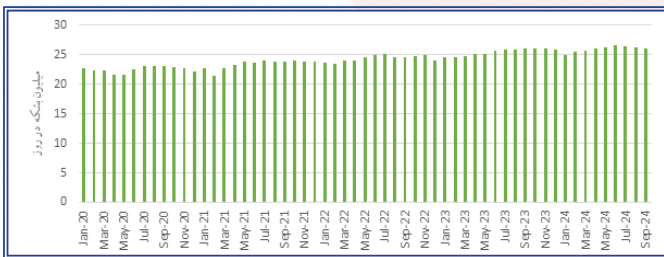
مهدی یوسفی

بشکه در روز کمتر از متوسط سال ۲۰۲۳ میباشد. نکته قابل توجه در نمودار بالا آنست که هنوز تولید جهانی نفت خام کمتر از سطح قبل از شیوع بیماری کرونا است.

۱-۲. تولید میعانات و مایعات گازی و سوختهای زیستی

در ماه سپتامبر ۲۰۲۴ کل تولید جهانی میعانات و مایعات گازی و سوختهای زیستی به ۲۶/۰۴ میلیون بشکه در روز رسید که ۱۹۰ هزار بشکه در روز کمتر از ماه آگوست ۲۰۲۴ بود. متوسط تولید جهانی میعانات و مایعات گازی و سوختهای زیستی در نه ماه نخست سال ۲۰۲۴ به مقدار ۲۵/۹۶ میلیون بشکه در روز بوده است که ۵۱۰ هزار بشکه در روز بیشتر از متوسط سال ۲۰۲۳ میباشد

نمودار ۳: روندماهانه تولید جهانی میعانات و مایعات گازی و سوختهای زیستی

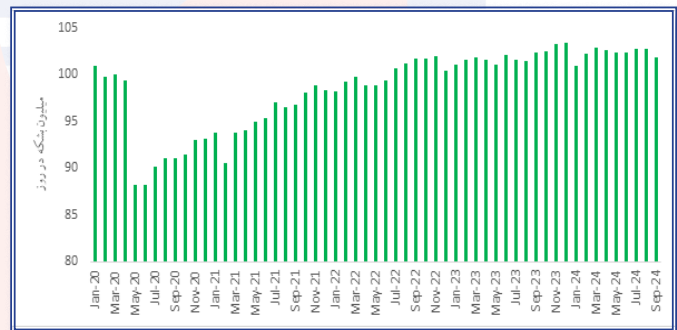
۲. روند تولید غیر اوپک پلاس

در ماه سپتامبر ۲۰۲۴ کل تولید غیر اوپک پلاس به ۵۳/۸۹۰ میلیون بشکه در روز رسید که ۱۶۰ هزار بشکه در روز کمتر از ماه آگوست ۲۰۲۴ بود. در نه ماه نخست سال ۲۰۲۴ متوسط کل تولید غیر اوپک پلاس ۵۳/۱۸ میلیون بشکه در روز بود که ۱/۱۲ میلیون بشکه در روز بیشتر از متوسط سال ۲۰۲۳ است.

۱. روند تولید جهانی

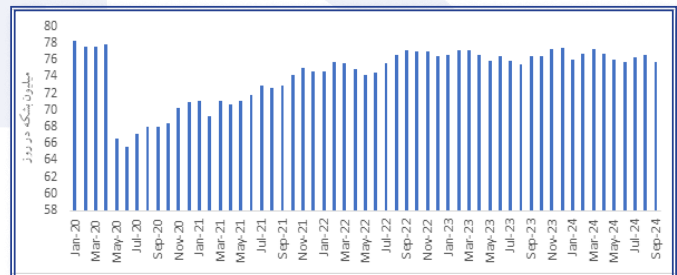
در ماه سپتامبر ۲۰۲۴ کل تولید جهانی سوختهای مایع شامل نفت خام، میعانات و مایعات گازی و سوختهای زیستی به ۱۰۱/۸۲ میلیون بشکه در روز رسید که ۹۹۰ هزار بشکه در روز کمتر از ماه آگوست ۲۰۲۴ بود. در نه ماه نخست سال ۲۰۲۴ متوسط تولید جهانی ۱۰۲/۳۲ میلیون بشکه در روز بود که ۳۲۰ هزار بشکه در روز بیشتر از متوسط سال ۲۰۲۳ میباشد.

نمودار ۱: روند ماهانه کل تولید جهانی سوختهای مایع

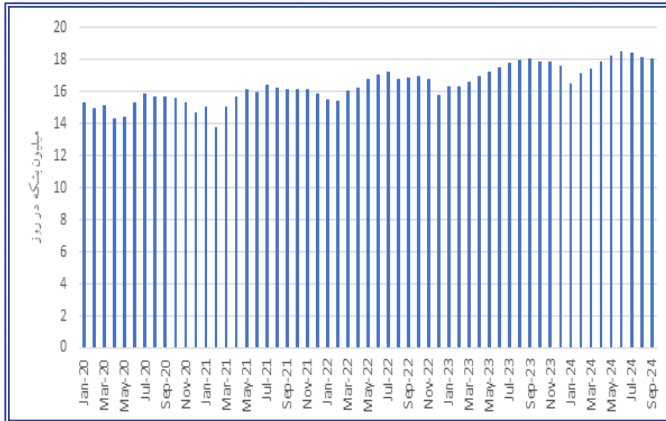

۱-۱. تولید نفت خام جهانی

در ماه سپتامبر ۲۰۲۴ کل تولید جهانی نفت خام به ۷۵/۷۸ میلیون بشکه در روز رسید که ۸۱۰ هزار بشکه در روز کمتر از ماه آگوست ۲۰۲۴ است. در نه ماه نخست سال ۲۰۲۴ متوسط تولید جهانی نفت خام ۷۶/۳۶ میلیون بشکه در روز بوده است که ۲۰۰ هزار بشکه در روز کمتر از ماه آگوست ۲۰۲۴ است.

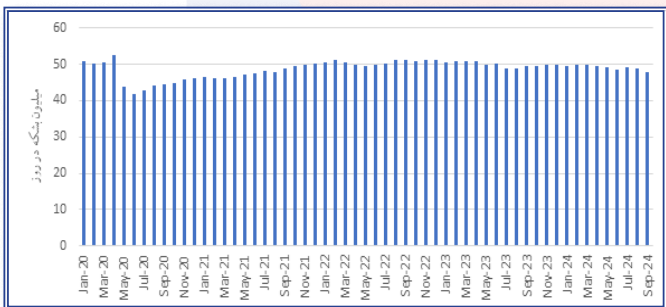
نمودار ۶: روند تولید میعانات و مایعات گازی و سوخت‌های زیستی غیر اوپک پلاس

۳. روند تولید اوپک پلاس

در ماه سپتامبر ۲۰۲۴ کل تولید اوپک پلاس به ۴۷/۹۳ میلیون بشکه در روز رسید که ۰/۸۳۰ میلیون بشکه در روز کمتر از ماه آگوست ۲۰۲۴ بود. در نه ماه نخست سال ۲۰۲۴ متوسط تولید اوپک پلاس ۴۹/۱۴ میلیون بشکه در روز بود که ۰/۸۱۰ میلیون بشکه در روز کمتر از متوسط سال ۲۰۲۳ می‌باشد.

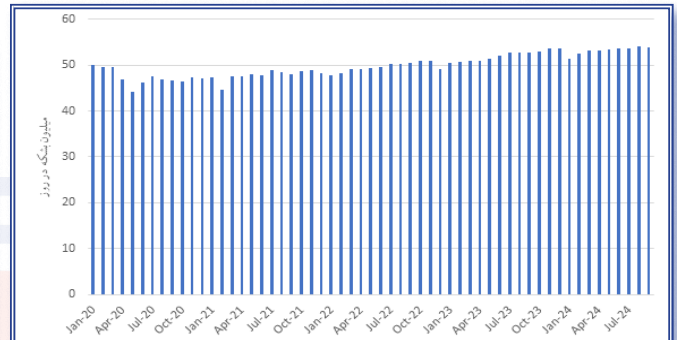
نمودار ۷: روند ماهانه کل تولید اوپک پلاس

۳-۱. تولید نفت خام اوپک پلاس

در ماه سپتامبر ۲۰۲۴ کل تولید نفت خام اوپک پلاس به ۳۹/۹۲۰ میلیون بشکه در روز رسید که ۰/۸۰۰ میلیون بشکه در روز کمتر از ماه آگوست ۲۰۲۴ بود. متوسط تولید نفت خام اوپک پلاس در نه ماه نخست سال ۲۰۲۴ به مقدار ۴۱/۰۱ میلیون بشکه در روز بود که ۸۴۰ هزار بشکه در روز کمتر از متوسط سال ۲۰۲۳ می‌باشد.

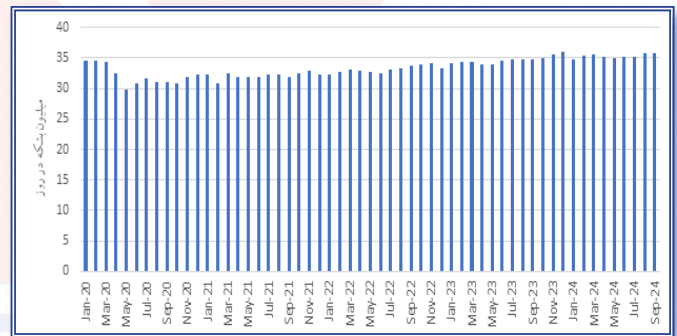
نمودار ۴: روند ماهانه کل تولید غیر اوپک پلاس

۲-۱. تولید نفت خام غیر اوپک پلاس

در ماه سپتامبر ۲۰۲۴ کل تولید نفت خام غیر اوپک پلاس به ۳۵/۸۵ میلیون بشکه در روز رسید که ۱۰ هزار بشکه در روز کمتر از ماه آگوست ۲۰۲۴ بود. متوسط تولید نفت خام غیر اوپک پلاس در نه ماه نخست سال ۲۰۲۴ به مقدار ۳۵/۳۴ میلیون بشکه در روز بوده است که ۶۴۰ هزار بشکه در روز بیشتر از متوسط سال ۲۰۲۳ می‌باشد.

نمودار ۵: روند تولید نفت خام غیر اوپک پلاس

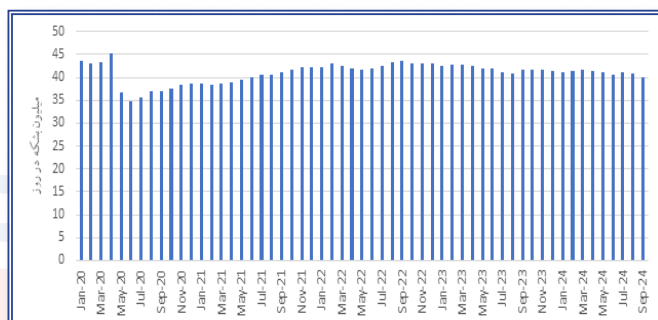
۲-۲. تولید میعانات و مایعات گازی و سوخت‌های زیستی غیر اوپک پلاس

در ماه سپتامبر ۲۰۲۴ کل تولید میعانات و مایعات گازی و سوخت‌های زیستی غیر اوپک پلاس به ۱۸/۰۴ میلیون بشکه در روز رسید که ۱۵۰ هزار بشکه در روز کمتر از ماه آگوست ۲۰۲۴ بود. متوسط تولید میعانات و مایعات گازی و سوخت‌های زیستی غیر اوپک پلاس در نه ماه نخست سال ۲۰۲۴ به مقدار ۱۷/۸۴ میلیون بشکه در روز بود که ۴۸۰ هزار بشکه در روز بیشتر از متوسط سال ۲۰۲۳ است.

سیاسی در این کشور با کاهش اساسی مواجه شد و از طرف دیگر برخی تولید کنندگان اوپک پلاس نظیر عراق و قزاقستان تولید خود را کاهش دادند.

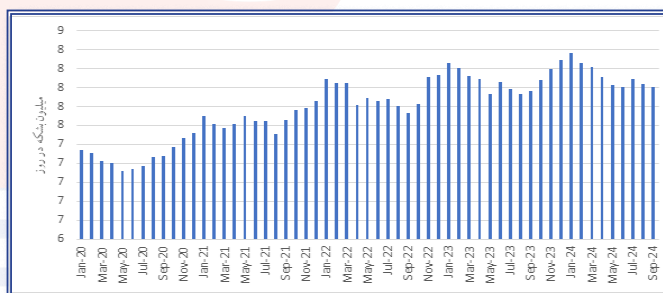
نمودار ۸: روند تولید نفت خام اوپک پلاس

۲-۳. تولید میعانات و مایعات گازی و سوخته‌های زیستی اوپک پلاس

در ماه سپتامبر ۲۰۲۴ کل تولید میعانات و مایعات گازی و سوخته‌های زیستی اوپک پلاس به ۸ میلیون بشکه در روز رسید که ۰/۳۰٪ میلیون بشکه در روز کمتر از ماه آگوست ۲۰۲۴ بود. متوسط تولید میعانات و مایعات گازی و سوخته‌های زیستی اوپک پلاس در نه ماه نخست سال ۲۰۲۴ به مقدار ۸/۱۳ میلیون بشکه در روز بوده است که ۳۰ هزار بشکه در روز بیشتر از متوسط سال ۲۰۲۳ می‌باشد.

نمودار ۹: روند تولید میعانات و مایعات گازی و سوخته‌های زیستی اوپک پلاس

۴. جمع‌بندی

در ماه سپتامبر کل تولید جهانی سوخته‌های مایع شامل نفت خام، میعانات و مایعات گازی و سوخته‌های زیستی ۹۹۰ هزار بشکه در روز کاهش یافت. اگرچه کل تولید غیر اوپک پلاس کاهشی در حدود ۱۶۰ هزار بشکه در روز را داشت اما بخش عمده این کاهش به دلیل کاهش تولید نفت خام اوپک پلاس بود، از یک طرف تولید لیبی به دلیل اختلافات سیاسی بین گروه‌های

تقاضا و ذخیره‌سازی‌های نفت

حسین پاککاری

هم‌چنین تقاضای خاورمیانه در سال ۲۰۲۴ در حدود ۱۲۰ هزار بشکه در روز افزایش خواهد یافت. تقاضای ژاپن در سال ۲۰۲۴ در مقایسه با سال ۲۰۲۳ در حدود ۸ هزار بشکه در روز کاهش خواهد یافت. براساس برآورد گزارش ماه اکتبر ۲۰۲۴ دبیرخانه اوپک، تقاضای جهانی نفت در سال ۲۰۲۴ با افزایش حدود ۱/۹۳ میلیون بشکه در روز به ۱۰۴/۱۴ میلیون بشکه خواهد رسید. این رقم در حدود ۱/۰۸ میلیون بشکه در روز بیشتر از برآورد اداره اطلاعات انرژی آمریکا می‌باشد. بخش عمده افزایش تقاضا نیز متعلق به کشورهای غیر OECD خواهد بود. داده‌های اولیه ماه اوت ۲۰۲۴ نشان می‌دهد که کل ذخیره‌سازی‌های تجاری نفت OECD در حدود ۸/۴ میلیون بشکه نسبت به ماه ژوئیه ۲۰۲۴ کاهش یافت و به سطح

۱. وضعیت تقاضا

بر اساس گزارش ماه اکتبر سال ۲۰۲۴ اداره اطلاعات انرژی آمریکا، تقاضای جهانی نفت در سال ۲۰۲۴ با افزایش ۹۲۰ هزار بشکه در روز در مقایسه با سال ۲۰۲۳ به حدود ۱۰۳/۰۶ میلیون بشکه در روز خواهد رسید. براساس این گزارش، در سال ۲۰۲۴ مصرف نفت کشورهای غیر OECD در حدود ۹۸۰ هزار بشکه در روز افزایش خواهد یافت. مصرف چین در سال ۲۰۲۴ در حدود ۹۰ هزار بشکه در روز افزایش خواهد یافت و مصرف هند نیز در سال ۲۰۲۴ در حدود ۲۸۰ هزار بشکه در روز افزایش خواهد داشت. بیشترین رشد تقاضا در هند توسط سوخت‌های بخش حمل و نقل و افزایش تقاضای ال پی جی حمایت شده است.

جدول ۱: مقایسه آخرین پیش‌بینی (در ماه اکتبر) مراجع دوگانه از تقاضای جهانی نفت در سال‌های ۲۰۲۳ و ۲۰۲۴ (میلیون بشکه در روز)

رشد نسبت به ۲۰۲۴	۲۰۲۵	رشد نسبت به ۲۰۲۳	۲۰۲۴	
۱/۲۹	۱۰۴/۳۵	۰/۹۲	۱۰۳/۰۶	اداره اطلاعات انرژی آمریکا
۱/۶۴	۱۰۵/۷۸	۱/۹۳	۱۰۴/۱۴	دبیرخانه اوپک

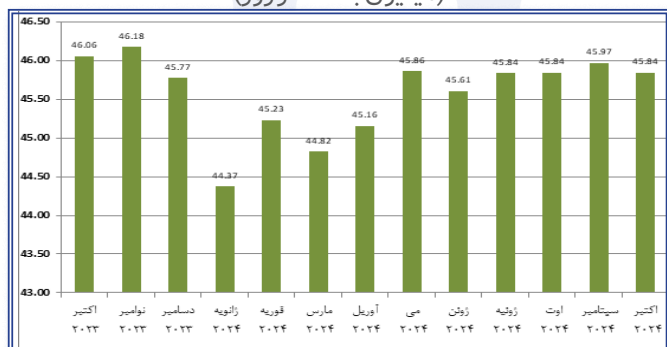

جدول ۲: تقاضای جهانی نفت در سال ۲۰۲۴ و پیش بینی سال ۲۰۲۵ (میلیون بشکه در روز)

سال ۲۰۲۵	سه ماهه چهارم ۲۰۲۵	سه ماهه سوم ۲۰۲۵	سه ماهه دوم ۲۰۲۵	سه ماهه اول ۲۰۲۵	سال ۲۰۲۴	سه ماهه چهارم ۲۰۲۴	سه ماهه سوم ۲۰۲۴	سه ماهه دوم ۲۰۲۴	سه ماهه اول ۲۰۲۴	
۲۵,۲	۲۵,۴	۲۵,۷	۲۵,۰	۲۴,۵	۲۵,۱	۲۵,۴	۲۵,۶	۲۵,۰	۲۴,۴	آمریکا
۲۰,۵	۲۰,۹	۲۰,۸	۲۰,۵	۲۰,۰	۲۰,۵	۲۰,۸	۲۰,۷	۲۰,۵	۱۹,۹	ایالات متحده امریکا
۱۳,۴	۱۳,۴	۱۳,۸	۱۳,۷	۱۲,۹	۱۳,۴	۱۳,۴	۱۳,۷	۱۳,۷	۱۲,۸	اروپا
۷,۳	۷,۴	۷,۰	۷,۰	۷,۵	۷,۳	۷,۴	۷,۰	۷,۰	۷,۵	آسیا پاسیفیک
۴۵,۹	۴۶,۳	۴۶,۵	۴۵,۸	۴۴,۹	۴۵,۸	۴۶,۲	۴۶,۳	۴۵,۷	۴۴,۸	OECD کل
۱۷,۴	۱۷,۶	۱۷,۵	۱۷,۱	۱۷,۱	۱۶,۹	۱۷,۳	۱۷,۱	۱۶,۷	۱۶,۷	چین
۵,۸	۵,۹	۵,۷	۵,۹	۵,۹	۵,۶	۵,۷	۵,۵	۵,۷	۵,۷	هند
۹,۹	۹,۸	۹,۸	۱۰,۱	۱۰,۰	۹,۶	۹,۵	۹,۵	۹,۸	۹,۷	سایر آسیا
۷,۰	۷,۰	۷,۱	۶,۹	۶,۸	۶,۸	۶,۹	۶,۹	۶,۸	۶,۷	آمریکای لاتین
۹,۱	۹,۲	۹,۵	۸,۶	۸,۹	۸,۸	۹,۰	۹,۲	۸,۴	۸,۷	خاورمیانه
۴,۶	۴,۹	۴,۵	۴,۴	۴,۶	۴,۵	۴,۹	۴,۴	۴,۳	۴,۶	افریقا
۴,۰	۴,۲	۴,۰	۳,۹	۴,۰	۴,۰	۴,۱	۴,۰	۳,۹	۴,۰	روسیه
۱,۳	۱,۳	۱,۱	۱,۳	۱,۴	۱,۲	۱,۳	۱,۱	۱,۲	۱,۳	سایر اوراسیا
۰,۸	۰,۸	۰,۸	۰,۸	۰,۸	۰,۸	۰,۸	۰,۸	۰,۸	۰,۸	سایر اروپا
۵۹,۹	۶۰,۸	۶۰,۱	۵۹,۱	۵۹,۵	۵۸,۴	۵۹,۴	۵۸,۴	۵۷,۶	۵۸,۰	کل غیر OECD
۱۰۵,۸	۱۰۷,۲	۱۰۶,۶	۱۰۴,۹	۱۰۴,۴	۱۰۴,۱	۱۰۵,۶	۱۰۴,۷	۱۰۳,۴	۱۰۲,۸	جهان
۱,۶	۱,۵	۱,۹	۱,۵	۱,۶	۱,۹	۲,۱	۲,۴	۱,۶	۱,۶	تغییرات تقاضا

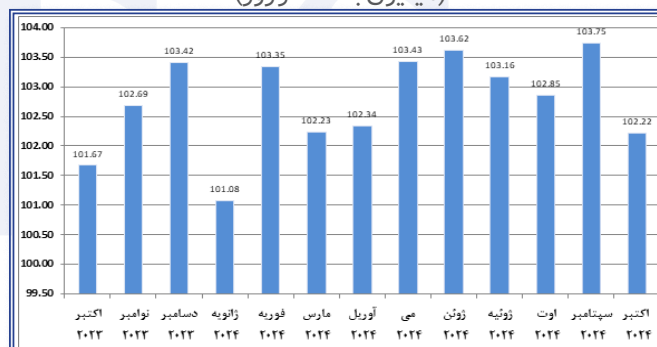
منبع: نشریه اوپک اکتبر ۲۰۲۴

نمودار ۲: تقاضای نفت کشورهای OECD اکتبر ۲۰۲۳ تا اکتبر ۲۰۲۴ (میلیون بشکه در روز)

منبع: EIA

نمودار ۱: روند ماهیانه تقاضای جهانی نفت اکتبر ۲۰۲۳ تا اکتبر ۲۰۲۴ (میلیون بشکه در روز)

منبع: EIA

۲۸۲۸ میلیون بشکه رسید. این ذخایر در مقایسه با مدت مشابه در سال ۲۰۲۳ بیش از ۴/۸ میلیون بشکه افزایش و در مقایسه با میانگین پنج ساله (۲۰۱۹-۲۰۱۵) در حدود ۸۶ میلیون بشکه کاهش یافته است. در ماه اوت ۲۰۲۴، ذخایر نفت خام OECD ۶/۰ میلیون بشکه و ذخایر فرآورده نیز در حدود ۲ میلیون بشکه کاهش یافت. از نظر تعداد روزهای پوشش مصرف، ذخایر تجاری OECD در ماه اوت ۲۰۲۴ در مقایسه با ماه ژوئیه با ۰/۱ روز کاهش به ۶۱/۳ روز رسید.

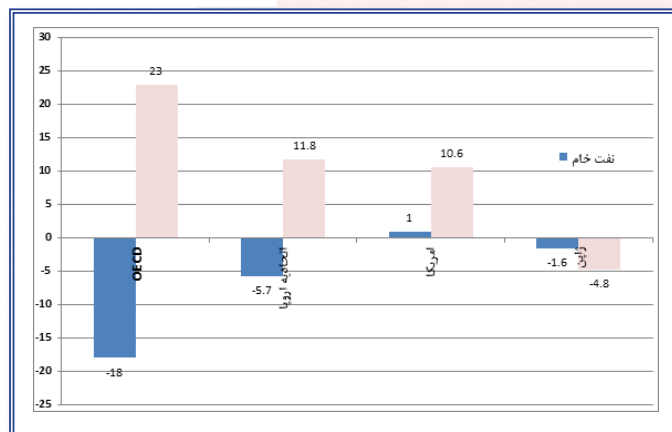
نمودار ۳: تقاضای نفت کشورهای غیر OECD، اکتبر ۲۰۲۳ تا اکتبر ۲۰۲۴ (میلیون بشکه در روز)

منبع: EIA

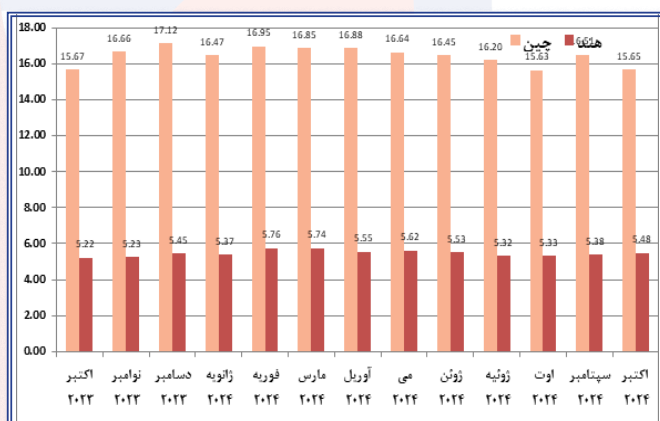
۲. ذخیره سازی های نفتی

نمودار ۵: تغییرات حجم ذخیره سازی نفت در جهان، اوت ۲۰۲۴ نسبت به اوت ۲۰۲۳، (میلیون بشکه)

منبع: نشریه اوپک ۲۰۲۴

نمودار ۴: تقاضای نفت چین و هند، اکتبر ۲۰۲۳ تا اکتبر ۲۰۲۴ (میلیون بشکه در روز)

منبع: EIA

جدول ۳: ذخیره سازی تجاری کشورهای عضو OECD، (میلیون بشکه)

تغییر اوت ۲۰۲۴ به اوت ۲۰۲۳	اوت ۲۰۲۳	تغییر اوت ۲۰۲۴ به ژوئیه ۲۰۲۴	اوت ۲۰۲۴	ژوئیه ۲۰۲۴	ژوئن ۲۰۲۴	
-۱۸	۱,۳۳۷	-۶,۵	۱,۳۱۹	۱,۳۲۵	۱,۳۶۲	نفت خام
۲۳	۱,۴۸۶	-۱,۹	۱,۵۰۹	۱,۵۱۱	۱,۴۸۷	فرآورده های نفتی
۵	۲,۸۲۳	-۸,۴	۲,۸۲۸	۲,۸۳۶	۲,۸۴۸	مجموع ذخایر تجاری
۰	۶۱,۴	-۰,۱	۶۱,۳	۶۱,۴	۶۱,۵	تعداد روزهای پوشش مصرف

منبع: نشریه اوپک ۲۰۲۴

جدول ۴: ذخایر تجاری و استراتژیک نفت آمریکا (میلیون بشکه)

تغییر اوت ۲۰۲۴ به اوت ۲۰۲۳	اوت ۲۰۲۳	تغییر اوت ۲۰۲۴ به ژوئیه ۲۰۲۴	اوت ۲۰۲۴	ژوئیه ۲۰۲۴	ژوئن ۲۰۲۴	
۱,۰	۴۱۷,۳	-۱۴,۷	۴۱۸,۳	۴۳۳,۰	۴۴۰,۲	نفت خام
۰,۰	۲۱۹,۲	-۴,۵	۲۱۹,۲	۲۲۳,۸	۲۳۲,۴	بنزین
۶,۲	۱۱۶,۵	-۴,۱	۱۲۲,۷	۱۲۶,۸	۱۲۳,۱	فرآورده میان تقطیر
-۰,۳	۲۶,۰	-۰,۲	۲۵,۷	۲۵,۹	۲۷,۵	نفت کوره
۴,۲	۴۲,۶	-۰,۴	۴۶,۸	۴۷,۲	۴۵,۳	سوخت جت
۱۰,۶	۸۴۱,۳	-۴,۱	۸۵۱,۹	۸۵۶,۰	۸۳۹,۴	مجموع ذخیره سازی فرآورده
۱۱,۶	۱,۲۵۸,۶	-۱۸,۸	۱,۲۷۰,۲	۱,۲۸۹,۰	۱,۲۷۹,۶	مجموع فرآورده و نفت خام
۲۹,۴	۳۵۰,۳	۴,۶	۳۷۹,۷	۳۷۵,۱	۳۷۳,۱	ذخایر استراتژیک نفت خام

منبع: نشریه اوپک ۲۰۲۴

جدول ۵: ذخیره سازی نفت خام و فرآورده در ژاپن (میلیون بشکه)

تغییر اوت ۲۰۲۴ به اوت ۲۰۲۳	اوت ۲۰۲۳	تغییر اوت ۲۰۲۴ به ژوئیه ۲۰۲۴	اوت ۲۰۲۴	ژوئیه ۲۰۲۴	ژوئن ۲۰۲۴	
-۱,۶	۶۹,۷	۱,۵	۶۸,۱	۶۶,۵	۶۳,۳	نفت خام
-۰,۲	۹,۷	۰,۰	۹,۵	۹,۵	۱۰,۸	بنزین
-۲,۳	۱۰,۸	-۰,۱	۸,۵	۸,۶	۸,۵	نفتا
-۰,۶	۲۸,۷	۳,۱	۲۸,۱	۲۵,۰	۲۵,۸	فرآورده میان تقطیر
-۱,۸	۱۴,۱	-۰,۳	۱۲,۳	۱۲,۵	۱۲,۷	نفت کوره
-۴,۸	۶۳,۲	۲,۸	۵۸,۴	۵۵,۶	۵۷,۸	مجموع ذخایر فرآورده
-۶,۴	۱۳۲,۹	۴,۳	۱۲۶,۵	۱۲۲,۲	۱۲۱,۱	مجموع ذخایر فرآورده و نفت خام

منبع: نشریه اوپک ۲۰۲۴

جمع بندی

میلیون بشکه در روز برسد. پیش بینی شده است که تقاضای جهانی نفت در سال ۲۰۲۴ به دلیل افزایش شدید سفرهای هوایی و حمل و نقل جاده ای و همچنین فعالیت های صنعتی، ساختمانی و کشاورزی در کشورهای غیر OECD تقویت شود. برای سال ۲۰۲۵، پیش بینی می شود که تقاضای جهانی نفت با رشدی حدود ۱/۶ میلیون بشکه در روز نسبت به سال ۲۰۲۴ به ۱۰۵/۸ میلیون بشکه در روز برسد که نسبت به ارزیابی ماه سپتامبر ۱۰۰ هزار بشکه در روز کاهش

پیش بینی رشد تقاضای جهانی نفت برای سال ۲۰۲۴ در حدود ۱۰۶ هزار بشکه در روز نسبت به ارزیابی ماه گذشته کاهش یافته است. این تجدید نظر نزولی بدلیل کاهش انتظارات برای رشد تقاضای نفت چین در سال ۲۰۲۴ است. عمده رشد تقاضا در کشورهای غیر OECD اتفاق خواهد افتاد. پیش بینی می شود کل تقاضای جهانی نفت در سه ماهه چهارم به ۱۰۵/۶

یافته است. پیش بینی رشد جهانی در معرض عدم قطعیت ها از جمله تحولات اقتصاد جهانی است.

|| منابع و مأخذ:

- 1- OPEC Monthly Oil Market Report, October 2024.
- 2- OPEC Monthly Oil Market Report, September 2024.
- 3- EIA, Short-Term Energy Outlook, October 2024.
- 4- IEA, Oil Market Report, July 2024.

پیش بینی ماهیانه عرضه و تقاضای نفت

دوره‌های

سازی ها و پیش‌بینی‌های رشد اقتصادی و بازار کار و سرمایه و شاخص‌های نظیر PMI^۲ کشورهای OECD) در درجه اول و سپس عوامل غیر بنیادین بازار نظیر جنگ روسیه-اوکراین و تشدید تنش‌ها در خاورمیانه و همچنین میزان و شدت برودت هوا از جمله عواملی هستند که می‌توانند سبب تغییر در نتایج پیش‌بینی و روند آن گردد.

۱- بررسی وضعیت تاریخی عرضه و تقاضای جهانی نفت (منتهی به ماه سپتامبر)

بررسی تحولات عرضه و تقاضای نفت و پیش‌بینی روند آن در آینده مستلزم آگاهی از عوامل اثرگذار بر بازار است. همچنان که در تعریف عرضه و تقاضا در پاورقی ۴ نیز ذکر شد برای متغیر عرضه نفت از داده‌های تولید ماهیانه EIA و برای تقاضای نفت از داده‌های ماهیانه مصرف (شامل میزان فرآورده عرضه شده به بازار) استفاده شده است همچنین از اختلاف تقاضا با عرضه نفت بعنوان کسری/مازاد تقاضا استفاده شده است. دلیل انتخاب تولید بعنوان عرضه نیز اینست که تولید در بعد ماهیانه تقریباً با عرضه بازار برابر است. عبارت دیگر در طول یک ماه تقریباً هر آنچه تولید شده است وارد بازار شده است. طبیعتاً مقایسه این دو آمار میزان کسری در تولید یا مازاد در تقاضای بازار را نشان خواهد داد (یا بلعکس) که از طریق ذخایر و سایر موجودی‌های نفت بازار پاسخ داده شده است.

چکیده

پیش‌بینی ماهیانه عرضه و تقاضای جهانی نفت برای سه ماهه منتهی به دسامبر ۲۰۲۴ انجام شده است. در ماه سپتامبر پیش‌بینی عرضه و تقاضا نشان داد که (همانند ماههای قبل) با توجه به اعمال سقف قیمتی و وجود نفت ارزان در بازار، همچنان با مازاد تقاضای نفت در بازار مواجه خواهیم بود و نتایج عرضه و تقاضای منتشره برای ماه سپتامبر نشان داده است که حتی این مازاد تقاضا به شدت افزایش داشته است. در پیش‌بینی جدید برای سه ماهه پایانی سال ۲۰۲۴ (اکتبر، نوامبر و دسامبر) نتایج حاکی از آن است که علیرغم بالابودن سطح تقاضای نفت در ماههای قبل این روند در سه ماهه آینده نیز تداوم خواهد داشت اگرچه از شدت آن در ماه اکتبر به دلیل فرآیند نزولی بودن قیمت نفت در ماههای اخیر و نزدیک شدن آن به سقف قیمتی، کاسته خواهد شد. مازاد تقاضای بازار بر اساس نتایج مدل برای سه ماهه فوق به ترتیب برابر ۱۰۰، ۶۰۰ و ۱۱۲۰ هزار بشکه در روز پیش‌بینی گردیده است. همچنین پیش‌بینی می‌شود موجودی ذخایر تجاری در سه ماهه پایانی سال به ترتیب به ۲۷۹۲، ۲۷۸۶/۳ و ۲۷۸۰ برسد. دلیل این روند تاحد زیادی در ارتباط با میزان برداشت‌ها و پیش‌بینی نوسانات عرضه در این ماههاست. همانند قبل در ماههای آتی تغییر در عوامل بنیادین بازار (بویژه تغییر در سطح ذخیره

۱. نتایج مبتنی بر خروجی مدل کوتاهمدت انرژی جهانی (IWEM) (IIES World Energy Model) ارائه گردیده است.

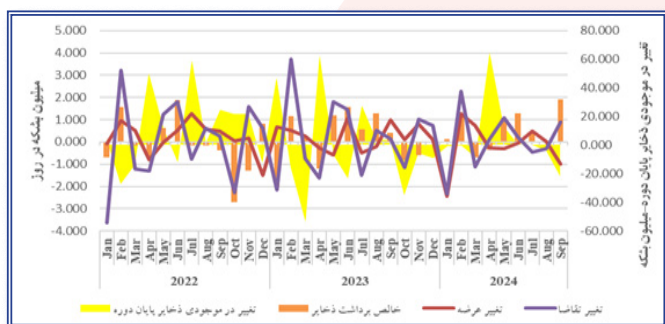
2. Purchasing Managers Index

۳. در اینجا منظور از عرضه، تولید (production) در گزارش EIA است که شامل: نفت خام، میعانات، مایعات واحدهای گاز طبیعی، سایر مایعات، اختلاف حجم حاصل از فرآوری پالایشگاه و سایر مایعات حساب نشده است و منظور از تقاضای نفت هم مصرف نفت است با دو مفهوم: ۱- برای کشورهای OECD همان فرآوردهای نفتی عرضه شده و برای سایر کشورها مصرف داخلی و ظاهری نفت آنهاست (عیناً تعریف ارائه شده از (DOE/EIA-۰۱۰۹). در این مقاله اختلاف میان این دو (که اولی پتانسیل عرضه فرآورده به بازار و دومی آن میزان فرآورده‌ای که به بازار عرضه شده است) بعنوان پتانسیل تقاضا/تولید نفت (مازاد/کسری) در نظر گرفته شده است. بنابراین وقتی بعنوان مثال گفته می‌شود مازاد تقاضا منظور اضافه تقاضای حاصل از این اختلاف است.

نفت، برداشت از ذخایر و تغییر در ذخایر تجاری نفت خام طی سال‌های ۲۰۲۳ منتهی به آگوست ۲۰۲۴ را نشان می‌دهد. همچنانکه ملاحظه می‌گردد، بازار نفت در ماه سپتامبر ۲۰۲۴ با ۰٫۹۹۴ میلیون بشکه در روز کاهش در عرضه نفت، ۰٫۸۹۵ میلیون بشکه افزایش در تقاضا، ۱٫۹۲ میلیون بشکه خالص برداشت از ذخایر و ۲۱٫۵۷ میلیون بشکه کاهش در موجودی ذخایر تجاری نسبت به ماه قبل مواجه بوده است

نمودار ۲: وضعیت تغییرات عرضه و تقاضای نفت، برداشت از ذخایر و تغییر در ذخایر تجاری نفت خام در ماه‌های مختلف از ژانویه ۲۰۲۳ تا سپتامبر ۲۰۲۴

مأخذ: IWEQ (منبع اولیه آمار EIA)

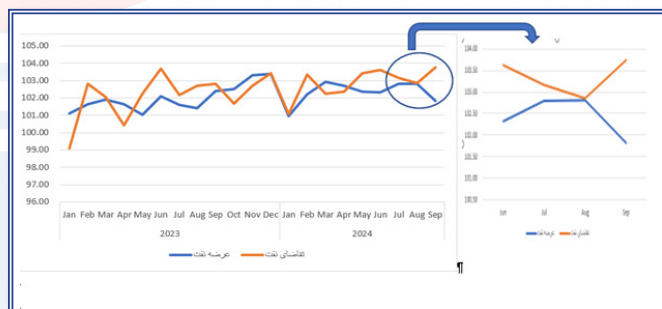
۲- تحلیل نظری سقف قیمتی نفت روسیه و اضافه تقاضای حاصل از نفت ارزان در بازار جهانی نفت

در اقتصاد تعادل به وضعیتی اطلاق می‌گردد که در آن میزان عرضه و تقاضای بازار با یکدیگر برابر باشند. حاصل این تعادل ایجاد قیمت تعادلی بازار است که عامل اصلی تخصیص منابع و امکانات در اقتصاد است. اگر قیمت تغییر یابد بازار برای مدتی از تعادل خارج شده و تعدیلات عرضه و تقاضا تارسیدن مجدد بازار به نقطه جدید تعادل ادامه می‌یابد. در شرایط تعیین سقف قیمتی، تولید کاهش یافته و بازار با کمبود کالا

در وضعیت فعلی نفتی که در بازار عرضه می‌شود از نظر نوع قیمت به دو دسته نفت عرضه شده با قیمت پایین یا نفت ارزان (شامل نفت تخفیفی و نفت کشورهای تحریمی) و نفت ارائه شده با قیمت جهانی که بخش اصلی تقاضای نفت جهان را پاسخگوست، می‌باشد. آندسته از کشورهایی که تقاضا برای نفت ارزان را دارند اگر قیمت این نفت نیز افزایش یابد تقاضا برای آن نیز کاهش خواهد یافت و در کل هرچه میزان اختلاف قیمت بازار با قیمت تکلیفی/تخفیفی بیشتر باشد میزان این تقاضا نیز بیشتر خواهد بود و چنانچه تولید توان پاسخگویی به این تقاضا را نداشته باشد بخشی از آن به طرف سایر سوختها و بخشی نیز با تغییر در موجودی و ذخایر بازار پاسخ داده خواهد شد. با این استدلال نمودار ۱ ذیل وضعیت عرضه و تقاضای جهانی نفت را طی دوره ابتدای ماه ژانویه ۲۰۲۳ تا انتهای ماه سپتامبر ۲۰۲۴ نشان می‌دهد. همچنانکه ملاحظه می‌گردد در ماه منتهی به ژوئیه شکاف میان عرضه و تقاضای نفت در حدود ۳۷۰ هزار بشکه در روز بوده و حاکی از مازاد تقاضا است. این مازاد برای ماه آگوست کاهش یافته و به متوسط ۴۰ هزار بشکه در روز و در ماه سپتامبر نیز به حدود ۱٫۹۳ هزار بشکه در روز رسیده است.

همچنین نمودار ۲ وضعیت تغییرات عرضه و تقاضای

نمودار ۱: روند ماهیانه عرضه-تقاضای جهانی نفت-میلیون بشکه در روز

Source: IWEQ (EIA داده های اولیه از)

۱. قیمت نفت خام‌های تخفیفی و تحریمی براساس قرآن موجود در بازار تا ۱۵ دلار پایین‌تر از قیمت بازار نفت هم بوده است. (تفاوت قیمت نفت اورال با سایر نفت خام‌ها و همچنین ارزش صادرات نفت خام کشورهای تحریمی در مقابل حجم صادرات ارائه شده از منابع مختلف). قیمت نفت خام اورال در ۲۰ سپتامبر ۲۰۲۳ (براساس میانگین ۵ روز گذشته) ۱۶٫۷۷ دلار آمریکا به ازای هر بشکه کمتر از شاخص برنت ثبت شد. این تفاوت پس از اعلام سقف قیمت نفت روسیه در ۲ دسامبر ۲۰۲۲ افزایش یافت و در ۵ دسامبر ۲۰۲۲ اعمال شد، اما از پایان مارس ۲۰۲۳ کاهش یافت. در پایان فوریه ۲۰۲۲ و در سراسر مارس ۲۰۲۲، تخفیف به میزان قابل توجهی افزایش یافت که منعکس کننده واکنش بازار به جنگ روسیه و اوکراین است. این اختلاف قیمت تاکنون نیز با نوسانات مختلف ادامه داشته است.

قیمت P2 حرکت خواهد کرد و هر چقدر دامنه این قبیل نفت‌ها محدود تر گردد بازار در شرایط واقعی در نقطه‌ای نظیر E0 به تعادل خواهد رسید.

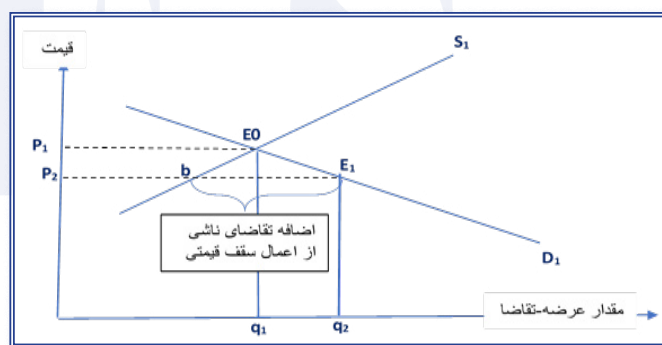
بعنوان نمونه واقعی در بازار نفت اعضای گروه ۷ به همراه اتحادیه اروپا (EU) و استرالیا، قیمت هر بشکه نفت روسیه را در پاسخ به جنگ اوکراین به ۶۰ دلار آمریکا محدود کردند. قرار بود این سقف هر دو ماه یکبار بازبینی شود تا تحولات آینده بازار را منعکس کند. دولت روسیه اعلام کرد که به کشورهایی که سقف قیمتی برای نفت خود وضع می‌کنند، نفت عرضه نخواهد کرد. شرایط فعلی بازار نفت نماینگر تأثیر این ممنوعیت بر قیمت جهانی نفت است، انتظار می‌رود که این ممنوعیت به نفع سایر کشورهای تولیدکننده نفت باشد، زیرا اتحادیه اروپا باید مسیرهای دیگری را جایگزین عرضه روسیه کند. آلمان و لهستان بزرگترین واردکنندگان نفت روسیه در اتحادیه اروپا در سال ۲۰۲۱ بودند.

تفاوت میان قیمت نفت اورال با قیمت نفت برنت در نمودار ۴ نشان داده شده است. در ۲۰ سپتامبر ۲۰۲۳ قیمت نفت خام اورال (براساس میانگین ۵ روز گذشته آن) ۱۶٫۷۷ دلار آمریکا به ازای هر بشکه کمتر از شاخص برنت ثبت شد. این تفاوت پس از اعلام سقف قیمت نفت روسیه در ۲ دسامبر ۲۰۲۲ افزایش یافت و در ۵ دسامبر ۲۰۲۲ اعمال شد، اما از پایان مارس ۲۰۲۳ میزان آن تا حدودی کاهش یافت. در پایان فوریه ۲۰۲۲ و در سراسر مارس ۲۰۲۲، تخفیف به میزان قابل توجهی افزایش یافت که منعکس کننده واکنش بازار به جنگ روسیه و اوکراین است. در آگوست ۲۰۲۳، میانگین قیمت نفت اورال به ۷۴٫۵ دلار آمریکا در هر بشکه رسید.

ممنوعیت اتحادیه اروپا بر واردات نفت خام روسیه از طریق دریا که در ژوئن ۲۰۲۲ اعلام شد، در ۵ دسامبر ۲۰۲۲ اعمال شد. علاوه بر این، این محدودیت فرآورده های نفتی پالایش شده را هم از ۵ فوریه ۲۰۲۳ شامل شد. حتی اگر اتحادیه اروپا واردات نفت و محصولات پالایش شده روسیه را ممنوع کرده باشد تا زمانی که به ازای هر بشکه ۶۰ دلار آمریکا یا کمتر خریداری

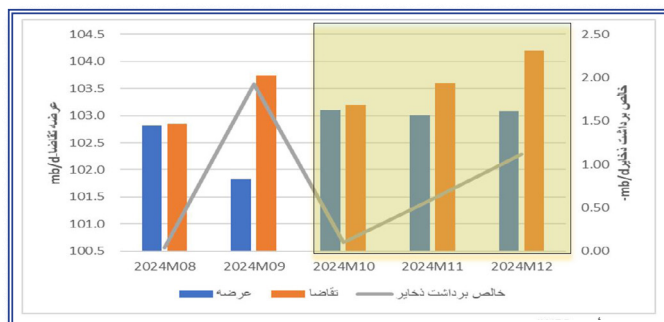
مواجه خواهد شد و متناسب با قیمت جدید و شرایط عرضه و تقاضای بازار اضافه تقاضای حاصل از کاهش قیمت سبب می‌گردد خریداران در خرید کالا با مشکل مواجه شوند. شرایط فعلی بازار جهانی نفت را می‌توان در نمودار شماره ۱ ذیل مشاهده کرد. در شرایط فعلی بازار نفت مواجه با دو قیمت یکی قیمت بازار و دیگری سقف قیمتی در نظر گرفته شده برای نفت روسیه و در کنار آن واکنش‌های تخفیفی برخی از تولیدکنندگان است (برای حفظ مشتریان سنتی و سهم بازار). در شکل زیر E0 وضعیت بازار قبل از اعمال سقف قیمتی و تحریم‌های نفتی غرب است. در E0 بازار در قیمت P1 و مقدار عرضه و تقاضای q1 در تعادل است. در همین بازار با اعمال سقف قیمتی خاص سبب کاهش عرضه بر روی منحنی S1 در سطح قیمت P2 و نقطه b می‌گردد. اما در این شرایط با توجه به منحنی تقاضای D1 و سطح قیمت P2 میزان تقاضا معادل q2 خواهد بود یعنی بازار نسبت به نقطه عرضه b، مواجه با q1-q2 واحد اضافه تقاضا و کمبود عرضه است. البته بخشی از این مقدار به دلایل نیاز کشورهای تحریمی به درآمد نفتی با قیمت سقف یا قیمت‌های توافقی تأمین می‌شود اما بهر حال بخشی از تقاضا بی‌پاسخ خواهد ماند که معمولاً واکنش بازار نفت در این شرایط استفاده از ذخایر (تجاری و استراتژیک) است. این شرایطی است که در حال حاضر بر بازار نفت حاکم است. در چنین شرایطی هر چقدر حجم نفت‌های تحریمی و تخفیفی بازار افزایش یابد و همچنین دسترسی‌های محدودی نیز برای متقاضیان در E1 وجود داشته باشد قیمت بازار در بلندمدت به سمت

نمودار ۳: وضعیت عرضه و تقاضای بازار با اعمال سقف قیمتی

زمان زیادی از اعمال سقف قیمتی اما همچنان شاهد نتایج آن یعنی برتری تقاضا نسبت به عرضه بودیم و حتی در این ماه میزان آن شدت یافت و به ۱,۹۲ میلیون بشکه در روز رسید. از نقطه نظر اقتصادی این روند (تقاضا برای نفت ارزان) تا آنجا ادامه می‌یابد تا هر دو سطح تقاضای بازار با قیمت جدید^۳ به تعادل برسند و عرضه و تقاضا در بازار برابر شوند. نتایج پیش‌بینی IWEM برای ماه اکتبر نشان می‌دهد که اضافه تقاضای بازار در این ماه با توجه به اینکه انتظار می‌رود با وجود سقف قیمتی کاهش قیمت بازار همچنان تداوم یابد با نزدیک شدن قیمت بازار به قیمت سقف از شدت تقاضا کاسته خواهد شد و بر اساس پیش‌بینی اختلاف میان عرضه و تقاضا به ۱۰۰ هزار بشکه در ماه اکتبر کاهش خواهد یافت.

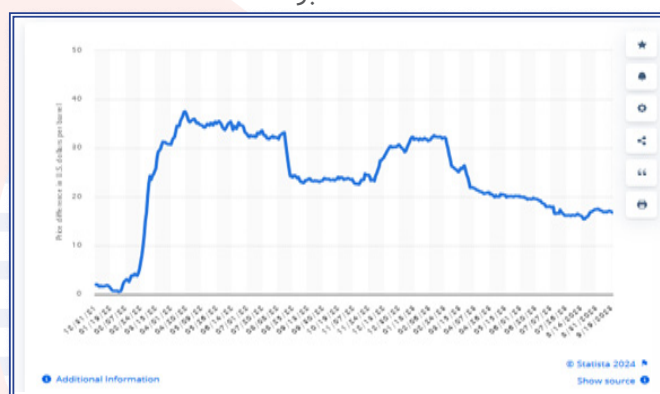
پیش‌بینی عرضه و تقاضای جهانی نفت طی سه ماهه منتهی به اکتبر، نوامبر و دسامبر در نمودار ۳ و ۴ و جدول ۱ ارائه گردیده است. که حاکی از مزاد تقاضا در این ماه‌ها است. مزاد تقاضای بازار بر اساس نتایج مدل برای سه ماهه فوق به ترتیب برابر ۱۰۰، ۶۰۰ و ۱۱۲۰ هزار بشکه در روز پیش‌بینی گردیده است. همچنین پیش‌بینی می‌شود موجودی ذخایر تجاری در سه ماهه پایانی سال به ترتیب به ۲۷۹۲، ۲۷۸۶٫۳ و ۲۷۸۰ برسد. دلیل این روند تاحد زیادی در ارتباط با میزان برداشت‌ها و پیش‌بینی نوسانات عرضه در این نمودار ۵: پیش‌بینی بازار نفت و خالص برداشت ذخایر نوسانات بازار نفت-میلیون بشکه در روز

مأخذ: IWEQ

شوند، همچنان امکان حمل و نقل آنها به کشورهای غیر اتحادیه اروپا وجود دارد. در نتیجه این ممنوعیت، پیش‌بینی می‌شود تولید نفت روسیه در سال ۲۰۲۲ به ۴۳۸ میلیون تن کاهش یابد که ۱۰ درصد نسبت به سال قبل کاهش داشته است. نمودار ذیل تفاوت قیمت نفت اورال و برنت را طی دوره دسامبر ۲۰۲۱ تا دسامبر ۲۰۲۳ نشان می‌دهد

نمودار ۴: تفاوت میان قیمت نفت خام اورال و برنت از دسامبر سال ۲۰۲۱ تا دسامبر ۲۰۲۳

۳- پیش‌بینی کوتاه‌مدت عرضه و تقاضای نفت (مبتنی بر مدل IWEM)

هدف این گزارش ارائه چشم‌انداز ماهیانه عرضه و تقاضای جهانی نفت است. در این گزارش از مدل‌های واریانس شرطی (آرچ، گارچ و تارچ^۱) و همچنین مدل‌های هموار سازی نمایی^۲ استفاده شده است. تلاش شده است تا حد امکان پیش‌بینی‌ها از دقت لازم برخوردار باشند اما در هر حال با توجه به طیف وسیع عوامل اثر گذار بر بازار بویژه عوامل ژئوپلیتیک و علی‌الخصوص در منطقه خاورمیانه اختلاف در پیش‌بینی امری طبیعی است.

با توجه به آنچه که در قسمت قبل در خصوص مبانی نظری اعمال سقف قیمتی در بازار و نتایج حاصل از آن در بازار ذکر شد در ماه سپتامبر نیز علیرغم گذشته

1. Autoregressive Conditional Heteroskedasticity (ARCH), Generalized Autoregressive Conditional Heteroskedasticity (GARCH), Threshold Autoregressive Conditional Heteroskedasticity (TARCH)

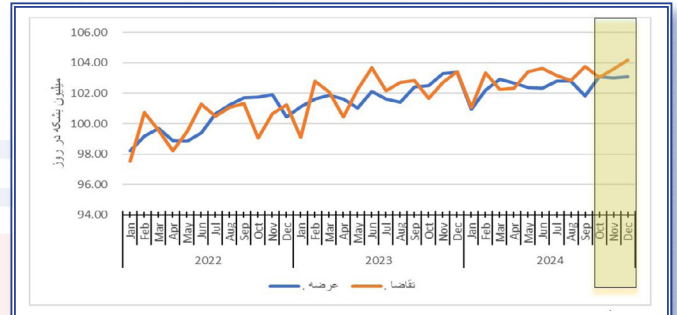
2. Exponential Smoothing Models

۳. در خصوص وضعیت قیمت بازار در این شرایط به استدلال ارائه شده در پاراگراف دوم بند ۲ مقاله رجوع شود.

جمع بندی و نتیجه گیری

بررسی تحولات عرضه و تقاضای نفت و پیش بینی روند آن در آینده مستلزم آگاهی از عوامل اثرگذار بر بازار است. هدف این مقاله ارائه چشم انداز ماهیانه عرضه و تقاضای جهانی نفت است. در این مقاله از مدل های واریانس شرطی (آرچ، گارچ و تارچ) و همچنین مدل های هموار سازی نمایی استفاده شده است. پیش بینی عرضه و تقاضای جهانی نفت طی سه ماهه پایانی سال ۲۰۲۴ مبتنی بر مدل کوتاه مدت IWEM حاکی از مزاد تقاضا در این ماه ها است. اگرچه برای ماه اکتبر نشان می دهد که اضافه تقاضای بازار در این ماه با توجه به اینکه انتظار می رود با وجود سقف قیمتی کاهش قیمت بازار همچنان تداوم یابد با نزدیک شدن قیمت بازار به قیمت سقف از شدت تقاضا کاسته خواهد شد و بر اساس پیش بینی اختلاف میان عرضه و تقاضا به ۱۰۰ هزار بشکه در ماه اکتبر کاهش خواهد یافت. مزاد تقاضای بازار برای سه ماهه فوق به ترتیب برابر ۱۰۰، ۶۰۰ و ۱۱۲۰ هزار بشکه در روز پیش بینی گردیده است. همچنین پیش بینی می شود موجودی ذخایر تجاری در سه ماهه پایانی سال به ترتیب به ۲۷۹۲، ۲۷۸۶٫۳ و ۲۷۸۰ برسد. دلیل این روند تاحد زیادی در ارتباط با میزان برداشت ها و پیش بینی نوسانات عرضه در این ماههاست.

نمودار ۶: پیش بینی عرضه و تقاضای بازار نفت طی ماههای اکتبر، نوامبر و دسامبر ۲۰۲۴- میلیون بشکه در روز

مأخذ: IIEWO ماههاست.

همانند ماههای قبل در ماههای آتی تغییر در عوامل بنیادین بازار (بویژه تغییر در سطح ذخیره سازی ها و پیش بینی های رشد اقتصادی و بازار کار و سرمایه و شاخص های نظیر PMI کشورهای OECD) در درجه اول و سپس عوامل غیر بنیادین بازار نظیر جنگ روسیه- اوکراین و تشدید تنش ها در خاورمیانه (حملات ایران و اسرائیل و جنگ در غزه و لبنان و روند آتش بس آن) و همچنین میزان و شدت برودت هوا از جمله عواملی هستند که می توانند سبب تغییر در نتایج پیش بینی و تغییر روند آن گردد.

جدول ۱: مقادیر پیش بینی عرضه، تقاضا، خالص برداشت ذخایر و موجودی ذخایر تجاری آخر دوره مبتنی بر مدل IWEM- میلیون بشکه در روز

ماه	عرضه	تقاضا	مزاد تقاضا برداشت از ذخایر	موجودی ذخایر تجاری در پایان دوره- میلیون بشکه
۲۰۲۴م۰۸	۱۰۲٫۸	۱۰۲٫۹	۰٫۰۴	۲۸۲۵٫۳
۲۰۲۴م۰۹	۱۰۱٫۸	۱۰۳٫۷	۱٫۹۳	۲۸۱۳٫۸
۲۰۲۴م۱۰	۱۰۳٫۱	۱۰۳٫۲۰	۰٫۱۰	۲۷۹۲٫۰
۲۰۲۴م۱۱	۱۰۳٫۰	۱۰۳٫۶	۰٫۶۰	۲۷۸۶٫۳
۲۰۲۴م۱۲	۱۰۳٫۱	۱۰۴٫۲	۱٫۱۲	۲۷۸۰٫۰

مأخذ: IIEWO

بازار جهانی فرآورده‌های نفتی و عملیات پالایشی (اکتبر ۲۰۲۴)

مطابق آشنوری

تعمیرات پالایشگاه‌ها، کاهش یافت و به طور متوسط به ۸۰/۶ میلیون بشکه در روز در سپتامبر رسید که در مقایسه با سال گذشته یک میلیون بشکه در روز افزایش نشان می‌دهد.

۱- روند تغییرات قیمت فرآورده‌ها

۱-۱- بازار امریکا

قیمت بنزین در بازار خلیج مکزیک در مقایسه با WTI بیشتر کاهش یافت و بزرگترین افت را در مقایسه با سایر فرآورده‌های نفتی کلیدی نشان داد. مصرف پایین بنزین نیز به دنبال پایان فصل رانندگی به این کاهش کمک کرد. فشار طرف تقاضا، علی‌رغم صادرات قوی بنزین ایالات متحده، به افزایش اندکی در موجودی فرآورده‌ها منجر شد. البته انتظار کاهش فصلی در تولید بنزین را خواهیم داشت که تا حدی فشار طرف تقاضا جبران شود. این امر باید موجب افزایش موقتی در قیمت بنزین در ماه اکتبر شود قبل از اینکه قیمت‌ها بار دیگر به سمت پایین اصلاح شوند.

چکیده

در ماه سپتامبر، حاشیه سود پالایشگاه‌ها در اکثر مناطق کلیدی کاهش یافت زیرا در دسترس بودن فرآورده‌ها، همچنان بر این بازارها فشار وارد می‌کند، به طوری که بیشترین کاهش‌ها مربوط به بنزین و میان تقطیرها بوده است. در خلیج مکزیک، دو عامل پایان فصل تابستان و راندمان بالای پالایشگاه‌ها در ماه قبل، به ضعف در سطح قیمت هر بشکه منجر شد. علی‌رغم کاهش ماهانه در کل موجودی فرآورده‌های ایالات متحده، بازار فرآورده‌ی ایالات متحده به خوبی تأمین شد که موجب کاهش حاشیه سود، به ویژه در بنزین گردید و بیشترین افت ماهانه را در ماه سپتامبر تجربه کرد.

در اروپای شمال غربی، بسته شدن آربیتراژ برای حمل و نقل بنزین، واردات قوی گازوئیل و کاهش سفرهای هوایی، علی‌رغم افزایش قابل توجه نفتا و سوخت سنگین، اقتصاد بازار فرآورده‌ها را تحت تاثیر قرار داد. ورودی نفت خام ماهانه‌ی پالایشگاه‌ها در جهان به میزان ۱/۴ میلیون بشکه در روز، با شروع فصل

جدول ۱: قیمت فرآورده بازار خلیج مکزیک آگوست و سپتامبر ۲۰۲۴ و متوسط تغییرات سالانه ۲۰۲۳ و ۲۰۲۴/دلار در بشکه

از ابتدای سال جاری (۲۴) تا کنون	متوسط سالانه ۲۰۲۳	تغییرات آگوست/سپتامبر	سپتامبر ۲۴	آگوست ۲۴	
۷۵,۷۲	۷۲,۵۱	-۷,۵۲	۶۸,۷۰	۷۶,۲۲	نفتا
۱۱۱,۶۴	۱۱۷,۲۳	-۱۴,۵۴	۹۵,۱۰	۱۰۹,۶۴	بنزین سوپر
۹۸,۰۸	۱۰۴,۵۹	-۱۲,۳۵	۸۳,۲۲	۹۵,۵۷	بنزین معمولی
۱۰۲,۴۲	۱۱۳,۵۱	-۸,۱۳	۸۳,۹۶	۹۲,۰۹	سوخت جت
۸۳,۷۱	۷۸,۵۷	-۷,۱۸	۸۰,۷۶	۸۷,۹۴	گازوئیل
۶۹,۷۸	۶۸,۱۴	-۵,۵۶	۶۴,۱۲	۶۹,۶۸	نفت کوره

Source: Opec Monthly Oil Market Report, 14 October 2024

بشکه بود که ۱,۲۹ دلار کمتر از ماه آگوست و ۲۳,۰۸ دلار کمتر از سال قبل در همین ماه بوده است.

۳-۱- بازار آسیا

کرک اسپرد بنزین در بازار آسیای جنوب شرقی روند نزولی خود را ادامه داد که به دلیل فرصت‌های صادراتی چالش‌برانگیز بود، زیرا بازارهای غربی تامین شده بودند و نیازهای منطقه‌ای نیز کاهش داشت. در ماه سپتامبر، کرک اسپرد نفتا در بازار آسیا تنها عملکرد مثبت در میان محصولات پالایشگاهی بوده است. قیمت‌های عمده فروشی سوخت جت نیز همراه با سایر فرآورده‌ها در سنگاپور کاهش یافت و نسبت به ماه آگوست ۶,۸۲ دلار بر بشکه کمتر شد. کرک اسپرد سوخت جت در سنگاپور به طور میانگین ۱۱,۰۴ دلار بر بشکه بود، که ۲,۹۴ دلار کمتر از ماه آگوست و ۱۸,۸۰ دلار کمتر از سال قبل می‌باشد.

کرک اسپرد گازوئیل با نفت خام در سنگاپور روندی کاهشی داشته است زیرا تقاضای ضعیف گازوئیل موجب ایجاد مازاد عرضه در منطقه شده است. در چین، بحران در بازار مسکن در کنار کاهش رشد در بخش تولید نیز بر مصرف گازوئیل تأثیر گذاشت. در نتیجه، برخی پالایشگران چینی تصمیم به کاهش تولید گازوئیل به دلیل کاهش حاشیه سود گرفتند.

کرک اسپرد بنزین در خلیج مکزیک ۸,۶۷ دلار در ماه سپتامبر کاهش یافت و به طور متوسط به ۲۶ دلار در هر بشکه در سپتامبر رسید که به میزان ۱۵,۷۵ دلار کمتر از سال قبل در همین ماه بوده است.

۲-۱- بازار اروپا

در ماه آگوست، قیمت بنزین در بازار روتردام نسبت به برنت کاهش یافت، که این امر به علت افزایش میزان عملکرد پالایشگاه‌ها در ماه‌های گذشته بوده که به تامین این منطقه کمک کرده است. علاوه بر این، کاهش صادرات بنزین به آمریکا و غرب آفریقا نیز فشار بیشتری را ایجاد کرد. انتظار می‌رود فشارهای ناشی از عرضه در ماه‌های آینده با ادامه فعالیت‌های تعمیر و نگهداری پالایشگاه‌ها، کاهش یابد. کرک اسپرد بنزین در این بازار به طور متوسط ۱۵,۲۱ دلار بر بشکه بود که به میزان ۴,۵۷ دلار کمتر از ماه آگوست و ۳۱,۵۲ دلار کمتر از سال قبل در همین ماه بوده است.

در سپتامبر، قیمت سوخت جت در روتردام نسبت به برنت دومین کاهش بزرگ را در میان فرآورده‌ها نشان داد، که متاثر از عوامل ضعف در طرف تقاضا بوده است. پایان فصل اوج تقاضا و کاهش در فعالیت‌های حمل و نقل هوایی، بر بازار این فرآورده تأثیر زیادی گذاشت. تولید گازوئیل در اروپا باید به کاهش اندکی در عرضه سوخت جت منجر شود. کرک اسپرد سوخت جت در بازار روتردام به طور متوسط ۱۴,۱۷ دلار بر

جدول ۲: قیمت فرآورده بازار روتردام آگوست و سپتامبر ۲۰۲۴ و متوسط تغییرات سالانه ۲۰۲۳ و ۲۰۲۴/دلار در بشکه

از ابتدای سال جاری (۲۴) تا کنون	متوسط سالانه ۲۰۲۳	تغییرات اگوست/سپتامبر	سپتامبر ۲۴	آگوست ۲۴	
۷۳,۶۱	۷۱,۰۶	-۳,۷۰	۶۸,۹۹	۷۲,۶۹	نفتا
۱۱۱,۸۸	۱۲۵,۹۶	-۱۱,۰۳	۸۹,۴۷	۱۰۰,۵۰	بنزین سوپر
۱۰۳,۹۹	۱۱۱,۷۴	-۷,۷۵	۸۸,۴۳	۹۶,۱۸	سوخت جت
۱۰۳,۸۷	۱۱۱,۱۹	۷,۱۱	۸۸,۴۱	۹۵,۵۲	گازوئیل
۷۴,۲۱	۷۴,۲۹	-۱,۸۲	۷۰,۳۲	۷۲,۱۴	نفت کوره

Source: Opec Monthly Oil Market Report, 14 October 2024

جدول ۳: قیمت فرآورده‌های پالایشی و سپتامبر ۲۰۲۴ و متوسط تغییرات سالانه ۲۰۲۳ و ۲۰۲۴ / دلار در بشکه

از ابتدای سال جاری (۲۴ تا کنون)	متوسط سالانه ۲۰۲۳	تغییرات ژوئیه/ آگوست	آگوست ۲۴	ژوئیه ۲۴	
۷۳,۳۶	۶۹,۵۳	-۲,۴۹	۷۰,۲۹	۷۲,۷۸	نفتا
۹۵,۶۱	۹۸,۶۲	-۶,۰۸	۸۲,۸۷	۸۸,۹۵	بنزین سوپر
۹۱,۱۲	۹۴,۰۰	-۶,۲۴	۷۸,۳۷	۸۴,۶۱	بنزین معمولی
۹۷,۴۸	۱۰۴,۶۸	-۷,۱۱	۸۴,۴۳	۹۱,۵۴	سوخت جت
۹۸,۴۷	۱۰۵,۹۹	-۷,۸۷	۸۴,۱۴	۹۲,۰۱	گازوئیل
۹۶,۷۰	۱۰۲,۳۵	-۷,۲۰	۸۳,۰۶	۹۰,۲۶	نفت کوره

Source: Opec Monthly Oil Market Report, 14 October 2024

۲- نرخ بهره برداری پالایشگاه‌ها

یافته است. در اتحادیه اروپا به همراه بریتانیا و نروژ، میزان استفاده از پالایشگاه‌ها در ماه سپتامبر به طور متوسط ۸۳,۸۹٪ بوده است، که معادل با تولید ۹,۸۶ میلیون بشکه در روز است که نشان دهنده کاهش ۳,۳ درصدی و افت ۳۹۰ هزار بشکه در روز نسبت به ماه آگوست است. همچنین در مقایسه با سال گذشته، میزان استفاده از پالایشگاه‌ها ۰,۳ درصد افزایش داشته و تولید نیز ۶۰ هزار بشکه در روز کمتر بوده است.

در ماه سپتامبر، نرخ بهره برداری از پالایشگاه‌های نفت در ایالات متحده با کاهش ۵,۱ درصدی به طور متوسط به ۸۷,۴۶٪ رسید که معادل با تولید ۱۶,۰۳ میلیون بشکه در روز است و نشان دهنده کاهش ۹۲۰ هزار بشکه در روز نسبت به ماه آگوست می‌باشد. همچنین در مقایسه با سال گذشته، میزان استفاده از پالایشگاه‌ها در ماه سپتامبر ۴,۰ درصد کمتر بوده است و تولید آنها نیز ۶۸۳ هزار بشکه در روز کاهش

جدول ۴: نرخ بهره برداری و تولید فرآورده پالایشگاه‌ها در کشورهای منتخب عضو OECD

تولید (میلیون بشکه در روز)	تغییر ماه سپتامبر نسبت به ماه آگوست	نرخ بهره برداری %			تغییر ماه سپتامبر نسبت به ماه آگوست	منطقه/کشور
		سپتامبر ۲۴	آگوست ۲۴	ژوئیه ۲۴		
۱۶,۹۵	-۰,۹۲	۸۷,۴۶	۹۲,۵۳	۹۲,۵۰	امریکا	
۹,۶۸	-۰,۳۹	۸۳,۸۹	۸۷,۲۱	۸۲,۳۷	EU-۱۴+UK & Norway	
۰,۹۹	-۰,۰۴	۸۴,۱۸	۸۷,۷۸	۸۵,۸۴	فرانسه	
۱,۶۴	-۰,۰۵	۸۳,۲۹	۸۵,۸۰	۷۹,۸۴	آلمان	
۱,۱۵	-۰,۰۳	۶۹,۰۶	۷۰,۶۶	۶۰,۶۸	ایتالیا	
۱,۰۰	-۰,۰۸	۸۴,۷۲	۹۱,۱۳	۸۵,۵۱	انگلیس	
۲۵,۶۸	-۰,۱۳	۸۷,۸۶	۸۹,۵۴	۹۰,۰۹	آسیای منتخب*	

Source: Opec Monthly Oil Market Report, 14 October 2024

جدول ۵: خوراک نفت خام پالایشگاه‌ها/ میلیون بشکه در روز

۲۰۲۴ Q۳	۲۰۲۴ Q۲	۲۰۲۴ Q۱	۲۰۲۳ Q۴	۲۰۲۳ Q۳	۲۰۲۳	۲۰۲۲	۲۰۲۱	خوراک نفت خام پالایشگاه‌ها
۱۹,۴۰	۱۹,۱۷	۱۸,۱۹	۱۸,۴۷	۱۹,۲۷	۱۸,۷۱	۱۸,۶۸	۱۷,۷۹	OECD آمریکا
۱۶,۶۴	۱۶,۹۶	۱۵,۷۸	۱۶,۴۷	۱۷,۰۲	۱۶,۵۰	۱۶,۴۸	۱۵,۶۶	US
۱۱,۳۱	۱۱,۰۶	۱۱,۴۴	۱۱,۴۰	۱۱,۷۲	۱۱,۳۸	۱۱,۴۴	۱۰,۹۳	OECD اروپا
۰,۹۹	۰,۸۹	۰,۸۳	۰,۹۵	۱,۰۶	۰,۹۳	۰,۸۴	۰,۶۹	فرانسه
۱,۷۰	۱,۷۹	۱,۷۶	۱,۵۹	۱,۶۷	۱,۶۲	۱,۸۳	۱,۷۲	آلمان
۱,۲۷	۱,۱۶	۱,۳۰	۱,۳۲	۱,۳۲	۱,۳۰	۱,۳۲	۱,۲۳	ایتالیا
۱,۰۲	۰,۹۸	۰,۹۷	۰,۸۹	۰,۹۶	۰,۹۷	۱,۰۴	۰,۹۲	انگلیس
۵,۴۸	۵,۶۱	۵,۹۰	۵,۸۹	۵,۶۹	۵,۸۳	۶,۰۸	۵,۷۹	OECD آسیا پاسفیک
۲,۱۶	۲,۲۷	۲,۵۵	۲,۵۴	۲,۵۴	۲,۵۶	۲,۷۱	۲,۴۹	ژاپن
۳۶,۱۹	۳۵,۸۴	۳۵,۵۴	۳۵,۷۶	۳۶,۶۸	۳۵,۹۲	۳۶,۲۱	۳۴,۵۱	کل OECD
۳,۶۴	۳,۶۰	۳,۴۰	۳,۵۳	۳,۴۵	۳,۴۸	۳,۳۷	۳,۵۰	آمریکای لاتین
۸,۲۴	۸,۰۲	۷,۸۰	۷,۴۳	۷,۹۲	۷,۶۱	۷,۲۸	۶,۸۰	خاورمیانه
۱,۹۱	۱,۷۹	۱,۷۸	۱,۷۰	۱,۶۹	۱,۷۰	۱,۷۳	۱,۷۷	افریقا
۵,۰۷	۵,۳۱	۵,۳۰	۵,۱۰	۵,۰۳	۵,۱۸	۵,۰۰	۴,۷۳	هند
۱۴,۰۲	۱۴,۲۵	۱۴,۶۴	۱۴,۵۷	۱۵,۱۹	۱۴,۷۸	۱۳,۴۹	۱۴,۰۷	چین
۵,۲۰	۵,۱۰	۵,۱۸	۵,۱۴	۴,۹۰	۵,۰۲	۴,۹۴	۴,۷۲	سایر آسیا
۵,۵۰	۵,۳۵	۵,۳۳	۵,۴۳	۵,۴۹	۵,۵۰	۵,۴۶	۵,۶۱	روسیه
۱,۱۲	۱,۱۰	۱,۱۵	۱,۱۹	۱,۰۵	۱,۱۴	۱,۱۵	۱,۲۳	سایر اوراسیا
۰,۴۹	۰,۴۴	۰,۴۳	۰,۴۷	۰,۵۲	۰,۴۷	۰,۵۰	۰,۴۴	سایر اروپا
۴۵,۱۸	۴۴,۹۶۷	۴۵,۰۱	۴۴,۵۴	۴۵,۲۴	۴۴,۸۷	۴۲,۹۱	۴۲,۸۸	کل Non-OECD
۸۱,۳۷	۸۰,۸۰	۸۰,۵۵	۸۰,۳۰	۸۱,۹۲	۸۰,۷۹	۷۹,۱۲	۷۷,۳۸	کل جهان

Source: Opec Monthly Oil Market Report, 14 October 2024

عملکرد قوی پالایشگاه‌ها در ماه آگوست و همچنین کاهش فصلی تقاضای سوخت‌های حمل و نقل جاده‌ای و کاهش ماهانه در موجودی فرآورده‌های آمریکا، منجر به افزایش عرضه در بازار فرآورده‌ها گردید. وقوع طوفان‌های فرانسین و هلن در سپتامبر منجر به خاموشی برق، سیل و خسارت در چند ایالت شد، اما تأثیر مستقیم آن بر فعالیت‌های پالایشگاهی و واحدها

۳- حاشیه سود پالایشگاه‌ها

در ماه سپتامبر حاشیه سود پالایشگاه‌ها در خلیج مکزیک به دلیل فشارهای عرضه در تمامی فرآورده‌ها، برای دومین ماه متوالی کاهش یافت و به طور میانگین ۱۱,۷۴ دلار در هر بشکه بود که نسبت به ماه قبل ۱,۵۴ دلار و نسبت به سال گذشته در همین ماه ۲۰,۸۳ دلار کاهش داشته است.

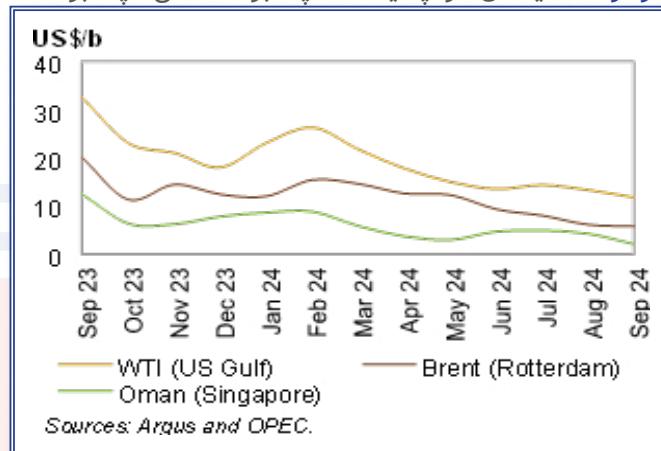

عملکرد پالایشگاه‌ها در ماه‌های گذشته بوده که به تامین این منطقه کمک کرده است.

در سپتامبر، قیمت سوخت جت در روتردام نسبت به برنت دومین کاهش بزرگ را در میان فرآورده‌ها نشان داد، که متاثر از عوامل ضعف در طرف تقاضا بوده است.

کرک اسپرد بنزین در بازار آسیای جنوب شرقی روند نزولی خود را ادامه داد که به دلیل فرصت‌های صادراتی چالش برانگیز بود، زیرا بازارهای غربی تامین شده بودند و نیازهای منطقه‌ای نیز کاهش داشت. در ماه سپتامبر حاشیه سود پالایشگاه‌ها در خلیج مکزیک به دلیل فشارهای عرضه در تمامی فرآورده‌ها، برای دومین ماه متوالی کاهش یافت و به طور میانگین ۱۱/۷۴ دلار در هر بشکه بود که نسبت به ماه قبل ۱/۵۴ دلار و نسبت به سال گذشته در همین ماه ۲۰/۸۳ دلار کاهش داشته است.

نمودار ۱: حاشیه‌های سود پالایشگاه سپتامبر ۲۰۲۳ الی سپتامبر ۲۰۲۴

محدود بود.

در سپتامبر میانگین قیمت فرآورده‌ها در خلیج مکزیک ۸/۷۱ دلار در هر بشکه کاهش یافت (با افت شدید در بنزین ۱۴/۵۴ دلار در هر بشکه).

حاشیه سود پالایشگاه‌ها در بازار روتردام نیز برای نفت خام برنت برای هفتمین ماه متوالی کاهش یافت.

منابع و مأخذ:

- 1- OPEC Monthly Oil Market Report 14 October 2024
- 2- www.IEA.org

جمع بندی

در ماه سپتامبر، حاشیه سود پالایشگاه‌ها در اکثر مناطق کلیدی کاهش یافت زیرا در دسترس بودن فرآورده‌ها، همچنان بر این بازارها فشار وارد می‌کند، به طوری که بیشترین کاهش‌ها ناشی از بنزین و میان تقطیرها بوده است.

قیمت بنزین خلیج مکزیک در مقایسه با WTI بیشترین کاهش یافت و بزرگترین افت را در مقایسه با سایر فرآورده‌های نفتی کلیدی نشان داد.

در ماه آگوست، قیمت بنزین در روتردام نسبت به برنت کاهش یافت، که این امر به علت افزایش میزان

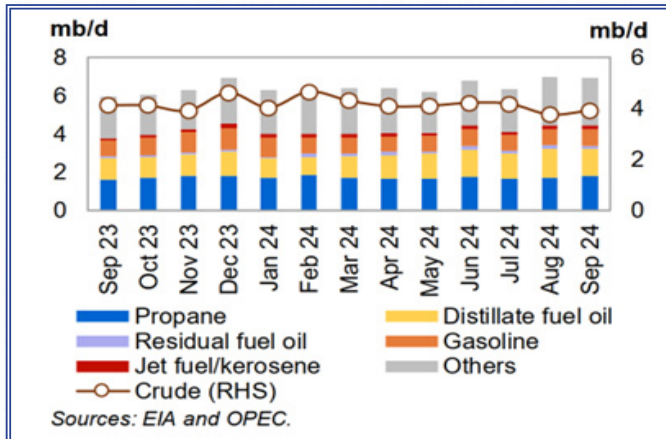

بررسی تحولات تجارت نفت خام و فرآورده

کمیته سادات ناصر آژاد

مقدمه

نمودار ۲: صادرات نفت خام و فرآورده های نفتی ایالات متحده

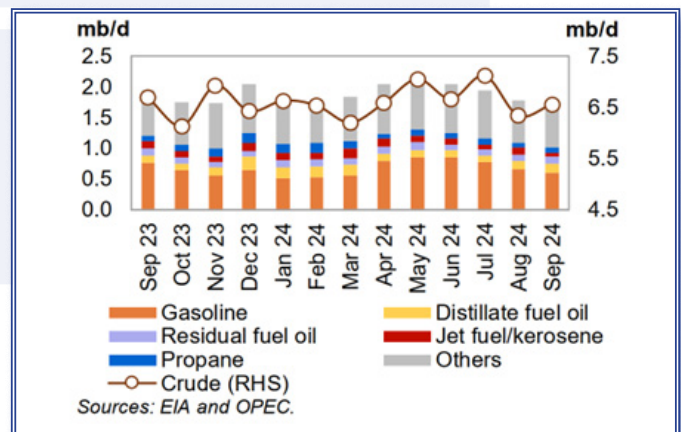
در این گزارش تجارت نفت خام و فرآورده های نفتی در ایالات متحده، OECD اروپا، ژاپن، چین، هند و اوراسیا با استفاده از ماهنامه بازار نفت سازمان اوپک (اکتبر ۲۰۲۴) بررسی شده است.

« ایالات متحده

اطلاعات اولیه برای ماه سپتامبر نشان می دهد که واردات نفت خام ایالات متحده پس از رسیدن به پایین ترین سطح در پنج ماه گذشته، دوباره افزایش یافته و به طور متوسط به ۶٫۶ میلیون بشکه در روز رسیده است. این یعنی واردات نفت خام ایالات متحده نسبت به ماه قبل ۰٫۲ میلیون بشکه در روز، معادل حدود ۴ درصد، بیشتر شده است. بر اساس داده های هفتگی اولیه اداره اطلاعات انرژی (EIA)، این افزایش ناشی از جریان های بیشتر نفت از ونزوئلا و کانادا بوده که کاهش جریان از برزیل را جبران کرده است. در مقایسه با همان ماه در سال گذشته، واردات نفت خام ۰٫۱ میلیون بشکه در روز یا حدود ۲ درصد کاهش یافته است.

بر اساس برآوردهای اولیه مبتنی بر داده های هفتگی، صادرات نفت خام ایالات متحده در ماه سپتامبر برای دومین ماه متوالی زیر ۴ میلیون بشکه در روز بود. آخرین باری که صادرات نفت خام ایالات متحده برای دو ماه متوالی زیر این سطح قرار داشت، در ماه های ژوئن و ژوئیه ۲۰۲۳ بود. جریان های خروجی نفت خام ایالات متحده به طور متوسط ۳٫۹ میلیون بشکه در روز بود که نشان دهنده افزایش ۰٫۲ میلیون بشکه در روز یا ۴ درصد نسبت به ماه قبل است. طبق داده های ردیابی شده از نفتکش ها، کاهش جریان ها به اروپا تا حدی با افزایش جریان ها به آسیا، به ویژه با بازگشت خرید نفت توسط چین، جبران شد. در مقایسه با سال گذشته، جریان های خروجی نفت خام ۰٫۲ میلیون بشکه در روز یا حدود ۵ درصد کاهش داشته است. در نتیجه در ماه سپتامبر، واردات خالص نفت خام ایالات متحده به طور متوسط ۲٫۶۲ میلیون بشکه در روز بود که نسبت به ۲٫۵۵ میلیون بشکه در روز در ماه اوت کمی افزایش داشت. در سپتامبر سال گذشته، واردات خالص نفت خام ایالات متحده به طور متوسط ۲٫۵۴ میلیون بشکه در روز بود. در بخش فرآورده های نفتی، واردات در ماه سپتامبر

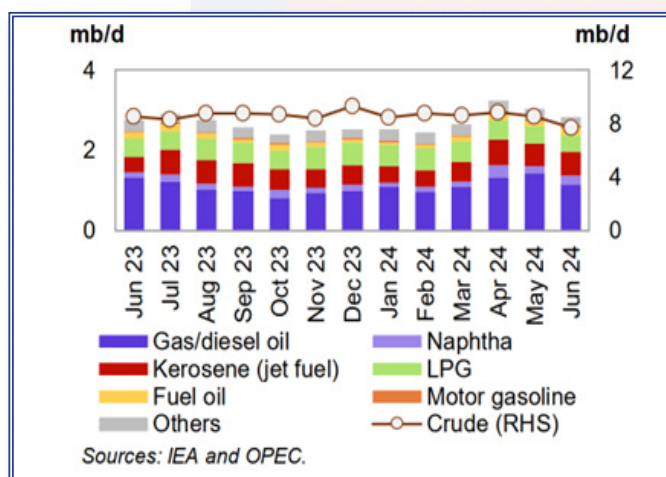
نمودار ۱: واردات نفت خام و فرآورده های نفتی ایالات متحده

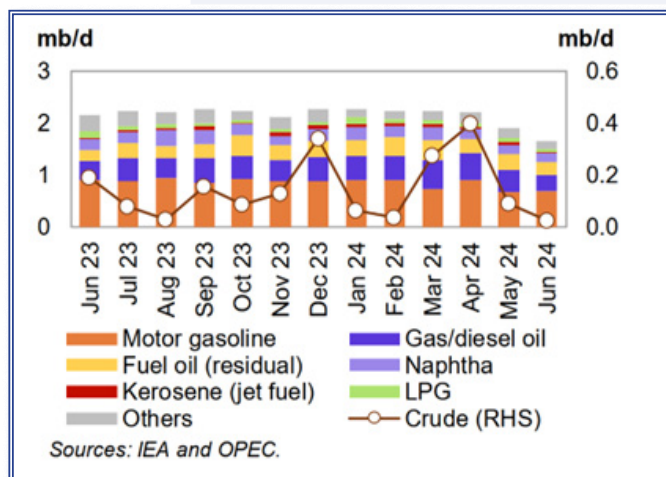
داشت، اگرچه این مقدار از تقریباً ۱٫۹ میلیون بشکه در روز در ماه مه کمتر بود. قزاقستان در رتبه دوم با ۰٫۹ میلیون بشکه در روز قرار داشت که از ۱٫۱ میلیون بشکه در روز در ماه قبل کمتر است. لیبی نیز با ۰٫۷ میلیون بشکه در روز در رتبه سوم بود، در حالی که ماه قبل ۰٫۹ میلیون بشکه در روز صادر کرده بود.

صادرات نفت خام در ماه ژوئن در مقایسه با ۹۱ هزار بشکه در روز در ماه قبل، کاهش یافت و به طور متوسط به ۲۵ هزار بشکه در روز رسید. در مقایسه با همان ماه در سال گذشته، جریان‌های خروجی نفت خام به طور متوسط ۱۹۲ هزار بشکه در روز بود. ترکیه در ژوئن بزرگترین مقصد صادرات نفت خام از منطقه

نمودار ۳: واردات نفت خام و فرآورده‌های نفتی OECD اروپا

نمودار ۴: صادرات نفت خام و فرآورده‌های نفتی OECD اروپا

به پایین‌ترین سطح از سال ۱۹۹۷ رسید. در این ماه، ورودی فرآورده‌ها به طور متوسط ۱٫۶ میلیون بشکه در روز بود که کاهش ۱۳۶ هزار بشکه در روز یا حدود ۸ درصد کاهش نسبت به ماه قبل را نشان می‌دهد. این کاهش شامل بنزین، سوخت جت و سایر فرآورده‌ها بود. در مقایسه با سپتامبر ۲۰۲۳، ورودی فرآورده‌ها ۳۰۰ هزار بشکه در روز، یا بیش از ۱۵ درصد، کاهش یافته است.

صادرات فرآورده‌ها نیز در سپتامبر کاهش یافت، اما همچنان به سطح‌های رکوردی ماه اوت نزدیک بود. خروجی فرآورده‌ها به طور متوسط ۶٫۹ میلیون بشکه در روز بود که روند کاهشی ۴۸ هزار بشکه در روز یا کمتر از ۱ درصد نسبت به ماه قبل کاهش نشان می‌دهد. در مقایسه با ماه مشابه سال گذشته، صادرات فرآورده‌ها به میزان قابل توجهی افزایش یافته و ۰٫۹ میلیون بشکه در روز یا حدود ۱۶ درصد بیشتر شده است.

در نتیجه، صادرات خالص فرآورده‌ها به طور متوسط حدود ۵٫۳ میلیون بشکه در روز در ماه سپتامبر بوده است، در مقایسه با ۵٫۲ میلیون بشکه در روز در ماه قبل و ۴٫۰ میلیون بشکه در روز در سپتامبر ۲۰۲۳. به طور کلی، صادرات خالص نفت خام و فرآورده‌ها به طور متوسط ۲٫۶۹ میلیون بشکه در روز در سپتامبر بوده که نسبت به ۲٫۶۶ میلیون بشکه در روز در ماه قبل و ۱٫۵ میلیون بشکه در روز در سپتامبر ۲۰۲۳ افزایش یافته است.

« OECD اروپا

بر اساس آخرین داده‌های رسمی برای اروپا (OECD) واردات نفت خام در ماه ژوئن به کاهش خود ادامه داد و به میزان ۸۷۸ هزار بشکه در روز نسبت به ماه قبل، یا حدود ۱۰ درصد کاهش یافت و به میانگین ۷٫۷ میلیون بشکه در روز رسید. در مقایسه با همین ماه در سال ۲۰۲۳، واردات نفت خام ۸۶۸ هزار بشکه در روز یا بیش از ۱۰ درصد کاهش یافت.

از نظر منابع واردات این منطقه، ایالات متحده بیشترین سهم را در ژوئن با ۱٫۴ میلیون بشکه در روز

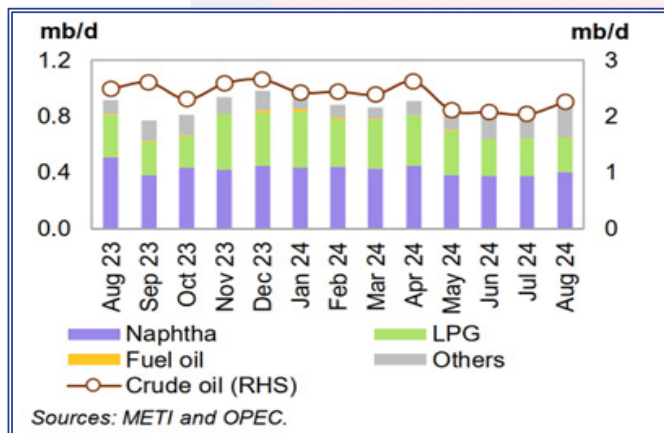

مقایسه با سال گذشته نشان می‌دهد که واردات نفت خام ۲۳۰ هزار بشکه در روز یا تقریباً ۱۰ درصد کاهش داشته است.

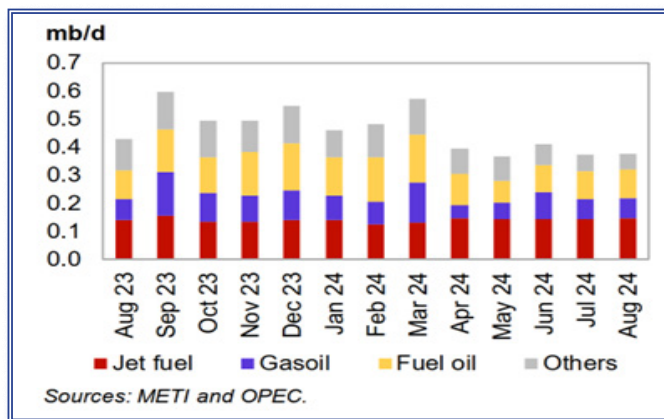
از نظر منابع وارداتی نفت خام، امارات متحده عربی با بیش از ۴۵ درصد سهم در ماه اوت همچنان بالاترین سهم را داشت که این مقدار از ۴۹ درصد در ماه قبل کمتر است. عربستان سعودی با حدود ۳۹ درصد در رتبه دوم قرار داشت که از ۳۶ درصد در ماه قبل افزایش یافته است و کویت با حدود ۶ درصد در رتبه سوم قرار گرفت.

واردات فرآورده‌های نفتی، از جمله LPG، در ماه اوت، با افزایش ۶۵ هزار بشکه در روز یا تقریباً ۸ درصد نسبت به ماه قبل به‌طور میانگین به ۹۱۱ هزار بشکه در روز رسید. این افزایش‌ها در نفتا، نفت سفید و بنزین مشاهده شد. در مقایسه با اوت ۲۰۲۳، ورودی

نمودار ۵: واردات نفت خام و فرآورده‌های نفتی ژاپن

نمودار ۶: صادرات فرآورده‌های پالایش شده ژاپن

اروپا (OECD) بود و ۴۹ هزار بشکه در روز وارد کرد. خالص واردات نفت خام در ژوئن به‌طور متوسط ۷/۶ میلیون بشکه در روز بود، در حالی که این مقدار در ماه قبل ۸/۵ میلیون بشکه در روز و در ماه ژوئن ۲۰۲۳ معادل ۸/۳ میلیون بشکه در روز بوده است.

واردات فرآورده‌های نفتی در ماه ژوئن به‌طور میانگین ۲.۸ میلیون بشکه در روز بود که این رقم نشان‌دهنده کاهش ۲۱۶ هزار بشکه در روز یا ۷ درصد نسبت به ماه قبل است. این کاهش عمدتاً به دلیل کاهش ۱۹ درصدی در واردات گازوئیل (دیزل) رخ داد. در مقایسه با ژوئن ۲۰۲۳، ورودی فرآورده‌ها ۷۰ هزار بشکه در روز یا حدود ۳ درصد افزایش یافته است.

صادرات فرآورده‌های نفتی در ماه ژوئن به‌طور میانگین ۱.۷ میلیون بشکه در روز بود که این رقم نشان‌دهنده کاهش ۲۴۱ هزار بشکه در روز یا حدود ۱۳ درصد نسبت به ماه قبل است. کاهش‌ها در اکثر فرآورده‌های اصلی دیده شد، به استثنای بنزین که اندکی افزایش داشت. با این حال، در مقایسه با همان ماه سال گذشته همچنان به‌شدت پایین‌تر بود. نسبت به سال قبل، صادرات فرآورده‌ها ۴۹۴ هزار بشکه در روز یا حدود ۲۳ درصد کاهش داشت.

خالص واردات فرآورده‌های نفتی در ماه ژوئن به‌طور میانگین ۱.۲ میلیون بشکه در روز بوده است، در حالی که این مقدار در ماه قبل ۱/۱ میلیون بشکه در روز و در ماه ژوئن ۲۰۲۳ معادل ۰/۶ میلیون بشکه در روز بوده است.

به‌طور کلی، واردات خالص نفت خام و فرآورده‌های نفتی به‌طور میانگین ۸.۸ میلیون بشکه در روز در ماه ژوئن بود که از ۹.۶ میلیون بشکه در روز در ماه قبل و ۸.۹ میلیون بشکه در روز در ژوئن ۲۰۲۳ کمتر است.

« ژاپن

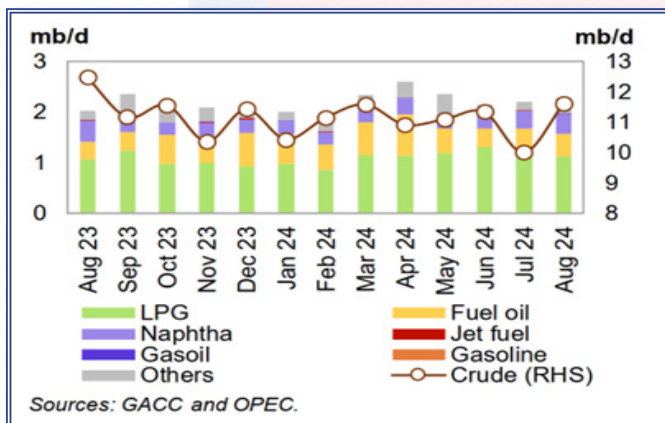
واردات نفت خام ژاپن در ماه اوت پس از سه ماه متوالی کاهش، افزایش یافت و به‌طور میانگین به ۲.۳ میلیون بشکه در روز رسید. نسبت به ماه قبل، واردات نفت خام ژاپن به میزان ۲۲۱ هزار بشکه در روز یا حدود ۱۱ درصد افزایش یافته است. با این حال،

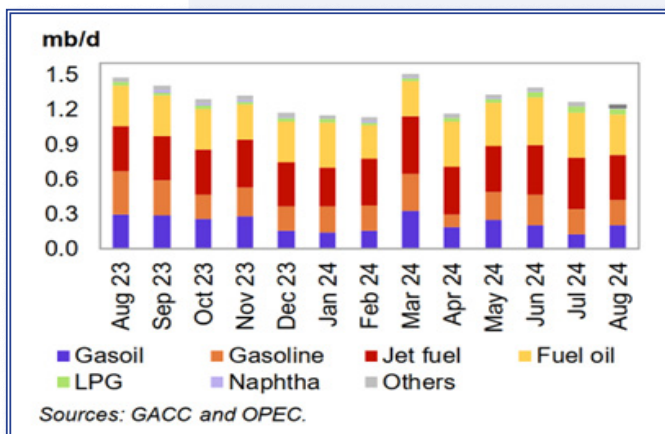
فرآورده‌های نفتی ۸۲ هزار بشکه در روز یا حدود ۴ درصد نسبت به ماه قبل افزایش یافت. عملکرد قوی در سایر فرآورده‌ها کاهش شدید در ورودی‌های LPG را جبران کرد و این روند با افزایش واردات نفت کوره و نفتا نیز حمایت شد. در مقایسه با مدت مشابه در سال ۲۰۲۳، واردات فرآورده‌ها ۲۵۲ هزار بشکه در روز یا بیش از ۱۲ درصد افزایش یافت.

صادرات فرآورده‌ها، از جمله LPG، حدود ۲ درصد یا ۲۰ هزار بشکه در روز نسبت به ماه قبل کاهش یافت و به‌طور میانگین به ۱.۲ میلیون بشکه در روز در ماه اوت رسید. کاهش‌ها در صادرات نفت کوره و سوخت جت تا حدی با افزایش شدید در صادرات گازوئیل جبران شد. در مقایسه با همان ماه در سال ۲۰۲۳، صادرات فرآورده‌ها ۲۳۵ هزار بشکه در روز یا ۱۶ درصد کاهش داشت.

نمودار ۷: واردات نفت خام و فرآورده‌های نفتی چین

نمودار ۸: صادرات فرآورده‌های نفتی چین

فرآورده‌های نفتی با کاهش جزئی ۱۰ هزار بشکه در روز (یا کمی بیش از ۱ درصد) مواجه بود. صادرات فرآورده‌های نفتی، از جمله LPG، در ماه اوت به‌طور میانگین به ۳۷۶ هزار بشکه در روز افزایش یافت که نسبت به ماه قبل، صادرات ۵ هزار بشکه در روز یا کمی بیش از ۱ درصد افزایش یافته است. کاهش صادرات بنزین با افزایش مشابهی در صادرات نفت سفید جبران شد و افزایش‌های کمتری در سوخت جت و سوخت سنگین مشاهده شد. در مقایسه با همان ماه در سال گذشته، صادرات فرآورده‌ها در اوت ۵۳ هزار بشکه در روز یا حدود ۱۲ درصد کاهش یافته است. به این ترتیب، میانگین خالص واردات فرآورده‌های نفتی ژاپن، از جمله LPG، در ماه اوت به ۵۳۵ هزار بشکه در روز رسید که این رقم در مقایسه با ۴۷۵ هزار بشکه در روز ماه قبل و ۴۹۲ هزار بشکه در روز در اوت ۲۰۲۳ کاهش یافته است.

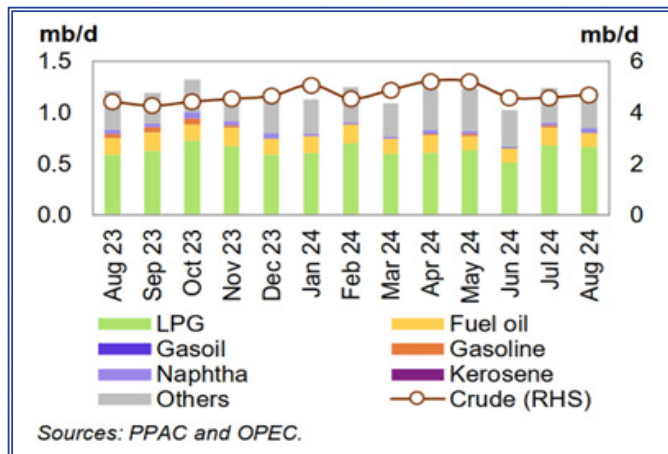
« چین »

پس از عملکرد ضعیف در ماه قبل، واردات نفت خام چین در ماه اوت افزایش چشمگیری داشت و به‌طور میانگین به ۱۱.۶ میلیون بشکه در روز رسید. این میزان نشان‌دهنده افزایش ۱.۶ میلیون بشکه در روز یا ۱۶ درصد نسبت به ماه قبل است. با این حال، در مقایسه با همان ماه در سال گذشته، واردات نفت خام همچنان ۰.۹ میلیون بشکه در روز یا ۷ درصد کمتر بود. از نظر منابع وارداتی نفت خام چین، روسیه در ماه اوت با بالاترین سهم همچنان در جایگاه نخست قرار داشت و ۱۹ درصد از واردات را به خود اختصاص داد، که نسبت به حدود ۱۸ درصد در ماه ژوئیه افزایش داشت، اما از رقم ۲۰ درصد در اوت ۲۰۲۳ کمتر بود. مالزی با ۱۵ درصد در رتبه دوم قرار گرفت که کمی بیشتر از ماه قبل بود. عراق با حدود ۱۴ درصد در رتبه سوم قرار داشت و پس از آن عربستان سعودی با حدود ۱۱ درصد قرار گرفت.

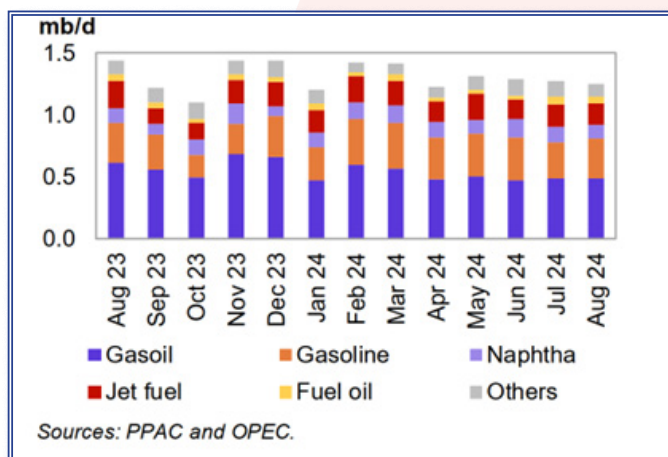
واردات فرآورده‌های نفتی، از جمله LPG، برای دومین ماه متوالی افزایش یافت و به‌طور میانگین به ۲.۲ میلیون بشکه در روز در ماه اوت رسید. واردات

نمودار ۹: واردات نفت خام و فرآورده های نفتی هند

نمودار ۱۰: صادرات فرآورده های نفتی هند

صادرات بنزین با کاهش در جریان خروجی نفتا و سایر فرآورده‌ها جبران شد. در مقایسه با اوت ۲۰۲۳، صادرات فرآورده‌ها ۱۹۲ هزار بشکه در روز یا حدود ۱۳ درصد کاهش داشت.

در ماه اوت خالص واردات فرآورده‌ها به‌طور میانگین ۲۵ هزار بشکه در روز را نشان می‌دهد، در حالی که این میزان در هر دو ماه ژوئیه ۲۰۲۴ و اوت ۲۰۲۳ برابر با ۲۷ هزار بشکه در روز بود.

« اوراسیا

کل صادرات نفت خام از روسیه و آسیای مرکزی در ماه اوت حدود ۳۰۰ هزار بشکه در روز یا تقریباً ۴.۶ درصد نسبت به ماه قبل کاهش یافت و به‌طور میانگین به حدود ۶.۱ میلیون بشکه در روز رسید. این کاهش

در ماه اوت خالص واردات فرآورده‌ها به‌طور میانگین ۱.۰ میلیون بشکه در روز بود، در حالی که در ماه قبل یعنی ژوئیه ۹۳۹ هزار بشکه در روز و در اوت ۲۰۲۳ حدود ۵۵۳ هزار بشکه در روز را نشان می‌دهد.

« هند

واردات نفت خام هند در ماه اوت به‌طور فصلی افزایش یافت و به‌طور میانگین به ۴.۷ میلیون بشکه در روز رسید. این سطح واردات در ماه اوت در محدوده بالای بازه پنج‌ساله (۲۰۱۹-۲۰۲۳) قرار گرفته است. به عبارت دیگر، واردات نفت خام هند در این ماه به نسبت سال‌های گذشته در مقایسه با میانگین پنج‌ساله، در سطوح بالایی بوده است. یعنی واردات نفت خام هند در ماه اوت در مقایسه با سایر ماه‌های این دوره پنج‌ساله، از میزان بالاتری برخوردار بوده است. این افزایش ۱۱۰ هزار بشکه در روز یا بیش از ۲ درصد نسبت به ماه قبل و ۲۸۳ هزار بشکه در روز یا بیش از ۶ درصد نسبت به سال گذشته بود.

از نظر منابع واردات نفت خام، داده‌های کیپلر نشان می‌دهد که سهم روسیه ۴۰ درصد از کل واردات نفت خام هند را در ماه اوت به خود اختصاص داده است. که نسبت به ۴۵ درصد در ماه قبل کاهش یافته است. سهم عراق از ۱۷ درصد در ماه قبل افزایش یافته است و با ۱۹ درصد در رتبه دوم قرار گرفت، و عربستان سعودی با ۱۲ درصد در رتبه سوم بود، در حالی که این رقم در ماه ژوئیه ۹ درصد بود.

در بخش فرآورده‌های نفتی، واردات حدود ۲ درصد یا ۲۰ هزار بشکه در روز نسبت به ماه قبل کاهش یافت و به‌طور میانگین به ۱.۲ میلیون بشکه در روز رسید. کاهش‌ها عمدتاً در نفت کوره، LPG و بنزین دیده شد. این کاهش‌ها با افزایش در واردات نفتا و سایر فرآورده‌ها، که در هند عمدتاً قیر است، جبران شد. در مقایسه با سال گذشته، واردات فرآورده‌ها کمتر از ۱ درصد یا ۱۱ هزار بشکه در روز افزایش داشت.

صادرات فرآورده‌های نفتی در ماه اوت با کاهش ۲۱ هزار بشکه در روز یا تقریباً ۲ درصد نسبت به ماه قبل به حدود ۱.۳ میلیون بشکه در روز رسید. افزایش

جریان‌های صادراتی از طریق این بندر ۹۰ هزار بشکه در روز یا ۱۱ درصد بیشتر از اوت ۲۰۲۳ بود.

در سیستم لوک‌اویل، صادرات از طریق پلتفرم دریایی واراندی در دریای بارنتس در ماه اوت ۹ هزار بشکه در روز یا حدود ۱۲ درصد نسبت به ماه قبل افزایش یافت و به‌طور میانگین به ۸۵ هزار بشکه در روز رسید. این میزان نسبت به ماه مشابه سال گذشته ۱۲ هزار بشکه در روز یا ۱۲ درصد کمتر بود.

در مسیرهای دیگر، صادرات ترکیبی از بنادر واقع در شرق روسیه، دکستری و خلیج آنیوا تقریباً ثابت بود، به‌طوری‌که در دکستری ۲۴ هزار بشکه در روز کاهش داشت ولی در آنیوا ۲۳ هزار بشکه در روز افزایش داشت. این دو بندر در مجموع به‌طور میانگین ۲۳۳ هزار بشکه در روز در ماه اوت صادر کردند که ۱۵ هزار بشکه در روز یا ۶ درصد کمتر از حجم ارسال شده در ژوئیه ۲۰۲۳ بود.

صادرات آسیای مرکزی در ماه اوت به‌طور میانگین ۲۲۲ هزار بشکه در روز بود که حدود ۷ درصد بیشتر از ژوئیه ۲۰۲۴ و حدود ۲ درصد کمتر از ماه مشابه سال ۲۰۲۳ بود.

صادرات کل دریای سیاه از پایانه CPC در ماه اوت با ۲۵۱ هزار بشکه در روز یا حدود ۱۷ درصد کاهش نسبت به ماه قبل به‌طور میانگین ۱.۲ میلیون بشکه در روز بود. این کاهش ۹۶ هزار بشکه در روز یا ۷ درصد در مقایسه با ماه مشابه سال ۲۰۲۳ را نشان می‌دهد. صادرات از طریق خط لوله باکو-تفلیس-جیهان (BTC) در ماه اوت ۱۱۹ هزار بشکه در روز یا حدود ۱۷ درصد کاهش یافت و به‌طور میانگین به ۵۶۸ هزار بشکه در روز رسید. این میزان نسبت به ماه مشابه سال گذشته ۳۰ هزار بشکه در روز یا ۵ درصد کمتر بود.

صادرات کل فرآورده‌های نفتی از روسیه و آسیای مرکزی در ماه اوت ۳۷۹ هزار بشکه در روز یا حدود ۱۵ درصد نسبت به ماه قبل کاهش یافت و به‌طور میانگین به حدود ۲.۱ میلیون بشکه در روز رسید. بخش اعظم این کاهش ناشی از کاهش صادرات گازوئیل، نفتا و سوخت جت بود. در مقایسه با سال گذشته، صادرات

عمدتاً ناشی از افت شدید حجم صادرات در پایانه بندری CPC، کاهش جریان‌ها در خط لوله دروژبا و تغییرات جزئی دیگر بود. در مقایسه با ماه مشابه در سال ۲۰۲۳، صادرات تقریباً ثابت بود.

در مقابل، صادرات نفت خام در ماه اوت از طریق سیستم شرکت ترانس‌نفت^۱ افزایش یافت و جریان‌های بیشتری در پایانه بندری نوورسیسک این شرکت در دریای سیاه ثبت شد. صادرات با افزایش ۸۱ هزار بشکه در روز یا بیش از ۲ درصد به‌طور میانگین به نزدیک ۳.۸ میلیون بشکه در روز رسید. در مقایسه با ماه مشابه سال ۲۰۲۳، صادرات همچنان ۱۷۰ هزار بشکه در روز یا ۵ درصد بیشتر بود. صادرات از نوورسیسک ۱۲۰ هزار بشکه در روز یا تقریباً ۲۵ درصد افزایش یافت و به‌طور میانگین به ۶۰۴ هزار بشکه در روز رسید. صادرات نفت خام از بنادر دریای بالتیک نیز ۲۰ هزار بشکه در روز یا بیش از ۱ درصد نسبت به ماه قبل افزایش یافت و در حدود ۱.۴ میلیون بشکه در روز باقی ماند. در منطقه دریای بالتیک، جریان‌های صادراتی از بندر پری‌مورسک ۳۳ هزار بشکه در روز یا بیش از ۴ درصد افزایش یافت و به‌طور میانگین به ۷۸۸ هزار بشکه در روز رسید. صادرات از اوست-لوگا با کاهش ۱۴ هزار بشکه در روز یا بیش از ۲ درصد نسبت به ماه قبل به ۵۹۳ هزار بشکه در روز رسید.

صادرات از طریق خط لوله دروژبا در ماه اوت ۷۵ هزار بشکه در روز یا حدود ۲۶ درصد کاهش یافت و به‌طور میانگین به ۲۱۳ هزار بشکه در روز رسید. در مقایسه با ماه مشابه سال ۲۰۲۳، صادرات از طریق این خط لوله ۱۲۷ هزار بشکه در روز یا ۳۷ درصد کمتر بود.

در ماه اوت صادرات به چین از طریق خط لوله ESPO با افزایش ۱۷ هزار بشکه در روز یا حدود ۳ درصد نسبت به ماه قبل، به‌طور میانگین ۶۲۸ هزار بشکه در روز بود که تنها ۹ هزار بشکه در روز یا ۱ درصد بیشتر از ماه اوت ۲۰۲۳ بود. صادرات از بندر پاسیفیک کوزمینو اندکی کاهش یافت و به‌طور میانگین به ۹۳۰ هزار بشکه در روز رسید، که تنها یک هزار بشکه در روز کاهش داشت. در مقایسه با ماه مشابه سال گذشته،

1. Transneft is a state-controlled pipeline transport company headquartered in Moscow, Russia

نسبت به ماه قبل ثابت ماند و افزایش جریان‌ها از ایالات متحده به چشم می‌خورد.

در ماه اوت واردات نفت خام ژاپن بهبود یافت و به بالاترین سطح چهار ماهه خود یعنی ۲.۲ میلیون بشکه در روز رسید. واردات فرآورده‌های نفتی ژاپن برای دومین ماه متوالی افزایش یافت و به طور میانگین به ۹۱۱ هزار بشکه در روز رسید که با افزایش واردات نفتا، سوخت جت و بنزین همراه بود.

واردات نفت خام چین در ماه اوت ۱۶ درصد نسبت به ماه قبل افزایش یافت و به ۱۱.۶ میلیون بشکه در روز رسید، اما همچنان ۷ درصد کمتر از ماه مشابه سال قبل بود. واردات محصولات نفتی چین به بالاترین سطح سه ماهه خود یعنی ۲.۳ میلیون بشکه در روز رسید که به دلیل افزایش واردات سایر محصولات و نفتا بود و افت شدید در واردات LPG را جبران کرد.

واردات نفت خام هند در ماه اوت پس از کاهش‌های فصلی دوباره افزایش یافت و ۶ درصد بیشتر از سال قبل بود. واردات و صادرات محصولات نفتی هند نیز هر دو حدود ۲ درصد کمتر از ماه قبل بودند.

کل فرآورده‌ها ۳۳۱ هزار بشکه در روز یا ۴ درصد کمتر بود که بیشتر به دلیل کاهش شدید صادرات گازوئیل و نفتا بود.

«جمع بندی»

داده‌های هفتگی اولیه نشان می‌دهد که صادرات نفت خام ایالات متحده در ماه سپتامبر برای دومین ماه متوالی کمی کمتر از ۴ میلیون بشکه در روز بوده است. واردات نفت خام ایالات متحده پس از عملکرد نسبتاً ضعیف در ماه اوت، به ۶.۶ میلیون بشکه در روز افزایش یافت. واردات محصولات نفتی آمریکا به پایین‌ترین سطح خود از سال ۱۹۹۷ رسید، در حالی که کاهش در واردات بنزین، سوخت جت و دیگر محصولات مشاهده شد. صادرات محصولات نفتی آمریکا نزدیک به بالاترین رکورد خود باقی ماند و به ۶.۹ میلیون بشکه در روز رسید.

تخمین‌های اولیه نشان می‌دهد که واردات نفت خام به اروپا در ماه سپتامبر همچنان کاهش یافته است، که این امر به دلیل تعمیرات فصلی پالایشگاه‌های منطقه‌ای بوده است. در مقابل، واردات محصولات نفتی در این ماه

بررسی و تحلیل ماهانه بازار جهانی گاز طبیعی

(در دوره ۱ اکتبر تا ۳۱ اکتبر ۲۰۲۴)

ژانمطی رحیمی
مهدیه ابراهیم
حمیدرضا مصطفایی

۱۱/۳۹ درصد (۴/۴ میلیارد فوت مکعب در روز) کاهش به ۳۴/۲ میلیارد فوت مکعب رسید. مصرف در بخش صنعت ۰/۷ میلیارد فوت مکعب افزایش یافت و به طور متوسط ۲۲/۸ میلیارد فوت مکعب در روز بود، در حالی که مصرف در بخش مسکونی و تجاری ۷۸/۷ درصد (۷/۴ میلیارد فوت مکعب در روز) افزایش یافت و به ۱۶/۸ میلیارد فوت مکعب رسید.

متوسط واردات گاز طبیعی آمریکا از طریق خط لوله از کانادا، طی دوره ۲۴ اکتبر تا ۳۰ اکتبر ۲۰۲۴، نسبت به هفته انتهایی ماه سپتامبر، ۰/۲ میلیارد فوت مکعب افزایش یافت و در سطح ۵/۹ میلیارد فوت مکعب در روز قرار گرفت. واردات گاز طبیعی از کانادا در مقایسه با میزان مشابه سال قبل معادل ۰/۷ میلیارد فوت مکعب در روز افزایش نشان می دهد. تولید بازاری گاز طبیعی آمریکا طی دوره مذکور نسبت به هفته پایانی ماه سپتامبر معادل ۱/۵ میلیارد فوت مکعب در روز افزایش یافته و در سطح ۱۰۳/۲ میلیارد فوت مکعب در روز قرار گرفت که در مقایسه با دوره مشابه سال گذشته ۰/۵ میلیارد فوت مکعب کم تر می باشد.

بر اساس گزارش موسسه بیکر هیوز، تعداد دکل های حفاری گاز طبیعی آمریکا در ۲۲ اکتبر ۲۰۲۴ در حدود ۱۰۱ دکل بوده است که در مقایسه با ۲۴ سپتامبر حدود ۲ درصد افزایش یافته است. تعداد دکل های حفاری در بخش نفت (که شامل تولید گازهای همراه نفت نیز می شود) در مقایسه با ۲۴ سپتامبر ۴ دکل کاهش

در طی دوره منتهی به ۱ نوامبر ۲۰۲۴ (۱ اکتبر الی ۳۱ اکتبر ۲۰۲۴) قیمت های تک محموله گاز طبیعی در بازار آمریکا (هنری هاب) به رغم افزایش مصرف گاز طبیعی و عمدتاً به دلیل افزایش سطح ذخیره سازی و افزایش تولید ناخالص گاز طبیعی در طی این دوره از یک روند کاهشی برخوردار بود.

بر این اساس قیمت تک محموله گاز طبیعی در بازار هنری هاب از حدود ۲/۷۶ دلار در هر میلیون بی تی یو در تاریخ ۲ اکتبر ۲۰۲۴، تا ۱/۹۴ دلار در هر میلیون بی تی یو در تاریخ ۳۰ اکتبر کاهش یافت. از سوی دیگر، قیمت تک محموله گاز طبیعی در بازار نیویورک طی دوره مذکور از یک روند صعودی همراه با نوسان برخوردار بوده و از حدود ۱/۴۷ دلار در هر میلیون بی تی یو در تاریخ ۲ اکتبر ۲۰۲۴ تا ۱/۷۳ دلار در هر میلیون بی تی یو در تاریخ ۳۰ اکتبر افزایش یافت. قیمت تک محموله گاز طبیعی در بازار شیکاگو از یک روند نزولی برخوردار بوده و از حدود ۲/۵۲ دلار در هر میلیون بی تی یو در تاریخ ۲ اکتبر ۲۰۲۴، تا ۱/۸۲ دلار در هر میلیون بی تی یو در تاریخ ۳۰ اکتبر ۲۰۲۴ کاهش یافت.

بر اساس داده های S&P Global Commodity Insights، تقاضای کل گاز طبیعی آمریکا در هفته منتهی به ۳۰ اکتبر ۲۰۲۴ نسبت به هفته پایانی ماه سپتامبر به میزان ۴/۷ درصد (۴/۵ میلیارد فوت مکعب در روز) افزایش یافت و معادل ۱۰۰/۴ میلیارد فوت مکعب بود. در این میان مصرف گاز طبیعی برای تولید برق با

جدول ۱: روند تغییرات قیمت های تک محموله گاز طبیعی بازار آمریکا طی دوره ۲ اکتبر الی ۳۰ اکتبر ۲۰۲۴ (دلار در هر میلیون بی تی یو)

۳۰ اکتبر	۲۳ اکتبر	۱۶ اکتبر	۹ اکتبر	۲ اکتبر	
۱/۹۴	۱/۹۱	۲/۲۱	۲/۴۲	۲/۷۶	هنری هاب
۱/۷۳	۱/۸۳	۱/۹۱	۱/۷۳	۱/۴۷	نیویورک
۱/۸۲	۱/۸۵	۱/۹۴	۲/۲۵	۲/۵۲	شیکاگو

جدول ۲: وضعیت عرضه و تقاضای گاز طبیعی آمریکا طی دوره ۲۶ سپتامبر الی ۳۰ اکتبر ۲۰۲۴

متوسط حجم روزانه (میلیارد فوت مکعب)						
سال گذشته	۲۴ اکتبر تا ۳۰ اکتبر	۱۷ اکتبر تا ۲۳ اکتبر	۱۰ اکتبر تا ۱۶ اکتبر	۳ اکتبر تا ۹ اکتبر	۲۶ سپتامبر تا ۲ اکتبر	
۱۱۷,۳	۱۱۷,۳	۱۱۵,۳	۱۱۵,۲	۱۱۵,۵	۱۱۵,۶	تولید ناخالص
۱۰۳,۷	۱۰۳,۲	۱۰۱,۵	۱۰۱,۵	۱۰۱,۵	۱۰۱,۷	تولید بازاری
۵,۲	۵,۹	۵,۴	۶,۴	۵,۹	۵,۷	واردات از کانادا
۰,۱	۰,۱	۰,۱	۰,۱	۰,۱	۰,۱	واردات LNG
۱۰۸,۹	۱۰۹,۱	۱۰۷,۰	۱۰۸,۰	۱۰۷,۵	۱۰۷,۴	کل عرضه
۷۲,۱	۷۳,۹	۶۹,۸	۷۳,۱	۷۱,۰	۷۰,۲	مصرف آمریکا
۳۳,۰	۳۴,۲	۳۲,۲	۳۴,۲	۳۷,۷	۳۸,۶	بخش نیروگاهی
۲۲,۸	۲۲,۸	۲۲,۸	۲۲,۹	۲۲,۴	۲۲,۱	بخش صنعت
۱۶,۲	۱۶,۸	۱۴,۸	۱۶,۰	۱۰,۹	۹,۴	بخش خانگی و تجاری
۶,۳	۶,۲	۶,۲	۶,۳	۶,۳	۶,۷	صادرات به مکزیک
۶,۸	۶,۸	۶,۶	۶,۷	۶,۶	۶,۶	خود مصرفی/تلفات
۱۳,۷	۱۳,۵	۱۳,۷	۱۳,۷	۱۲,۷	۱۲,۴	صادرات LNG
۹۸,۹	۱۰۰,۴	۹۶,۳	۹۹,۷	۹۶,۶	۹۵,۹	کل تقاضا

جدول ۳: وضعیت دکل‌های حفاری فعال در بخش نفت و گاز آمریکا طی دوره منتهی به ۲۲ اکتبر ۲۰۲۴

میزان تغییر ۲۲ اکتبر ۲۰۲۴ (درصد)		۲۲ اکتبر ۲۰۲۴	۱۵ اکتبر ۲۰۲۴	۸ اکتبر ۲۰۲۴	۱ اکتبر ۲۰۲۴	۲۴ سپتامبر ۲۰۲۴	
نسبت به ماه قبل (۲۲ اکتبر ۲۰۲۳)	نسبت به میزان مشابه سال قبل						
-۴,۸	-۰,۴	۴۸۰	۴۸۲	۴۸۱	۴۷۹	۴۸۴	دکل‌های بخش نفت
-۱۳,۷	۲,۰	۱۰۱	۹۹	۱۰۱	۱۰۲	۹۹	دکل‌های بخش گاز
-	۰	۵۸۱	۵۸۱	۵۸۲	۵۸۱	۵۸۳	جمع کل دکل‌ها
۲۸,۶	۵,۹	۱۸	۱۷	۱۲	۱۴	۱۴	دکل‌های حفاری عمودی
-۸,۱	-۰,۴	۵۱۳	۵۱۵	۵۱۹	۵۲۲	۵۲۳	دکل‌های حفاری افقی
۱,۹	۱,۹	۵۴	۵۳	۵۵	۴۹	۵۰	دکل‌های حفاری هدایت شونده (Directional)

لویزیانا و...) به میزان ۱۳۰ میلیارد فوت مکعب بیشتر از متوسط ۵ سال گذشته این منطقه بوده و نسبت به هفته پایانی ماه سپتامبر معادل ۱۴۷ میلیارد فوت مکعب افزایش یافته و در سطح ۱۸۳۶ میلیارد فوت مکعب قرار گرفت.

سطح ذخایر زیر زمینی گاز طبیعی منطقه غرب آمریکا طی هفته منتهی به ۲۵ اکتبر ۲۰۲۴ نسبت به هفته پایانی ماه سپتامبر به میزان ۹۶ میلیارد فوت مکعب افزایش یافته و در سطح ۱۱۰۹ میلیارد فوت مکعب قرار گرفته است که معادل ۳۰ میلیارد فوت مکعب بیشتر از متوسط ۵ سال گذشته این منطقه می باشد.

قیمت آتی های گاز طبیعی در بازار بورس آمریکا (آتی های ماه اول برای تحویل در ماه نوامبر ۲۰۲۴) طی دوره ۱ اکتبر الی ۳۱ اکتبر ۲۰۲۴ از یک روند کاهشی همراه با نوسان برخوردار بود. بر این اساس قیمت آتی های گاز طبیعی در بازار بورس نایمکس از حدود ۲٫۸۹ دلار در هر میلیون بی.تی.یو در تاریخ ۱ اکتبر تا حدود ۲٫۷۰ دلار در هر میلیون بی.تی.یو در تاریخ ۳۱ اکتبر ۲۰۲۴ کاهش یافت.

یافته و در سطح ۴۸۰ دکل فعال است. بر اساس برآوردهای اداره اطلاعات انرژی آمریکا میزان ذخایر زیر زمینی عملیاتی گاز طبیعی آمریکا طی دوره منتهی به ۲۵ اکتبر ۲۰۲۴ در حدود ۳۸۶۳ میلیارد فوت مکعب بود که نسبت به هفته پایانی ماه سپتامبر ۳۱۶ میلیارد فوت مکعب افزایش یافته است. این ذخایر به میزان ۱۰۷ میلیارد فوت مکعب بیشتر از دوره مشابه سال گذشته در تاریخ ۲۵ اکتبر ۲۰۲۳ بوده و به میزان ۱۷۸ میلیارد فوت مکعب (۴٫۸ درصد) بیشتر از متوسط ۵ سال گذشته (۲۰۲۳-۲۰۱۹) است، میزان متوسط ذخایر زیر زمینی گاز طبیعی آمریکا طی ۵ سال گذشته در حدود ۳۶۸۵ میلیارد فوت مکعب بود.

در منطقه شرق، میزان ذخایر طی هفته منتهی به ۲۵ اکتبر ۲۰۲۴ نسبت به هفته منتهی به ۲۷ سپتامبر به میزان ۷۳ میلیارد فوت مکعب افزایش نشان می دهد و در سطح ۹۱۹ میلیارد فوت مکعب قرار گرفت که حدود ۱۸ میلیارد فوت مکعب (۲ درصد) از متوسط ۵ سال گذشته این منطقه بیشتر است. ذخایر در منطقه تولیدی (آلاباما، آرکانزاس، کانزاس،

جدول ۴: روند تغییرات سطح ذخایر زیر زمینی عملیاتی گاز طبیعی آمریکا طی دوره منتهی به ۲۵ اکتبر ۲۰۲۴

مقایسه روند تاریخی		میزان ذخایر بر حسب میلیارد فوت مکعب								منطقه
متوسط ۵ سال گذشته (۲۰۱۹-۲۰۲۳)	۲۵ اکتبر ۲۰۲۳	۲۷ سپتامبر ۲۰۲۴	۴ اکتبر ۲۰۲۴	۱۱ اکتبر ۲۰۲۴	۱۸ اکتبر ۲۰۲۴	۲۵ اکتبر ۲۰۲۴	میزان تغییر ذخایر ۲۵ اکتبر ۲۰۲۴ نسبت به ۲۷ سپتامبر ۲۰۲۴	ذخایر (میلیارد فوت مکعب)	تغییر (درصد)	
۲٫۰	۹۰۱	-۰٫۱	۹۲۰	۷۳	۹۱۹	۹۰۱	۸۹۳	۸۷۳	۸۴۶	شرق
۲٫۸	۱۰۷۹	۱٫۵	۱۰۹۳	۹۶	۱۱۰۹	۱۰۸۸	۱۰۶۷	۱۰۴۱	۱۰۱۳	غرب
۷٫۶	۱۷۰۶	۵٫۳	۱۷۴۳	۱۴۷	۱۸۳۶	۱۷۹۶	۱۷۴۶	۱۷۱۶	۱۶۸۹	تولید
۴٫۸	۳۶۸۵	۲٫۸	۳۷۵۶	۳۱۶	۳۸۶۳	۳۷۸۵	۳۷۰۵	۳۶۲۹	۳۵۴۷	مجموع

جدول ۵: آتی‌های ژاپن/ کره (Platts) برای LNG - قیمت بسته شدن بازار

هفته دوم						هفته اول					
ماه	۷ اکتبر	۸ اکتبر	۹ اکتبر	۱۰ اکتبر	۱۱ اکتبر	ماه	۴ اکتبر	۳ اکتبر	۲ اکتبر	۱ اکتبر	۳۰ سپتامبر
نوامبر ۲۴	۱۳,۱۳۵	۱۳,۰۹۵	۱۳,۰۷۰	۱۳,۰۷۵	۱۳,۰۸۰	نوامبر ۲۴	۱۳,۰۹۰	۱۳,۰۹۵	۱۳,۰۹۰	۱۳,۱۷۵	۱۳,۱۲۵
دسامبر ۲۴	۱۴,۰۰۵	۱۳,۳۴۵	۱۳,۲۰۰	۱۳,۷۱۰	۱۳,۴۸۵	دسامبر ۲۴	۱۴,۰۵۵	۱۳,۸۵۰	۱۳,۵۰۵	۱۳,۹۴۰	۱۳,۹۲۰
هفته چهارم						هفته سوم					
ماه	۲۱ اکتبر	۲۲ اکتبر	۲۳ اکتبر	۲۴ اکتبر	۲۵ اکتبر	ماه	۱۸ اکتبر	۱۷ اکتبر	۱۶ اکتبر	۱۵ اکتبر	۱۴ اکتبر
دسامبر ۲۴	۱۳,۳۴۰	۱۳,۵۲۵	۱۳,۵۹۵	۱۳,۷۲۰	۱۳,۷۹۵	نوامبر ۲۴	۱۳,۲۷۵	۱۳,۱۰۹	۱۳,۱۰۹	۱۳,۱۰۹	۱۳,۱۰۵
ژانویه ۲۵	۱۳,۶۳۵	۱۳,۸۳۵	۱۳,۹۱۵	۱۴,۲۴۵	۱۴,۵۸۵	دسامبر ۲۴	۱۳,۵۵۰	۱۳,۴۹۵	۱۳,۴۶۵	۱۳,۶۱۰	۱۳,۷۴۵
هفته پنجم						هفته ششم					
ماه	۲۸ اکتبر	۲۹ اکتبر	۳۰ اکتبر	۳۱ اکتبر	۱ نوامبر	ماه	۲۸ اکتبر	۲۹ اکتبر	۳۰ اکتبر	۳۱ اکتبر	۱ نوامبر
دسامبر ۲۴	۱۳,۷۵۵	۱۳,۶۸۵	۱۳,۵۲۰	۱۳,۶۲۰	۱۳,۴۷۵	دسامبر ۲۴	۱۳,۴۷۵	۱۳,۶۲۰	۱۳,۵۲۰	۱۳,۶۲۰	۱۳,۴۷۵
ژانویه ۲۵	۱۴,۳۵۵	۱۴,۲۸۰	۱۳,۹۲۰	۱۳,۶۵۵	۱۳,۱۹۵	ژانویه ۲۵	۱۳,۱۹۵	۱۳,۶۵۵	۱۳,۹۲۰	۱۴,۲۸۰	۱۴,۳۵۵

۳. تداوم فشارهای افزایشی بر قیمت گاز در بازار جهانی در پی نگرانی‌ها در مورد عرضه آینده روسیه از طریق خط لوله به اروپا و گاز طبیعی مایع شده (LNG)؛

۴. افزایش نگرانی‌ها از اختلال در عرضه LNG در منطقه خاورمیانه (افزایش حملات هوایی اسرائیل علیه حزب الله در جنوب لبنان و حملات مداوم به کشتی‌ها در دریای سرخ)؛

۵. کاهش عرضه گاز نروژ به اروپا در پی قطع تولید گاز شرکت اکینور در یکی از سکوه‌های گازی (تولید گاز در این سکو به دنبال هشدار دود در یک تاسیسات الکتریکی متوقف شده است)؛

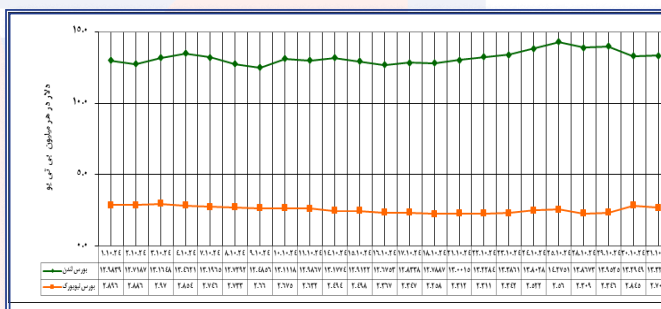
۶. پیش بینی کاهش روزانه ۱۷ میلیون متر مکعبی عرضه گاز نروژ به بازار اروپا و رسیدن آن به سطح ۳۰۹ میلیون متر مکعب در پی عملیات تعمیر و نگهداری؛

۷. پیش بینی آب و هوای سرد در شمالغرب اروپا در نوامبر ۲۰۲۴ و چشم انداز افزایش تقاضای گاز در این منطقه؛

۸. کاهش ۱۸ درصدی تولید گاز اتحادیه اروپا در ۳ ماهه دوم ۲۰۲۴ در مقایسه با مدت مشابه سال ۲۰۲۳ بر اساس اعلام کمیسیون اروپا؛

۹. پیش بینی اکینور از افزایش سطح قیمت‌های گاز در بازار اروپا در سال ۲۰۲۵ در پی کاهش سطح ذخیره

نمودار ۱: روند تغییرات قیمت آتی‌های گاز طبیعی در بازارهای آمریکا و اروپا طی دوره ۱ اکتبر الی ۳۱ اکتبر ۲۰۲۴

از سوی دیگر قیمت گاز طبیعی در بازار اروپا طی یک ماه گذشته از روندی صعودی همراه با نوسان برخوردار بود و از حدود ۱۲,۹۸ دلار در هر میلیون بی‌تی‌یو در تاریخ ۱ اکتبر ۲۰۲۴ تا بیش از ۱۳,۳۲ دلار در هر میلیون بی‌تی‌یو در تاریخ ۳۱ اکتبر افزایش یافت.

عمده عوامل تقویت کننده قیمت گاز طی ماه گذشته در بازار اروپا عبارتند از:

۱. پیش بینی افزایش رقابت برای محموله‌های LNG میان بازار آسیا و اروپا با چشم انداز افزایش تقاضا در منطقه اروپا در ماه نوامبر؛

۲. چشم انداز افزایشی تقاضای LNG در ۳ ماهه اول ۲۰۲۵ و در نتیجه تشدید رقابت‌ها در این بازار؛

میلیارد متر مکعبی یا ۱٫۷ درصدی عرضه جهانی LNG می شود؛

۱۹. موسسه رایستاد انرژی با اشاره به احتمال افزایش تقاضای گرمایش در کشورهای از جمله آلمان، پیش بینی های مصرف کوتاه مدت خود را افزایش داده است؛

همچنین عوامل ذیل موجب تضعیف قیمت گاز شده و از افزایش بیشتر قیمتها جلوگیری نمودند:

۱. سطح بالای ذخیره سازی گاز در بازار اروپا (۹۵ درصد) که بالاتر از میانگین ۵ ساله است و پیش بینی تکمیل ۱۰۰ درصدی ظرفیت ذخیره سازی اروپا تا ابتدای زمستان؛

۲. اعلام اپراتورهای گازی اروپایی مبنی بر وجود ذخیره سازی مناسب گاز در این منطقه جهت مدیریت بازار گاز اروپا در صورت قطع واردات گاز روسیه از طریق خط لوله از مسیر اوکراین در پایان سال ۲۰۲۴؛

۳. تداوم جریان ۴۲٫۴ میلیون متر مکعب در روز گاز روسیه از طریق خط لوله از مسیر اوکراین به بازار اروپا؛

۴. مذاکرات برای تامین گاز آذربایجان از طریق خطوط لوله اوکراین پس از انقضاء قرارداد ترانزیت گاز روسیه از مسیر اوکراین (به گزارش بلومبرگ، شرکت هایی از مجارستان و اسلواکی در آستانه امضای قراردادی برای ۱۲ تا ۱۴ میلیارد متر مکعب گاز در سال از آذربایجان هستند. این انتقال از همان شبکه خط لوله ای استفاده می کند که اکنون گاز روسیه را از سراسر اوکراین به اتحادیه اروپا می رساند)؛

۵. کاهش مصرف گاز و واردات LNG در بازار اروپا نسبت به سال ۲۰۲۳ در پی افزایش تولید انرژی های تجدیدپذیر؛

۶. کاهش تقاضای گازی اروپا در ۳ ماهه سوم ۲۰۲۴ در مقایسه با سال ۲۰۲۳ و در نتیجه کاهش سهم واردات LNG این منطقه از ۲۴ درصد کل تجارت جهانی در سال ۲۰۲۳ به حدود ۱۸ درصد در ۹ ماهه اول ۲۰۲۴

سازی ها در این منطقه؛

۱۰. درخواست فرانسه و ۹ کشور دیگر از کمیسیون اروپا مبنی بر تعهدات سختگیرانه تر برای شرکت های ذخیره سازی و تامین کنندگان در مورد گاز طبیعی مایع شده (LNG) روسیه ؛

۱۱. هشدار آژانس بین المللی انرژی مبنی بر وجود چالش های ژئوپلیتیک و محدودیت عرضه LNG در سال ۲۰۲۵ (نظیر تهدیدها در کانال پاناما و دریای سرخ برای انتقال LNG و چشم انداز مبهم واردات گاز اروپا از روسیه)؛

۱۲. اعلام اوکراین از عدم تمدید قرارداد ترانزیت گاز روسیه به اروپا از خاک این کشور پس از پایان سال ۲۰۲۴؛

۱۳. پیش بینی جدید آژانس بین المللی انرژی مبنی بر رشد ۲٫۵ درصدی تقاضای جهانی گاز در سال های ۲۰۲۴ و ۲۰۲۵ ؛

۱۴. پیش بینی آژانس بین المللی انرژی از افزایش ۱ درصدی تقاضای گاز اروپا در سال ۲۰۲۵ و احتمال رشد تقاضای LNG اروپا در صورت عدم تمدید ترانزیت گاز روسیه از مسیر اوکراین پس از انقضای آن در دسامبر ۲۰۲۴ ؛

۱۵. پیش بینی تحلیلگران بازار جهانی LNG از وضعیت مازاد تقاضا در این بازار تا اقیانوس ۲۰۲۷ به دنبال تاخیرهای برنامه ریزی نشده در بهره برداری از تاسیسات LNG در آمریکا و موزامبیک؛

۱۶. وقوع طوفان میلتن در آمریکا و افزایش نگرانی ها از اختلال در صادرات LNG آمریکا؛

۱۷. افزایش تقاضای گاز بریتانیا در ۳ ماهه سوم ۲۰۲۴؛

۱۸. توقف موقت تولید گاز طبیعی در سکوه های تامار و لویاتان در سواحل رژیم اشغالگر قدس توسط شورون (تحلیلگران گلدمن ساکس معتقدند که کاهش های اخیر به دلیل اختلالات احتمالی تولید اسرائیل، خطر افزایش قیمت در بازارهای اروپایی در زمستان را افزایش داده است. به اعتقاد آن ها اختلال مداوم در میدان گازی لویاتان و تامار می تواند منجر به کاهش ۹

«پیش بینی ماهانه قیمت گاز طبیعی در بازار ICE و Henry Hub»

مدل سری زمانی Prophet، در سال ۲۰۱۷ توسط تیم پژوهشی فیسبوک به رهبری Sean J. Taylor و Ben Letham معرفی شد تا ابزار ساده و مؤثری برای پیش‌بینی سری‌های زمانی پیچیده و دارای عدم قطعیت فراهم آورد. این مدل با ترکیب روش‌های آماری و برنامه‌ریزی خطی به شناسایی و تحلیل روندها، الگوهای فصلی، و تأثیرات واقعی مانند تعطیلات و رویدادهای مهم در داده‌های سری زمانی می‌پردازد. Prophet از سه مؤلفه اصلی تشکیل شده است: روند (g)، فصلیت (s)، و تعطیلات (h). این مؤلفه‌ها به همراه عوامل خارجی (x) و خطاها (e)، ساختار کلی مدل را به شکل زیر تعریف می‌کنند:

$$y(t)=g(t)+s(t)+h(t)+x(t)+e(t)$$

روند (g) تغییرات غیردوره‌ای را نشان می‌دهد و برای مدل‌سازی رشد در طول زمان به کار می‌رود. فصلیت (s) تغییرات دوره‌ای و فصلی مانند ماهانه، هفتگی و سالانه را به‌طور خودکار شناسایی می‌کند، و تعطیلات (h) به اثرات رویدادهای خاص مانند تعطیلات اشاره دارد. عوامل خارجی (x) شامل متغیرهای دیگری می‌شود که بر سری زمانی تأثیر دارند و خطا (e) تفاوت‌های غیرقابل پیش‌بینی را پوشش می‌دهد. مدل Prophet به دلیل سهولت استفاده، امکان تنظیم و تفسیرپذیری بالا و مقاومت در برابر داده‌های گم‌شده یا ناپیوسته، برای تحلیل سری‌های زمانی بسیار مناسب است. Prophet از پارامترهای بیزی و روش‌های بهینه‌سازی پیشرفته استفاده می‌کند که به آن امکان می‌دهد پیش‌بینی‌ها را با دقت بالا و به‌صورت سریع انجام دهد.

از ویژگی‌های مهم Prophet، مقاومت در برابر داده‌های ناقص، نقاط پرت، و تغییرات ناگهانی در سری‌های زمانی است که باعث می‌شود مدل حتی در شرایط دشوار نیز کارایی مناسبی داشته باشد و داده‌ها را

(این در حالی است که سهم واردات LNG از روسیه از کل واردات LNG اروپا روندی صعودی داشته و از ۱۴ درصد در ۹ ماهه اول ۲۰۲۳ به بیش از ۲۰ درصد در ۹ ماهه اول ۲۰۲۴ رسیده است. سهم آمریکا در کل واردات LNG اروپا در سال ۲۰۲۴ در حدود ۴۵ درصد بوده است)؛

۷. کاهش نسبی تنشها میان رژیم اشغالگر قدس و ج.ا.ایران طی آخرین هفته ماه اکتبر؛

۸. افزایش تولید گاز در ایالات متحده در کنار گرم تر شدن هوا در این منطقه و در نتیجه چشم انداز افزایشی صادرات LNG توسط این کشور به بازار اروپا؛

۹. بی اثر بودن اقدامات اتحادیه اروپا برای کاهش واردات LNG از روسیه طی سال ۲۰۲۴ و رکورد صادرات- LNG روسیه به بازار اروپا در این سال (افزایش ۱۰ درصدی واردات LNG اروپا از روسیه در ۱۰ ماهه اول سال ۲۰۲۴ و رسیدن آن به بیش از ۱۹,۰۵ میلیون تن)؛

۱۰. کاهش هزینه‌های انتقال LNG در پی ورود کشتی‌های ساخته شده جدید به بازار LNG؛

۱۱. افزایش عرضه گاز نروژ به بازار اروپا و رسیدن آن به سطح ۲۹۰ میلیون متر مکعب در روز با پایان یافتن عملیات تعمیر و نگهداری طولانی مدت در میدان‌های گازی نروژ؛

۱۲. از سرگیری فعالیت در تاسیسات صادرات ال ان جی البا در نزدیکی ساوانا، جورجیا در ایالات متحده که به دنبال قطع برق در پی طوفان هلن متوقف شده بود؛

۱۳. تخمین S&P مبنی بر کاهش ۹/۵ میلیارد متر مکعبی تقاضای صنعتی گاز در اروپا در سال ۲۰۲۵ (که حدود ۲۱ درصد کمتر از متوسط سطح تقاضا در دوره ۲۰۲۱-۲۰۱۷ خواهد بود) در پی کاهش تولید صنعتی در صنایع انرژی بر و اقدامات مربوط به افزایش بازدهی انرژی؛

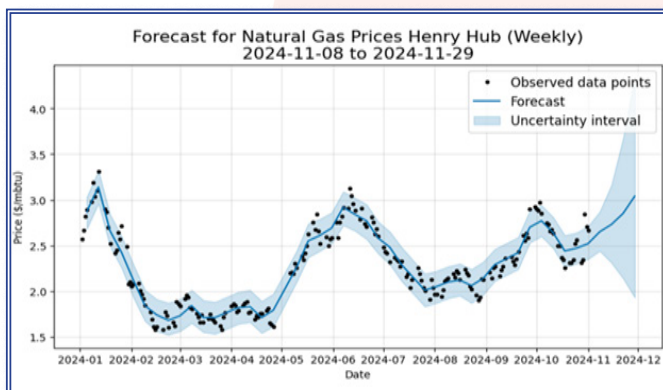
منابع و مأخذ:

1- <https://www.eia.gov/naturalgas/weekly/#tabs-storage-3>
<https://www.eia.gov/naturalgas/weekly/#tabs-storage-3>

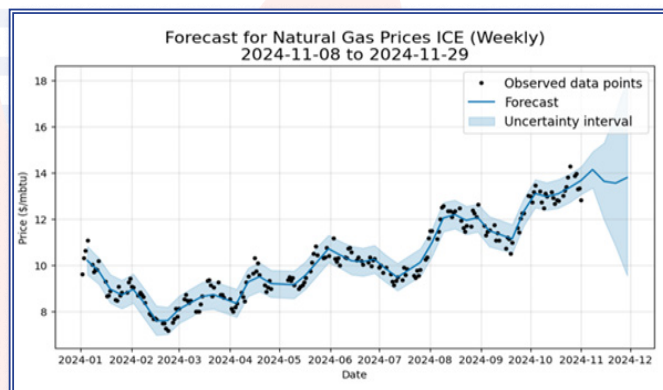
2- <https://www.cmegroup.com/markets/energy/natural-gas/lng-japan-korea-marker-platts-swap.settlements.html#tradeDate=08%2F30%2F2024>

به شکلی منطقی و قابل فهم تحلیل کند. Prophet به‌ویژه در داده‌هایی که الگوهای فصلی و دوره‌ای دارند، عملکرد بسیار مناسبی از خود نشان می‌دهد و با استفاده از تخمین پارامترهای بیزی و مدل‌سازی غیرخطی، نتایج دقیقی ارائه می‌کند. در ادامه، پیش‌بینی قیمت گاز در دو بازار Henry Hub و ICE با استفاده از مدل Prophet ارائه خواهند شد.

نمودار ۴: پیش‌بینی قیمت گاز (Henry Hub) در ۴ هفته آینده (\$/mbtu)

نمودار ۳: پیش‌بینی قیمت گاز در بازار (ICE) در ۴ هفته آینده (\$/mbtu)

جدول ۶: پیش‌بینی قیمت گاز در بازار (ICE) در ۴ هفته آینده

(\$/mbtu)	Friday 08-November	Friday 15-November	Friday 22-November	Friday 29-November
پیش‌بینی	۱۴,۱۴	۱۳,۶۳	۱۳,۵۵	۱۳,۷۹
کران پائین	۱۳,۳۵	۱۱,۹۵	۱۰,۸۲	۹,۵۵
کران بالا	۱۴,۹۲	۱۵,۳	۱۶,۶۲	۱۸,۰۹

جدول ۷: پیش‌بینی قیمت گاز در بازار (Henry Hub) در ۴ هفته آینده

(\$/mbtu)	Friday 08-November	Friday 15-November	Friday 22-November	Friday 29-November
پیش‌بینی	۲,۶۵	۲,۷۳	۲,۸۵	۳,۰۴
کران پائین	۲,۴۴	۲,۳۱	۲,۱۴	۱,۹۳
کران بالا	۲,۸۷	۳,۱۶	۳,۶۷	۴,۳۴

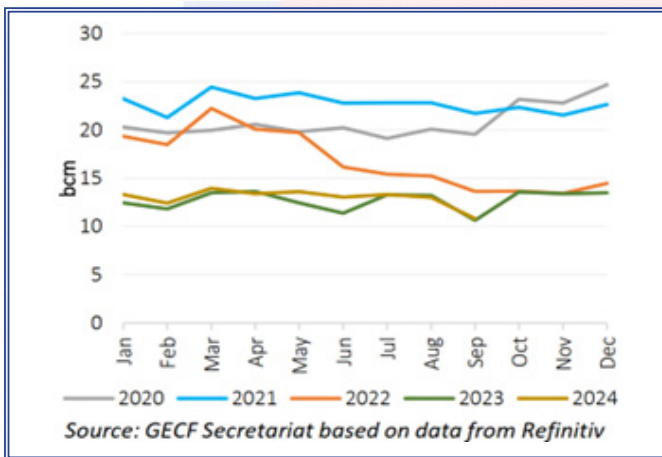

بررسی تحولات تجارت گاز

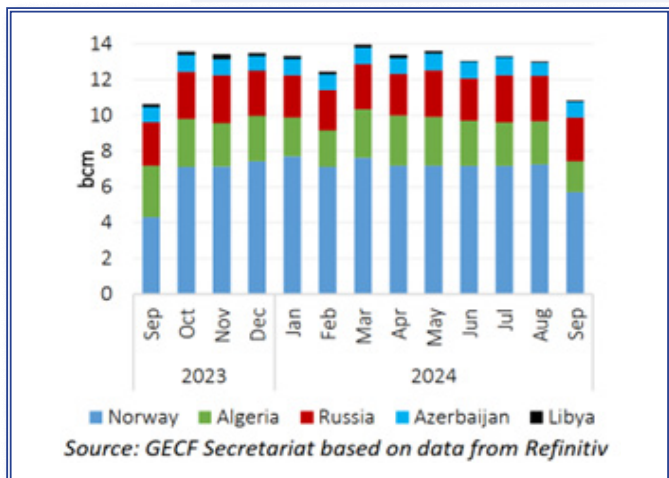
کمپنا سادات ناصر آبادی

واردات گاز طبیعی از طریق خط لوله توسط اتحادیه اروپا به ۱۱۷ میلیارد متر مکعب رسید که نشان دهنده افزایش ۴ درصدی یا ۵ میلیارد متر مکعبی نسبت به سال گذشته بود. این افزایش به دلیل افزایش عرضه از نروژ و روسیه بوده است که به ترتیب ۳.۰ و ۳.۱ میلیارد متر مکعب بیشتر از مدت مشابه در سال ۲۰۲۳ عرضه کردند. با وجود محدودیت‌های عرضه ناشی از

نمودار ۱: واردات ماهانه از طریق خط لوله به اتحادیه اروپا

نمودار ۲: واردات ماهانه از طریق خط لوله اتحادیه اروپا توسط تامین کننده‌ها

1. Medgaz pipeline

مقدمه

در این گزارش تحولات تجارت گاز با استفاده از آخرین گزارش ماهانه منتشر شده در ماه اکتبر سال ۲۰۲۴ توسط مجمع کشورهای صادرکننده گاز در دو بخش تجارت از طریق خط لوله و تجارت ال ان جی بررسی شده است.

در سطح جهانی، تجارت گاز طبیعی از طریق خط لوله در سال ۲۰۲۴ رشد سالانه را تجربه کرده است. طی دوره ژانویه تا سپتامبر ۲۰۲۴، تخمین زده می‌شود که واردات جهانی گاز از طریق خط لوله با افزایش ۴ درصدی نسبت به سال گذشته به ۴۴۴ میلیارد متر مکعب رسیده باشد. این رشد عمدتاً به دلیل افزایش واردات گاز از طریق خط لوله توسط چین و اروپا بوده که توسط افزایش صادرات گاز از روسیه و نروژ تقویت شده است.

« تجارت گاز از طریق خط لوله در منطقه اروپا

کشورهای اتحادیه اروپا در سپتامبر ۲۰۲۴، ۱۰.۸ میلیارد متر مکعب گاز طبیعی از طریق خط لوله وارد کردند که ۲٪ بیشتر از سال گذشته بود (نمودار ۱). با این حال، این حجم نسبت به ماه قبل ۱۷٪ کاهش یافت که به دلیل فعالیت‌های تعمیر و نگهداری بوده است. کاهش ۱.۵ میلیارد متر مکعبی در عرضه به دلیل تعمیرات سالانه در نروژ که هر سال در سپتامبر انجام می‌شود، رخ داد. علاوه بر این، تعمیرات کمپرسور در کشور ترانزیتی تونس باعث کاهش جریان گاز از الجزایر به ایتالیا شد، و همچنین تعمیرات در خط لوله مدگاز جریان گاز از الجزایر به اسپانیا را تحت تأثیر قرار داد (نمودار ۲).

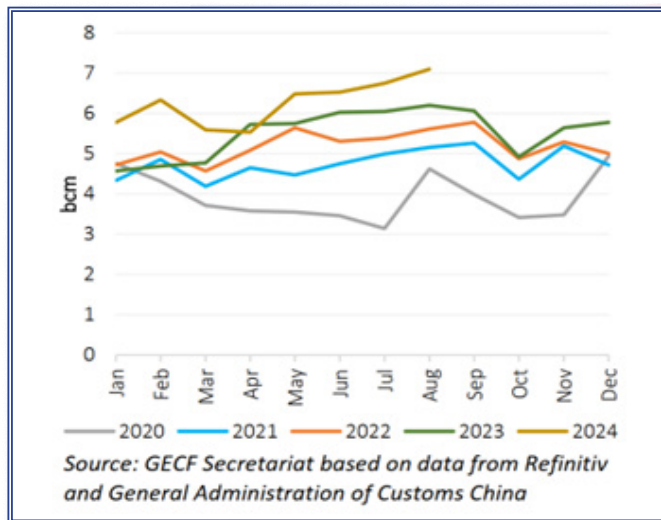
پس از گذشت سه فصل از سال ۲۰۲۴، مجموع

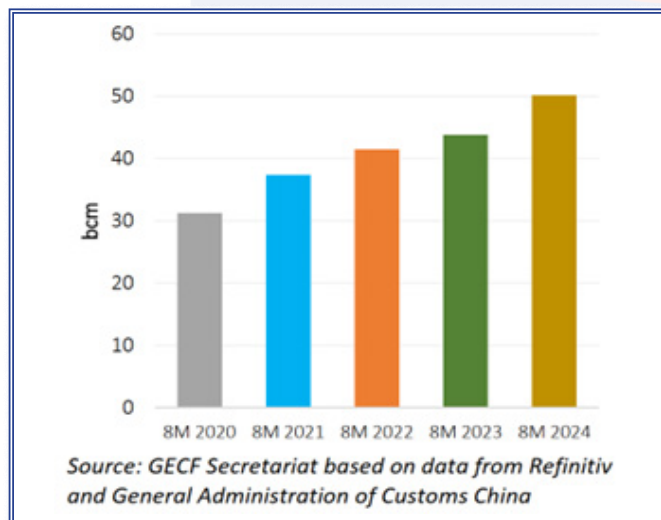
« تجارت گاز از طریق خط لوله در منطقه آسیا

در سال ۲۰۲۴ چندین بار چین رکورد واردات ماهانه گاز طبیعی از طریق خط لوله را شکست و این روند در اوت ۲۰۲۴ نیز تکرار شد، به طوری که واردات به ۷.۱ میلیارد متر مکعب رسید. (نمودار ۴)

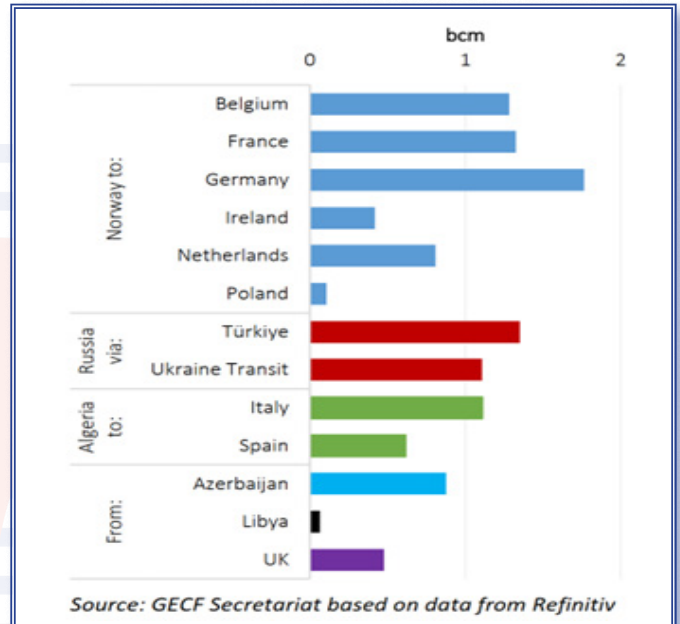
نمودار ۴: واردات ماهانه گاز چین از طریق خط لوله

مقدار واردات ماهانه گاز طبیعی از طریق خط لوله نسبت به سال گذشته ۱۴٪ افزایش داشته و نسبت به ماه قبل نیز ۵٪ بیشتر بوده است. در این ماه، سهم گاز طبیعی از طریق خط لوله در ترکیب واردات چین نمودار ۵: واردات چین از طریق خط لوله در دوره از ابتدا سال تا امروز هر سال

نمودار ۳: واردات گاز اتحادیه اروپا توسط خط لوله از مسیرهای عرضه، در سپتامبر ۲۰۲۴

تعمیرات، در سپتامبر ۲۰۲۴ همچنان یک تغییر مثبت سالانه خالص مشاهده شد.

نمودار ۳ واردات گاز طبیعی از طریق خط لوله به اتحادیه اروپا از مسیرهای اصلی تأمین در سپتامبر ۲۰۲۴ را نشان می‌دهد. در این ماه جریان گاز از روسیه و لیبی نسبت به ماه قبل تقریباً بدون تغییر باقی ماند. به دلیل محدودیت‌های عرضه، صادرات نروژ به لهستان و آلمان به ترتیب ۸۴٪ و ۲۶٪ کاهش یافت. همچنین تعمیرات باعث کاهش ۳۱٪ جریان گاز الجزایر به ایتالیا شد. علاوه بر این، جریان خالص از بریتانیا نیز ۷۱٪ کاهش یافت و به ۰.۵ میلیارد متر مکعب رسید.

نمودار ۳ واردات گاز اتحادیه اروپا از طریق خط لوله از مسیرهای اصلی تأمین در دوره ژانویه تا سپتامبر ۲۰۲۴ را نسبت به مدت مشابه سال ۲۰۲۳ نشان می‌دهد که واردات از روسیه از هر دو مسیر به ویژه از طریق ترک‌استریم افزایش یافته است. عرضه نروژ به فرانسه ۲۷٪ بیشتر شد، در حالی که جریان‌ها به آلمان ۶٪ کاهش یافت. همچنین وابستگی به واردات گاز طبیعی مایع شده که مجدداً به گاز تبدیل شده از بریتانیا به طور قابل توجهی کاهش یافت و حجم آن ۴۲٪ نسبت به سال گذشته کمتر شد.

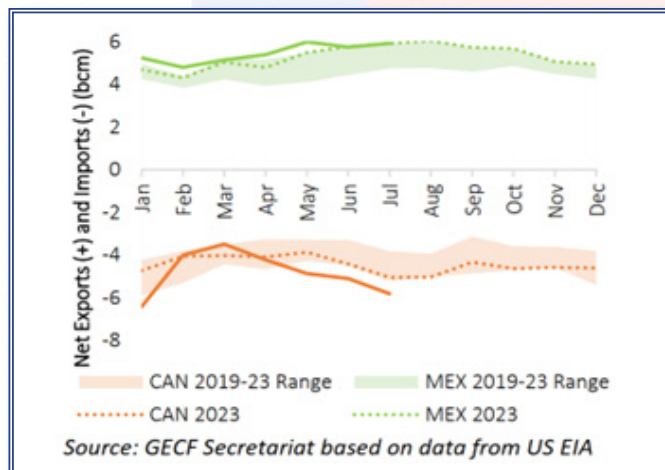
روند مشابهی در تایلند مشاهده شد، که در همان ماه ۰.۴۳ میلیارد متر مکعب گاز طبیعی از میانمار وارد کرد. این میزان واردات نشان‌دهنده کاهش ۱۴٪ نسبت به سال قبل و همچنین کاهش ۹٪ نسبت به ماه قبل بود. (نمودار ۷)

« تجارت گاز از طریق خط لوله در منطقه آمریکای شمالی

مکزیک واردات گاز طبیعی از طریق خط لوله از ایالات متحده را در جولای ۲۰۲۴ افزایش داد و به ۵.۹ میلیارد متر مکعب رساند (نمودار ۸). این حجم معادل مقدار واردات در همان ماه سال گذشته بود اما نسبت به ماه قبل ۳٪ افزایش داشت.

در همین ماه، خالص جریان گاز طبیعی از کانادا به ایالات متحده به ۵.۸ میلیارد متر مکعب رسید که ۱۵٪ بیشتر از سال قبل و ۱۴٪ بیشتر از ماه قبل بود. از این میزان خالص عرضه، صادرات گاز از کانادا به ایالات متحده به ۷.۷ میلیارد متر مکعب افزایش یافت، در حالی که جریان گاز از ایالات متحده به کانادا ثابت و در سطح ۱.۹ میلیارد متر مکعب باقی ماند.

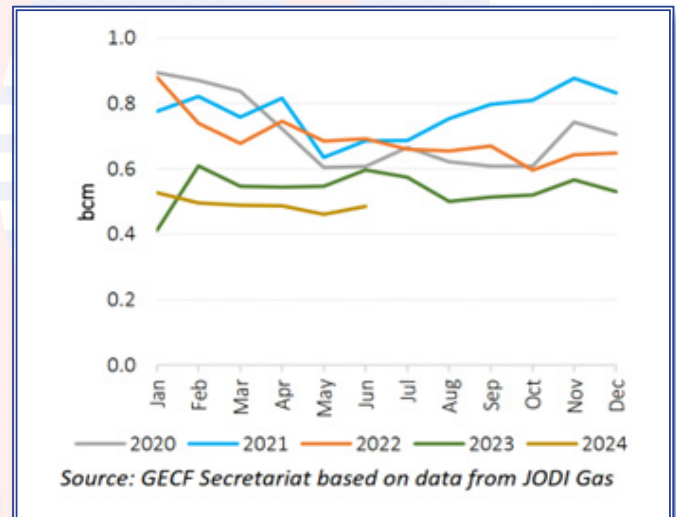
نمودار ۸: تجارت خالص PNG در ایالات متحده آمریکا

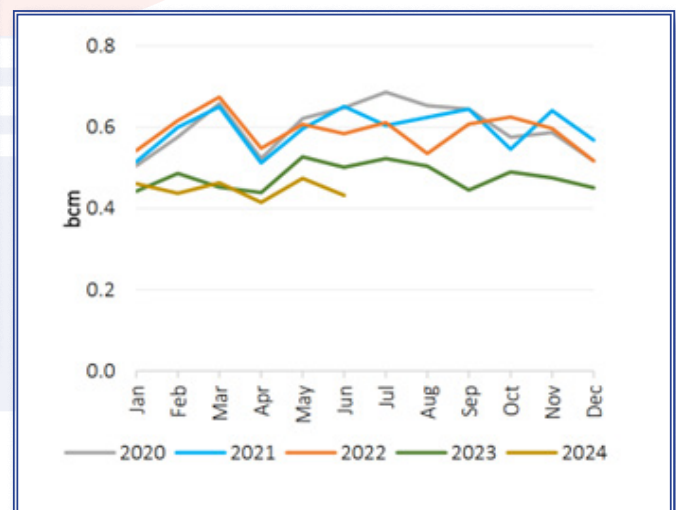
کمی کاهش یافت و به ۴۴٪ رسید. در دوره ژانویه تا آگوست ۲۰۲۴، چین مجموعاً ۵۰ میلیارد متر مکعب گاز طبیعی از طریق خط لوله وارد کرده است که این رقم ۱۴٪ بیشتر از مدت مشابه در سال ۲۰۲۳ است. (نمودار ۵)

سنگاپور در ژوئن ۲۰۲۴، ۰.۴۹ میلیارد متر مکعب گاز طبیعی از طریق خط لوله از اندونزی و مالزی وارد کرد. این حجم واردات، ۱۹٪ کمتر از میزان واردات در همین ماه در سال گذشته بود، اما نسبت به ماه قبل ۵٪ افزایش داشت. (نمودار ۶)

نمودار ۶: واردات ماهانه گاز طبیعی سنگاپور از طریق خط لوله

نمودار ۷: واردات ماهانه گاز طبیعی در تایلند از طریق خط لوله

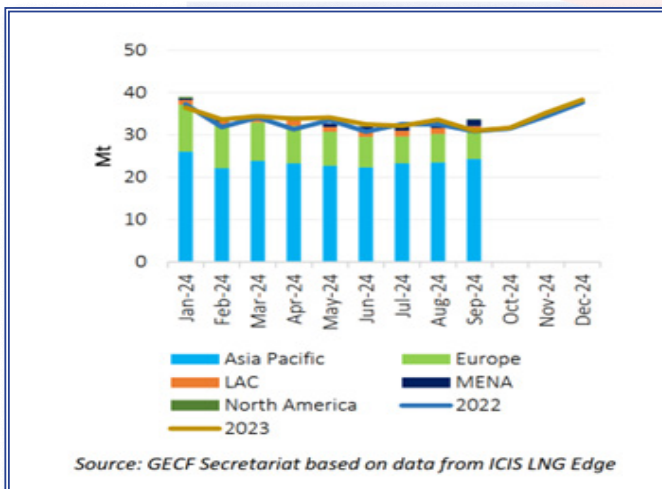
مقامات الجزایر و نیجر تقویت شد. این پروژه قرار است گاز را از نیجریه، از طریق نیجر، به زیرساخت‌های خط لوله گاز الجزایر متصل کند و احتمالاً مسیر جدیدی برای صادرات به اروپا فراهم کند. بخش‌هایی از این خط لوله ۴۲۰۰ کیلومتری در نیجریه و الجزایر ساخته شده است. در نشست بین وزیر انرژی و معادن جمهوری دموکراتیک خلق الجزایر و وزیر نفت جمهوری نیجر بر ادامه جلسات هماهنگی برای بررسی جنبه‌های مختلف پروژه تأکید شد.

تجارت LNG

واردات LNG

در سپتامبر ۲۰۲۴، واردات جهانی LNG به طور قابل توجهی ۸.۹ درصد (معادل ۲.۷۷ میلیون تن) افزایش یافت و به ۳۳.۷۵ میلیون تن رسید (نمودار ۱۰). منطقه آسیا و اقیانوسیه بیشترین سهم را در افزایش واردات جهانی LNG داشت و کاهش واردات اروپا را جبران کرد. تقاضای قوی برای LNG در آسیا و اقیانوسیه باعث حفظ تفاوت قیمت بین قیمت‌های تک محموله LNG در بازار آسیا و اروپا شد، که به افزایش واردات LNG در آسیا و کاهش واردات آن در اروپا انجامید. همچنین مناطق آمریکای لاتین و

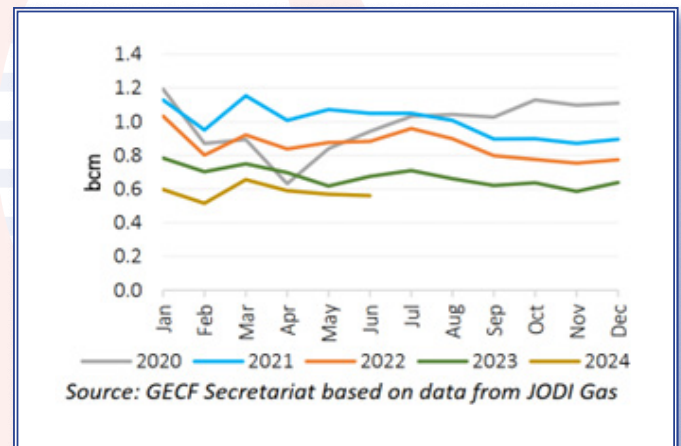
نمودار ۱۰: روند واردات ماهانه LNG جهانی

« تجارت گاز از طریق خط لوله در منطقه آمریکای لاتین و کارائیب

بولیوی^۱ در ژوئن ۲۰۲۴، ۰.۵۶ میلیارد متر مکعب گاز طبیعی از طریق خط لوله به برزیل و آرژانتین صادر کرد، که این حجم نسبت به سال گذشته ۱۷٪ و نسبت به ماه قبل ۱٪ کاهش داشت (نمودار ۹). همچنین، در همان ماه، آرژانتین ۰.۱۵ میلیارد متر مکعب گاز طبیعی به شیلی صادر کرد که نسبت به سال قبل ۲۸٪ افزایش داشت، اما در مقایسه با ماه قبل ۶٪ کاهش نشان می‌دهد.

نمودار ۹: صادرات ماهانه PNG از بولیوی

« سایر تحولات

آغاز تحویل گاز آذربایجان به کرواسی: از ۱ سپتامبر ۲۰۲۴، شرکت نفت دولتی جمهوری آذربایجان SOCAR تحویل گاز طبیعی از طریق خط لوله به کرواسی را آغاز کرد. با این توافق، کرواسی دهمین کشور اروپایی است که گاز طبیعی از آذربایجان وارد می‌کند. پیش از این، کشورهای مانند ترکیه، گرجستان، ایتالیا، یونان، بلغارستان، رومانی، مجارستان، صربستان و اسلوانی گاز وارد کرده بودند. آذربایجان گاز خود را از طریق خط لوله ترانس آدریاتیک که بخشی از کریدور جنوبی گاز است به کشورهای اروپایی تحویل می‌دهد. احیای پروژه خط لوله گاز ترانس صحارا: پروژه خط لوله گاز ترانس صحارا TGSP در سپتامبر ۲۰۲۴ با دیدار

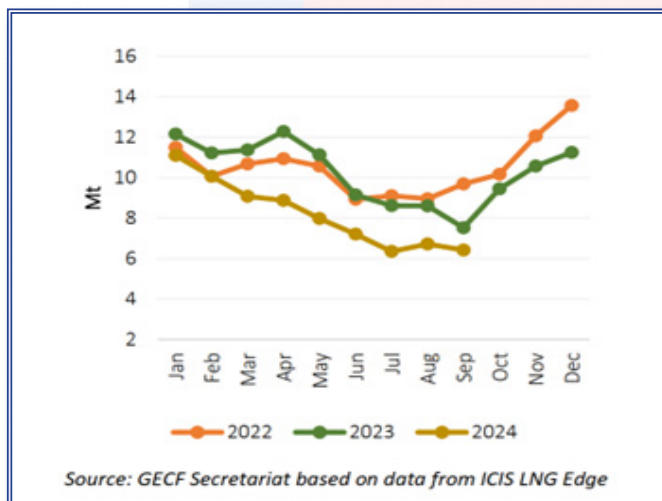
1. Bolivia

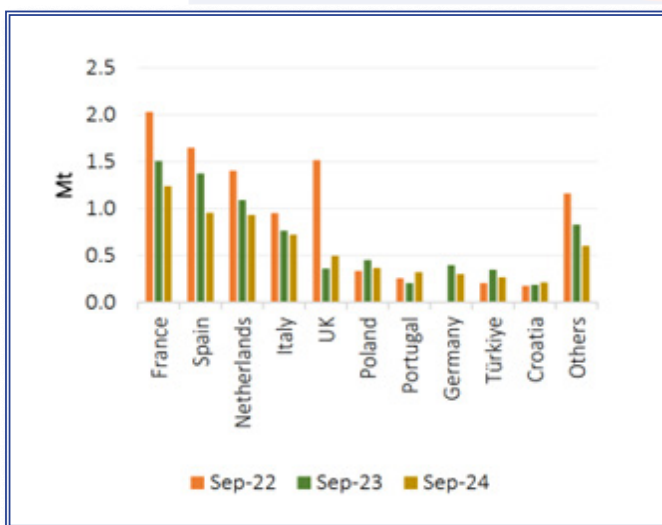
علی‌رغم افزایش مصرف گاز، واردات بالاتر از طریق خطوط لوله از نروژ و ذخایر کافی باعث کاهش نیاز به LNG شد. در اسپانیا نیز کاهش واردات LNG ناشی از کاهش مصرف گاز بود. در لهستان، افزایش واردات گاز از طریق خطوط لوله تقاضای LNG را کاهش داد. در مقابل، واردات LNG بریتانیا به دلیل افزایش مصرف گاز، کاهش تولید داخلی گاز و افزایش صادرات گاز از طریق خطوط لوله به اروپا افزایش یافت.

بین ژانویه تا سپتامبر ۲۰۲۴، واردات LNG اروپا نسبت به سال گذشته ۲۰ درصد (معادل ۱۸.۲۹ میلیون تن) کاهش یافت و به ۷۳.۷۷ میلیون تن رسید.

نمودار ۱۲: روند واردات ماهانه LNG اروپا

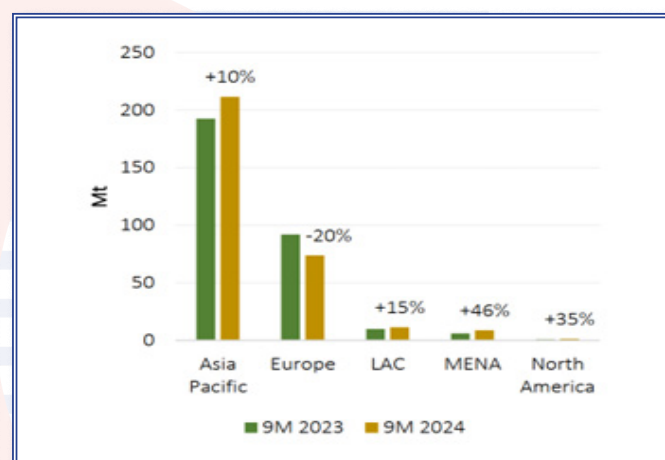
نمودار ۱۳: برترین واردکنندگان LNG در اروپا

خاورمیانه و شمال (MENA) نیز افزایش چشمگیری در واردات LNG خود ثبت کردند.

از ژانویه تا سپتامبر ۲۰۲۴، واردات جهانی LNG با رشد ۱٫۷ درصدی (۵٫۲۴ میلیون تن) نسبت به سال گذشته به ۳۰۶٫۸۱ میلیون تن رسید که این افزایش بیشتر به دلیل تقاضای آسیا و اقیانوسیه بود که کاهش واردات

نمودار ۱۱: روند واردات LNG منطقه ای از ابتدای سال تا امروز

اروپا را جبران کرد. (نمودار ۱۱)

« اروپا

واردات LNG اروپا در سپتامبر ۲۰۲۴، برای پانزدهمین ماه پیاپی کاهش یافت و ۱۵ درصد (معادل ۱.۱۰ میلیون تن) نسبت به سال قبل کاهش پیدا کرد و به ۶.۴۲ میلیون تن رسید. (نمودار ۱۲) این کاهش به دلیل افزایش واردات گاز از طریق خطوط لوله از نروژ، سطح بالای ذخایر گاز و اختلاف زیاد قیمت LNG در بازار تک محموله شمال شرق آسیا و شاخص TTF اروپا رخ داد. این افت بیشتر از سوی کشورهای بلژیک، فرانسه، هلند و اسپانیا بود، در حالی که واردات LNG در بریتانیا افزایش یافت. (نمودار ۱۳)

در بلژیک و هلند، کاهش واردات LNG ناشی از افزایش واردات گاز از طریق خطوط لوله از نروژ و بریتانیا و همچنین سطح بالای ذخایر گاز بود. در هلند، مصرف پایین‌تر گاز نیز به این افت کمک کرد. در فرانسه،

بود. چین، اندونزی، ژاپن، مالزی، کره جنوبی و تایوان بیشترین سهم را در این افزایش داشتند که کاهش واردات تایلند را جبران کردند. (نمودار ۱۵)

افزایش واردات LNG چین به دلیل مصرف بالاتر گاز و ذخیره‌سازی پیش از زمستان بود، در حالی که اندونزی واردات LNG خود را از طریق توزیع داخلی افزایش داد. ژاپن و کره جنوبی نیز با نزدیک شدن به زمستان واردات خود را افزایش دادند، زیرا سطح ذخایر LNG در ماه آگوست ۲۰۲۴ نسبت به سال گذشته کمتر بود. افزایش واردات مالزی نیز به دلیل واردات بیشتر LNG از آمریکا بود و در تایوان نیز مصرف بالای گاز باعث افزایش واردات شد. در مقابل، تولید برق بالاتر از منابع آبی (هیدروالکتریک) در تایلند طی فصل باران‌های موسمی احتمالاً نیاز به واردات LNG را کاهش داد. از ژانویه تا سپتامبر ۲۰۲۴، واردات LNG در منطقه آسیا-پاسیفیک با رشد ۹.۸ درصدی نسبت به سال قبل (۱۸.۹۱ میلیون تن) به ۲۱۱.۵۴ میلیون تن رسید.

« آمریکای لاتین و کارائیب (LAC) »

در سپتامبر ۲۰۲۴، واردات LNG در منطقه آمریکای لاتین و کارائیب به ۱.۳۶ میلیون تن رسید که نشان‌دهنده رشدی ۲۲ درصدی (۰.۲۴ میلیون تن) نسبت به سال گذشته است. (نمودار ۱۶) برزیل بیشترین سهم را در این رشد داشت و کاهش واردات LNG از شیلی را جبران کرد. (نمودار ۱۷)

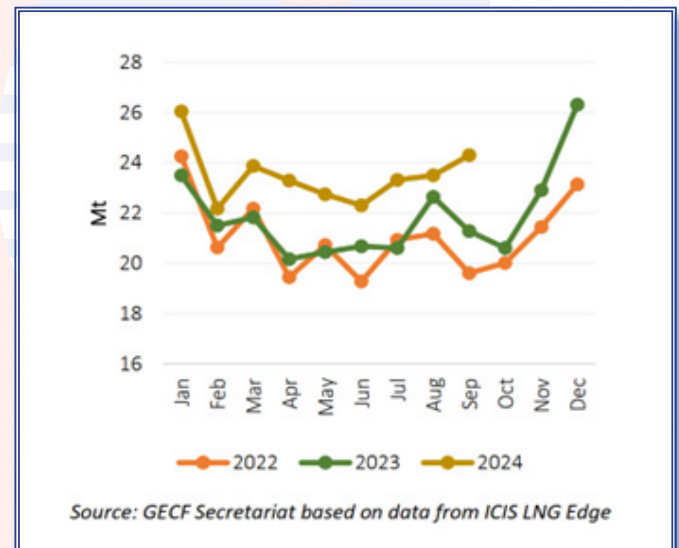
واردات LNG برزیل به بالاترین سطح ماهانه خود از ژانویه ۲۰۲۲ رسید. این افزایش به دلیل کاهش تولید برق از منابع آبی در یکی از شدیدترین خشکسالی‌های ثبت‌شده این کشور بود که وابستگی به نیروگاه‌های گازسوز را بالا برد. در مقابل، واردات LNG شیلی به دلیل کاهش مصرف گاز در بخش برق کاهش یافت زیرا تولید انرژی‌های تجدیدپذیر در این کشور افزایش داشت.

بین ژانویه تا سپتامبر ۲۰۲۴، واردات LNG این منطقه با رشد چشمگیر ۱۵ درصدی (۱.۵۰ میلیون تن) نسبت به سال گذشته به ۱۱.۳۴ میلیون تن رسید.

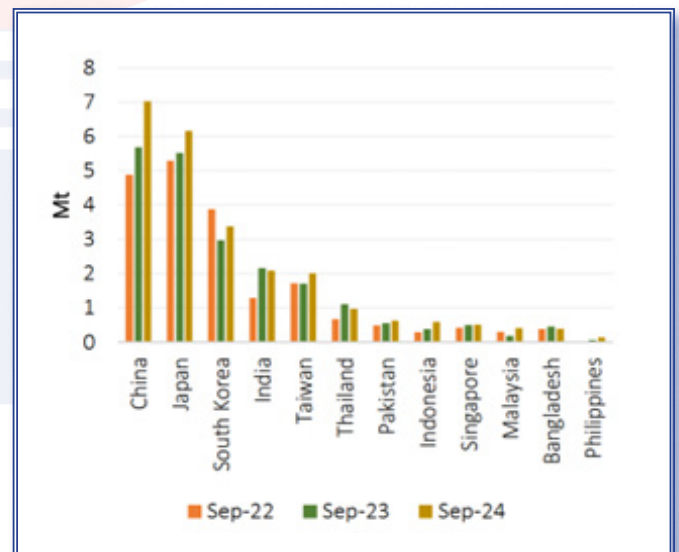
« آسیا و اقیانوسیه »

در سپتامبر ۲۰۲۴، واردات LNG منطقه آسیا-پاسیفیک با رشد ۱۴ درصدی نسبت به سال قبل (۳.۰۲ میلیون تن) به ۲۴.۳۰ میلیون تن رسید که به سومین رکورد بالاترین میزان ماهانه خود تا کنون رسید (نمودار ۱۴). این رشد ناشی از افزایش مصرف گاز، ذخیره‌سازی پیش از زمستان و اختلاف چشمگیر قیمت LNG در بازار تک محموله شمال شرق آسیا و شاخص TTF اروپا

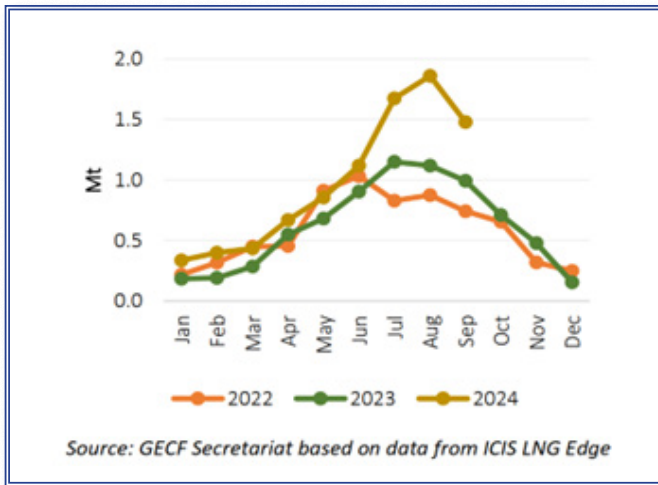
نمودار ۱۴: روند واردات ماهانه LNG آسیا

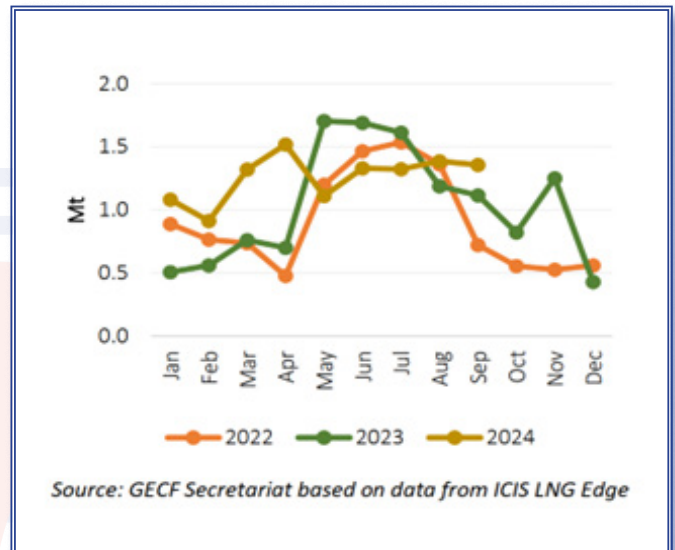
نمودار ۱۵: واردکنندگان برتر LNG در آسیا و اقیانوسیه

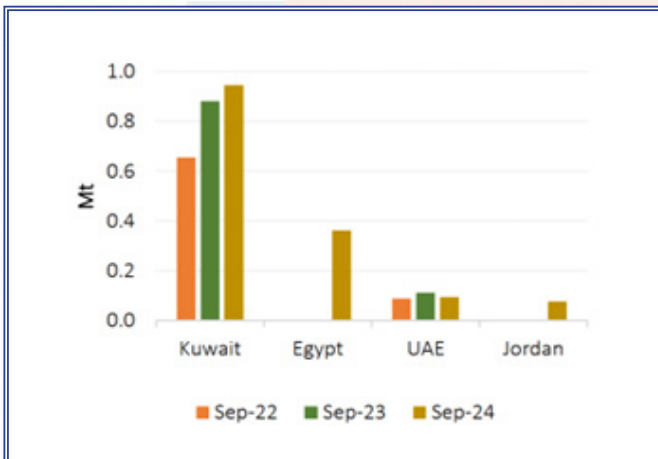
نمودار ۱۸: روند واردات ماهانه LNG در MENA

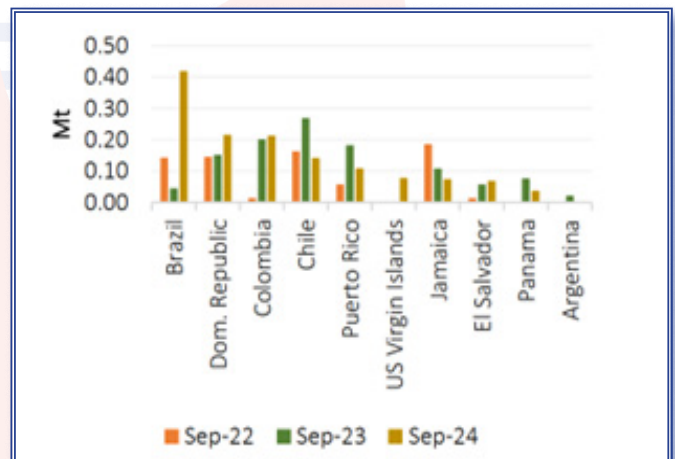
نمودار ۱۶: روند واردات ماهانه LNG آمریکای لاتین و کارائیب

نمودار ۱۹: واردکنندگان برتر LNG در MENA

نمودار ۱۷: واردکنندگان برتر LNG در آمریکای لاتین و کارائیب

صادرات LNG

در سپتامبر ۲۰۲۴، صادرات جهانی LNG نسبت به سال گذشته رشد ۳.۳ درصدی (۱.۰۸ میلیون تن) داشت و به ۳۳.۹۵ میلیون تن رسید (نمودار ۲۰). برای دومین ماه متوالی، کشورهای عضو مجمع کشورهای صادرکننده گاز GECF بیشترین سهم را در این رشد داشتند، و پس از آنها کشورهای غیرعضو GECF قرار گرفتند، در حالی که صادرات مجدد LNG کاهش یافت. سهم کشورهای عضو GECF از صادرات جهانی LNG از ۴۷.۴ درصد در سال گذشته به ۴۹.۰ درصد افزایش یافت، در حالی که سهم کشورهای غیرعضو و صادرات مجدد LNG به ترتیب از ۵۱.۰ درصد و ۱.۶ درصد به ۵۰.۵

« خاورمیانه و شمال آفریقا (MENA)

در سپتامبر ۲۰۲۴، واردات LNG در منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا با افزایش ۴۹ درصدی (۰.۴۹ میلیون تن) نسبت به سال گذشته به ۱.۴۸ میلیون تن رسید (نمودار ۱۸) که بالاترین سطح ماهانه برای این ماه از سال ۲۰۱۷ تاکنون است. مصر عامل اصلی این رشد بود که افزایش واردات LNG عمدتاً به دلیل کاهش تولید گاز داخلی این کشور بود (نمودار ۱۹). از ژانویه تا سپتامبر ۲۰۲۴، واردات LNG در این منطقه با رشد ۴۶ درصدی (۲.۷۷ میلیون تن) نسبت به سال قبل، به مجموع ۸.۸۳ میلیون تن رسید.

« GECF

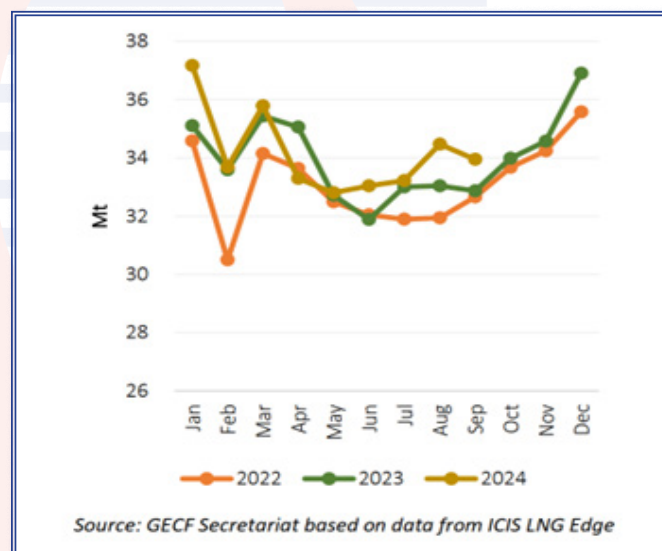
درصد و ۰.۵ درصد کاهش یافت.

در سپتامبر ۲۰۲۴، صادرات LNG از کشورهای عضو و ناظر GECF به ۱۶/۶۵ میلیون تن رسید که نشان‌دهنده افزایش ۶/۸ درصدی (۱/۰۶ میلیون تن) نسبت به سال گذشته است و این بالاترین رشد از جولای ۲۰۲۲ به شمار می‌آید (نمودار ۲۲). این افزایش عمدتاً ناشی از صادرات قوی‌تر مالزی، نیجریه، پرو، روسیه و ترینیداد و توباگو بوده که افت صادرات قطر را جبران کرده است. (نمودار ۲۳)

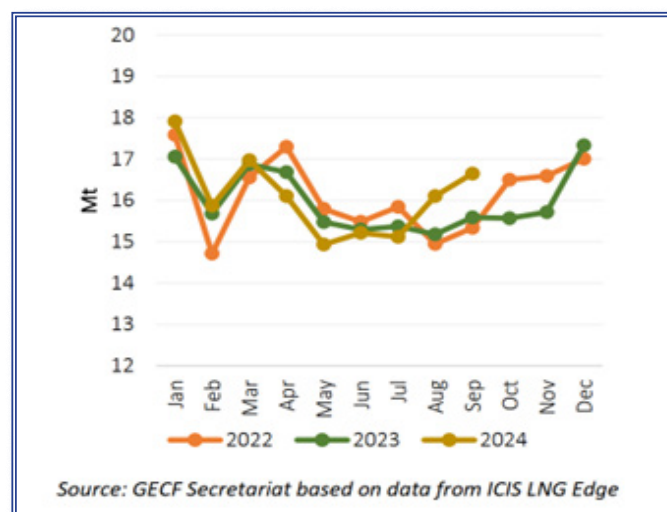
رشد صادرات LNG مالزی به دلیل کاهش فعالیت‌های نگهداری در تأسیسات LNG بینتولو بود، در حالی که نیجریه و پرو از افزایش دسترسی به گاز خوراک برای صادرات LNG بهره‌مند شدند. روسیه نیز از تمامی کارخانه‌های مایع‌سازی خود، به‌ویژه تأسیسات LNG یامال، افزایش صادرات داشت و ترینیداد و توباگو به دلیل کاهش فعالیت‌های نگهداری در تأسیسات LNG آتلانتیک، صادرات خود را افزایش داد. از طرف دیگر، صادرات قطر به دلیل کاهش جزئی در نرخ‌های استفاده از تأسیسات LNG خود اندکی کاهش یافت. منطقه آسیا و اقیانوسیه اکثریت صادرات LNG کشورهای عضو GECF را با ۶۹ درصد از کل صادرات به خود اختصاص داده است. اروپا در رتبه دوم با ۲۱ درصد قرار دارد، در حالی که منطقه MENA ۷

در سپتامبر ۲۰۲۴، آمریکا، قطر و استرالیا سه صادرکننده برتر LNG در جهان بودند. بین ژانویه تا سپتامبر ۲۰۲۴، صادرات جهانی LNG با ۱.۶ درصد (۴.۷۳ میلیون تن) افزایش نسبت به سال قبل به ۳۰۷.۴۲ میلیون تن رسید که شامل افزایش صادرات از هر دو گروه کشورهای عضو و غیرعضو GECF بود. (نمودار ۲۱)

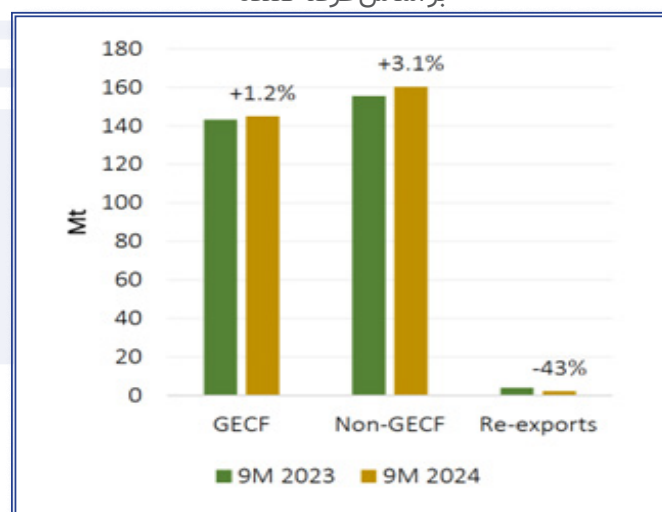
نمودار ۲۰: روند صادرات ماهانه LNG جهانی

نمودار ۲۲: روند صادرات ماهانه LNG کشورهای عضو GECF

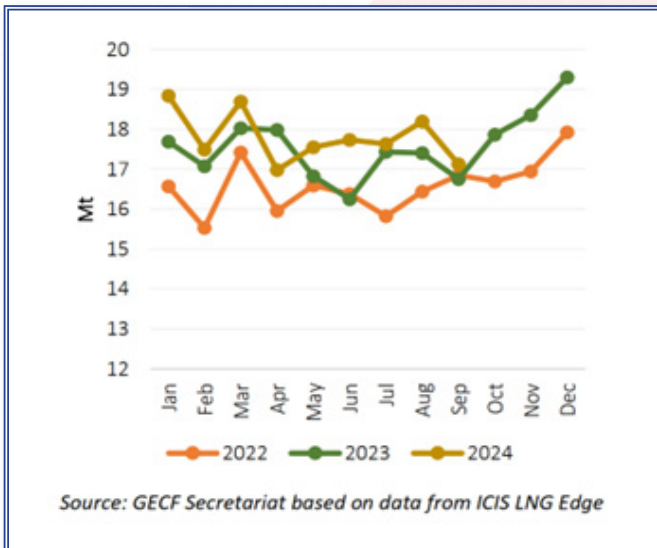

نمودار ۲۱: روند صادرات LNG در دوره از ابتدای سال تا به امروز (YTD) بر اساس عرضه‌کننده

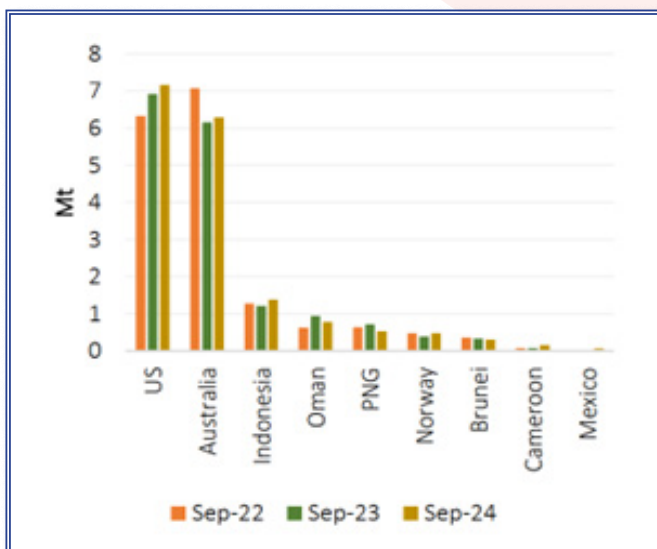

فعالیت‌های تعمیر و نگهداری، تأثیر طوفان هلن را بر عملیات LNG جزیره البا جبران کرد و صادرات LNG ایالات متحده را بالا برد. با این حال، صادرات LNG از عمان و پاپوآ نیوگینه به دلیل افزایش زمان تعمیر و نگهداری برنامه‌ریزی شده در تأسیساتش کاهش یافت. بین ژانویه و سپتامبر ۲۰۲۴، صادرات LNG کشورهای غیر عضو GECF به ۱۶۰/۲۶ میلیون تن رسید که نشان‌دهنده رشد ۳/۱ درصدی (۴/۸۰ میلیون تن) نسبت به سال گذشته است

نمودار ۲۴: روند صادرات ماهانه LNG کشورهای غیر عضو GECF

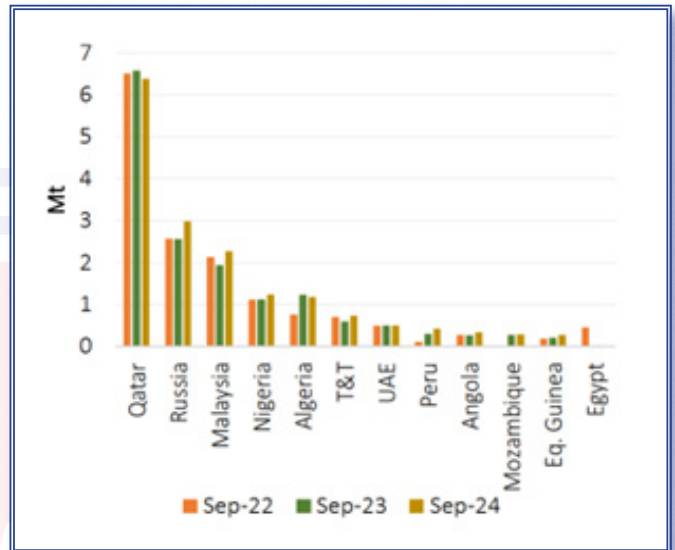

نمودار ۲۵: صادرات LNG کشورهای غیر عضو GECF بر اساس کشور

1. Papua New Guinea

نمودار ۲۳: صادرات LNG کشورهای عضو GECF بر اساس کشور

درصد و منطقه LAC نیز ۲ درصد از صادرات را به خود اختصاص داده‌اند.

از ژانویه تا سپتامبر ۲۰۲۴، صادرات LNG کشورهای غیر عضو GECF به میزان ۱/۲ درصد (۱/۶۶ میلیون تن) نسبت به سال گذشته افزایش یافته و به ۱۴۴/۸۸ میلیون تن رسید.

«Non-GECF»

در سپتامبر ۲۰۲۴، صادرات LNG کشورهای غیر عضو GECF به میزان ۲/۲ درصد (۰/۳۸ میلیون تن) نسبت به سال گذشته افزایش یافت و به ۱۷/۱۳ میلیون تن رسید (نمودار ۲۴) که کمترین میزان صادرات ماهانه از آوریل ۲۰۲۴ به شمار می‌آید. این افزایش عمدتاً ناشی از صادرات قوی‌تر از استرالیا، اندونزی و ایالات متحده بود که افت صادرات LNG از عمان و پاپوآ نیوگینه را جبران کرد. (نمودار ۲۵)

افزایش صادرات LNG استرالیا تحت تأثیر افزایش تولید از تأسیسات LNG شمال غربی و پریلود بود که به خاطر کاهش فعالیت‌های تعمیر و نگهداری، صادرات را افزایش داد، در حالی که صادرات تأسیسات LNG ایکتوس به دلیل یک قطعی غیرمنتظره کاهش یافت. افزایش صادرات از Freeport LNG، پس از کاهش

۳- جمع بندی

از ژانویه تا سپتامبر ۲۰۲۴، واردات جهانی LNG به ۳۰۶.۸ میلیون تن رسید که نشان‌دهنده افزایش ۱.۷ درصدی نسبت به سال گذشته است. این رشد عمدتاً تحت تأثیر منطقه آسیا و اقیانوسیه بود که توانست کاهش واردات در اروپا را جبران کند. در سپتامبر ۲۰۲۴، واردات جهانی LNG با افزایش ۸.۹ درصدی نسبت به سال گذشته به ۳۳.۷ میلیون تن رسید که این قوی‌ترین رشد سالانه از نوامبر ۲۰۲۲ به شمار می‌آید. این افزایش به دلیل تقاضای بالای گاز در منطقه آسیا و اقیانوسیه رخ داد که به طور موثری کاهش واردات اروپا را متعادل کرد و از اختلاف قیمت بین این دو بازار بهره‌برداری کرد. در شمال شرق آسیا، به‌ویژه در چین، واردات LNG به دلیل افزایش تقاضای گاز و ذخیره سازی پیش از زمستان افزایش یافت. در مقابل، واردات LNG در اروپا به دلیل سطوح بالای ذخایر، عرضه قوی گاز از طریق خطوط لوله و رقابت بین بازارها کاهش یافت. در حوزه زیرساخت‌ها، سپتامبر شاهد صادرات نخستین محموله کامل LNG از تأسیسات Fast FLNG ۱ در مکزیک بود، در حالی که ترمینال‌های گازی سازی مجدد در چائوژو و هویژو در چین نیز به بهره‌برداری رسیدند.

گزارش های تحلیلی

بخش
دوم

بررسی وضعیت موجود و چشم انداز تولید نفت آمریکا در ۲۰۲۴ و ۲۰۲۵ و میزان تحقق پیش بینی ها

منبر ژاک ژولانی

مقدمه

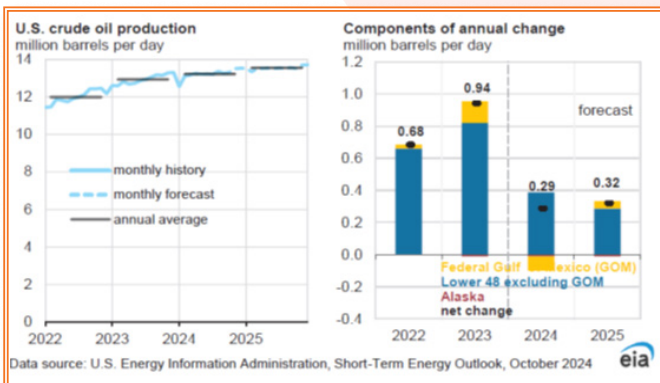
پیش بینی دفتر اطلاعات انرژی آمریکا برای سال ۲۰۲۵ از تولید نفت خام آمریکا در گزارش ماه ژانویه برابر با ۲۰۰ هزار بشکه در روز بود که در گزارش ماه اکتبر آن را به ۳۲۰ هزار بشکه افزایش داده است به این معنی که روند افزایشی تولید نفت خام آمریکا در سال ۲۰۲۵ نیز ادامه خواهد یافت. همانطور که اشاره شد تولید نفت خام آمریکا در سال ۲۰۲۴ افزایش مییابد و بر مبنای پیش بینی اوپک در حدود ۳۴۰ هزار بشکه در روز خواهد بود. جالب توجه است که میزان افزایش تولید نفت خام از منابع نفت شیل در حدود ۴۰۰ هزار بشکه در روز خواهد بود و کاهش تولید از میدین متعارف ۹۰ هزار بشکه پیش بینی شده است که در مجموع ۳۴۰ هزار بشکه برآورد می شود. دقیقاً این برآوردها برای سال ۲۰۲۵ نسبت به سال ۲۰۲۴ ارایه شده است.

سوال مطرح در مورد تولید نفت آمریکا مقدار و زمان به اوج رسیدن آن است. برخی بر این باورند که با توجه به ثبات تولید نفت آمریکا در چند ماه گذشته تولید نفت شیل آمریکا به حداکثر میزان خود رسیده و با توجه به حمایت از انرژی های تجدیدپذیر احتمال افزایش تولید آن نمی رود اما برآوردهای دفتر اطلاعات انرژی آمریکا و همچنین مراکز دیگر پیش بینی می کنند که هنوز باید منتظر افزایش تولید نفت آمریکا بود که در این گزارش به آن پرداخته شده است.

تحلیل موضوع

اساس آمار دفتر اطلاعات انرژی آمریکا منتشره در تاریخ ژانویه ۲۰۲۴ پیش بینی شد که تولید نفت خام آمریکا در سال ۲۰۲۴ به میزان ۳۰۰ هزار بشکه در روز افزایش خواهد یافت. اوپک نیز همین میزان از افزایش را پیش بینی کرده بود. بر اساس آخرین گزارش دفتر اطلاعات انرژی آمریکا در سال ۲۰۲۴ میزان تولید نفت خام این کشور ۱۳/۲۲ میلیون بشکه خواهد بود که نسبت به سال گذشته یعنی ۱۲/۹۳ میلیون بشکه در روز در حدود ۲۹۰ هزار بشکه در روز افزایش یافته است که نشان می دهد که پیش بینی ارایه شده قبلی به وقوع پیوسته است.

نمودار ۱: پیش بینی تولید نفت خام آمریکا

جدول ۱: میزان تولید و رشد تولید نفت خام آمریکا

US liquids	۲۰۲۳	۲۰۲۴	۲۰۲۵
Tight crude	۸,۳	۸,۷	۹,۱
Gulf of Mexico crude	۱,۸۷	۱,۹	۱,۹۷
Conventional crude oil	۲,۷۲	۲,۶۳	۲,۵۴
Total Crude	۱۲,۸۹	۱۳,۲۳	۱۳,۶۱

این فناوری برای افزایش درک و کاربرد در مخازن هستند.

۳. افزایش استفاده از فناوری‌های نظارت: صنعت به طور فزاینده‌ای از فناوری‌های پایش بلادرنگ، از جمله پایش فیبر نوری و اندازه‌گیری‌های ریز لرزه‌ای، برای ارزیابی گسترش شکست، بهینه‌سازی فرآیندهای شکست استفاده می‌کند. این پیشرفت‌ها داده‌های حیاتی را برای تنظیم عملیات به صورت پویا فراهم می‌کنند و در نتیجه ایمنی و کارایی را افزایش می‌دهند.

۴. یادگیری ماشین و هوش مصنوعی: ترکیب الگوریتم‌های یادگیری ماشین در طراحی و تجزیه و تحلیل شکست، امکان پیش‌بینی بهتر رفتار شکست و بهینه‌سازی فرآیند شکست را بر اساس داده‌های تاریخی و تجزیه و تحلیل زمان واقعی فراهم می‌کند. این توسعه، شرکت‌های نفتی را قادر می‌سازد تا تصمیمات آگاهانه‌ای اتخاذ کنند که منجر به کاهش اتلاف منابع و افزایش نرخ استخراج می‌شود.

۵. E-Fracking (Electric Fracturing): این روش جدید از نیروی الکتریکی به جای گازوئیل برای پمپاژ سیالات شکست استفاده می‌کند و به طور قابل توجهی انتشار گازهای گلخانه‌ای را در طول فرآیند شکست کاهش می‌دهد. این نه تنها باعث افزایش پایداری می‌شود، بلکه با بهینه‌سازی مصرف انرژی در محل، باعث صرفه جویی در هزینه نیز می‌شود.

۶. تکنیک‌های شکست همزمان: تکنیک‌هایی مانند شکست همزمان امکان چندگانه را فراهم می‌کند. چاه‌ها به طور همزمان شکسته می‌شوند و زمان تکمیل سریع‌تر و کاهش هزینه‌های عملیاتی را برای فعالان صنعت فراهم می‌کند. نشان داده شده است که این امر با در نظر گرفتن حفاری افقی طولتر، بهره‌وری کلی را بهبود می‌بخشد.

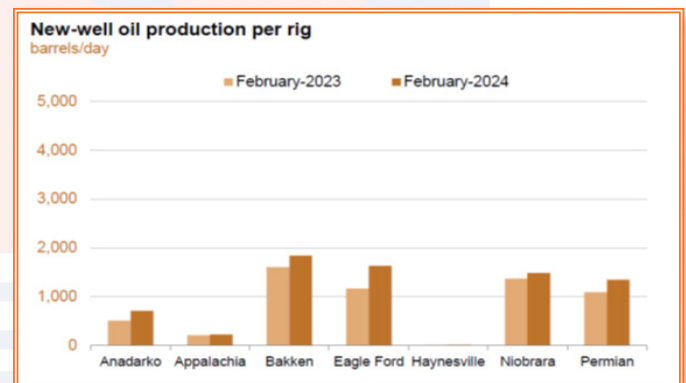
۷. شناسایی مخزن پیشرفته: استفاده از تصویربرداری لرزه‌ای پیشرفته و فناوری‌های چاه نگاری، درک زمین شناسی زیرسطحی را افزایش می‌دهد که به تصمیم‌گیری هدفمندتر برای شکست کمک می‌کند و نتایج

افزایش تولید نفت خام آمریکا (در حالیکه تعداد سکوه‌های حفاری نفت روند کاهشی دارد) به دلیل افزایش بهره‌وری در نتیجه پیشرفت تکنولوژی است. مقایسه میزان تولید نفت خام از میادین مختلف نشان می‌دهد که تولید از چاه‌های جدید در سال ۲۰۲۴ نسبت به سال ۲۰۲۳ افزایش یافته است.

پیشرفت تکنولوژی شامل موارد زیر می‌باشد:

۱. فناوری شکست بدون آب: شکست هیدرولیکی سنتی به شدت به آب متکی است که می‌تواند باعث ایجاد مشکلاتی در سازندهای حساس زمین شناسی شود. پیشرفت‌های اخیر بر روش‌های شکست بدون آب، با استفاده از جایگزین‌هایی مانند CO₂ مایع یا سایر سیالات غیرآبی برای کاهش اثرات زیست‌محیطی و بهبود کارایی تمرکز دارد. این تغییر به ویژه برای سازندهای شیل که آب می‌تواند به ساختارهای معدنی مانند خاک رس آسیب برساند مفید است.

نمودار ۲: مقایسه تولید نفت از چاه‌های جدید ۲۰۲۴-۲۰۲۳

۲. شکست با CO₂: نوآوری‌هایی در مورد شکست با CO₂ فوق بحرانی (SC-CO₂) پدیدار شده است که از CO₂ نه تنها برای ایجاد شکست بلکه برای اهداف جذب و ذخیره کربن استفاده می‌کند. این تکنیک در کاهش فشار مورد نیاز برای شکستن سنگ و ایجاد شبکه‌های شکست پیچیده نویدبخش است. محققان در حال تجزیه و تحلیل جنبه‌های ترمو-هیدرو-مکانیکی

تولید را بهبود می بخشد.

جمع بندی و اظهار نظر کارشناسی

- پیش بینی ها دلالت بر افزایش تولید نفت خام آمریکا در سال ۲۰۲۴ و ادامه آن در ۲۰۲۵ به میزان ۳۰۰ هزار بشکه در روز دارد که ترکیب آن شامل افزایش ۴۰۰ هزار بشکه متعلق به نفت خام شیل و کاهش حدود ۱۰۰ هزار بشکه نفت متعارف است.
- میزان افزایش تولید نفت خام مطابق با پیش بینی های قبلی است و از دلایل مهم آن افزایش بهره‌وری تولید است. همچنین سیاست های دولت بایدن اثر کاهشی بر تولید نداشته است.

چشم انداز عرضه LNG در افق ۲۰۳۰ (فرصت و عدم قطعیت)

فلاکتی رحیمی
مهندس انرژی

میلیون تن در سال (کمی بیش از ۶ میلیارد متر مکعب در سال) هستند. با توجه به تاریخ‌های راه‌اندازی این پروژه‌ها که در تمام سال ۲۰۲۴ فعالیت نخواهند کرد، در مجموع ۱/۲ میلیارد متر مکعب به ظرفیت مایع‌سازی برای سال ۲۰۲۴ اضافه خواهند کرد. چشم‌انداز کوتاه‌مدت نشان‌دهنده رشد محدود عرضه است، زیرا تقاضا خارج از اروپا در حال افزایش است و کاهش سالانه واردات اروپا باعث تعادل در بازار می‌شود. این وضعیت تا زمان ورود موج جدیدی از ظرفیت عرضه بین سال‌های ۲۰۲۵ تا ۲۰۳۰ تغییر نخواهد کرد. در این زمینه، پرداختن به چندین سؤال کلیدی در مورد این رشد ظرفیت مایع‌سازی جهانی ال‌ان‌جی ارزشمند است:

۱. چه حجمی از ظرفیت جدید اضافه خواهد شد و چگونه این رشد در دوره ۲۰۲۵-۲۰۳۰ توزیع خواهد شد؟ چه مقدار از این ظرفیت به‌طور قطعی راه‌اندازی خواهد شد (پس از تصمیم سرمایه‌گذاری نهایی^۱ و در حال ساخت) و چه مقدار از آن در مرحله برنامه‌ریزی شده^۲ (قبل از تصمیم سرمایه‌گذاری نهایی^۳ و هنوز شروع به ساخت‌وساز نشده) قرار دارد؟

۲. این ظرفیت جدید کجا قرار دارد؟ بررسی موقعیت جغرافیایی پروژه‌ها و کشورهایی که در حال افزایش ظرفیت ال‌ان‌جی خود هستند.

۳. آیا پروژه‌های دیگری پیشنهاد شده‌اند که هنوز به دسته "برنامه‌ریزی‌شده" اضافه نشده‌اند، اما می‌توانند به این دسته اضافه شوند؟ این پروژه‌های احتمالی چه تأثیری می‌توانند بر بازار داشته باشند؟

۱. طرح مسئله

در نیمه اول سال ۲۰۲۴، بازار جهانی ال‌ان‌جی در حالت تعادل نسبی میان عرضه و تقاضا قرار داشت. رشد تقاضا برای ال‌ان‌جی در خارج از اروپا (افزایش ۱۷/۷ میلیارد مترمکعب نسبت به سال قبل) و کاهش مداوم واردات اروپا (کاهش ۱۵/۰ میلیارد مترمکعب نسبت به سال گذشته) موجب شد که صادرات ناخالص جهانی (شامل صادرات مجدد) و واردات خالص جهانی تنها ۱ درصد نسبت به سال قبل افزایش یابد. این فشردگی بازار جهانی ال‌ان‌جی بین اواخر فوریه و اوایل ژوئن ۲۰۲۴ منجر به افزایش قیمت غیر فصلی ال‌ان‌جی در بازارهای اروپا و آسیا شد.

۲. تحلیل و ارزیابی

واحدهای چشم‌انداز کوتاه‌مدت برای باقی‌مانده سال ۲۰۲۴ نشان می‌دهد که رشد عرضه با سه پروژه جدید مایع‌سازی که در سال جاری به بهره‌برداری رسیده‌اند، بسیار محدود خواهد بود. این پروژه‌ها عبارتند از پروژه Congo FLNG که اولین محموله خود را در فوریه ۲۰۲۴ بارگیری کرد، پروژه Altamira در مکزیک نیز در ژوئیه تولید ال‌ان‌جی خود را آغاز کرده و به زودی اولین محموله خود را بارگیری خواهد کرد. همچنین پروژه Greater Tortue Ahmeyim (سنگال-موریتانی) که انتظار می‌رود در سه‌ماهه چهارم ۲۰۲۴ اولین محموله خود را بارگیری کند. این سه پروژه مجموعاً دارای ظرفیت اسمی ۴/۵

1. post-FID

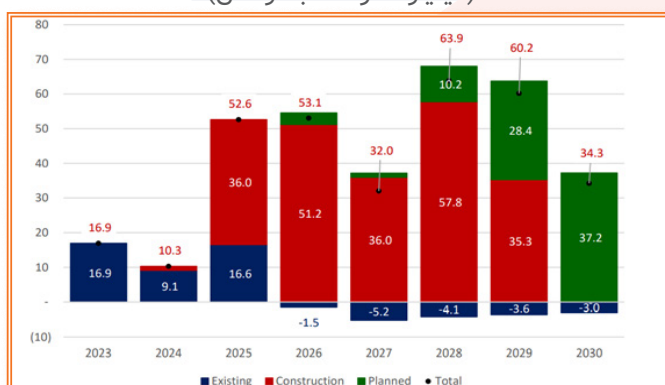
2. planned

3. pre-FID

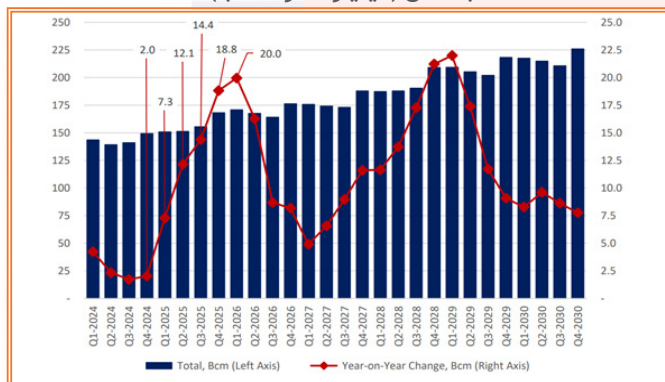
از راه‌اندازی را در نظر می‌گیرند. بین سال‌های ۲۰۲۶ تا ۲۰۳۰، ۲۱/۳ میلیارد متر مکعب از ظرفیت مایع‌سازی از چرخه خارج می‌شود که ۷۰ درصد آن در الجزایر و در تأسیسات مایع‌سازی North-West Shelf در استرالیا خواهد بود. این کاهش‌ها نشان‌دهنده از رده خارج شدن ظرفیت مایع‌سازی بر اساس کاهش در دسترس بودن گاز خوراکی است.

نمودار ۲: تغییر سال به سال در ظرفیت مایع‌سازی جهانی (میلیارد متر مکعب در سال)

Source : Nexant World Gas Model (WGM); OIES

نمودار ۳: ظرفیت مایع‌سازی جهانی گاز به صورت فصلی و تغییر سال به سال (میلیارد متر مکعب)

Source : Nexant World Gas Model (WGM); OIES. Includes 'Under Construction' and 'Planned'.

« موقعیت ظرفیت‌های جدید مایع‌سازی گاز »

بیشتر رشد ظرفیت مایع‌سازی جهانی بین سال‌های ۲۰۲۴ تا ۲۰۳۰ در ایالات متحده و قطر خواهد بود، در حالی که رشد کمتری در استرالیا پیش‌بینی می‌شود. این سه کشور در سال ۲۰۲۳ با صادرات ۱۰۵ تا ۱۲۰ میلیارد متر مکعب، بعنوان بزرگ‌ترین صادرکنندگان

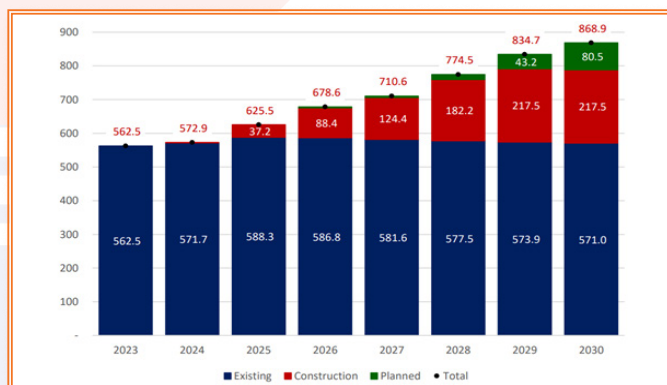
۴. چه چالش‌هایی می‌توانند باعث تاخیر یا لغو برخی از پروژه‌های جدید شوند؟ شامل مشکلات مالی، فنی، جغرافیایی و سیاسی که می‌توانند برنامه‌های ال‌ان‌جی را تحت تأثیر قرار دهند.

این سؤالات کلیدی برای درک بهتر رشد آینده ظرفیت مایع‌سازی ال‌ان‌جی و چالش‌های پیش‌رو حائز اهمیت هستند.

« ظرفیت جدید مایع‌سازی در سال ۲۰۲۵-۲۰۳۰ »

رشد مورد انتظار در ظرفیت مایع‌سازی جهانی گاز طبیعی به‌طور نسبتاً مساوی در دوره ۲۰۲۵-۲۰۳۰، با دو موج بزرگ در سال‌های ۲۰۲۶-۲۰۲۵ و ۲۰۲۹-۲۰۲۸ و رشد کمتر در سال‌های ۲۰۲۷ و ۲۰۳۰ توزیع شده است. در دوره ۲۰۲۵-۲۰۲۹، بیشتر ظرفیت جدید از پروژه‌هایی خواهد بود که تصمیم سرمایه‌گذاری نهایی را گرفته‌اند و در حال ساخت هستند، در حالی که رشد در سال ۲۰۳۰ از پروژه‌هایی خواهد بود که هنوز FID را نگرفته‌اند اما احتمالاً این کار را انجام خواهند داد.

نمودار ۱: ظرفیت مایع‌سازی جهانی گاز (میلیارد متر مکعب در سال)

Source : Nexant World Gas Model (WGM); OIES

این ارقام زمان‌بندی راه‌اندازی هر پروژه و افزایش تدریجی ظرفیت آن‌ها در فصول پس از راه‌اندازی را در نظر می‌گیرند. این ارقام زمان‌بندی راه‌اندازی هر پروژه و افزایش تدریجی ظرفیت آن‌ها در فصول پس

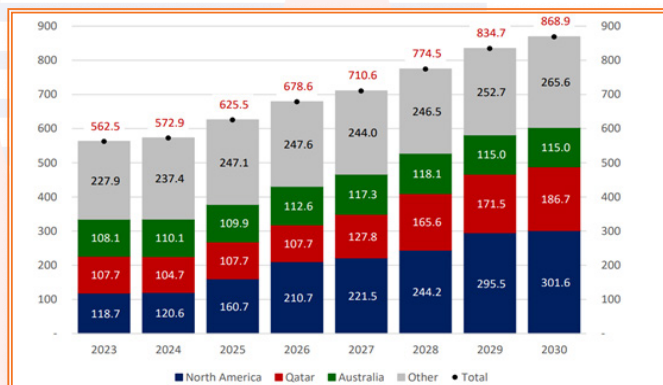
ایران‌جی شناخته شدند. روسیه به عنوان چهارمین صادرکننده بزرگ ایران‌جی در جهان، ۴۴ میلیارد متر مکعب در سال ۲۰۲۳ صادر کرد.

در مجموع، ایالات متحده، قطر و استرالیا در سال ۲۰۲۳ و نیمه اول ۲۰۲۴ حدود ۶۰ درصد از صادرات جهانی ایران‌جی و ظرفیت مایع‌سازی جهانی را به خود اختصاص دادند. رشد چشمگیر ظرفیت مایع‌سازی در ایالات متحده و قطر، همراه با رشد محدود در سایر نقاط جهان، به این معنی است که این سه صادرکننده ممکن است تا سال‌های ۲۰۲۹-۲۰۳۰ حدود ۷۰ درصد از ظرفیت مایع‌سازی جهانی را در اختیار داشته باشند.

ایالات متحده و قطر، همراه با رشد محدود در سایر نقاط جهان، حدود ۲۸ میلیارد متر مکعب در سال از ظرفیت جدید مایع‌سازی گاز طبیعی بین سال‌های ۲۰۲۴ تا ۲۰۳۰ در حال ساخت یا برنامه‌ریزی هستند که عمدتاً در آفریقا متمرکز شده است. پروژه‌های کوچکی مانند Cap Lopez (گابن) و Congo FLNG II (جمهوری کنگو) برای سال ۲۰۲۶ برنامه‌ریزی شده‌اند. در نیجریه، پروژه Nigeria LNG در حال ساخت Train ۷ است و همچنین در حال گره‌گشایی Train ۱-۶ برای راه‌اندازی در سال ۲۰۲۷ است. در پایان دهه، پروژه Mozambique LNG برای راه‌اندازی در سال ۲۰۲۹ برنامه‌ریزی شده است. در خارج از آمریکای شمالی، قطر و آفریقا، تنها پروژه در حال ساخت، ۲ train Pluto در استرالیا برای سال ۲۰۲۶ است و تنها پروژه‌های برنامه‌ریزی‌شده، پروژه کوچک مقیاس Sabah ZLNG در مالزی (۲۰۲۷) و PNG LNG trains ۱-۲ پاپوا گینه‌نو برای سال ۲۰۳۰ هستند.

رشد ظرفیت مایع‌سازی در ایالات متحده شامل پروژه‌های جدیدی همچون Golden Pass Trains ۱-۳، Rio Grande Trains ۱-۲، Plaquemines Trains و Port Arthur (در حال ساخت)، همچنین توسعه پروژه‌های موجود مانند Corpus Christi Phase ۳ (در حال ساخت)، Cameron Train ۴ و Calcasieu Pass Phase ۲ (هر دو برنامه‌ریزی‌شده) نیز در این رشد نقش دارند. در سایر نقاط آمریکای شمالی، پروژه‌های در حال ساخت در کانادا شامل LNG Canada (Kitimat) Trains ۱-۲، و Woodfibre (در حال ساخت) و Cedar FLNG (برنامه ریزی شده) نیز مکزیک هستند.

نمودار ۸: ظرفیت مایع‌سازی جهانی گاز بر اساس مکان (میلیارد متر مکعب در سال)

Source : Nexant World Gas Model (WGM); OIES. Includes 'Under Construction' and 'Planned'

« پروژه‌های بالقوه دیگر

علاوه بر حجم قابل توجهی از ظرفیت جدید که در ایالات متحده در حال ساخت یا برنامه‌ریزی است، اداره اطلاعات انرژی ایالات متحده چندین پروژه دیگر را که توسط کمیسیون فدرال تنظیم‌گری انرژی^۱ تأیید شده‌اند و از وزارت انرژی^۲ مجوز صادرات تجارت آزاد دریافت نکرده‌اند را فهرست کرده است. این پروژه‌ها همچنین در مرحله مهندسی یکپارچه^۳ قرار دارند یا آن را به پایان رسانده‌اند.

این پروژه‌ها که در دسته «برنامه‌ریزی شده» گنجانده نشده‌اند، عبارتند از Lake Charles Trains ۱-۳، Texas ۴، Freeport Train ۵، Driftwood Trains ۱-۵، Rio Grande Trains ۴-۵ و LNG، این پروژه‌ها در مجموع، ظرفیت اسمی پیشنهادی ۷۳/۳۵ میلیون تن در سال یا ۹۹/۸ میلیارد متر مکعب در سال را دارند. علاوه بر این، پروژه Alaska LNG با ظرفیت ۲۰ میلیون تن در سال (۲۷/۲ میلیارد متر مکعب در سال) تأیید کمیسیون فدرال تنظیم‌گری انرژی و مجوز صادرات غیر-تجارت آزاد از وزارت انرژی را دارد، اما هنوز مرحله مهندسی یکپارچه را آغاز نکرده است. همچنین، پروژه Delfin FLNG با ظرفیت ۱۲ میلیون تن در سال (۱۶/۳ میلیارد متر مکعب در سال) تأیید کمیسیون فدرال تنظیم‌گری انرژی را دارد، اما مجوز غیر تجارت آزاد آن از وزارت انرژی منقضی شده و تصمیم در مورد تمدید آن در حال بررسی است. احتمالاً تمام ۱۴۳/۳ میلیارد متر مکعب از این ظرفیت ساخته نخواهد شد، به‌ویژه با توجه به این‌که مهلت‌های آغاز صادرات وزارت انرژی برای همه این پروژه‌ها (به جز Alaska LNG) در سال‌های ۲۰۲۵-۲۰۲۷ است که برای پروژه‌هایی که هنوز تصمیم سرمایه‌گذاری نهایی را نگرفته‌اند، بسیار زود است.

« چالش‌های پروژه‌های جدید مایع‌سازی

چالش اصلی برای پروژه‌های صادرات ال‌ان‌جی ایالات متحده مربوط به مجوزهای غیر-تجارت آزاد است که توسط وزارت انرژی صادر می‌گردند. به‌طور معمول، پروژه‌ها باید پیش از اتخاذ تصمیم سرمایه‌گذاری نهایی تأییدیه‌ای را از کمیسیون فدرال تنظیم‌گری انرژی و مجوز صادرات غیر تجارت آزاد را از وزارت انرژی دریافت کنند. پس از دریافت این مجوز، شرکت پروژه یک بازه زمانی هفت ساله برای آغاز صادرات دارد. اگر پروژه نتواند در این مدت تکمیل شود، شرکت می‌تواند درخواست تمدید مهلت دهد.

در آوریل ۲۰۲۳، وزارت انرژی تغییراتی در سیاست‌های خود اعلام کرد. براساس این تغییرات، مجوزهای صادرات غیر تجارت آزاد تنها در دو صورت تمدید خواهند شد: الف) پروژه باید وارد مرحله ساخت‌وساز شده باشد و ب) شرکت پروژه باید اثبات کند که عدم توانایی در رعایت مهلت مقرر به دلیل شرایط فوق‌العاده خارج از کنترل آن بوده است. اگر این شرایط برآورده نشود، شرکت پروژه ممکن است نیاز به ارسال درخواست جدیدی برای مجوز صادرات غیر تجارت آزاد داشته باشد.

در ژانویه ۲۰۲۴، وزارت انرژی اعلام کرد که تا زمان به‌روز رسانی تحلیل‌های اقتصادی و محیط زیستی مرتبط، بررسی درخواست‌های جدید و تمدید مجوزهای صادرات غیر تجارت آزاد متوقف می‌شود. این تصمیم هم پروژه‌های در حال انتظار و هم درخواست‌های تمدید را تحت تأثیر قرار می‌دهد و همچنین بر تأسیسات ال‌ان‌جی در مکزیک که گاز طبیعی را از ایالات متحده از طریق لوله به مایع‌سازی وارد می‌کنند، تأثیر دارد.

بنابراین، دو عدم قطعیت در مورد ظرفیت جدید مایع‌سازی ال‌ان‌جی ایالات متحده وجود دارد. اولاً، این احتمال وجود دارد که یک پروژه نتواند پیش از مهلت

1. the Federal Energy Regulatory Commission (FERC)

2. Department of Energy (DoE)

3. FEED: Front End Engineering Design

چشم انداز عرضه LNG در افق ۲۰۳۰ (فرصت و عدم قطعیت)

اما تا زمان اعلام توقف در ژانویه ۲۰۲۴، این مجوز صادر نشده بود. این چشم‌انداز فرض می‌کند که فاز اول ظرفیت پیشنهادی (۱۰ میلیون تن در سال) در طول بازه زمانی مورد بررسی در دسترس است. با این حال، Venture Global در مارس ۲۰۲۴ به طور علنی اعلام کرد که انتظار می‌رود اولین محموله ال‌ان‌جی در سال ۲۰۲۶ باشد، به شرطی که دولت فدرال بدون تأخیر بیشتر برای تأیید Calcasieu Pass ۲ اقدام کند.

در مجموع، حجم‌های پروژه‌های Rio Grande (۱۶٫۲ میلیون تن در سال)، Cameron Train ۴ (۶٫۷۵ میلیون تن در سال) و Calcasieu Pass ۲ (۱۰ میلیون تن در سال) به ۳۲٫۹۵ میلیون تن در سال (۴۵ میلیارد متر مکعب در سال) می‌رسد. این حجم‌ها در معرض ریسک تأخیر هستند.

در سایر نقاط، چالش‌ها متفاوت است. در نیجریه، با وجود ادامه کار روی ۷ Train و کاهش محدودیت‌های ۱-۶ Trains، عملکرد تاسیسات مایع‌سازی به عنوان یک واحد کلی، که در سال‌های ۲۰۱۷ تا ۲۰۲۰ نزدیک به ظرفیت ۲۲ میلیون تن در سال فعالیت می‌کرد، در سال‌های بعد کاهش یافت و صادرات به ۱۳٫۵ میلیون تن در ۲۰۲۳ رسید. این موضوع تردیدهایی را در مورد اینکه آیا گاز خوراک کافی برای استفاده از ظرفیت اضافی ۷٫۶ میلیون تن در سال تا سال ۲۰۲۷ وجود خواهد داشت یا خیر، ایجاد کرده است.

در موزامبیک، پروژه Mozambique LNG (ظرفیت ۱۳ میلیون تن در سال) در آوریل ۲۰۲۱ به دلیل حمله‌ی داعش در وضعیت فورس ماژور TotalEnergies قرار گرفت. علیرغم اینکه واحد Coral South FLNG در نوامبر ۲۰۲۲ به بهره‌برداری رسید، از سرگیری کار پروژه موزامبیک هنوز با چالش‌های امنیتی مواجه است، به خصوص که حملات جدیدی در مه ۲۰۲۴ صورت گرفت و ممکن است تاریخ شروع مجدد ساخت آن را تحت تأثیر قرار دهد.

در پاپوآ گینه نو (محل پروژه PNG LNG Trains ۱-۲)، پروژه ال‌ان‌جی پاپوآ با ظرفیت ۴ میلیون تن در سال که توسط شرکت‌های TotalEnergies، ExxonMobil و Santos هدایت می‌شود، در آوریل ۲۰۲۴ اعلام کرد که

مقرر در مجوز صادرات غیر تجارت آزاد خود، صادرات را آغاز کند. ثانیاً، پروژه‌ای که هنوز مجوز غیر تجارت آزاد دریافت نکرده است، با تأخیر مواجه می‌شوند، زیرا بررسی درخواست‌های جدید و در انتظار متوقف شده است.

از میان پروژه‌های صادرات ایالات متحده و مکزیک که نیاز به مجوزهای صادرات غیر-تجارت آزاد دارند و به تصمیم سرمایه‌گذاری نهایی رسیده‌اند و در حال ساخت هستند، پروژه Golden Pass نزدیک‌ترین مهلت آغاز صادرات را دارد (۳۰ سپتامبر ۲۰۲۵) و Port Arthur دیرترین مهلت را دارد (۱۸ ژوئن ۲۰۲۸). این پروژه‌ها احتمالاً به موقع آغاز می‌شوند، همان‌طور که Energia Costa Azul (مهلت ۲۹ مارس ۲۰۲۶)، Plaquemines (مهلت ۱۶ اکتبر ۲۰۲۶) و ۳ Phase ۱-۷ Trains (مهلت ۱۰ فوریه ۲۰۲۷) نیز به موقع آغاز خواهند شد. این انتظار وجود دارد که پروژه Rio Grande (۱۶٫۲ میلیون تن در سال) صادرات از ۱ Train را تا پایان ۲۰۲۷ آغاز کند، در حالی که مهلت صادرات غیر تجارت آزاد آن ۱۰ فوریه ۲۰۲۷ است و بنابراین احتمالاً نیاز به تمدید خواهد داشت.

از دو پروژه غیر تجارت آزاد که در مرحله «برنامه‌ریزی شده» این چشم‌انداز گنجانده شده‌اند، پروژه Cameron Train ۴ (۶٫۷۵ میلیون تن در سال)، در مارس ۲۰۲۳ تأیید کمیسیون فدرال تنظیم‌گری انرژی را دریافت کرده و قرار است تا در ۲۰۲۵ به مرحله تصمیم سرمایه‌گذاری نهایی برسد. با این حال، مهلت صادرات غیر تجارت آزاد آن ۵ می ۲۰۲۶ است، بنابراین احتمالاً نیاز به تمدید دارد.

پروژه غیر تجارت آزاد دوم که در مرحله «برنامه‌ریزی شده» این چشم‌انداز گنجانده شده است، Calcasieu Pass ۲ (با ظرفیت ۲۰ میلیون تن در سال) است که نمونه‌ای از پروژه‌ای است که ممکن است به دلیل توقف در بررسی درخواست‌های مجوز صادرات غیر تجارت آزاد با تأخیر مواجه شود. این پروژه در ژوئن ۲۰۲۴ تأیید کمیسیون فدرال تنظیم‌گری انرژی را دریافت کرد. شرکت Venture Global در سال ۲۰۲۱ برای این پروژه درخواست مجوز صادرات غیر تجارت آزاد کرد،

دارد. این دو پروژه که ممکن است با تأخیر مواجه شوند و زمان اجرای آنها به بعد از ۲۰۳۰ کشیده شود، به طور مشترک ۱۹٫۷ میلیارد متر مکعب از این ظرفیت را تشکیل می‌دهند. در مقابل، ظرفیت جدید مایع‌سازی برنامه‌ریزی شده در سال ۲۰۳۰ از جانب پروژه‌های قطر در ۸-۷ North Field West Trains، که با اینکه هنوز به تصمیم سرمایه‌گذاری نهایی نرسیده‌اند، تقریباً به موقع پیش خواهند رفت، ۱۵٫۲ میلیارد متر مکعب است.

۳. جمع‌بندی

موج رشد ظرفیت مایع‌سازی ال‌ان‌جی جهانی از تابستان ۲۰۲۵ شروع به تاثیرگذاری خواهد کرد، با ظرفیت مایع‌سازی فصلی که به طور تقریبی ۱۰ درصد نسبت به سال قبل در سه‌ماهه سوم ۲۰۲۵ افزایش می‌یابد. رشد سالانه ظرفیت سه ماهه ممکن است در سه‌ماهه اول ۲۰۲۶ (افزایش ۲۰ میلیارد متر مکعب سال به سال) به اوج خود برسد.

حتی اگر فقط پروژه‌های پس از تصمیم سرمایه‌گذاری نهایی در نظر گرفته شوند، ظرفیت مایع‌سازی جهانی با افزایش ۲۱۵٫۵ میلیارد متر مکعب (۳۷٫۶ درصد) از ۵۷۳ میلیارد متر مکعب در ۲۰۲۴ به ۷۸۸ میلیارد متر مکعب در سال ۲۰۳۰ افزایش خواهد یافت. از ۸۰٫۵ میلیارد متر مکعب در سال ظرفیت مایع‌سازی جدید "برنامه‌ریزی شده"، حتی اگر حدود ۲۳ میلیارد متر مکعب در سال از ظرفیت جدید در موزامبیک و پاپوا گینه نو (۷۵ درصد از رشد ظرفیت برنامه‌ریزی شده خارج از آمریکای شمالی، استرالیا، و قطر) تا پس از ۲۰۳۰ به تأخیر بیفتد و ۱۰ میلیارد متر مکعب در سال توسعه در نیجریه به دلیل کمبود گاز خوراک ناکارآمد شود، ظرفیت مایع‌سازی جهانی هنوز هم می‌تواند به ۸۳۵ میلیارد متر مکعب در سال تا ۲۰۳۰ برسد که در مقایسه با سال ۲۰۲۴، ۲۶۲٫۵ میلیارد متر مکعب (۴۶ درصد) افزایش خواهد یافت.

تأخیرها بر رشد ظرفیت در ۲۰۲۹-۲۰۳۰ تأثیر خواهد

تصمیم سرمایه‌گذاری نهایی آن تا سال ۲۰۲۵ به تأخیر خواهد افتاد.

پروژه‌های ال‌ان‌جی روسیه در چشم‌انداز رشد عرضه حضور ندارند. به جز پروژه‌های موجود صادرات ال‌ان‌جی در Yamal LNG، Portovaya، Vysotsk و Sakhalin II، نواتک پروژه Arctic LNG ۲ را در Gydan Peninsula توسعه داده است. هرچند که Train تکمیل شده است، نبود کشتی‌های ال‌ان‌جی یخ‌شکن^۱ به این معناست که بارگیری محموله‌ها امکان‌پذیر نیست. از ۲۱ کشتی ال‌ان‌جی سفارش داده شده برای این پروژه، سفارش ۱۶ تای آن‌ها لغو شده و پنج کشتی باقی‌مانده نیز هنوز کامل نشده‌اند و اکنون تحت تحریم‌های ایالات متحده قرار دارند. نواتک احتمالاً از کشتی‌های یخ‌شکن حامل ال‌ان‌جی پروژه Yamal LNG برای این پروژه استفاده نخواهد کرد، زیرا ممکن است آنها نیز تحت تحریم قرار گیرند. علاوه بر این تحریم‌های غربی بر روی واحدهای ذخیره‌سازی شناور^۲ نواتک مانع از استفاده از این واحدها برای ترانزیت می‌شود. همچنین، تحریم‌های اتحادیه اروپا از مارس ۲۰۲۵ انتقال محموله‌های ال‌ان‌جی روسیه به مقاصد غیر اروپایی را از طریق این منطقه ممنوع می‌کند.

تحریم‌های ایالات متحده نیز بر شرکت‌های پروژه‌ای که نواتک برای پیگیری سایر پروژه‌های صادرات ال‌ان‌جی ایجاد کرده است، مانند Arctic LNG ۱ & ۳ و Murmansk LNG، اعمال شده است (پروژه Murmansk LNG نیازی به کشتی‌های حامل یخ‌شکن ندارد). به همین دلیل، در حالی که صادرات ال‌ان‌جی روسیه از تاسیسات موجود ادامه خواهد داشت، این چشم‌انداز هیچ رشدی برای ظرفیت مایع‌سازی ال‌ان‌جی در روسیه در نظر نمی‌گیرد.

با اشاره به پروژه‌هایی که ممکن است با چالش‌هایی مواجه شوند، شایان ذکر است که از مجموع ۶۵٫۶ میلیارد متر مکعب ظرفیت جدید «برنامه‌ریزی شده» که قرار است در سال‌های ۲۰۲۹-۲۰۳۰ اضافه شود، ۱۶٫۶ میلیارد متر مکعب به پروژه Mozambique LNG و ۳٫۱ میلیارد متر مکعب به پروژه Papua LNG اختصاص

1. ice-class LNG carriers

2. Floating Storage Units (FSUs)

شوند هرچند راه اندازی آن ها در بازه زمانی مورد نظر باشد و همچنین راه اندازی پروژه‌هایی که در ۲۰۲۹-۲۰۳۰ برنامه ریزی شده اند ولی ممکن است با تأخیر پس از ۲۰۳۰ به بهره برداری برسند. با این حال، حتی تأخیرهایی از این دست، حجم ظرفیت جدید را به اندازه کافی کاهش نخواهند داد تا تصویر کلی بازار عرضه را در ۲۰۲۶-۲۰۳۰ تغییر دهند.

گذاشت. در ایالات متحده، به نظر می‌رسد چالش‌های مقرراتی بیشتر احتمالاً ظرفیت مایع‌سازی جدید را به تأخیر می‌اندازد تا اینکه پروژه‌ها را لغو کند، اما ممکن است تا ۴۵ میلیارد مکعب ظرفیت سالانه را در زمان مورد بررسی تحت تأثیر قرار دهد.

به طور خلاصه، موج جدید ظرفیت مایع‌سازی ال‌ان‌جی به طور قابل توجهی برای آن که قیمت‌های پایین‌تری در بازار جهانی ال‌ان‌جی در نیمه دوم دهه ایجاد کند، کافی است حتی اگر همانطور که قبلاً ذکر شد تقاضا در آسیا به رشد خود ادامه دهد. ریسک‌های اصلی مربوط به پروژه‌هایی است که در ۲۰۲۵-۲۰۲۷ قصد دارند راه‌اندازی شوند، که ممکن است با تأخیر مواجه

پیش بینی رشد اقتصادی چین و اثر محرکهای اقتصادی بر رشد اقتصادی و تقاضای نفت

دکتر سید علی حسینی
حسین پاکتوری

آنچه در حال حاضر به نظر می رسد یا در واقع حتی بدتر باشد. با بالا رفتن شاخص های اقتصادی سایه در چین، بسیاری از پیش بینی کنندگان چشم انداز رشد تقاضا برای این کشور و جهان را کاهش داده اند. رشد تقاضای نفت چین کمتر از ۱۰۰ هزار بشکه در روز در سال ۲۰۲۴ پیش بینی شده که نشان می دهد از ۴۵۰ هزار بشکه در روز در ژانویه کاهش یافته است. بر اساس محاسبات مبتنی بر تولید رسمی چین و داده های گمرکی، تقاضای آشکار شده نفت در چین در ماه اوت به ۱۵/۲۴ میلیون بشکه در روز کاهش یافته که ۰/۵ درصد نسبت به ژوئیه کاهش داشته است. واردات نفت خام چین در هشت ماهه اول سال ۲۰۲۴ نسبت به سال گذشته ۳ درصد کاهش داشته است. تحلیلگران بانک جی پی مورگان معتقدند واردات نفت خام چین در حال حاضر به اوج این دوران رسیده است و از این به بعد باید منتظر کاهش بود. تحلیلگران بیان می دارند که جهان باید به رشد بدون چین عادت کند. لذا در این گزارش سعی بر اینست تا اثر محرکهای اقتصادی جدید چین را بر رشد اقتصادی و تقاضای نفت چین مورد تجزیه و تحلیل قرار دهیم.

۱- مقدمه

اقتصاد چین در سه ماهه سوم سال ۲۰۲۴ با کندترین سرعت از اوایل سال ۲۰۲۳ رشد کرد هرچند، ارقام مصرف و تولید از پیش بینی ها در ماه گذشته پیشی گرفت، اما رکود بخش املاک و مستغلات همچنان یک چالش بزرگ برای اقتصاد چین است. مقامات چین از اواخر سپتامبر به شدت محرک های سیاستی را افزایش داده اند، اما بازارها منتظر جزئیات بیشتر در مورد اندازه بسته و نقشه راه واضح تر برای بهبود اقتصاد هستند. داده های رسمی نشان می دهد که اقتصاد چین در ماه های ژوئیه تا سپتامبر ۴/۶ درصد رشد داشته است که اندکی بالاتر از پیش بینی ۴/۵ درصدی در نظرسنجی رویترز و کمتر از ۴/۷ درصدی در سه ماهه دوم است. نظرسنجی رویترز نیز نشان داد که اقتصاد چین احتمالاً در سال ۲۰۲۴ به میزان ۴.۸ درصد رشد خواهد کرد که کمتر از هدف پکن است. به طور کلی بیشتر پیش بینی کنندگان انتظار داشتند که تقاضای چین در سال جاری یعنی ۲۰۲۴ مجدداً ۴۰ تا ۶۰ درصد رشد مصرف جهانی نفت را به خود اختصاص دهد، همانطور که در بیشتر این قرن رشد کلی به طور متوسط حدود ۱/۲ میلیون بشکه در روز بوده است. در عوض، تقاضای آشکار شده نفت چین از آوریل کاهش یافته است - داده های اخیر نشان می دهد که تقاضای چین در ماه اوت که معمولاً یکی از مهم ترین ماهها است، بیش از ۵ درصد کمتر از آگوست ۲۰۲۳ بوده است. اما کنترل دقیق اطلاعات و عدم شفافیت فزاینده در دوره ریاست جمهوری شی جین پینگ، ارزیابی دقیق مصرف نفت این کشور را دشوارتر کرده اند و این احتمال را به ذهن متبادر می کند که تقاضا در چین می تواند انعطاف پذیرتر از

۲-۲. ارزیابی گزارش: نکات محوری

چشم انداز رشد تولید ناخالص داخلی چین ترکیبی از انتظارات متوسط و چالش های مهم را نشان می دهد. صندوق بین المللی پول (IMF) پیش بینی رشد چین را اندکی به ۴/۸ درصد برای سال ۲۰۲۴ کاهش داده است که منعکس کننده مسائل جاری در اقتصاد از جمله کندی بخش املاک و مستغلات و هزینه های پایین مصرف کننده است. سایر پیش بینی ها حاکی از نرخ رشد اندکی پایین تر از ۴/۱٪ تا ۴/۷٪، بسته

تنها سیاست های مالی که از طریق افزایش مستمری بازنشستگی و سایر مزایای اجتماعی پول را به جیب مصرف-کننده سرازیر می کند، می تواند آن را برطرف کند ولی با فشارهای تورم شدید مواجه است و با خطرات عدم رسیدن به هدف رشد تقریباً ۵ درصدی برای امسال روبروست. شوآنگ دینگ، اقتصاددان ارشد چین و شمال آسیا اشاره داشت که سیاست های بانک مرکزی فراتر از انتظارات بوده است، اما مشکل اصلی امروز اقتصاد کمبود نقدینگی نیست^۱. چین مجموعه ای از اقدامات محرک برای تقویت اقتصاد را اعلام کرده است. بانک مرکزی چین اعلام داشته است که اقداماتی را برای کاهش هزینه های استقراض، تزریق نقدینگی بیشتر به اقتصاد و تسهیل بازپرداخت وام مسکن برای خانوارها انجام خواهد داد. رئیس بانک خلق چین، پان گونگ شنگ، در یک کنفرانس خبری اشاره داشته است که بانک مرکزی به زودی مقدار پول نقدی که بانکها باید به عنوان ذخایر در اختیار دارند - به نام نسبت ذخیره الزامی- را (RRR) ۰٫۵ درصد کاهش دهد که این اقدام حدود ۱ تریلیون یوان (۱۴۱٫۷ میلیارد دلار) "نقدینگی بلندمدت" را به بازار تزریق می کند. بسته به شرایط نقدینگی، این نرخ می تواند در اواخر امسال بین ۰٫۲۵ تا ۰٫۵ درصد کاهش یابد^۲. ارزیابی مصرف نفت چین نیز بسیار دشوار است.

به مدل های مختلف اقتصادی است. رکود مداوم در بازار املاک همچنان اقتصاد را تحت فشار قرار می دهد و بر بخش های مرتبط مانند بانکداری تأثیر می گذارد. تمایلات ضعیف مصرف کننده منجر به هزینه کم می شود که تلاش های بازبایی را با مشکل مواجه می کند. مسائل ژئوپلیتیکی در حال انجام یک محیط نامطمئن ایجاد می کند که می تواند تجارت و سرمایه گذاری را تحت تأثیر قرار دهد. انتظار می رود تورم در چین در سال ۲۰۲۴ پایین و در حدود ۰٫۸٪ بماند، که می تواند منجر به بحث در مورد اقدامات محرک مالی برای افزایش مخارج مصرف کننده شود. با نگاهی به آینده، رشد اقتصادی بالقوه چین ممکن است بیشتر کاهش یابد، با پیش بینی ها کاهش از ۴٫۱٪ در سال (۲۰۲۵-۲۰۳۰) به ۳٫۷٪ (۲۰۳۰-۲۰۳۶). این کندی تدریجی نشان دهنده بلوغ اقتصاد چین و عدم تعادل ساختاری است. به طور خلاصه، در حالی که انتظار می رود رشد اقتصاد چین با ریسکهای متعددی مواجه است که می تواند بر مسیر بهبود آن تأثیر بگذارد. عوامل مختلفی رشد اقتصادی چین را دستخوش تغییراتی قرار می دهد: تقاضای ضعیف مصرف کننده، تزریق نقدینگی و هزینه های استقراض پایین تر. دومین اقتصاد بزرگ جهان به دلیل رکود شدید دارایی و اعتماد ضعیف مصرف کننده که به گفته تحلیلگران

جدول ۱: پیش بینی رشد اقتصادی چین بر اساس منابع آماری مختلف

پیش بینی جدید رشد اقتصادی برای ۲۰۲۴ (درصد)	پیش بینی در ابتدای سال ۲۰۲۴ (درصد)	پیش بینی رشد اقتصادی در اواخر سال ۲۰۲۳ (درصد)	مرجع پیش بینی
۵	۴٫۶	۵	صندوق بین المللی پول
۴٫۶	۴٫۸	۴٫۴	بانک جهانی
۴٫۱	۴٫۲	۴٫۶	سازمان همکاری و توسعه اقتصادی OECD

1. China's monetary volleys miss key threat to economic growth, Reuters, 25 Sep 2024.

2. China rolls out stimulus measures to boost ailing economy, Aljazeera, 24 Sep 2024.

حدود ۷۰ درصد در سال ۲۰۲۳ به خود اختصاص دهد. به نظر می رسد که افزایش واردات در ماه اوت ۲۰۲۴ به دلیل افزایش واردات توسط پالایشگاه های مستقل (تی پات) با قیمت های پایین تر انجام شده است، اما اکثر ناظران بین المللی همچنان در مورد تقاضای نفت چین نگران هستند. آژانس بین المللی انرژی، اوپک و EIA برآوردهای خود از رشد تقاضای چین در سال ۲۰۲۴ را کاهش دادند.

*آمار آژانس بین المللی انرژی از ماهنامه ژوئیه ۲۰۲۴ این نهاد استخراج شده، از اینرو عدد رشد تقاضا دوره شش ماهه اول سال ۲۰۲۴ را شامل میشود
توان عملیاتی پالایشگاه ها شاخص کلیدی تقاضای چین است. به همین منظور، تولید در چین در ماه اوت سال گذشته ۶٪ درصد کاهش یافت. اما حاشیه های سود پایین به شدت به پالایشگاه ها در همه جا و نه فقط چین ضربه زده است از طرفی توان عملیاتی این کشور در ماه آگوست را در مقایسه با ژوئیه ۲۰۲۴ ثابت بوده است. تحلیلگران بر این باورند که کارکرد پایین پالایشگاه ها دوره ای است و رشد تقاضا می تواند پس از افزایش حاشیه سود بهبود یابد. ظرفیت مازاد در کارخانه های پتروشیمی چین در کوتاه مدت مشکل است، اما با توجه به کمبود در سایر نقاط، این کارخانه ها می توانند از رشد مورد انتظار جهانی در تقاضای پتروشیمی حمایت کنند. با توجه به اینکه مصرف گازوئیل احتمالاً در چین به اوج خود رسیده

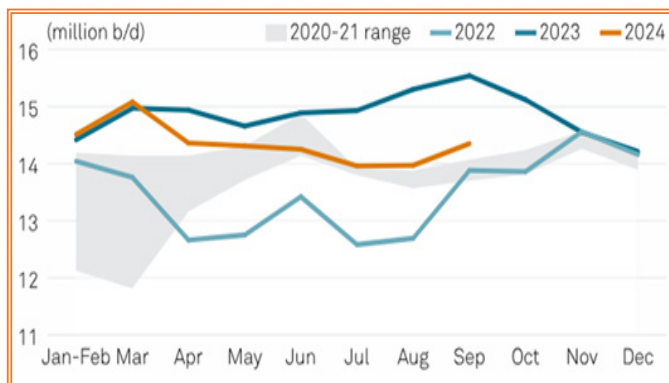
گزارش دهی اغلب با تأخیر، ناقص یا به سادگی ناسازگار است. آمارهای رسمی ممکن است به طور دقیق فعالیت های پالایشگاه های مستقل «تی پات ها» را ردیابی نکنند و شرکت های دولتی اعداد کلی را گزارش می کنند که بینش کمی در مورد الگوهای مصرف داخلی ارائه می دهد. روش های ذخیره سازی غیرشفاف تشخیص بین مصرف و ذخیره سازی نفت را دشوار می سازد. داده های اقتصادی می توانند مبهم باشند و لایه دیگری از عدم قطعیت را اضافه کنند و ارزیابی دقیق تقاضا را به چالش بکشند. رییس جمهور شی علاقه بیشتری به کنترل روایت کلی اقتصاد چین نشان داده تا انتشار داده های تفصیلی که می تواند به تحلیلگران خارجی کمک کند تا ارزیابی های کاملی از انرژی و سایر بخش ها داشته باشند. کنترل دقیق تر اطلاعات در بحبوحه تشدید تنش های ژئوپلیتیکی صورت می گیرد. روابط با ایالات متحده در سال های اخیر سرد شده است و دو کشور از بزرگترین تامین کنندگان نفت خام چین - روسیه و ایران - در بحبوحه تحریم های غرب علیه آنها، برای خرید نفت خود به این کشور وابسته تر شده اند.

تقاضای نفت چین کمتر از انتظارات است و به طور قابل توجهی بر رشد تقاضای جهانی نفت تأثیر می گذارد. به گزارش آژانس بین المللی انرژی، انتظار می رود سهم چین حدود ۲۰ درصد از رشد تقاضای جهانی را در سال های ۲۰۲۴ و ۲۰۲۵ در مقایسه با

جدول ۲: برآورد مراجع سه گانه از رشد تقاضای نفت چین در سال ۲۰۲۴، هزار بشکه در روز

پیش بینی سال ۲۰۲۵	رشد تقاضا در ۹ ماه اول ۲۰۲۴*	پیش بینی اکتبر ۲۰۲۴*	پیش بینی دسامبر ۲۰۲۳	مرجع پیش بینی
۴۱۰	۴۸۰	۵۸۰	۵۸۰	اوپک
۲۶۰	۱۰۵	۹۱	۳۲۴	EIA
۳۰۰	۱۵۰	۵۰۰	۸۰۰	IEA

نمودار ۲: نفت ورودی به پالایشگاههای چین برای پالایش

نمودار ۳: ذخیره سازیهای نفت چین

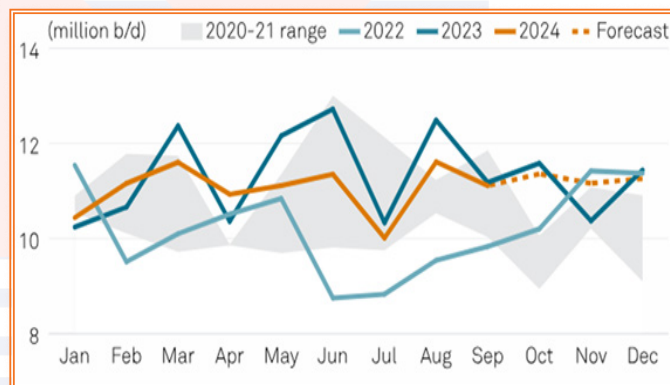

ماه سپتامبر ۲۰۲۴ کاهش یافته اما بین ماههای آوریل ۲۰۲۴ تا اگوست ۲۰۲۴ روند صعودی داشته است. با این حال، داده های موجود امروز حاکی از کاهش ساختاری بیشتر در تقاضای چین است. جذب سریع خودروهای الکتریکی (EVs) و کامیون LNG بزرگترین تهدید فعلی برای رشد تقاضای سوخت است. بیش از نیمی از خودروهای جدید فروخته شده در چین در ماه اوت، خودروهای برقی بودند که برای دومین ماه متوالی از خودروهای معمولی پیشی گرفت. تمرکز بیشتر بر کاهش انتشار گازهای گلخانه ای می تواند تقاضای نفت را بیشتر کاهش دهد. شدت نفت چین - معیاری برای حجم نفت مصرف شده در واحد تولید ناخالص داخلی - از سال ۲۰۰۱ به نصف کاهش یافته است، سرعتی سریعتر از ایالات متحده. چین همچنین بزرگترین تامین کننده جهان و یکی از سریع ترین پذیرندگان فناوری های تجدیدپذیر است. دولت تلاشی هماهنگ برای افزایش تقاضا برای خودروهای برقی

است و بنزین نیز به این سمت می رود، سوخت جت یکی از محدود نقاط روشن تقاضا در این کشور است، زیرا سفرهای داخلی پس از همه گیری کووید-۱۹ افزایش یافته است. اما این دستاوردها اندک است و بعید است که کاهش سایر محصولات را جبران کند. محرک های اخیر دولت که برای تقویت اقتصاد چین در نظر گرفته شده است، در کوتاه مدت بازارهای سهام در چین را تقویت کرده است، اما اکثر این محرک ها برای تأثیر معنادار بر تقاضای انرژی بسیار کوچک می باشند. با این حال، دور بزرگتری از اقدامات محرک که پکن به آن اشاره کرده است، می تواند باعث پیشرفت در ساخت و ساز و سایر بخش هایی شود که ارتباط مستقیمتری با مصرف سوخت دارند.

در ماه سپتامبر ۲۰۲۴ واردات نفت خام چین به ۱۱/۰۷ میلیون بشکه در روز رسید که حدود ۰/۶ درصد کمتر از سپتامبر ۲۰۲۳ و ۷/۴ درصد کمتر از اگوست ۲۰۲۴ بوده است و متوسط واردات در سال ۲۰۲۴ نیز کمتر از سال ۲۰۲۳ بوده است.

نمودار ۱: واردات نفت خام چین

از طرف دیگر نفت ورودی به پالایشگاههای چینی برای پالایش نیز کمتر از سال ۲۰۲۳ است در سپتامبر ۲۰۲۴ نفت ورودی به پالایشگاههای چینی برای پالایش حدود ۱۴/۵ میلیون بشکه در روز بود که حدود یک میلیون بشکه در روز کمتر از سپتامبر ۲۰۲۳ می باشد.

علاوه بر این، بررسی ذخیره سازیهای نفت چین نیز نشان می دهد که بخشی از واردات نفت چین ذخیره سازی شده است. ذخیره سازیهای نفت چین اگرچه در

محدودیت‌های کووید ۱۹ است که نیازهای مسافرتی و حمل و نقل داخلی را افزایش داده است. اگرچه رشد تقاضای نفت چین از زمان رونق پس از کووید کاهش یافته است، اما پیش‌بینی می‌شود که در سال ۲۰۲۴ به میزان ۵۳۰ هزار بشکه در روز افزایش یابد. این کشور همچنان محوری برای بازار جهانی نفت باقی می‌ماند، اگرچه انتظار می‌رود تقاضای آن در حدود سال ۲۰۲۷ به بعد کاهش یابد، زیرا تغییرات مداوم به سمت انرژی پاک‌تر و افزایش خودروهای الکتریکی است. به طور کلی، در حالی که رشد اقتصادی کاهش یافته است، چین همچنان یک نیروی مرکزی در هدایت مصرف جهانی نفت باقی می‌ماند و سیاست‌های اقتصادی و فعالیت‌های صنعتی آن همچنان بر تقاضا تأثیر می‌گذارد. در سال ۲۰۲۴ رشد تقاضای نفت چین به طور قابل توجهی تحت تأثیر کندی اقتصادی این کشور قرار گرفته است. با اینحال پس از بهبودی قوی در سال ۲۰۲۳ که به دلیل تقاضای سفر و مصرف پس از همه‌گیری ایجاد شد، رشد مصرف نفت به شدت کاهش یافته است.

به صورت کلی می‌توان بیان داشت که این کندی در درجه اول ناشی از چندین عامل کلیدی در اقتصاد چین است:

«چالش‌های اقتصادی: کشمکش‌های اقتصادی چین، از جمله بحران املاک، بیکاری بالای جوانان و مصرف ضعیف داخلی، باعث کاهش تقاضای نفت شده است. فعالیت‌های اقتصادی که معمولاً مصرف نفت را هدایت می‌کنند، مانند ساخت و ساز و تولید، با رکود مواجه شده‌اند. سرمایه‌گذاری ساخت و ساز، به ویژه، به دلیل طولانی شدن بحران املاک و مستغلات، کاهش تقاضا برای دیزل و سایر سوخت‌های مورد استفاده در این بخش‌ها کاهش یافته است.»

«تغییر به سمت انرژی جایگزین: پذیرش سریع وسایل نقلیه الکتریکی (EVs) و منابع انرژی جایگزین در چین باعث کاهش بیشتر تقاضا برای نفت شده است. در سال ۲۰۲۴، سهم وسایل نقلیه الکتریکی و هیبریدی در بازار خودرو چین همچنان در حال افزایش

و هیبریدی پلاگین انجام می‌دهد، از جمله برنامه‌های تجاری برای ترغیب مصرف‌کنندگان به خرید خودروهای کم مصرف‌تر.

سؤالات در مورد سرعت نفوذ خودروهای برقی در نقاط دورتر چین باقی می‌ماند، اما این کشور در ساخت زیرساخت‌هایی از جمله ایستگاه‌های شارژ مهارت دارد که می‌تواند به حمایت از پذیرش گسترده‌تر EV کمک کند. کاهش بیشتر قیمت در تولید خودروهای برقی نیز محتمل است و می‌تواند منعکس‌کننده کاهش حیرت‌انگیز قیمت پنل‌های خورشیدی چینی در طول دهه گذشته باشد. در سمت پالایش، پکن در سال ۲۰۲۱ سقف ظرفیت ۲۰ میلیون بشکه در روز را در سراسر کشور با برنامه‌هایی برای تعطیلی تاسیسات و مهار رشد کنترل نشده تعیین کرد!

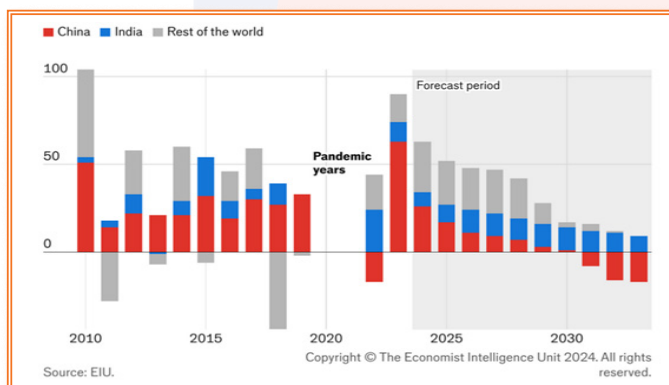
در اکتبر ۲۰۲۴، محرک‌های اقتصادی چین با ترکیبی از تعدیل‌های ساختاری و اقدامات محرک قابل توجهی شکل می‌گیرند که بر رشد اقتصادی و تقاضای نفت این کشور تأثیر می‌گذارد. از نظر اقتصادی، چین در حال عبور از مرحله پیچیده تعادل مجدد است، به ویژه در بخش املاک و مستغلات خود که سال‌ها تحت فشار بوده است. با وجود این، بسته‌های محرک در مقیاس بزرگ اخیر که توسط دولت معرفی شده است، انتظار می‌رود در کوتاه مدت اقتصاد را تقویت کند. هدف تثبیت رشد پس از کاهش رشد است - کاهش رشد تولید ناخالص داخلی به ۴٫۷٪ در سه ماهه دوم ۲۰۲۴. بخش‌های کلیدی مانند تولید و صادرات همچنان نقش مهمی ایفا می‌کنند، اگرچه تقاضای داخلی ضعیف‌تر از پویایی سمت عرضه باقی مانده است. رکود املاک و مستغلات همچنان ادامه دارد، اگرچه تلاش‌های اخیر سیاستی برای کاهش این چالش‌ها در جبهه تقاضای نفت، چین را همچنان به عنوان یک بازیگر اصلی جهانی معرفی کرده است. در سال ۲۰۲۴، انتظار می‌رود که سهم قابل توجهی از رشد تقاضای جهانی نفت را به خود اختصاص دهد که بیش از ۲۵ درصد از تقاضای جدید است. این افزایش مجدد تقاضا تا حدی ناشی از کاهش سیاست‌های اقتصادی و رفع

وسایل نقلیه برقی و کامیون‌های با سوخت ال ان جی به کاهش تقاضا برای بنزین کمک کرده است. احتمالاً بزرگ‌ترین عاملی که ممکن است بر عملکرد پالایشی در سال ۲۰۲۴ و سال‌های آینده تأثیر بگذارد، گذار چین به خودروهای با انرژی جدید است، که شامل خودروهای تمام برقی، هیبریدی و کامیون‌های ال ان جی سوز می‌شود.

انتظار بر این است که شرایط مصرف نفت چین تا سال ۲۰۳۰ به دلیل کند شدن رشد اقتصادی و برق رسانی سریع بخش حمل و نقل این کشور تغییر کند. کاهش تقاضا در چین و بسیاری از کشورهای توسعه یافته، رشد تقاضا در هند و سایر کشورهای در حال توسعه را خنثی خواهد کرد.

نمودار ۴: تغییر در تقاضای نفت (میلیون تن معادل نفت)

Source : India will replace China as the driver of oil demand growth, Economic Intelligence, Apr 2024

چین با توجه به اینکه در سالهای آتی به سیر نزولی تقاضای نفت می‌رسد هرچند، این کاهش توسط کشورهایمانند هند و دیگر کشورهای در حال توسعه جبران خواهد شد. یک محرک مهم برای رشد تقاضای نفت در جهان، بخش خودروهای الکتریکی و برقی است که با توجه به شرایط زیرساختها از کشوری به کشور دیگر متفاوت خواهد بود. به عنوان مثال این انتظار وجود دارد که به دلیل قیمت‌های بالا و نبود زیرساخت شارژ گسترده، خودروهای برقی تنها ۷ درصد از فروش خودروهای جدید را تا سال ۲۰۲۸ در کشور هند به خود اختصاص دهند، در حالی که انتظار می‌رود سهم چین ۴۲ درصد باشد. علاوه بر

است و نیاز به بنزین را کاهش می‌دهد. علاوه بر این، گسترش شبکه‌های ریلی پرسرعت رشد تقاضای سوخت هواپیما برای سفرهای داخلی را محدود کرده است.

«تغییرات ساختاری در مصرف نفت:» در حالی که سوخت‌های حمل‌ونقل مانند بنزین و گازوئیل در حال کاهش هستند، تقاضا برای مواد اولیه پتروشیمی مانند نفتا و گاز مایع (LPG) همچنان از رشد حمایت می‌کند. این به دلیل افزایش ظرفیت در بخش پتروشیمی چین است، اگرچه حاشیه‌های سود همچنان تحت فشار هستند. به طور کلی، انتظار می‌رود تقاضای نفت چین در سال ۲۰۲۴ حدود ۵۰۰ هزار بشکه در روز رشد کند که به طور قابل توجهی کمتر از سال‌های گذشته است. این چشم‌انداز کاهش رشد بر بازارهای جهانی نفت سایه افکنده است، زیرا چین سهم قابل توجهی از رشد تقاضای جهانی را به خود اختصاص می‌داد. این کاهش سرعت به تضعیف کلی قیمت نفت در سطح جهانی کمک می‌کند، حتی در بحبوحه تنش‌های ژئوپلیتیکی.

حاشیه سود پالایشی نفت خام در چین در سال جاری کاهش یافت که این امر به دلیل کاهش تقاضای داخلی و افزایش تولید فرآورده‌های پالایشی بوده است. این کاهش تقاضا، به ویژه از سوی صنایع پتروشیمی چین، که با مشکلات ناشی از ظرفیت مازاد و رشد اقتصادی ضعیف مواجه بوده‌اند، فشار بیشتری بر پالایشگاه‌ها وارد کرده است. در هفت ماهه اول سال جاری، پالایشگاه‌ها ۱۴/۳۷ میلیون بشکه در روز فرآوری کردند که ۱/۲ درصد نسبت به مدت مشابه در سال ۲۰۲۳ کاهش داشته است. براساس گزارش اس اند پی گلوبال، در نیمه اول سال ۲۰۲۴، متوسط سود پالایشی با ۸۶/۱ درصد کاهش به ۸۵ یوان در هر تن در مقایسه با ۶۱۲ یوان در هر تن در مدت مشابه در سال ۲۰۲۳ کاهش یافت. همچنین میانگین نرخ بهره برداری از ظرفیت پالایشی در نیمه اول سال ۲۰۲۴ با ۱۰ درصد کاهش نسبت به مدت مشابه در سال ۲۰۲۳ به ۵۸ درصد رسیده است. کساد بازار مسکن، ساخت و ساز کند در پروژه‌های زیربنایی و استفاده رو به رشد از

در کنار بزرگراه ها تأثیر گذاشته است. مدل های مجهز به LNG، ۳۳ درصد از کامیون های جدید فروخته شده در چین در حال حاضر را تشکیل می دهند و این سهم در حال افزایش است که نیمی از آن در استان های مانند شانسی و نینگشیا است. محققین می گویند که انتظار می رود تقاضای بنزین در چین در سال ۲۰۲۵ به اوج خود برسد، زیرا ضریب نفوذ خودروهای برقی از هدف دولت فراتر رفته و قرار است به ۴۰ درصد از فروش خودروهای جدید در سال جاری با فروش ۱۲/۲ میلیون دستگاه برسد که ۲۹ درصد نسبت به سال ۲۰۲۳ افزایش یافته است که بیانگر کاهش تقاضای نفت در چین در سالهای آتی است و این زنگ خطری برای آینده کشورهای صادر کننده نفت به این کشور می باشد که از حالا برنامه ریزی، تغییر سیاست و بازسازی متفاوتی را شروع کنند.

● اجماع فعلی برآوردها حاکی از کاهش سرعت رشد اقتصادی در اواخر سال ۲۰۲۴ است و انتظار می رود رشد اقتصادی در سال جاری به طور متوسط حدود ۴/۵ درصد باشد. ریسکهای اقتصاد چین شامل تنش های بخش املاک و مستغلات، کاهش تورم، سرمایه گذاری مستقیم خارجی ضعیف و تنش های ژئوپلیتیکی خواهد بود. انتظار می رود بسته های محرک دولت چین از مسیر صعودی اقتصاد حمایت کند، اما تأثیر کلی آن احتمالاً محدود خواهد بود و پیش بینی می شود که هر گونه افزایش تقاضای نفت به شدت به رشد خوراک صنایع پتروشیمی بستگی داشته باشد. با رشد ضعیف تقاضا و تداوم افزایش عرضه، بازار نفت در سال ۲۰۲۵ با مازاد قابل توجهی مواجه خواهد شد، مگر اینکه یک اختلال عمده در عرضه رخ دهد. در نتیجه باید اشاره داشت که سال ۲۰۲۴، سال پیچیده ای برای پکن خواهد بود. بطوریکه ریسکها و چالشهای اقتصادی دستیابی به هدف رشد ۵ درصدی تولید ناخالص داخلی را زیر سوال می برد که ممکن است بر رشد تقاضا فشار نزولی وارد کند.

این، بخش خودروهای تجاری بزرگ به سختی کربن زدایی می شوند و نفت تنها گزینه سوخت موجود باقی می ماند.

۳- نقطه نظر کارشناسی

● پس در نتیجه می توان بیان داشت که تقاضای محصولات نفتی در چین که مدت ها محرک مصرف جهانی نفت خام بود، در سال ۲۰۲۳ به اوج خود رسید و پیش بینی می شود که بین سال های ۲۰۲۳ تا ۲۰۲۵ سالانه ۱/۱ درصد کاهش یابد و این کاهش در سال های بعد شتاب بگیرد. کاهش تقاضای نفت چین به دلیل پذیرش فزاینده گاز طبیعی مایع شده (LNG) و وسایل نقلیه الکتریکی (EV) و همچنین کندی رشد اقتصادی چین به دنبال همه گیری کووید-۱۹ که باعث کاهش مصرف و قیمت جهانی نفت شده است. تقاضای فرآورده های نفتی چین در نیمه اول سال جاری ۰/۵ درصد نسبت به سال قبل کاهش یافت که عمدتاً ناشی از کاهش ۵/۸ درصدی گازوئیل بود در حالی که بنزین و سوخت جت به ترتیب ۱/۶ و ۱۷/۶ درصد در تقاضای سفر رشد کردند. تقاضای فرآورده های نفتی چین در سال گذشته به اوج خود رسید و انتظار می رود که در سال ۲۰۲۴، ۱/۳ درصد کاهش یابد. پیش بینی شده که تقاضای محصولات نفتی به طور متوسط سالانه ۲/۷ درصد از سال ۲۰۲۵ تا ۲۰۳۰ کاهش بیشتری داشته باشد و سالانه ۳/۲ درصد از سال ۲۰۳۰ تا ۲۰۳۵ کاهش یابد که ناشی از گذار به سوخت های پاک تر، تغییرات اقتصادی و اجتماعی است.

● ناوگان کامیون های LNG چین در ژوئن ۲۰۲۴ به ۷۳۰۰۰۰ دستگاه رسید و انتظار می رود تا پایان سال به ۸۵۰۰۰۰ دستگاه افزایش یابد که این منجر به جایگزینی ۲۸۰۰۰۰ بشکه در روز گازوئیل در سال ۲۰۲۴ تا کنون شده است^۱. استفاده از LNG برای سوخت کامیون ها بر فروش گازوئیل در جایگاه های سوخت

1. China oil products demand begins decline from 2023 peak, researcher says, Reuters, 10 Sep 2024

|| منابع و مأخذ:

- 1- Can China's Oil Demand Bounce Back? Energy Intelligence, 3 Oct 2024
- 2- China rolls out stimulus measures to boost ailing economy, Aljazeera, 24 Sep 2024.
- 3- China oil products demand begins decline from 2023 peak, researcher says, Reuters, 10 Sep 2024
- 4- China's monetary volleys miss key threat to economic growth, Reuters, 25 Sep 2024.
- 5- OPEC
- 6- EIA
- 7- IEA

ارزیابی وضعیت موجود و چشم انداز صنعت جهانی هیدروژن

ترجمه: احسان طالع حسینی

استفاده و ذخیره کربن» در طول سال گذشته مقبولیت قابل توجهی داشته است- با آنکه کل تولید بالقوه از پروژه های اعلام شده در مقایسه با سال گذشته تنها اندکی افزایش یافته است، اما چند مورد از پروژه های بزرگ مقیاس که قبلاً اعلام شده بودند به مرحله «تصمیم نهایی سرمایه گذاری» رسیده اند. این پروژه ها همگی در آمریکای شمالی و اروپا قرار دارند. در نتیجه، تولید بالقوه در سال ۲۰۳۰ از پروژه های استفاده کننده از «جذب، استفاده و ذخیره کربن» که به مرحله تصمیم نهایی سرمایه گذاری رسیده اند در یک سال گذشته بیشتر از دو برابر شده و از ۰٫۶ میلیون تن در سال در سپتامبر ۲۰۲۳ به ۱٫۵ میلیون تن در سال در حال حاضر رسیده است.

به طور کلی می توان گفت که پیشرفتی چشمگیر برای یک بخش نوظهور است اما اکثر تولیدات بالقوه هنوز در مراحل برنامه ریزی یا حتی مراحل ابتدایی قرار دارند. برای تحقق کامل پروژه های در دست اجرا، این بخش باید از سال ۲۰۲۴ تا ۲۰۳۰ با نرخ رشد مرکب سالانه بیش از ۹۰ درصد رشد کند، که بسیار بالاتر از نرخ رشد سیستم های فتوولتائیک (PV) در سریع ترین دوره های گسترش آن است. چندین پروژه با تأخیر و لغو مواجه شده اند که بخش قابل توجهی از پروژه های در صف اجرا را با خطر مواجه می کند. دلایل اصلی این موضوع نشانه های نامشخص تقاضا، موانع مالی، تأخیر در ارائه مشوق ها، عدم اطمینان در مقررات، مشکلات صدور مجوز و اخذ مجوز و چالش های عملیاتی را شامل می شود.

پروژه های بیشتر و تصمیم های سرمایه گذاری بیشتر اما موانع کماکان ادامه دارند

در سال ۲۰۲۳، تقاضای جهانی برای هیدروژن به ۹۷ میلیون تن رسید که نشان دهنده افزایش ۲۰۵ درصدی نسبت به سال ۲۰۲۲ است. این تقاضا همچنان عمدتاً در بخش پالایش و صنایع شیمیایی متمرکز است و به طور عمده توسط هیدروژنی که از سوخت های فسیلی تولید می شود، تأمین می گردد. همانند سال های قبل، هیدروژن کم انتشار نقشی جزئی داشته و تولید آن در سال ۲۰۲۳ به کمتر از یک میلیون تن رسید. با این حال، تولید هیدروژن کم انتشار بر اساس پروژه های اعلام شده می تواند تا سال ۲۰۳۰ به ۴۹ میلیون تن در سال برسد. این میزان تقریباً ۳۰ درصد بیشتر از زمانی است که «مجله جهانی هیدروژن»^۱ در سال ۲۰۲۳ منتشر شد. این رشد چشمگیر عمدتاً به دلیل پروژه های الکترولیز بوده است که ظرفیت اعلام شده آنها به حدود ۵۲۰ گیگاوات می رسد. تعداد پروژه هایی که به مرحله تصمیم نهایی سرمایه گذاری^۲ (FID) رسیده اند نیز در حال افزایش است: تولید اعلام شده که به مرحله «تصمیم نهایی سرمایه گذاری» رسیده اند در مقایسه با سال گذشته دو برابر شده و به ۳٫۴ میلیون تن در سال رسیده است. این ارقام نشان می دهند تولید هیدروژن تا سال ۲۰۳۰ به پنج برابر میزان تولید فعلی خواهد رسید. تقریباً نصف این مقدار مربوط به الکترولیز (۱٫۹ میلیون تن در سال) و نصف دیگر مربوط به سوخت های فسیلی با «جذب، استفاده و ذخیره کربن»^۳ (CCUS) (۱٫۵ میلیون تن در سال) است. تولید هیدروژن از سوخت های فسیلی با «جذب،

1. Global Hydrogen Review

2. final investment decision

3. carbon capture, utilization and storage

چین و الکترولیزورها - دنباله سیستم‌های فتوولتائیک و باتری‌ها؟

بسیاری از فناوری‌ها یا در حال حاضر به صورت تجاری در دسترس هستند یا به این مرحله نزدیک شده‌اند. نتایج امیدوارکننده‌ای نیز در فناوری‌های کاربرد نهایی مشاهده می‌شوند به طوری که چندین کاربرد آنها در صنعت و تولید برق به مرحله آزمایش رسیده، ضمن آنکه کاربست‌های آن در حمل و نقل به ویژه در بخش کشتیرانی شاهد پیشرفت‌های قابل توجهی بوده است. همچنین، تعداد درخواست‌های ثبت اختراع در سال ۲۰۲۲ به میزان ۴۷ درصد افزایش یافته که بیشتر این رشد ناشی از فناوری‌هایی است که به طور عمده تحت تأثیر نگرانی‌های مربوط به تغییرات اقلیمی قرار دارند. افزایش فعالیت‌های ثبت اختراع نشان می‌دهد که تخصیص بودجه‌های بیشتر به تحقیق و توسعه و اعتماد فزاینده به فرصت‌های بازار آتی که با سیاست‌های حمایتی پشتیبانی می‌شوند باعث تحریک به ارائه ایده‌های جدیدتر و طراحی‌های بیشتر برای محصولات دارای قابلیت‌های تجاری می‌شوند.

هیدروژن کم‌انتشار در کوتاه‌مدت همچنان گران خواهد بود، اما انتظار می‌رود هزینه‌ها به طور قابل توجهی کاهش یابند.

هیدروژن کم‌انتشار یک بخش نوظهور است و از این رو، در مورد هزینه‌ها عدم قطعیت وجود دارد. برای این گزارش، هزینه‌های کنونی الکترولیزورها بر اساس داده‌های جدید پروژه‌های پیشرفته‌تر اصلاح رو به بالا شده‌اند. تغییر هزینه‌ها در آینده به عوامل متعددی مانند توسعه فناوری و به‌ویژه به سطح و سرعت پیاده‌سازی فناوری- بستگی دارد. با توجه به آنچه آژانس بین‌المللی انرژی در «سناریوی انتشار صفر خالص» (NZE Scenario)^۱ تا سال ۲۰۵۰ پیش‌بینی کرده هزینه تولید هیدروژن کم‌انتشار از برق تجدیدپذیر تا سال ۲۰۳۰ به ۲ تا ۹ دلار به ازای هر کیلوگرم هیدروژن کاهش پیدا می‌کند که نصف ارزش امروز است؛ و فاصله هزینه‌ای بین تولید مبتنی

ظرفیت اعلام شده الکترولیزورها که به مرحله تصمیم نهایی سرمایه‌گذاری رسیده‌اند در حال حاضر ۲۰ گیگاوات در سطح جهان است که از این میان، ۶.۵ گیگاوات فقط در ۱۲ ماه گذشته به تصمیم نهایی سرمایه‌گذاری رسیده‌اند. چین در حال تقویت رهبری خود در این زمینه است و در همین بازه زمانی بیش از ۴۰ درصد از ظرفیت پروژه‌هایی در جهان که به تصمیم‌های نهایی سرمایه‌گذاری رسیده‌اند را به خود اختصاص داده است. موقعیت پیشرو چین با قدرت این کشور در تولید انبوه فناوری‌های انرژی پاک حمایت می‌شود: چین ۶۰ درصد از ظرفیت تولید الکترولیزور جهانی را در اختیار دارد. انتظار می‌رود که گسترش مستمر ظرفیت تولیدی چین، هزینه الکترولیزورها را، همانند آنچه در گذشته برای تولید سیستم‌های فتوولتائیک و باتری رخ داده، کاهش دهد. علاوه بر این، چندین تولیدکننده بزرگ پنل‌های خورشیدی در چین وارد زمینه تولید الکترولیزور شده‌اند و امروزه حدود یک سوم از ظرفیت تولید الکترولیزور چین را در اختیار دارند. با این حال، مناطق دیگر نیز تلاش‌هایشان را توسعه می‌دهند: در اروپا تصمیم‌های نهایی سرمایه‌گذاری برای پروژه‌های الکترولیزر در سال گذشته چهار برابر شده و به بیش از ۲ گیگاوات رسیده است، در حالی که هند با تصمیم نهایی در یک سرمایه‌گذاری برای ۱.۳ گیگاوات، به عنوان یکی از بازیگران کلیدی ظهور کرده است.

نوآوری‌های فناوری رو به پیشرفت است و نشانه‌هایی از تسریع این روند در کوتاه‌مدت مشاهده می‌شود.

سرمایه‌گذاری دولت‌ها در تحقیق، توسعه و آزمایش فناوری هیدروژن از سال ۲۰۱۶ رو به افزایش بوده و این تلاش‌ها اکنون در حال ثمر دادن است. تا کنون، پیشرفت عمدتاً در سمت عرضه صورت گرفته و

1. Net Zero Emissions

فولاد تولید شده با هیدروژن تجدیدپذیر امروز در تولید خودروهای برقی (EV)، قیمت کل یک خودرو برقی را حدود ۱ درصد افزایش می‌دهد.

پیشرفت‌هایی در ایجاد تقاضا برای هیدروژن کم انتشار صورت گرفته است، اما هنوز نیاز به افزایش مقیاس آن وجود دارد.

اکنون اقدامات برای تحریک تقاضای هیدروژن کم انتشار (و سوخت‌های مبتنی بر هیدروژن) مورد توجه واقع شده است، زیرا دولت‌ها شروع به اجرای سیاست‌های کلیدی (مانند قراردادهای «ما به‌التفاوت قیمت کربن»^۲ در آلمان و دستورالعمل‌های اتحادیه اروپا برای حمل و نقل هوایی و دریایی) کرده‌اند. این تدابیر باعث انجام اقداماتی در سمت صنعت شده و به افزایش قراردادهای پیش‌فروش امضاشده و راه‌اندازی مناقصه‌هایی برای خرید هیدروژن کم‌انتشار شده است. با وجود این، حجم این تلاش‌ها برای اینکه هیدروژن به تحقق اهداف اقلیمی کمک کند کافی نیست.

سیاست‌ها و اهدافی که دولت‌ها برای تقاضای هیدروژن تعیین کرده‌اند به حدود ۱۱ میلیون تن در سال ۲۰۳۰ می‌رسند که به دلیل اصلاح کاهشی برخی هدفگذاری‌های مربوط به استفاده از هیدروژن در صنعت، حمل و نقل و تولید برق، تقریباً ۳ میلیون تن کمتر از سال گذشته است. با این حال، میزان تولید هیدروژن کم انتشار که به مرحله تصمیم‌نهایی سرمایه‌گذاری رسیده (۳.۴ میلیون تن در سال) یا در حال حاضر فعال است (۰.۷ میلیون تن در سال) معادل ۴ میلیون تن در سال است که بسیار پایین‌تر از سطح گفته شده است. این اختلاف، صنعت و دولت‌ها را به انجام اقداماتی جهت تسهیل قراردادهای پیش‌فروش که بتوانند قفل سرمایه‌گذاری در سمت عرضه را باز کنند، دعوت می‌کند. در عین حال، سیاست‌ها و اهداف دولت‌ها برای

بر سوخت‌های فسیلی کنترل‌نشده^۱ نیز از ۱.۵-۸ دلار آمریکا برای هر کیلوگرم هیدروژن امروز به ۱-۳ دلار آمریکا برای هر کیلوگرم هیدروژن تا سال ۲۰۳۰ کاهش می‌یابد. سطوح پیاده‌سازی در "سناریوی سیاست‌های اعلام‌شده" که تنها سیاست‌های فعلی را در نظر می‌گیرد به معنای آن است که محدوده دامنه هزینه تنها حدود ۳۰ درصد کاهش پیدا می‌کند. با کاهش قیمت گاز طبیعی در بسیاری از مناطق، تولید هیدروژن کم‌انتشار از گاز طبیعی همرا از طریق فناوری جذب، ذخیره و استفاده کربن نیز شاهد کاهش هزینه خواهد بود.

کاهش هزینه‌ها همه پروژه‌ها را منتفع خواهد کرد اما تأثیر آن بر مزیت رقابتی تک تک پروژه‌ها متفاوت خواهد بود. به عنوان مثال، توسعه کامل خط پروژه الکترولیزور نزدیک به ۵۲۰ گیگاوات مشابه کاهش هزینه‌های جهانی در سناریوی NZE را به همراه خواهد داشت. در چین، پیاده‌سازی در چنین سطحی به این معنا خواهد بود که بخش اعظم تولید از خط پروژه الکترولیزور فعلی آن (۱ میلیون تن در سال) ارزان‌تر از هیدروژنی خواهد بود که از زغال‌سنگ بدون کنترل تولید می‌شود. به طور کلی، تا سال ۲۰۳۰، بیش از ۵ میلیون تن در سال می‌تواند با هزینه‌ای که قابلیت رقابت با تولید از سوخت‌های فسیلی کنترل‌نشده دارد تولید شود، ضمن آنکه تا ۱۲ میلیون تن در سال می‌تواند با هزینه اضافی ۱.۵ دلار به ازای هر کیلوگرم هیدروژن تولید شود.

این اختلاف قیمت در کوتاه مدت برای توسعه‌دهندگان پروژه یک چالش مهم خواهد بود، اما برای محصولات نهایی که هیدروژن ماده اولیه میانی آن‌هاست، تأثیر این اختلاف قیمت در بسیاری از موارد قابل مدیریت است. هزینه اضافی تولید هیدروژن کم انتشار در طول زنجیره ارزش کاهش می‌یابد، به این معنی که مصرف‌کنندگان اغلب شاهد افزایش قیمت جزئی در محصولات نهایی هستند. به عنوان مثال، استفاده از

1. unabated fossil-based production
2. Carbon Contract for Differences

تقاضا، خیلی پایین‌تر از نقاط هدفی^۱ است که دولت‌ها برای تولید تعیین کرده‌اند (که در سال ۲۰۳۰ مجموعاً به ۴۳ میلیون تن در سال می‌رسد) و حتی کمتر از عرضه بالقوه است که از پروژه‌های اعلام شده (۴۹ میلیون تن در سال) قابل دستیابی هستند. اقدامات سیاستی هنوز برای ایجاد سطح تقاضای مورد نیاز برای افزایش حجم تولید به سطح لازم برای محقق کردن انتظارات دولت‌ها ناکافی هستند. علاوه بر این، برخی از اقدامات بلندپروازانه‌تر (مانند اهداف اتحادیه اروپا در برنامه‌های صنعتی یا سهمیه‌های پالایش در هند) هنوز به قانون‌گذاری‌های ملی تبدیل نشده‌اند. علاوه بر این، از حدود ۱۰۰ میلیارد دلار حمایت‌های سیاستی برای قوانین هیدروژن کم‌انتشار که دولت‌های طی یک سال گذشته اعلام کرده‌اند حمایت در سوی عرضه ۵۰ درصد بیشتر از سمت تقاضا است. اقدامات قوی‌تر دولت برای تحریک تقاضای هیدروژن کم‌انتشار به عنوان یک نیاز اساسی برای حمایت از سرمایه‌گذاری‌ها در سمت عرضه لازم است. هاب‌های صنعتی که در آنها هیدروژن کم‌انتشار می‌تواند جایگزین تقاضای عظیم موجود برای هیدروژنی شود که امروزه تأمین آنها توسط سوخت‌های کنترل‌نشده فسیلی تأمین می‌شود همچنان فرصتی مهم و دست‌نخورده برای تحریک تقاضا از سوی دولت‌ها به شمار می‌رود.

هیدروژن می‌تواند فرصتی برای آمریکای لاتین در اقتصاد انرژی جدید باشد اما با چالش‌هایی مواجه است.

با توجه به انتشار «چشم‌اندازی انرژی آمریکای لاتین در ۲۰۲۳» از سوی آژانس بین‌المللی انرژی، گزارش سال جاری تمرکز ویژه‌ای بر آمریکایی لاتین و دریای کارائیب دارد. آمریکای لاتین با بهره‌گیری از منابع طبیعی و انرژی تجدیدپذیر فراوان و ترکیب برق عمدتاً کربن‌زدایی‌شده در موقعیت خوبی برای ظهور به عنوان یک تولیدکننده بزرگ هیدروژن کم‌انتشار قرار دارد. بر اساس پروژه‌های اعلام شده، تا سال ۲۰۳۰، آمریکای لاتین می‌تواند بیش از ۷ میلیون تن هیدروژن در سال تولید کند که شدت کربن آن کمتر از ۳ کیلوگرم معادل دی‌اکسید کربن به ازای هر کیلوگرم

تقاضا، خیلی پایین‌تر از نقاط هدفی^۱ است که دولت‌ها برای تولید تعیین کرده‌اند (که در سال ۲۰۳۰ مجموعاً به ۴۳ میلیون تن در سال می‌رسد) و حتی کمتر از عرضه بالقوه است که از پروژه‌های اعلام شده (۴۹ میلیون تن در سال) قابل دستیابی هستند. اقدامات سیاستی هنوز برای ایجاد سطح تقاضای مورد نیاز برای افزایش حجم تولید به سطح لازم برای محقق کردن انتظارات دولت‌ها ناکافی هستند. علاوه بر این، برخی از اقدامات بلندپروازانه‌تر (مانند اهداف اتحادیه اروپا در برنامه‌های صنعتی یا سهمیه‌های پالایش در هند) هنوز به قانون‌گذاری‌های ملی تبدیل نشده‌اند. علاوه بر این، از حدود ۱۰۰ میلیارد دلار حمایت‌های سیاستی برای قوانین هیدروژن کم‌انتشار که دولت‌های طی یک سال گذشته اعلام کرده‌اند حمایت در سوی عرضه ۵۰ درصد بیشتر از سمت تقاضا است. اقدامات قوی‌تر دولت برای تحریک تقاضای هیدروژن کم‌انتشار به عنوان یک نیاز اساسی برای حمایت از سرمایه‌گذاری‌ها در سمت عرضه لازم است. هاب‌های صنعتی که در آنها هیدروژن کم‌انتشار می‌تواند جایگزین تقاضای عظیم موجود برای هیدروژنی شود که امروزه تأمین آنها توسط سوخت‌های کنترل‌نشده فسیلی تأمین می‌شود همچنان فرصتی مهم و دست‌نخورده برای تحریک تقاضا از سوی دولت‌ها به شمار می‌رود.

گام‌های بعدی برای صدور گواهی و شناسایی متقابل

دولت‌ها در حال سرعت بخشیدن به فرایند تدوین مقررات مربوط به ویژگی‌های محیطی هیدروژن کم‌انتشار به ویژه در خصوص انتشار گازهای گلخانه‌ای هستند. مقررات شفاف و قابل پیش‌بینی می‌تواند اطمینان را برای سرمایه‌گذاری‌های بلندمدت تقویت کند. با این حال، این چارچوب‌ها و طرح‌های مرتبط صدور گواهی در مناطق مختلف هماهنگ نیستند و ممکن است منجر به چندپارگی بازار شوند. در پاسخ به این موضوع، در «کنفرانس تغییر اقلیم سازمان

1. target

تولیدشده با هیدروژن کم‌انتشار نظیر بریکت گرم آهن در اختیار قرار دهند. این امر به کشورهایمانند برزیل که امروزه صادرکننده‌های بزرگ سنگ آهن هستند اجازه می‌دهد ظرفیت‌های صنعتی جدیدی ایجاد کرده و در زنجیره ارزش ارتقاء پیدا کنند. رویکرد مرحله‌ای به عرضه در منطقه که از پروژه‌های کوچک‌تر شروع می‌شود به کاهش خطرات کمک کرده و تجربیات ارزشمندی برای افزایش ظرفیت در اختیار قرار دهد. برنامه‌ریزی و توسعه زیرساخت، به ویژه در پروژه‌های طولانی مدت مانند انتقال برق، باید فوراً آغاز شود تا از تولید هیدروژن در آینده حمایت کند.

« توصیه‌ها

شتاب‌دهی به ایجاد تقاضا برای هیدروژن کم انتشار با تکیه بر مراکز صنعتی و تدارکات عمومی

دولت‌ها باید اقدامات جسورانه‌تری برای تحریک تقاضای هیدروژن کم انتشار انجام دهند. اکنون اجرای سیاست‌هایی مانند سهمیه‌ها، دستورالعمل‌ها و قراردادهای مابه‌التفاوت قیمت کربن شروع شده‌اند اما از لحاظ پوشش جغرافیایی و دامنه محدود هستند. دولت‌ها می‌توانند روی فرصت‌هایی که مصرف‌کننده‌های فعلی هیدروژن و بخش‌های دارای ارزش بالا نظیر فولاد، حمل و نقل دریایی و هوایی (که اغلب در هاب‌های صنعتی قرار دارند) ایجاد می‌کنند سرمایه‌گذاری کنند. جمع کردن تقاضاها در این مراکز می‌تواند باعث ارتقاء کار شده و مخاطرات فروش را کاهش دهند. علاوه بر این، استفاده از تدارکات عمومی برای محصولات نهایی که در تولید آنها از هیدروژن کم انتشار استفاده می‌شود و تشویق به توسعه بازارهایی که مصرف‌کننده‌ها حاضر هستند

هیدروژن است (این میزان سه تا چهار برابر کمتر از استفاده از گاز طبیعی کنترل نشده است) که با الزامات مندرج در چندین مقررات کنونی در سراسر جهان (مثل «طبقه‌بندی اتحادیه اروپا»^۱، «قانون انجمن ترویج هیدروژن ژاپن»^۲ و «استاندارد تولید هیدروژن پاک آمریکا»^۳) مطابقت دارد. با این حال، تحقق کامل این پتانسیل نیاز به افزایش معنادار ظرفیت تولید برق - معادل ۲۰ درصد از تولید فعلی برق منطقه - و سرمایه‌گذاری‌های قابل توجه در زیرساخت‌های توان‌افزا^۴ مانند خطوط انتقال دارد.

بسیاری از کشورهای آمریکای لاتین در حال حاضر راهبردهای هیدروژنی با تاکید قوی بر فرصت‌های صادرات دارند. با این حال، این برنامه‌ها ممکن است به دلیل عدم اطمینان در مورد اندازه بازار جهانی هیدروژن، نیازمند به‌روزرسانی باشند. در سطح جهانی، در سال گذشته هیچ رشدی در پروژه‌های اعلام شده مربوط به تجارت هیدروژن و سوخت‌های مبتنی بر هیدروژن وجود نداشته است، که نشان می‌دهد توسعه‌دهندگان پروژه تمرکز بر فرصت‌های داخلی را ترجیح داده‌اند. در مورد آمریکای لاتین، این فرصت‌ها عمدتاً در زمینه پالایش و در زمینه تولید آمونیاک است که کاربردهای فوری در مقیاس بزرگ ارائه می‌دهند. در مورد آمونیاک، توسعه ظرفیت‌های تولید داخلی می‌تواند به کاهش دادن وابستگی به واردات برای کود کمک کند، آن هم در منطقه‌ای که کشاورزی سهم قابل توجهی در تولید ناخالص داخلی دارد.

با توسعه بازار، کاربردهای جدیدی برای هیدروژن در زمینه‌های فولاد، حمل و نقل دریایی و هوایی و همچنین راه‌اندازی هاب‌های (مراکز) هیدروژن ظهور پیدا خواهد کرد. این مراکز (هاب‌ها) می‌توانند فرصتی برای افزایش تولید و استفاده از هیدروژن برای مرتفع کردن نیازهای داخلی فراهم کنند و همزمان فرصتی برای صادرات سوخت‌های مبتنی بر هیدروژن و مواد

1. EU Taxonomy

2. Japan's Hydrogen Society Promotion Act

3. US Clean Hydrogen Production Standard

4. enabling infrastructure

یافتن از سازگاری مقررات با روش‌شناسی ISO و استانداردهای آتی می‌توانند به تسهیل کنشگری‌های متقابل جهانی منجر شوند. با این حال، دولت‌ها علاوه بر این بایستی تلاش‌ها برای ارزیابی و تأیید انتشارهای بالادستی از منابع سوخت فسیلی را تشدید کنند و با در دسترس قرار دادن این اطلاعات برای شرکای بازار و عموم مردم شفافیت‌ها را افزایش دهند.

شناسایی فرصت‌ها برای شروع توسعه زیرساخت هیدروژن

دولت‌ها بایستی تلاش‌ها برای شتاب بخشیدن به توسعه زیرساخت‌های هیدروژن را مضاعف کنند تا از تأخیرهای بیشتر که خطر کند شدن تولید و تقاضای هیدروژن کم‌انتشار را به همراه دارند جلوگیری کنند. بدون استقرار به موقع زیرساخت‌ها ارتباط بین عرضه و تقاضا برقرار نخواهد شد و همین موضوع به اخلاص در رشد بازار و ایجاد ابهام هم برای تولیدکنندگان و هم برای مصرف‌کننده‌ها منجر می‌شود. اقدامات فوری می‌تواند برنامه‌ریزی اولیه، تمرکز بر تغییر کاربری خطلوله‌های فعلی گاز طبیعی و تأسیسات ذخیره‌سازی به منظور به حداقل رساندن هزینه‌ها، سامان‌دهی چارچوب‌های مقرراتی برای تسریع مجوزها و تشویق همکاری‌های فرامرزی در شبکه‌های هیدروژن را شامل شود. شراکت بین بخش خصوصی و دولتی را می‌توان به عنوان تکیه‌گاهی برای ریسک‌زدایی از سرمایه‌گذاری‌ها به کار گرفت و اطمینان حاصل کرد که زیرساخت‌ها با توسعه بازار هیدروژن همگام هستند.

برای محصولات مبتنی بر هیدروژن کم انتشار هزینه اضافی جزئی پرداخت کنند، می‌تواند به پذیرش اولیه آنها کمک کند.

حمایت از طراحان پروژه برای افزایش تولید هیدروژن کم انتشار و کاهش هزینه‌ها

دولت‌ها باید حمایت هدفمند از طراحان پروژه در مرحله توسعه را افزایش دهند تا اختلاف هزینه بین هیدروژن کم انتشار و هیدروژن مبتنی بر سوخت‌های فسیلی کنترل نشده را کاهش دهند. حمایت به موقع برای رفع موانع تصمیمات سرمایه‌گذاری ضروری است همان‌طور که اروپا بعد از تأیید تخصیص بودجه برای چندین پروژه بزرگ شاهد موجی از تصمیم نهایی سرمایه‌گذاری بود. علاوه بر این دولت‌ها باید شفافیت لازم را در مورد سطح و شکل حمایتی که قرار است انجام دهند، داشته باشند تا طراحان پروژه بتوانند ذهنیت روشنی در خصوص موارد تجاری آینده داشته باشند و بتوانند سرمایه‌گذاران را جذب کنند. در حالی که پروژه‌های اولیه ممکن است نیاز به حمایت مالی قابل توجهی داشته باشند اما به موازات بلوغ بخش و کاهش هزینه‌ها، سطح حمایت‌ها هم کاهش خواهند یافت. علاوه بر کمک‌های مالی و یارانه‌ها، دولت‌ها می‌توانند گزینه‌های سیاستی دیگر مانند ضمانت وام، تسهیلات اعتبار صادراتی و سرمایه‌گذاری در شرکت‌های سهامی عام را بررسی کنند. این موارد می‌توانند به کاهش خطر سرمایه‌گذاری و کاهش هزینه سرمایه کمک کند.

تقویت قانونگذاری‌ها و مجوزدهی‌های مربوط به ویژگی‌های محیطی هیدروژن کم انتشار

انتشار روش شناسی ISO یک رویکرد استاندارد برای ارزیابی انتشار گازهای گلخانه‌ای ارائه می‌دهد. اکنون زمان آن است که دولت‌ها به اجرای مقررات‌های شفاف بپردازند که برای سطح انتشار قابل قبول در تولید هیدروژن آستانه تعیین می‌کنند. اطمینان

|| منابع و مأخذ:

1- Global Hydrogen Review 2024, International Energy Agency.

حمایت از بازارهای نوظهور و اقتصادهای در حال توسعه در گسترش تولید و استفاده از هیدروژن کم‌انتشار

بازارهای نوظهور و اقتصادهای در حال توسعه به ویژه در مناطقی مانند آفریقا و آمریکای لاتین از قابلیت بالایی برای تولید هیدروژن کم‌هزینه و کم‌انتشار برخوردار هستند. برای بهره‌برداری از این پتانسیل، اقتصادهای پیشرفته و بانک‌های توسعه چندجانبه باید حمایت‌های هدفمند ارائه دهند و از جمله به ارائه کمک‌های مالی و تسهیلات بپردازند تا چالش‌های کلیدی مانند دسترسی به تأمین مالی که مانع بزرگی برای طراحان پروژه‌ها در اقتصادهای نوظهور و اقتصادهای در حال توسعه است را مرتفع کنند. توسعه این پروژه‌ها می‌تواند به تأمین نیازهای داخلی کمک کند، وابستگی به واردات را کاهش دهد و به‌طور بالقوه صادرات هیدروژن یا محصولات مبتنی بر هیدروژن مانند آهن بربکت گرم و کودها را ممکن سازد.

پایش اندیشکده‌های جهانی حوزه انرژی

مهدیه اکبرالکسعی

با تبدیل شدن گازپروم به یک جمع‌کننده درآمد دولت به جای توزیع‌کننده رانت و با توجه به وضعیت ضعیف‌تر مالی این شرکت که با وخامت در ترازنامه و حساب سود و زیان آن مشخص می‌شود، این گزارش به بررسی چشم‌انداز این شرکت از منظر اصلاحات مالی داخلی یا احتمالاً تجزیه‌ی مدل کسب‌وکار آن به نفع رقبای داخلی مانند روسنت و نواتک می‌پردازد. آینده گازپروم و احتمال بقای آن به شکل کنونی به چالش‌های مالی و ساختاری وابسته است. در کوتاه‌مدت، تغییرات در ساختار این شرکت بعید به نظر می‌رسد، اما پیشنهادهایی برای اصلاحات در صنعت گاز وجود داشته است. هدف این اصلاحات، آزادسازی قیمت‌ها و رقابت بیشتر در بازار است.

the Oxford Institute for Energy Studies

۲ نوامبر ۲۰۲۴

Market and regulatory headwinds build for MENA gas exporters to Europe

«موانع بازاری و نظارتی برای صادرکنندگان گاز خاورمیانه و شمال آفریقا به اروپا در حال افزایش است.»

صادرکنندگان گاز منطقه‌ی خاورمیانه و شمال آفریقا (MENA) با چالش‌های بلندمدت بازار و مقررات در اروپا مواجه هستند. کاهش مداوم تقاضای گاز در اروپا طی تقریباً سه سال اخیر، که از زمان بحران اوکراین آغاز شده است، یکی از چالش‌های اصلی برای این صادرکنندگان است که نگرانند آیا این کاهش مصرف گاز، یک تحول ساختاری در بازار محسوب می‌شود که می‌تواند اندازه‌ی بازار گاز اروپا را در بلندمدت به طور قابل توجهی کاهش دهد. صادرکنندگان گاز طبیعی به اروپا با تأثیرات مقررات

موسسه مطالعات بین‌المللی انرژی، بصورت هفتگی به رصد گزارشات ۶۰ اندیشکده برتر حوزه انرژی و گزارشات سازمان‌هایی نظیر آژانس بین‌المللی انرژی، اداره اطلاعات انرژی ایالات متحده و ... جهت اطلاع از آخرین مطالعات و پژوهش‌ها و استفاده از این مطالعات، می‌پردازد. این گزارش به ارائه خلاصه‌ای از مهم‌ترین گزارشات مهم استخراج شده در ماه گذشته پرداخته است.

the Oxford Institute for Energy Studies

۲۳ سپتامبر ۲۰۲۴

Gazprom: From rent distributor to tax collector?

«گازپروم: از توزیع‌کننده رانت به جمع‌آوری کننده مالیات؟»

زیان‌های مالی که گازپروم در سال ۲۰۲۳ تجربه کرده است، ناشی از کاهش درآمدهای صادرات گاز، به تغییر وضعیت این شرکت اشاره دارد که از دوران شوروی در قلب اقتصاد انرژی روسیه قرار داشته است. در دوره پیش از بحران، گازپروم قادر بود با توجه به انحصار خود بر صادرات سودآور گاز به مصرف‌کنندگان داخلی یارانه دهد. اما نتایج سال ۲۰۲۳ نشان‌دهنده مجموعه‌ای از روندهای جدید است، به طوری که مایعات بخش عمده‌ای از درآمد آن را تشکیل می‌دهند و اهمیت استراتژیک گاز در حال کاهش است، در حالی که این شرکت در تلاش است تا بازارهای جدید شرق را جایگزین خریداران اروپایی خود کند. علاوه بر این، افزایش قیمت‌های داخلی گاز، به عنوان منبع درآمد اضافی برای بودجه دولتی از طریق مالیات عمل می‌کند و بودجه سرمایه‌ای شرکت را کاهش می‌دهد و مبنای هزینه‌های آن را تحت فشار قرار می‌دهد.

کشورهای عضو شورای همکاری خلیج فارس در اجرای اقدامات کربن زدایی و کاهش انتشار متان نسبت به صادرکنندگان گاز شمال آفریقا پیشرفته تر عمل کرده اند.

مقررات زیست محیطی اتحادیه اروپا شامل مقررات انتشار متان، طرح اصلاح شده تجارت انتشار^۱ و دستورالعمل بازارهای داخلی برای گاز تجدیدپذیر، گاز طبیعی و هیدروژن است. با اینکه مقررات جدید اتحادیه اروپا دربارهی مکانیزم تنظیم مرزی کربن^۲ واردات گاز طبیعی را شامل نمی شود، نمی توان آن را نادیده گرفت. این قانون بر صادرکنندگان گاز خاورمیانه و شمال آفریقا که محصولات وابسته به گاز طبیعی (مانند کودها) صادر می کنند و تحت پوشش مکانیزم تنظیم مرزی کربن هستند، تأثیر می گذارد. مذاکرات بین اتحادیه اروپا و صادرکنندگان گاز MENA در زمینه کاهش انتشار گازهای گلخانه ای بی تردید موضوع مکانیزم تنظیم مرزی کربن را نیز در بر خواهد گرفت. با این حال، برای کشورهایی از MENA که می توانند محصولات کم کربن مطابق با مقررات مکانیزم تنظیم مرزی کربن عرضه کنند، مزایایی از نظر دسترسی به بازارهای اروپا ممکن است فراهم شود. با این حال، مهم ترین قانون زیست محیطی که مورد توجه صادرکنندگان گاز MENA قرار دارد، مقررات جدید انتشار متان اتحادیه اروپا است.

بر اساس جدول زمانی اعلام شده، مقررات زیست محیطی اتحادیه اروپا و دستورالعمل این اتحادیه برای بازارهای داخلی گاز تجدیدپذیر، گاز طبیعی و هیدروژن به احتمال زیاد تا پیش از سال ۲۰۳۰ به طور کامل اجرا نخواهند شد. افزون بر این، با توجه به ابهامات اجرایی که تاکنون پدید آمده است، ممکن است که اجرای مؤثر مقررات زیست محیطی اتحادیه اروپا طبق برنامه "معامله سبز"^۳ با تأخیر بیشتری نیز مواجه شود.

ابهامات پیرامون جدول زمانی واقعی اجرای مقررات

جدید سبز اتحادیه اروپا نیز روبه رو خواهند شد. اگرچه این تأثیر بلندمدت خواهد بود و احتمالاً برخی صادرکنندگان را بیشتر از دیگران تحت تأثیر قرار می دهد، همچنان منبعی از نگرانی برای صادرکنندگان نفت و گاز منطقهی خاورمیانه و شمال آفریقا محسوب می شود. این نگرانی تنها به این منطقه محدود نیست و صادرکنندگان ال ان جی آمریکا نیز از این موضوع متأثر شده اند. جالب اینجاست که ایالات متحده استراتژی برقراری ارتباط مستقیم و همکاری با کمیسیون اروپا را برای احتمال مذاکره و رسیدن به توافقی در مورد چگونگی مواجهه با این مسئلهی مقرراتی اتخاذ کرده است. این رویکردی است که صادرکنندگان گاز منطقهی MENA نیز می توانند در نظر بگیرند.

در سال های اخیر، کشورهای تولیدکنندهی هیدروکربن در منطقهی خاورمیانه و شمال آفریقا به شدت نسبت به تأثیرات منفی تغییرات اقلیمی بر اقتصادشان آگاه و نگران شده اند، زیرا برخی از این کشورها هم اکنون با افزایش نگران کنندهی رویدادهای شدید آب و هوایی مواجه هستند. اما این کشورها که از نظر تنوع اقتصادی ضعیف هستند، همچنان به شدت به هیدروکربن ها به عنوان منبع اصلی درآمد خود وابسته اند. این معضل چالش برانگیز و مسئلهی وابسته به آن یعنی کاهش بازار گاز اروپا، موردی هستند که تولیدکنندگان گاز منطقهی MENA باید به آنها رسیدگی کنند، به ویژه که اروپا به طور فزاینده ای به سمت برنامه های کاهش کربن و کاهش انتشار متان، که یکی از بلندپروازانه ترین برنامه ها در جهان است، پیش می رود.

مروری بر نحوهی مواجههی صادرکنندگان گاز منطقهی خاورمیانه و شمال آفریقا با مسئلهی کاهش اثرات گازهای گلخانه ای ناشی از بهره برداری هیدروکربنی آنها نشان دهندهی سطوح متفاوتی از برنامه ریزی، تمرکز و اقدامات مناطق مختلف MENA است. با وجود محدودیت در دسترسی به اطلاعات دقیق و به روز در این زمینه، به نظر می رسد صادرکنندگان گاز

1. Emission Trading System

2. carbon border adjustment mechanism

3. green deal

در حال افزایش است. کاهش پیش‌بینی‌شده بازار گاز اروپا در بلندمدت یک تحول بازار قابل توجه است که ممکن است رعایت مقررات زیست‌محیطی اتحادیه اروپا را برای برخی صادرکنندگان گاز بی‌معنی کند. با این حال، مهم است که تأکید شود اقدامات کاهش کربن و کاهش انتشار متان نه تنها بر صادرات گاز طبیعی به اروپا تأثیر می‌گذارد، بلکه برای کل فرآیند جذب سرمایه‌گذاری‌های جدید بین‌المللی در بخش بالادستی گاز در کشورهای MENA و همچنین برای صادرات گاز به سایر مناطق که ممکن است در آینده تصمیم به معرفی قوانین جدید کاهش کربن و متان بگیرند، حیاتی است. حتی اگر این اقدامات به اندازه مقررات اتحادیه اروپا جاه‌طلبانه نباشد.

افزایش نظارت مؤسسات مالی و بیمه بر رعایت اصول محیط‌زیستی، اجتماعی و حاکمیتی^۲ ممکن است به مانع چالش‌برانگیز و پرهزینه‌ای در تأمین مالی پروژه‌های توسعه هیدروکربنی تبدیل شود. بنابراین، صرف‌نظر از اینکه اندازه بازار گاز اروپا در دهه‌های آینده چه خواهد بود و تأثیر احتمالی قوانین سبز اتحادیه اروپا بر گروه‌های مختلف صادرکنندگان گاز طبیعی در منطقه MENA چگونه است، هنوز هم مهم و ضروری است که تمام کشورهای تولیدکننده گاز طبیعی در منطقه MENA به تلاش‌های خود برای کاهش اثرات کربن ادامه دهند.

کربن‌زدایی و کاهش انتشار متان اتحادیه اروپا تأثیرات متفاوتی بر صادرکنندگان گاز در زیرمنطقه‌های MENA خواهد داشت. طبق برنامه‌های اعلام‌شده، اجرای این مقررات در بلندمدت تأثیر محدودی بر صادرکنندگان گاز در شمال آفریقا خواهد داشت. همچنین این امکان وجود دارد که هیچ تأثیری بر تولیدکنندگان گاز شمال آفریقا نداشته باشد، در صورتی که این کشورها تصمیم بگیرند صادرات گاز خود را به بازارهای غیراروپایی معطوف کنند. این تغییر در تمرکز صادرات، که کار ساده‌ای نخواهد بود، مسئله‌ای را در مورد خطوط لوله گاز بین‌مرزی موجود از الجزایر و لیبی به اروپا مطرح می‌کند. خطوط لوله گاز بین‌مرزی^۱ الجزایر به ایتالیا و اسپانیا، دارایی‌های ارزشمندی برای تنوع‌بخشی به تأمین گاز محسوب می‌شوند که حجم نسبتاً زیادی از گاز را به اروپا انتقال می‌دهند. از این رو، ممکن است شرکت‌های واردکننده در ایتالیا و اسپانیا، با پشتیبانی احتمالی از سوی کمیسیون اروپا و با همکاری با ذی‌نفعان الجزایری، تصمیم بگیرند که چگونه از طریق ابتکارات مشترک به بهترین نحو با مقررات زیست‌محیطی اتحادیه اروپا که ممکن است بر این دارایی‌های تجاری گاز تأثیر بگذارد، مواجه شوند.

در بلندمدت، با کاهش پتانسیل صادرات گاز شمال آفریقا، مقررات زیست‌محیطی اتحادیه اروپا بیشتر برای صادرکنندگان گاز کشورهای عضو شورای همکاری خلیج فارس اهمیت خواهد داشت؛ به‌ویژه برای قطر که یکی از بزرگترین دارندگان ذخایر گاز طبیعی در جهان است. این مقررات همچنین برای سایر صادرکنندگان گاز در کشورهای شورای همکاری که در حال افزایش ظرفیت صادرات ال‌ان‌جی خود هستند، قابل اعمال خواهد بود. با این حال، در بلندمدت این سوال مطرح است که آیا در اروپا به اندازه کافی تقاضا برای گاز طبیعی وجود خواهد داشت تا پاسخگوی صادرکنندگان کنونی و جدید باشد؟ به‌ویژه که ظرفیت‌های صادرات گاز به طور قابل توجهی در ایالات متحده، کشورهای عضو شورای همکاری خلیج فارس و سایر مناطق جهان

1. cross-border

2. Environmental, Social and Governance: ESG

الان‌جی روسیه بسیار سخت خواهد بود. دلیل واضح این است که ناوگان حمل مایعات بسیار بزرگ بوده و رهگیری آن در بازار خاکستری دشوار است، در حالی که بازار الان‌جی بسیار کوچکتر و قابل پیگیری است. علاوه بر این، به نظر می‌رسد وزارت خزانه‌داری آمریکا در تحریم الان‌جی روسیه فعال باشد زیرا نگرانی‌هایی که ممکن است در مورد نفت خام داشته باشد را ندارد. در واقع بازار فشرده الان‌جی یا افزایش قیمت‌ها در اروپا و آسیا برای آمریکا، مشکل‌زا نیست؛ برعکس، پروژه‌های صادراتی الان‌جی آمریکا از چنین شرایطی سود خواهند برد.

سرنوشت نخستین محموله‌های Arctic LNG ۲ که در حال حاضر در آسیا قرار دارند، آزمون مهمی برای قابلیت بازاریابی محموله‌های الان‌جی تحریم‌شده روسیه خواهد بود و باید در روزها و هفته‌های آتی به آن توجه داشت. تأثیر خاص دور جدید تحریم‌های آمریکا نیز بسیار حیاتی خواهد بود، زیرا تهدید تحریم‌های ثانویه یک عامل بازدارنده قوی برای هر خریدار احتمالی الان‌جی است که در اقتصاد مبتنی بر دلار فعالیت می‌کند.

از سوی دیگر، تبدیل تحریم‌ها به ابزاری برای فشار سیاسی ممکن است جایگاه دلار آمریکا را به‌عنوان ارز جهانی تضعیف کند، زیرا خریداران احتمالی هیدروکربن‌های روسیه در آسیا به تدریج سازوکارهای تسویه حساب جایگزین را معرفی می‌کنند که می‌تواند به تشکیل یک سیستم تجاری دو لایه^۱ و کاهش گردش دلار آمریکا^۲ در تجارت انرژی منجر شود. روسیه به کشورهای گروه بریکس پیشنهاد یک ارز دیجیتال جایگزین و سیستمی جایگزین برای سوئیفت را داده است که این موضوع در دستورکار نشست آتی بریکس در پایان اکتبر ۲۰۲۴ در کازان^۳ قرار دارد.

the Oxford Institute for Energy Studies

۱۸ اکتبر ۲۰۲۴

Arctic LNG 2: The litmus test for sanctions against Russian LNG

« آرکتیک الان‌جی ۲: آزمون محک تحریم‌ها علیه الان‌جی روسیه

همانطور که در سال ۲۰۲۲ با تغییر مسیر محموله‌ها از آسیا به اروپا در هنگام بحران میان روسیه و اوکراین مشاهده شد، بازار الان‌جی در حال انعطاف‌پذیرتر شدن است. در تئوری محموله‌های الان‌جی روسیه که توسط کشورهای غربی تحریم شده‌اند، می‌توانند به کشورهای غیر تحریمی در شرق تغییر مسیر دهند. با این حال، اقدامات ایالات متحده مطمئناً تجارت الان‌جی روسیه را پیچیده می‌کند و مسافت حمل‌ونقل را به خصوص در زمستان که مسیر دریای شمال یخ می‌زند طولانی می‌کند و در نتیجه هزینه‌ها را افزایش می‌دهد. اینکه این اقدامات باعث توقف کامل توسعه الان‌جی روسیه خواهد شد یا نه، بحث دیگری است، زیرا ممکن است چین و هند بخشی یا همه این پروژه‌های برنامه‌ریزی شده را حمایت کنند. در زمان نگارش این متن، هیچ تحویل تأییدشده‌ای از محموله‌های Arctic LNG ۲ گزارش نشده است. توانایی این پروژه در تحویل و فروش محموله‌های اولیه خود، نه تنها برای خود پروژه، بلکه برای هرگونه پروژه الان‌جی روسیه در آینده نیز حیاتی است. اگر Arctic LNG ۲ نتواند محموله‌های موجود خود را در منطقه آسیا-اقیانوسیه به بازار برساند، این یک شکست بزرگ خواهد بود و برنامه توسعه الان‌جی این کشور عملاً به حالت تعلیق در خواهد آمد.

دلایل زیادی برای این باور وجود دارد که تقلید از موفقیت صادرکنندگان نفت روسیه در بخش نفت خام و فرآورده‌ها در دور زدن تحریم‌ها برای فروشندگان

1. two-tiered trade system

2. diminished circulation of the US dollar

3. Kazan

King Abdullah Petroleum Studies and Research Center (KAPSARC)

۱۴ اکتبر ۲۰۲۴

Unraveling the Black Market for Oil: The Complex Web of Phantom Trade and Its Reverberating Effects on Energy Security, Trade Balances, and Social Welfare

« رمزگشایی از بازار سیاه نفت: شبکه پیچیده تجارت فانتوم و تأثیرات آن بر امنیت انرژی، تراز تجاری و رفاه اجتماعی

برای مدت طولانی، این بازار غیررسمی تحت سلطه بازیگران غیر دولتی بود، اما روایت در دو دهه گذشته تغییر کرده است. از ابتدای قرن، مجموعه‌ای از تحریم‌های اقتصادی یک‌جانبه و چندجانبه بر کشورهای صادرکننده نفت و گاز، به‌ویژه ایران، روسیه و ونزوئلا، اعمال شده است. هدف این تحریم‌ها اجرای محدودیت‌های تجاری و مالی بر این کشورها بوده است. این وضعیت باعث شده است که کشورهای تحت تحریم به دنبال روش‌های جایگزین برای تجارت کالاها و خدمات، به‌ویژه نفت و گاز، باشند. برای حفظ اقتصادهای خود، این کشورها شروع به مشارکت فعال در این بازار غیررسمی کرده‌اند.

به‌طور خلاصه، بازار سیاه نفت در حال گسترش است. کشورهای تحت تحریم در سال ۲۰۲۲ به‌طور مشترک حدود ۶.۱ میلیون بشکه نفت خام در روز صادر کردند که ارزش سالانه بازار آن ۲۲۵.۶ میلیارد دلار بود. این حجم‌های تجاری تقریباً ۱۴ درصد از صادرات جهانی نفت خام را تشکیل می‌دهد. این نوع تجارت که عمدتاً از دید مقامات و جوامع انرژی پنهان است، می‌تواند به‌عنوان "تجارت نفت پنهان" شناخته شود. ردیابی جریان‌های نفت پنهان کار دشواری است؛ با این حال، این کار هرچند با دشواری، با استفاده از روش‌هایی نظیر ردیابی ماهواره‌ای، داده‌های حمل و نقل و افشاکنندگان قابل انجام است. پیشرفت‌های اخیر در فناوری‌های موجود و ظهور شرکت‌های متخصص در

King Abdullah Petroleum Studies and Research Center (KAPSARC)

۳۰ سپتامبر ۲۰۲۴

Gas Demand in the MENA Hydrocarbon-Producing Countries: Recent Trends and Drivers

« تقاضای گاز در کشورهای تولیدکننده هیدروکربن MENA: روندها و محرک‌های اخیر

این تفسیر به بررسی روندها و عواملی می‌پردازد که مسیر تقاضای گاز در منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا (MENA) را شکل داده‌اند. تمرکز اصلی بر هشت کشور از این منطقه است که شامل کشورهای عضو شورای همکاری خلیج فارس (GCC) و تولیدکنندگان هیدروکربن در شمال آفریقا می‌شود. تقاضای گاز در این کشورها از سال ۲۰۰۰ تقریباً سه برابر شده و نرخ رشد سالانه آن بین سال‌های ۲۰۱۲ تا ۲۰۲۲ برابر با ۲.۶ درصد بوده است. این افزایش قابل توجه فشار زیادی بر عرضه داخلی این کشورها وارد کرده و حجم صادرات احتمالی این کشورها را تحت تأثیر قرار داده است.

چندین عامل در افزایش تقاضای گاز، از جمله تحولات کلان اقتصادی و جمعیتی، حمایت‌های سیاستی، تغییرات قیمت گاز و تغییرات در بخش‌های مختلف، به‌ویژه نقش گاز در تولید برق و صنایع تأثیرگذار بوده‌اند.

در نهایت، این مقاله نشان می‌دهد که گاز طبیعی به‌طور قابل توجهی رشد کرده است و تولید برق به‌عنوان محرک کلیدی آن شناخته می‌شود. با در نظر گرفتن گزینه‌های جایگزین برای تولید برق و بهبود کارایی در بخش صنعتی، ممکن است تقاضای گاز در آینده کاهش یابد که این امر فشار را بر عرضه داخلی کاهش خواهد داد.

درس‌های مهمی در این زمینه ارائه می‌دهند. از یک سو، این تحریم‌ها هزینه‌های زیادی به روسیه تحمیل کردند. با این حال، طراحی آن‌ها، به ویژه در سال ۲۰۲۲ - با ادامه صادرات انرژی به دلیل وابستگی روسیه به بازارهای جهانی و نگرانی‌های کشورهای تحریم‌کننده از هزینه‌های اقتصادی - اثربخشی آن‌ها را محدود کرد.

علاوه بر این، زمان‌بندی تحریم‌ها، که به صورت تدریجی و نه فوری اعمال شدند و نیز مسائلی که به دلیل اجرای ناکافی تحریم‌ها و سودآوری صادرات روسیه بوجود آمد، تاثیر آن‌ها را بیشتر تضعیف کرد. ورود کشورهایی مانند چین، ترکیه و امارات که به روسیه کمک کردند تا تحریم‌ها را دور بزند، پیچیدگی حفظ یک رژیم تحریمی متحد و موثر را نشان می‌دهد. این شرایط تأکید می‌کند که تحریم‌هایی با اهداف مشخص و اجرای قوی، نسبت به تحریم‌های نامشخص با اجرای ضعیف، احتمالاً مؤثرتر هستند. در نهایت، اندازه اقتصاد روسیه و سهم قابل توجه آن در بازارهای جهانی کالا، چالش‌های زیادی را در اعمال تحریم‌ها به وجود آورده است.

این سناریو نشان می‌دهد که کشورهای کوچکتر ممکن است در مواجهه با تحریم‌های مشابه، اثرات بازدارنده‌تری را تجربه کنند، در حالی که کشورهای بزرگتر و از نظر اقتصادی یکپارچه‌تر ممکن است راه‌هایی برای کاهش اثرات این تحریم‌ها پیدا کنند.

ردیابی دریایی به تدریج این زنجیره‌های تأمین نامرئی را آشکار کرده است.

این مقاله به دنبال گسترش یک طبقه‌بندی چهارگانه است قبلاً در مقاله‌ای با عنوان "درک تجارت نفت پنهان" منتشر شده که بازیگران، جریان‌های تجاری، محرک‌ها، شیوه‌های تجاری، حجم‌ها و فراوانی‌های معاملات پنهان را بررسی می‌کند (آلتورکی و همکاران ۲۰۲۲). این مقاله همچنین به نقش واسطه‌ها در تسهیل تجارت بین خریداران و فروشندگان و تأثیر آن‌ها نه تنها در این بازار، بلکه در امور بین‌المللی و ژئوپولیتیک تأکید می‌کند و هدف آن اطلاع‌رسانی به سیاست‌گذاران درباره پیامدهای بازار سیاه نفت بر امنیت انرژی، تجارت بین‌المللی، رشد اقتصادی و رفاه اجتماعی است.

The Brookings Institution

۲۵ سپتامبر ۲۰۲۴

The economics of sanctions: From theory into practice

« اقتصاد تحریم: از تئوری تا عمل »

تحریم‌ها ابزاری مهم در دیپلماسی اقتصادی هستند، اما به تنهایی نمی‌توانند به عنوان راه‌حلی برای حل منازعات ژئوپولیتیک عمل کنند. تحلیل این مقاله نشان می‌دهد که تحریم‌ها می‌توانند تاثیرگذار باشند، اما موفقیت آن‌ها به وضوح اهداف و قاطعیت در اجرای آن‌ها بستگی دارد. علاوه بر این، تحریم‌ها معمولاً زمانی موثرتر هستند که به صورت قاطع و جامع اجرا شوند، نه از طریق رویکرد تدریجی که به کشور هدف اجازه می‌دهد خود را با آن‌ها تطبیق دهد. لازم است اهداف مشخص و قابل دستیابی برای تحریم‌ها تعیین شود، چرا که اهداف غیرواقعی یا متناقض می‌تواند اثربخشی تحریم‌ها را تضعیف کند.

تحریم‌هایی که پس از بحران میان روسیه و اوکراین در سال ۲۰۲۲ و همچنین از سال ۲۰۱۴ اعمال شده‌اند،

News.AZ

۲۷ سپتامبر ۲۰۲۴

How do EU countries cope with energy dependence on Russia?

« کشورهای اتحادیه اروپا چگونه با وابستگی انرژی به روسیه کنار می‌آیند؟ »

تحولات در حال وقوع در بازار انرژی جهانی، اروپا را در یک نقطه عطف بحرانی قرار داده است که در آن باید استراتژی‌های امنیت انرژی خود را در پاسخ به یک چشم‌انداز ژئوپولیتیکی به سرعت در حال تغییر، بازتعریف کند.

کشورهای اروپایی و اتحادیه اروپا چگونه به وابستگی خود به انرژی روسی رسیدگی می‌کنند؟ در بسیاری از جنبه‌ها، بازارها سازگار شده‌اند. به عنوان مثال، از تاریخ ۱۰ اوت ۲۰۲۲، اتحادیه اروپا واردات زغال‌سنگ روسی را ممنوع کرد که موجب انتقال بیشتر آن به بازارهای آسیایی شده است. این موضوع مشکلات داخلی را برای روسیه ایجاد کرده است، به ویژه در زمینه توزیع زغال‌سنگ بین مناطق. به عنوان مثال، منطقه کمزرو با مشکلات بیشتری در صادرات زغال‌سنگ مواجه است، زیرا هزینه‌های حمل و نقل به دلیل افزایش فاصله به بازارهای آسیایی بالا رفته و این امر سودآوری را کاهش داده است.

در مورد نفت نیز، روسیه به جای صادرات به کشورهای اروپایی که در حال حاضر عمدتاً توسط تولیدکنندگان خاورمیانه تأمین می‌شوند، به هند و تا حدودی به جنوب شرق آسیا روی آورده است. حجم‌های نفتی که پیش از این به اروپا می‌رفتند، اکنون تقریباً به طور کامل به هند منتقل شده‌اند، به طوری که هند به بزرگ‌ترین خریدار نفت روسیه تبدیل شده است، در حالی که پیش از سال ۲۰۲۲ در بین ۱۰ خریدار بزرگ نفت روسیه قرار نداشت.

از ۵ فوریه ۲۰۲۳، اتحادیه اروپا واردات فرآورده‌های نفتی روسیه را ممنوع کرده است، اما فرآورده‌های

Center on Global Energy Policy (CGEP)

۲ اکتبر ۲۰۲۴

Rising Production, Consumption Show China is Gaining Ground in Its Natural Gas Goals

« افزایش تولید، مصرف نشان می‌دهد چین در اهداف خود برای زمینه گاز طبیعی پیشرفت می‌کند »

آخرین گزارش توسعه گاز طبیعی^۱ چین نشان می‌دهد که این کشور در سال گذشته در تلاش‌های خود برای بازسازی بازار گاز طبیعی پیشرفت‌هایی داشته است؛ از جمله افزایش تولید و مصرف داخلی، افزایش واردات ال‌ان‌جی، پذیرش فناوری‌هایی برای افزایش اکتشاف و تولید داخلی و کاهش انتشار گازها و اصلاح تعرفه‌های انتقال گاز از طریق خطوط لوله. این تعرفه‌های جدید احتمالاً به رشد عرضه گاز طبیعی، کاهش هزینه‌های نهایی برای مصرف‌کنندگان و افزایش مصرف کمک خواهند کرد. چین بعنوان بزرگ‌ترین واردکننده گاز طبیعی در جهان اکنون حدود ۶۰ درصد از تقاضای خود را با عرضه‌های داخلی تأمین می‌کند که به دلیل اصلاحات هدفمند برای افزایش عرضه‌ها و مصرف داخلی صورت گرفته است. در شرایطی که جهان با چالش‌های زیادی از جمله تغییرات اقلیمی و انتقال انرژی روبه‌رو است، استفاده و نگرش چین نسبت به گاز طبیعی در ترکیب انرژی‌اش از اهمیت حیاتی برخوردار است. در این مقاله نویسندگان به بررسی نکات کلیدی این گزارش ۲۰۲۳-۲۰۲۴ پرداخته‌اند.

1. Natural Gas Development Report

News.AZ

۲۱ اکتبر ۲۰۲۴

Russia boosts gas exports to China, aiming to catch up with Turkmenistan

« روسیه صادرات گاز به چین را افزایش می‌دهد تا با ترکمنستان رقابت کند.

در نه ماه اول سال ۲۰۲۴، طبق داده‌های اداره کل گمرک چین، صادرات گاز روسیه از طریق خط لوله به چین نسبت به همین دوره در سال گذشته ۲۳ درصد افزایش یافته است. ارزش مالی صادرات گاز روسیه به این کشور در این مدت به ۶.۱ میلیارد دلار رسید که نشان‌دهنده تقویت قابل توجه روابط دو کشور در بخش انرژی است.

این افزایش صادرات به چند عامل کلیدی مرتبط است. اولاً، توسعه زیرساخت‌ها و افزایش ظرفیت خط لوله "قدرت سیبری" به روسیه این امکان را داده است که حجم صادرات خود به چین را افزایش دهد. ثانیاً، افزایش تقاضا برای گاز طبیعی در چین، که ناشی از تغییر به سمت منابع انرژی پاک‌تر و نیاز به جبران کمبودهای انرژی داخلی است، نقش مهمی ایفا کرده است.

با وجود این رشد چشمگیر، روسیه همچنان دومین عرضه کننده بزرگ گاز از طریق خط لوله به چین است و پس از ترکمنستان قرار دارد که رهبری بازار را در این زمینه در اختیار دارد. در نه ماه اول سال ۲۰۲۴، ارزش صادرات گاز ترکمنستان گازی به چین معادل ۷.۴ میلیارد دلار بود و جایگاه خود را به عنوان بزرگ‌ترین شریک این کشور در این بخش حفظ کرد. این وضعیت به قراردادهای پایدار و محکم بلندمدتی برمی‌گردد که پکن و عشق‌آباد طی سال‌ها در سطح بالایی حفظ کرده‌اند.

یکی از دستاوردهای قابل توجه روسیه در سال ۲۰۲۳، صادرات بالای گاز از طریق خط لوله "قدرت سیبری" بود که در آن، محموله‌ها به چین ۱.۵ برابر افزایش یافت و به ۲۲.۷ میلیارد مترمکعب رسید. این دستاورد، فصل

نفتی هندی که از نفت خام روسی تولید می‌شوند، اندکی جایگزین نفت و فرآورده‌های نفتی روسیه در بازارهای اروپایی شده‌اند. این تغییر منجر به کاهش واردات نفت خام اروپا شده است، زیرا خرید فرآورده‌های پالایش‌شده به صرفه‌تر است.

با این حال، جایگزینی گاز روسی به دلیل نیاز به زیرساخت‌های خاصی مانند خطوط لوله گاز یا تأسیسات ال‌ان‌جی بسیار دشوارتر است. کاهش عرضه گاز روسی به‌طور مستقیم ناشی از تحریم‌ها نبود، زیرا هیچ ممنوعیت رسمی برای گاز روسی وجود نداشت. بلکه، مشکلات فنی و سیاسی در خطوط لوله موجب بروز اختلالاتی شد.

در نتیجه، در سال ۲۰۲۱، گازپروم حدود ۱۶۰ میلیارد متر مکعب گاز از طریق خط لوله به اروپا صادر کرد، اما تا سال ۲۰۲۳، این مقدار به ۲۷ میلیارد متر مکعب کاهش یافت. اروپا در سال‌های ۲۰۲۲-۲۰۲۳ مصرف گاز خود را به میزان ۹۰ میلیارد متر مکعب کاهش داد، زیرا یک بحران بوجود آمد که ناشی از افزایش قیمت‌ها بود. قیمت‌های گاز از سال ۲۰۲۱ شروع به افزایش کردند و کاهش واردات گاز روسی این بحران را تشدید کرد. بسیاری از سیاستمداران اروپایی که انرژی‌های سبز را ترویج می‌کردند، از شرکت‌ها خواستند که در سوخت‌های فسیلی سنتی سرمایه‌گذاری نکنند که منجر به عدم سرمایه‌گذاری کافی در تولید گاز شد.

سهام روسیه از بازار گاز اروپا از ۳۵ درصد با توجه به ماه ۸ تا ۱۲ درصد کاهش یافته است. با این حال، روسیه همچنان دومین تأمین‌کننده بزرگ ال‌ان‌جی برای اروپا، پس از ایالات متحده است. با وجود این، صادرات گاز از طریق خط لوله برای روسیه اهمیت بیشتری دارد، زیرا صادرات ال‌ان‌جی به اندازه صادرات از طریق ال‌ان‌جی، درآمد مالیاتی را با خود به دنبال ندارد.

Institute for Energy Research (IER)

۱۰ سپتامبر ۲۰۲۴

Shortages Expected for Global Natural Gas Supply by Decade-End

« کمبودهای مورد انتظار برای عرضه جهانی گاز طبیعی تا پایان دهه

اتحادیه بین‌المللی گاز پیش‌بینی می‌کند که تا پایان دهه، جهان با کمبود گاز طبیعی مواجه خواهد شد. براساس این گزارش، سناریوهای "خالص انتشار صفر کربن" قادر به پیش‌بینی افزایش سریع مصرف انرژی نیستند و این مسئله می‌تواند منجر به کمبود ۲۲ درصدی عرضه گاز طبیعی تا سال ۲۰۳۰ شود. نوسانات بعنوان یکی از مشکلات بازارهای گاز طبیعی به شمار می‌رود که ناشی از وضعیت ژئوپلیتیکی روسیه-اوکراین و اسرائیل-حماس و همچنین سیاست‌های اقلیمی کشورهای توسعه‌یافته و در حال توسعه است که برآورد تقاضا و جریان‌های تجاری را دشوارتر می‌کند. توقف توسعه زیرساخت‌های تاسیسات صادرات ال‌ان‌جی توسط دولت بایدن-هریس، مشکل کمبود گاز طبیعی را تشدید خواهد کرد.

در چین شرایطی که ایالات متحده در سال ۲۰۲۳ به بزرگ‌ترین صادرکننده ال‌ان‌جی تبدیل شد، کشورهایی مانند قطر در حال توسعه ظرفیت خود هستند و با استفاده از توقف برنامه‌های ال‌ان‌جی دولت بایدن-هریس، امیدوارند سهم بیشتری از بازار را به دست آورند.

همچنین مصرف زغال‌سنگ در سال ۲۰۲۳ با سرعتی بالا افزایش یافت و رکورد جدیدی ثبت کرد تا بتواند پاسخگوی افزایش تقاضا باشد.

مهمی در همکاری انرژی روسیه و چین به شمار می‌آید و زمینه‌ساز رشد بیشتر در حجم صادرات است. در سال ۲۰۲۴، گازپروم بار دیگر فراتر از برنامه اولیه خود عمل کرد و بیش از ۱ میلیارد مترمکعب بیشتر از آنچه در ابتدا برنامه‌ریزی شده بود، صادر کرد. این امر نشان‌دهنده علاقه متقابل رو به رشد و آمادگی روسیه برای گسترش ظرفیت صادرات خود به منظور پاسخگویی به تقاضای چین است.

افزایش تجارت گاز بین روسیه و چین تنها از جنبه اقتصادی مهم نیست، بلکه از نظر سیاسی نیز حائز اهمیت است. برای روسیه، بازار چین به یک کانون کلیدی تبدیل شده است در حالی که به دلیل تحریم‌ها، صادرات به اروپا محدود شده است. شراکت استراتژیک با چین به روسیه این امکان را می‌دهد که مسیرهای صادراتی خود را متنوع کند و خسارت از دست دادن مشتریان اروپایی را جبران نماید. این امر همچنین روابط اقتصادی بین دو قدرت بزرگ جهانی را تقویت کرده و توازن منافع را در رقابت‌های جهانی حفظ می‌کند.

برای چین، گاز روسی جزء اساسی استراتژی انرژی این کشور محسوب می‌شود. پکن به دنبال کاهش وابستگی به زغال‌سنگ و افزایش سهم گاز و انرژی‌های تجدیدپذیر در ترکیب انرژی خود است. واردات گاز از روسیه از طریق خط لوله، عرضه پایدار را با قیمت‌های رقابتی تضمین می‌کند و با اهداف بلندمدت چین در زمینه تأمین امنیت انرژی همخوانی دارد.

با گسترش زیرساخت‌های خط لوله، از جمله برنامه‌های ساخت انشعاب جدید "قدرت سیبری"، انتظار می‌رود که رشد بیشتری در حجم صادرات صورت گیرد. با این حال، چندین چالش باقی مانده است. این چالش‌ها شامل نیاز به مذاکره در مورد قراردادهای بلندمدت جدید، حفظ قیمت‌های رقابتی و رسیدگی به ریسک‌های سیاسی مرتبط با تغییرات احتمالی در بازارهای جهانی انرژی است.

Iea: International energy agency

اکتبر ۲۰۲۴

Global Gas Security Review 2024

« بررسی امنیت جهانی گاز ۲۰۲۴ »

پس از شوک عرضه در سال‌های ۲۰۲۲-۲۳، بازارهای گاز طبیعی در سال ۲۰۲۴ به رشد قابل توجهی بازگشتند. پیش‌بینی می‌شود که تقاضای جهانی گاز در سال‌های ۲۰۲۴ و ۲۰۲۵ به رکوردهای جدیدی دست یابد. با این حال، تعادل جهانی گاز همچنان شکننده است، زیرا رشد محدود تولید ال‌ان‌جی باعث فشردگی عرضه شده و تنش‌های ژئوپلیتیکی همچنان نوسانات قیمت را ایجاد می‌کنند. بازارها به تغییرات ناگهانی در عرضه یا تقاضا حساس باقی مانده‌اند.

در سال ۲۰۲۴، محدودیت‌های حمل و نقل ال‌ان‌جی در کانال پاناما و دریای سرخ پدیدار شد. اگرچه این امر منجر به کاهش عرضه ال‌ان‌جی نشد، اما بر آسیب‌پذیری‌های تجارت ال‌ان‌جی در یک بازار جهانی به هم پیوسته تاکید می‌کند.

تقاضای جهانی گاز طبیعی در سال‌های ۲۰۲۴ و ۲۰۲۵ به رکوردهای جدیدی خواهد رسید و رشد اصلی آن ناشی از آسیا است. بر اساس داده‌های اولیه، مصرف گاز طبیعی در سه‌ماهه اول تا سوم ۲۰۲۴ به میزان ۲/۸ درصد نسبت به سال قبل افزایش یافته است. این رشد بالاتر از میانگین نرخ رشد ۲ درصدی بین سال‌های ۲۰۱۰ تا ۲۰۲۰ است. بازارهای آسیایی بیشترین سهم را در این رشد داشتند.

پیش‌بینی‌ها نشان می‌دهند که تقاضای جهانی گاز در سال ۲۰۲۴ بیش از ۲/۵ درصد افزایش یافته و به ۴,۲۰۰ میلیارد متر مکعب خواهد رسید. منطقه آسیا و اقیانوسیه تقریباً ۴۵ درصد از رشد تقاضای جهانی را به خود اختصاص خواهد داد. رشد در بخش‌های صنعتی و مصرف بخش انرژی^۱ نیز به افزایش مصرف گاز کمک می‌کند که بخشی از آن ناشی از ادامه توسعه اقتصادی در برخی بازارهای آسیایی است. به همین

Institute for Energy Research (IER)

۱۱ اکتبر ۲۰۲۴

World Natural Gas Use to Hit a Record in 2024

« رکورد مصرف جهانی گاز طبیعی در سال ۲۰۲۴ »

اژانس بین‌المللی انرژی پیش‌بینی می‌کند که سال ۲۰۲۴ به دلیل افزایش تقاضا در منطقه آسیا-اقیانوسیه، رکورد جدیدی در تقاضای جهانی گاز طبیعی ثبت کند و انتظار می‌رود که این رکورد در سال ۲۰۲۵ نیز شکسته شود. قیمت گاز طبیعی در بازارهای جهانی به شدت نوسان دارد و آشفتگی‌های مداوم ژئوپلیتیکی، عوامل ریسک را افزایش داده است. ایالات متحده براساس برنامه دولت بایدن-هریس، تأیید پروژه‌های جدید ال‌ان‌جی را برای بررسی منافع عمومی صادرات آن متوقف کرده است.

اژانس بین‌المللی انرژی پیش‌بینی می‌کند که ۸۵ درصد از عرضه جدید جهانی گاز در سال ۲۰۲۵ از آمریکای شمالی، عمدتاً ایالات متحده، تأمین خواهد شد. قراردادهای گاز روسیه که از طریق اوکراین منتقل می‌شود، در پایان سال ۲۰۲۴ منقضی می‌شود و این مسئله می‌تواند بر محدودیت‌های عرضه جهانی گاز بیافزاید. در صورت عدم دسترسی به منابع جدید گاز با قیمت مناسب، کشورهای که نیاز به انرژی مقرون‌به‌صرفه و قابل‌اتکا دارند، ممکن است به مصرف بیشتر زغال‌سنگ بازگردند.

1. energy own use

گرفته و بیش از ۷۰ درصد از حجم قراردادهای منعقد شده از سال ۲۰۲۳ را به خود اختصاص داده‌اند. قراردادهای بزرگ (بیش از ۴ میلیارد متر مکعب در سال) ۵۷ درصد از حجم قراردادهای سال ۲۰۲۳ را تشکیل می‌دهند که بزرگترین سهم از سال ۲۰۱۷ به شمار می‌رود. سهم این قراردادها در سال ۲۰۲۴ به ۳۹ درصد کاهش یافت، اما همچنان بالاتر از میانگین پنج‌ساله خود باقی ماند. شوک عرضه گاز در سال‌های ۲۰۲۲-۲۳ و نوسانات ناشی از آن ممکن است به خریداران و فروشندگان یادآوری کرده باشد که قراردادهای بلندمدت برای تأمین عرضه پایدار و کاهش نوسانات قیمت کوتاه‌مدت بسیار مهم‌اند.

Observer Research Foundation (ORF)

۱۶ سپتامبر ۲۰۲۴

The Power of Siberia2- saga: Russia's energy pivot to China faces roadblocks

« قدرت سیبری-۲: محور انرژی روسیه به چین با موانعی روبرو است

در ماه اوت، دولت مغولستان برنامه اقدام ملی خود برای سال‌های ۲۰۲۴ تا ۲۰۲۸ را منتشر کرد. این استراتژی توسعه جامع با هدف حل مشکلات توسعه و برداشتن موانع برای اجرای موفق پروژه‌های جاری طراحی شده است. این برنامه شامل چهار هدف و در مجموع ۵۹۳ فعالیت برنامه‌ریزی شده است. اما یک پروژه کلیدی از این فهرست حذف شده بود: ساخت خط لوله Soyuz Vostok، یک انشعاب ۹۶۲ کیلومتری از خط لوله Power of Siberia ۲، که میدان‌های گازی یامال در غرب سیبری را از طریق مغولستان به چین متصل می‌کند. این خط لوله ۲۵۹۴ کیلومتری ظرفیت صادرات ۵۰ میلیارد متر مکعب گاز طبیعی را به چین اضافه می‌کرد، علاوه بر ۳۸ میلیارد متر مکعب گاز طبیعی که در حال حاضر از طریق Power of Siberia-۱ صادر می‌شود. حذف این خط لوله از این استراتژی نگرانی‌هایی را درباره متوقف شدن این پروژه برانگیخته

ترتیب، در سال ۲۰۲۵، پیش‌بینی می‌شود که تقاضای جهانی گاز با رشد ۲/۳ درصدی مواجه شود، که باز هم عمدتاً توسط بازارهای آسیایی پشتیبانی می‌شود. عرضه ال‌ان‌جی در سال ۲۰۲۴ همچنان محدود باقی مانده است و انتظار می‌رود تنها با ۲ درصد رشد (حدود ۱۰ میلیارد متر مکعب) مواجه شود. این رقم به مراتب پایین‌تر از میانگین رشد سالانه ۸ درصدی بین سال‌های ۲۰۱۶ تا ۲۰۲۰ است. عواملی همچون تأخیر در پروژه‌ها و مشکلات مربوط به تأمین گاز خوراک در برخی کشورهای تولیدکننده، از جمله آنگولا، مصر و ترینیداد و توباگو، تأثیر منفی بر رشد تولید ال‌ان‌جی داشته‌اند.

انتظار می‌رود شروع به کار پروژه‌های بزرگی مانند پایانه صادراتی Plaquemines در آمریکا و پروژه Tortue FLNG در آفریقای غربی در سه‌ماهه چهارم ۲۰۲۴ به بهبود عرضه ال‌ان‌جی کمک کند. با این حال، پیش‌بینی‌ها برای سال ۲۰۲۵ نشان می‌دهد که رشد عرضه ال‌ان‌جی شتاب بیشتری خواهد گرفت و به ۶ درصد (یا ۳۰ میلیارد متر مکعب) خواهد رسید. حدود ۸۵ درصد از این رشد عرضه از آمریکای شمالی و به‌ویژه از ایالات متحده خواهد بود.

در همین حال، تردیدهای زیادی در مورد آینده ترانزیت گاز روسیه از طریق اوکراین به اروپا وجود دارد. قرارداد ترانزیت گاز روسیه از اوکراین در پایان سال ۲۰۲۴ به پایان می‌رسد و در این پیش‌بینی فرض شده است که از ژانویه ۲۰۲۵، هیچ گاز روسیه‌ای از طریق اوکراین به اروپا منتقل نخواهد شد.

پایان ترانزیت اوکراین می‌تواند منجر به افزایش واردات ال‌ان‌جی اروپا و در نتیجه فشرده‌تر شدن تعادل جهانی گاز در سال ۲۰۲۵ شود.

روندهای اخیر در قراردادهای ال‌ان‌جی نشان‌دهنده افزایش علاقه به قراردادهای بلندمدت و مقصد ثابت است. فعالیت قراردادهای ال‌ان‌جی از سال ۲۰۲۳ به سمت قراردادهای بلندمدت و با مدت حداقل ۱۰ سال پیش رفته است که ۸۵ درصد از حجم قراردادهای منعقد شده از ابتدای سال ۲۰۲۳ را تشکیل می‌دهد. قراردادهای مقصد ثابت نیز بار دیگر مورد توجه قرار

صنعت پتروشیمی در حال انجام است و پالایشگاه‌ها در حال اصلاح یا ساخت از نو هستند. اما سؤال این است که چه زمانی برای بیشتر پالایشگاه‌ها از نظر اقتصادی به صرفه خواهد بود که به سمت تولید پتروشیمی‌ها تغییر جهت دهند؟ به گفته راج شکر، شناسایی این نقطه عطف هنوز دشوار است، زیرا این امر به دینامیک‌های بازار محلی سوخت‌های حمل و نقل و پتروشیمی‌ها بستگی دارد. در این راستا، اقداماتی مانند سرمایه‌گذاری سعودی آرامکو در بخش پتروشیمی چین می‌تواند نشان‌دهنده حرکتی هوشمندانه باشد، اما زمان مناسب برای این تغییر هنوز مشخص نیست.

مک‌کینزی در گزارش اخیر خود اشاره کرد که اگرچه نفت خام عمدتاً در تولید سوخت‌های حمل‌ونقل استفاده می‌شود، اما بخشی از یک بشکه نفت که در نهایت به نفتا تبدیل می‌شود، معمولاً در تولید پتروشیمی‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرد. بنابراین، قیمت‌گذاری نفتا تحت تأثیر هر دو بازار سوخت‌های حمل‌ونقل و تقاضا برای پتروشیمی‌ها قرار دارد. این دینامیک‌های قیمتی می‌تواند پیش‌بینی زمان وقوع یک تغییر کامل به سمت پتروشیمی‌ها را دشوار کند. تقاضای تدریجی رو به کاهش برای بنزین و دیزل در سال‌های آینده محتمل است و شرکت‌های نفتی باید تصمیم بگیرند که چگونه می‌خواهند در جهت گسترش تولید پتروشیمی سرمایه‌گذاری کنند.

علاوه بر این، اقتصاد ساخت پتروپالایشگاه‌های جدید COTC هنوز به وضوح مشخص نیست و شرکت‌های بزرگ نفتی ممکن است در سال‌های آینده به کار با پالایشگاه‌های موجود ادامه دهند تا ریسک‌های خود را کاهش دهند.

است، به ویژه از آنجا که مسکو و پکن از سال گذشته نتوانسته‌اند در مورد شرایط اصلی برای شروع ساخت این پروژه به توافق برسند.

Offshore Technology

۸ اکتبر ۲۰۲۴

When will crude-oil-to-chemicals refineries come to the fore?

« پتروپالایشگاه‌ها چه زمانی به میدان می‌آیند؟ »

تصمیم شرکت سعودی آرامکو برای سرمایه‌گذاری در پالایشگاه‌های تبدیل نفت خام به مواد شیمیایی (COTC) می‌تواند نشانه‌ای از تعدیل در بازار جهانی نفت باشد، زیرا تقاضا برای سوخت‌های مبتنی بر نفت به تدریج در حال کاهش است.

در سال‌های اخیر، آرامکو همچنین به طور مداوم در بخش COTC چین سرمایه‌گذاری کرده است و به نظر می‌رسد به پتانسیل یک صنعت در حال رشد در این بازار بزرگ علاقه‌مند است. در اکتبر سال گذشته، این شرکت یک یادداشت تفاهم با شرکت Shandong Yulong Petrochemical امضا کرد تا گفت‌وگوهایی درباره احتمال خرید ۱۰ درصد از سهام این شرکت پتروشیمی چینی را تسهیل کند.

یک ماه قبل از آن، آرامکو توافق مشابهی با شرکت Jiangsu Eastern Shenghong امضا کرد تا در شرکت پتروشیمی زیرمجموعه‌اش، گروه صنعت Jiangsu Shenghong Petrochemical، سرمایه‌گذاری کند.

راج شکر، تحلیلگر نفت در GlobalData، می‌گوید که چین یکی از کشورهای پیشرو در زمینه ظرفیت تولید پتروشیمی است. اگرچه انتظار می‌رود که رشد تقاضا برای پتروشیمی‌ها تنها حدود ۱ تا ۳ درصد در سال باشد، حجم تقاضا در چین پس از ۳۰ سال رشد اقتصادی چشمگیر، به دلیل ایجاد یک پایه تقاضای بسیار بزرگ‌تر، بیشتر خواهد بود.

در حال حاضر، سرمایه‌گذاری‌های قابل توجهی در

زیرساخت‌های گازی اوکراین که تا کنون به‌طور عمده آسیب ندیده است، می‌تواند در صورت عدم وجود گاز روسیه در خطوط لوله اوکراین، به هدفی نظامی تبدیل شود.

علاوه بر این، هرگونه توقف ترانزیت گاز از طریق اوکراین با مخالفت مجارستان، اسلواکی و تا حدی اتریش مواجه است، برای جلوگیری از افزایش قیمت‌ها و اختلالات عرضه گاز در سال ۲۰۲۵، این کشورها تمایل دارند جریان گاز از طریق اوکراین ادامه یابد. در این زمینه، ابتدا به جزئیاتی از قرارداد ترانزیت فعلی پرداخته، سپس سه سناریو را مورد بررسی قرار می‌دهیم:

سناریوی ۱: جایگزینی تأمین گاز روسیه به اروپای مرکزی و شرقی با ال‌ان‌جی؛

این سناریو ممکن است بهترین گزینه برای اتحادیه اروپا باشد. با این حال، فشار از سوی کشورهای که می‌خواهند در هر شکلی ترانزیت گاز از طریق اوکراین را حفظ کنند، دستیابی به چنین راه‌حلی را دشوار می‌کند. همچنین، از دست دادن درآمدهای ترانزیت برای اوکراین می‌تواند یک موضوع مهم باشد.

سناریوی ۲: جایگزینی تأمین گاز «روسی» با گاز «آذری» از طریق خطوط لوله اوکراین؛

به نظر می‌رسد خرید گاز آذربایجانی تنها به‌منظور مبادله آن با گاز روسی، پیشرفت قابل‌توجهی برای اتحادیه اروپا در کاهش وابستگی به انرژی روسیه به دنبال نخواهد داشت و روسیه همچنان قادر خواهد بود که عرضه را قطع کند. علاوه بر این، چنین توافقی می‌تواند به‌عنوان یک نمونه برای تأمین گاز از طریق سایر مسیرها به اتحادیه اروپا استفاده شود که وابستگی به گاز روسی را افزایش می‌دهد. احتمال دارد طرف‌های درگیر با چنین توافقی که به‌نوعی 'فریکارانه' است کنار بیایند، اما میزان بالایی از بدبینی را نمایان می‌کند و به‌طور ذاتی موجب ترویج عدم شفافیت خواهد شد.

سناریوی ۳: توافقی جدید بین اتحادیه اروپا، اوکراین و روسیه برای تأمین گاز.

این سناریو وابستگی اروپا به گاز روسی را ادامه

Bruegel**۱۷ اکتبر ۲۰۲۴****The end of Russian gas transit via Ukraine and options for the EU****«پایان ترانزیت گاز روسیه از طریق اوکراین و گزینه‌هایی برای اتحادیه اروپا»**

در تاریخ ۱ ژانویه ۲۰۲۵، قرارداد ترانزیت گاز روسیه از طریق اوکراین به پایان خواهد رسید. این رویداد پیامدهای قابل‌توجهی برای صادرات باقی‌مانده گاز روسیه به برخی از کشورهای اتحادیه اروپا به همراه خواهد داشت.

پایان این قرارداد ترانزیت، نقطه عطف مهمی خواهد بود زیرا گاز روسیه که از طریق اوکراین و تحت این قرارداد به اروپا صادر می‌شود، در حال حاضر نیمی از صادرات خط لوله‌ای باقی‌مانده روسیه به اتحادیه اروپا و یک‌سوم کل صادرات گاز روسیه، شامل ال‌ان‌جی، را تشکیل می‌دهد. تأثیر این تغییر به‌ویژه در کشورهایی مانند اتریش، مجارستان و اسلواکی محسوس خواهد بود، زیرا مسیر ترانزیتی اوکراین در سال ۲۰۲۳ حدود ۶۵ درصد از تقاضای گاز این کشورها را تأمین کرده است. به‌طور کلی، سهم ترانزیت اوکراین در واردات گاز اتحادیه اروپا از سال ۲۰۲۱ از ۱۱ درصد به حدود ۵ درصد کاهش یافته است.

اتحادیه اروپا هدفی غیرالزام‌آور برای توقف کامل واردات گاز از روسیه تا سال ۲۰۲۷ تعیین کرده است. پایان ترانزیت از طریق اوکراین می‌تواند این روند را تسریع کرده و سالانه ۶.۵ میلیارد دلار از درآمد روسیه را کاهش دهد، مگر اینکه روسیه بتواند این جریان‌ها را به خطوط لوله یا پایانه‌های ال‌ان‌جی دیگر منتقل کند.

با این حال، اوکراین نیز در صورت پایان قرارداد ترانزیت، با از دست دادن درآمدهایی معادل حدود ۰.۵ درصد از تولید ناخالص داخلی خود مواجه خواهد شد و ممکن است نقش استراتژیک خود به‌عنوان یک شریک انرژی برای اروپا را از دست بدهد. علاوه بر این،

میزان ۲۶ درصد (۲.۸۶ میلیارد یورو) کاهش دهد.

Atlantic Council

۹ اکتبر ۲۰۲۴

If the Middle East conflict gets worse, don't hesitate to tap the US Strategic Petroleum Reserve

منازعات جاری بین-رژیم صهیونیستی و ایران می‌تواند به اختلال در بازارهای جهانی نفت و تورم منجر شود. اما ایالات متحده و متحدانش نباید در صورت تهدید این درگیری برای افزایش قیمت نفت، از آزادسازی ذخایر استراتژیک خود دریغ کنند. ذخیره‌سازی استراتژیک نفت خام ایالات متحده (SPR) در حال حاضر به خوبی برای نیازهای داخلی تأمین شده است.

پس از در نظر گرفتن میانگین‌های پنجاه و دو هفته‌ای واردات و صادرات و همچنین سطوح موجودی فعلی، SPR می‌تواند ۲۳/۳ هفته تأمین کننده خالص واردات نفت باشد که نسبت به میانگین ۱۶/۹ هفته از سال ۲۰۰۹، افزایش یافته است. تقریباً ۱۰۵ میلیون بشکه از SPR می‌تواند بدون کاهش به سطحی کمتر از سال ۲۰۰۹، آزاد شود. به علاوه، ۲۰۵ میلیون بشکه نیز می‌تواند آزاد شود بدون اینکه به سطحی کمتر از ۱۰/۸ هفته‌ای پوشش خالص واردات که به طور متوسط از ۱۹۹۱ تا ۲۰۰۸ برقرار بوده است، کاهش یابد.

می‌دهد، که برای روسیه مطلوب و در ابتدا برای اسلواکی، مجارستان و اتریش جذاب خواهد بود. این بدان معناست که روسیه همچنان بر مصرف‌کنندگان اروپایی نفوذ خواهد داشت و دامنه اعمال تحریم‌های آینده علیه واردات گاز روسی را محدود می‌کند.

Centre for Research on Energy and Clean Air (CREA)

۱۱ اکتبر ۲۰۲۴

September 2024 – Monthly analysis of Russian fossil fuel exports and sanctions

«سپتامبر ۲۰۲۴ - تحلیل ماهانه صادرات سوخت فسیلی روسیه و تحریم‌ها»

درآمدهای روسیه در حالی که بیش از نیمی از نفت و محصولات نفتی روسیه از طریق نفتکش‌های «سایه» حمل شده‌اند؛ همچنان کاهش می‌یابند. در سپتامبر ۲۰۲۴، درآمد ماهانه صادرات سوخت‌های فسیلی روسیه به میزان ۲ درصد کاهش یافت و به ۶۱۸ میلیون یورو در روز رسید، که ششمین ماه متوالی کاهش را نشان می‌دهد.

پنج کشور بزرگ واردکننده سوخت‌های فسیلی روسیه در اتحادیه اروپا در مجموع ۱.۳ میلیارد یورو برای واردات خود به روسیه پرداخت کرده‌اند. ۳۴ درصد از نفت خام و فرآورده نفتی دریایی روسیه توسط نفتکش‌هایی که مشمول سقف قیمت نفت بودند حمل شده است. بقیه این محموله‌ها توسط نفتکش‌های «سایه» و بدون اعمال محدودیت سقف قیمت انتقال یافته‌اند.

از زمان وضع تحریم‌ها تا پایان سپتامبر ۲۰۲۴، اجرای دقیق سقف قیمت می‌توانست درآمد صادراتی روسیه را به میزان ۸ درصد (۲۳.۱۱ میلیارد یورو) کاهش دهد. یک سقف قیمت پایین‌تر ۳۰ دلار به ازای هر بشکه از دسامبر ۲۰۲۲ تا پایان سپتامبر ۲۰۲۴ می‌توانست درآمد صادرات نفت روسیه را به میزان ۲۵ درصد (۶۸ میلیارد یورو) کاهش دهد. تنها در سپتامبر، سقف قیمت ۳۰ دلار می‌توانست درآمدهای روسیه را به

Monthly Oil & Gas Markets Analysis
Institute For International Energy Studies
<https://www.iies.org>

